

Львівський державний університет внутрішніх справ

Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування

Навчальний посібник

Львів
2018

УДК 343.10(477)(075.8)

С43

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Львівського державного
університету внутрішніх справ
(протокол від 27 червня 2018 року № 11)

Рецензенти:

В. П. Захаров, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри оперативно-розшукової діяльності
Львівського державного університету внутрішніх справ;

О. М. Костовська, кандидат юридичних наук, слідчий
відділу злочинів у сфері господарської та службової
діяльності СУ ГУНП у Львівській області

Складання кримінальних процесуальних документів
на стадії досудового розслідування: навч. посібник /
С43 Р. І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю. В. Гуцуляк та ін.
Львів: ЛьвДУВС, 2018. 384 с.

ISBN 978-617-511-276-2

Підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни «Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування» у закладах вищої освіти. Відображено сучасний стан і перспективи розвитку вітчизняного кримінального процесу з урахуванням практики його застосування, що виражено у складанні відповідних процесуальних документів під час досудового розслідування.

Для здобувачів вищої освіти, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та викладачів вишів і факультетів юридичної спрямованості усіх форм навчання, а також працівників судових і правоохоронних органів.

(станом законодавства на 1 червня 2018 року)

УДК 343.10(477)(075.8)

© Благута Р. І., Ангеленюк А.-М. Ю.,
Гуцуляк Ю. В. та ін., 2018

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2018

ISBN 978-617-511-276-2

Зміст

Вступ.....6

Тема 1. ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ ТА ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ПОРЯДОК ТА ВИМОГИ ЩОДО ЇХ ОФОРМЛЕННЯ7

- 1.1. Поняття, значення процесуальних документів досудового розслідування.....7
- 1.2. Види процесуальних документів у кримінальному провадженні, складених під час досудового розслідування.....11
- 1.3. Вимоги до процесуальних документів кримінального провадження під час досудового розслідування, принципи їх складання.....14
- 1.4. Основні процесуальні документи досудового розслідування, порядок їх оформлення.....20

Тема 2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ ЗАХИСНИКА.....31

- 2.1. Отримання інформації про вчинення кримінального правопорушення, процесуальні дії початку досудового розслідування.....31
- 2.2. Порядок оформлення та складання документів початку досудового розслідування.....37
- 2.3. Поняття ЄРДР, загальні положення його ведення. Порядок внесення відомостей до ЄРДР про початок досудового розслідування. Строки внесення відомостей до Реєстру.....43
- 2.4. Процесуальний порядок повідомлення про підозру, вимоги до складання повідомлення про підозру.....49
- 2.5. Складання процесуальних документів щодо участі захисника у кримінальному провадженні.....53

Тема 3. СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....63

- 3.1. Поняття, види та загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.....63

3.2. Порядок подання клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.....	67
3.3. Форма і зміст клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.....	70

Тема 4. СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....

4.1. Поняття, види, мета і підстави застосування запобіжних заходів кримінального провадження.....	79
4.2. Зміст клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжних заходів кримінального провадження, порядок його подання та розгляду.....	84
4.3. Зміст клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу, порядок його подання та розгляду.....	87
4.4. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Протокол затримання.....	91

Тема 5. СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ТА НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....

5.1. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.....	103
5.2. Суб'єкти проведення слідчих (розшукових) дій.....	112
5.3. Фіксація проведення слідчих (розшукових) дій.....	118
5.4. Особливості документування окремих слідчих (розшукових) дій.....	122
5.5. Особливості складання клопотань щодо надання дозволу на проведення та протоколу обшуку.....	130
5.6. Особливості проведення фіксації огляду.....	138
5.7. Особливості складання клопотань на проведення та протоколів негласних слідчих (розшукових) дій.....	146

Тема 6. СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ. ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....

6.1. Суть, зміст і форма процесуальних документів зупинення та відновлення досудового розслідування.....	159
6.2. Процесуальний порядок розшуку підозрюваного.....	171
6.2.1. Оголошення у міжнародний/міждержавний розшук підозрюваного.....	176
6.3. Складання процесуальних документів під час зупинення досудового розслідування.....	184

6.3.1. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про зупинення досудового розслідування.....	184
6.3.2. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про оголошення розшуку підозрюваного.....	184
6.3.3. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про відновлення досудового розслідування.....	185
6.3.4. Порядок складання та вимоги до оформлення клопотання про продовження строків досудового розслідування.....	186

Тема 7. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ЗАКІНЧЕННЯ

ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	191
7.1. Суть, зміст і форма процесуальних документів закінчення досудового розслідування.....	191
7.2. Процесуальний порядок надання доступу до матеріалів іншій стороні.....	193
7.3. Особливості складання документів про відкриття матеріалів іншій стороні.....	198
7.4. Систематизація матеріалів кримінального провадження.....	200
7.5. Форма та зміст обвинувального акта.....	203
7.6. Реєстр матеріалів досудового розслідування.....	208
7.7. Форма та зміст клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.....	210
7.8. Форма та зміст клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності.....	212
7.9. Форма та зміст постанови про закриття кримінального провадження.....	213
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	217
Додатки до теми 2.....	217
Додатки до тем 3, 4.....	238
Додатки до теми 5.....	257
Додатки до теми 6.....	339
Додатки до теми 7.....	349
Список літератури.....	376

Вступ

Навчальна дисципліна «Складання процесуальних документів під час досудового розслідування» є однією з тих, що вивчають курсанти, студенти та слухачі у закладах вищої освіти юридичного профілю. Безперечно, що маючи знання у сфері кримінального процесуального права, їх потрібно застосовувати на практиці, що інколи виявляється саме у складанні процесуальних документів.

Видання написано відповідно до навчальної програми з дисципліни «Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування», на основі чинного кримінального процесуального законодавства України та практики його застосування, зокрема практики Європейського суду з прав людини.

У навчальному посібнику послідовно розкрито весь обсяг тем курсу «Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування». До моменту видання цього посібника до чинного законодавства можуть бути внесені зміни та доповнення, тому автори намагалися викласти матеріал так, щоб сформувати у здобувачів вищої освіти, слухачів комплекс теоретичних знань та навичок, які дадуть змогу самостійно опанувати зміни у нормативно-правовій регламентації кримінальних процесуальних правовідносин.

Авторський колектив щиро вдячний шановним рецензентам за доброзичливе ставлення, вдумливий підхід та конструктивні зауваження, які беззаперечно вплинули на якість підготовки навчального посібника та сприятимуть подальшій навчально-методичній роботі на кафедрі кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ.

Автори будуть щиро вдячні за конструктивну критику і пропозиції щодо поліпшення цього видання. Ви можете надсилати їх на нашу електронну скриньку kkpk@lvduvs.edu.ua

Тема 1

ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ ТА ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ПОРЯДОК ТА ВИМОГИ ЩОДО ЇХ ОФОРМЛЕННЯ

1.1. Поняття, значення процесуальних документів досудового розслідування

1.2. Види процесуальних документів у кримінальному провадженні, складених під час досудового розслідування

1.3. Вимоги до процесуальних документів кримінального провадження під час досудового розслідування, принципи їх складання

1.4. Основні процесуальні документи досудового розслідування, порядок їх оформлення

1.1. Поняття, значення процесуальних документів досудового розслідування

Під час здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень Кримінальний процесуальний кодекс України передбачає складання процесуальних документів, а саме: постанови, протоколи, клопотання, зобов'язання, повідомлення, доручення, заяви, виклики, скарги тощо.

Щодо доказів, то вони матимуть юридичну силу, якщо будуть отримані в передбаченому КПК порядку і належно оформлені та відображені в процесуальних документах. Відповідно до процесуальної форми і досудове, і судове провадження обумовлює письмовий характер документування діяльності органів досудового розслідування та суду. Як наслідок, це забезпечує повне дотримання засад кримінального провадження та відображення ходу досудового розслідування, а надалі виконання завдань кримінального провадження. Документування слідчим чи оперативним працівником слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій забезпечує успішне здійснення досудового розслідування, підтвердження

винуватості, або невинуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення.

Вимоги, яких необхідно дотримуватися під час оформлення та написання процесуальних документів досудового розслідування, передбачені у КПК. Недотримання вимог, встановлених КПК, може призвести до втрати доказової функції та юридичної сили процесуальних документів досудового розслідування. Звідси ретельне та якісне складання процесуальних документів дає змогу виконати завдання кримінального провадження. Окрім вимог, передбачених КПК, деякі вимоги висуває слідча та судова практика й наука кримінального процесу України.

Дотримання правил оформлення та написання протоколів слідчих (розшукових) дій, належна фіксація ходу їх проведення, та результатів проведення надалі може запобігти появі зі сторони захисту звинувачень щодо незаконності отримання доказової інформації, або спростування її внаслідок недопустимості чи недостовірності. Зазначене набуло популярності у захисті злочинного елемента, який чинить опір не тільки встановленню істини окремих епізодів кримінального правопорушення, але й в загальному досудовому та судовому провадженню.

Досудове розслідування є першою стадією кримінального процесу, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності (п. 5 ст. 3 КПК).

На цій стадії кримінального процесу провадиться комплекс слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, спрямованих на швидке, повне, неупереджене встановлення обставин вчиненого кримінального провадження, осіб, які його вчинили, тощо.

Усі дії суб'єктів кримінального провадження повинні здійснюватися у встановленому законом порядку, тобто згідно з процесуальною формою.

Кримінальна процесуальна форма – це визначений законом порядок кримінального провадження загалом, порядок виконання окремих процесуальних дій та порядок прийняття процесуальних рішень. Значення кримінальної процесуальної форми для досудового розслідування полягає у тому, що вона створює детально врегульований та юридично закріплений режим здійснення досудового розслідування. Кримінальна процесуальна норма закріплює низку вимог щодо здійснення досудового розслідування. Зокрема, це всі процесуальні дії, або процесуальні рішення, що відображені у процесуальних документах кримінального провадження.

Кримінальний процесуальний закон затверджує таку форму, яка забезпечує повне відображення ходу проведення досудового розслідування, це дає змогу виявити в них хід та результати проведених процесуальних дій, те, яке рішення прийнято надалі. В подальшому ці дані використовуються для вирішення справи по суті, розгляду і прийняття рішення по наявних матеріалах кримінального провадження.

Документ – базова теоретична конструкція, яка відноситься до всього, що може бути збережене або представлено, щоб слугувати як доказ для певної мети. Поняття «документ» займає чільне та основоположне місце у понятійній системі документознавства. Воно відображає ознаки реально наявного у навколишньому середовищі стану речей, і містить інформацію про це. Документ від інших каналів передачі інформації відрізняється тим, що повідомлення в ньому передається в формі, яка зафіксована на речовому носії.

Для того, щоб будь-яка інформація про факти, події, явища об'єктивної дійсності та розумової діяльності людини, що закріплена на спеціальному матеріалі, набула сили документа, необхідно, щоб вона мала офіційний характер і юридичне значення. Юридичне значення документів виражається в їх здатності викликати певні правові наслідки. Запис щодо юридичних фактів має необхідну сукупність засвідчень. Для різних видів документів є різні форми їх засвідчення: підписи посадових осіб, печатки, спеціальні бланки тощо.

Кримінальні процесуальні документи – це передбачені КПК документи, які складаються уповноваженою особою (слідчим, прокурором, слідчим суддею), з огляду на проведення

процесуальних дій або прийняття процесуальних рішень, в яких зафіксована інформація про хід і результати процесуальної діяльності під час досудового розслідування, та оформлені в письмовій формі.

Кожний процесуальний документ має свою форму та структуру, зміст і значення. Основні види кримінальних процесуальних документів, що складаються під час проведення досудового розслідування та за його результатами: постановва, протокол, повідомлення, клопотання, повістка про виклик, ухвала, вирок, обвинувальний акт.

Кримінальний процесуальний документ відіграє суттєву роль у здійсненні кримінального провадження, виступає засобом реалізації учасниками кримінального провадження своїх повноважень, прав та законних інтересів, є однією з гарантій їх охорони та захисту.

Значення кримінальних процесуальних документів зумовлене такими чинниками:

- вони є джерелами доказів у кримінальному провадженні, і тільки в них можуть міститися докази;
- вони є засобами охорони прав і свобод всіх учасників кримінального провадження.

Окрім того, їх значення полягає:

- висновки про обставини кримінального правопорушення під час досудового розслідування робляться на підставі зібраних матеріалів;

- допустимість, достовірність та належність зібраної інформації здебільшого може бути підтверджена шляхом аналізу кримінального процесуального документа, в якому зафіксовані джерело та процес її одержання;

- кримінальні процесуальні документи свідчать про належне виконання вимог закону (наприклад, щодо роз'яснення учасникам кримінального провадження їхніх прав, обов'язків і забезпечення можливості здійснення цих прав і виконання обов'язків);

- відповідні кримінальні процесуальні документи є юридичною підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження (зокрема запобіжних заходів), а їх вмотивованість свідчить про наявність законних підстав для цього;

– копії багатьох основних кримінальних процесуальних документів вручаються потерпілому, підозрюваному, обвинуваченому та іншим учасникам кримінального провадження з метою забезпечення їхніх прав, зокрема права на оскарження відповідних процесуальних рішень;

– без складання кримінальних процесуальних документів були б неможливими виконання та реалізація прийнятих під час кримінального провадження процесуальних рішень.

1.2. Види процесуальних документів у кримінальному провадженні, складених під час досудового розслідування

Провадження досудового розслідування залежно від його складності та специфіки завжди пов'язане з необхідністю здійснення значної кількості процесуальних актів, складання великого масиву процесуальних документів, які відрізняються між собою змістом, формою та призначенням.

Із метою найбільш повного та точного розкриття внутрішньої сутності системи кримінальних процесуальних документів, визначення їх місця та ролі у структурі кримінальної процесуальної діяльності, доцільно їх класифікувати, ґрунтуючись на певних ознаках та критеріях, за якими вони відрізняються.

Кримінальні процесуальні документи можна класифікувати за такими підставами:

1. За стадіями кримінального провадження та особами, які приймають процесуальні рішення або вчиняють процесуальні дії та складають відповідні документи, – на слідчі та судові документи.

2. За відношенням до виявлення і закріплення доказів – на документи, що стосуються провадження слідчих (розшукових) дій і документи, що стосуються провадження інших процесуальних дій.

3. За процесуальним значенням: на основні та допоміжні документи.

Основні документи становлять підсумок певного етапу кримінальної процесуальної діяльності. Зазвичай ними закінчуються стадії кримінального провадження (*постанова про*

закриття кримінального провадження, обвинувальний акт, вирок тощо).

Допоміжні документи, хоча і не є підсумковими у кримінальному провадженні, але також є дуже важливими, оскільки вони забезпечують законне і обґрунтоване прийняття основного рішення, дають можливість учасникам кримінального провадження здійснювати свої права й обов'язки тощо. Вони завжди передують прийняттю основного рішення і можуть бути і **початковими** (протокол усної заяви про кримінальне правопорушення), і **проміжними**, які складаються під час кримінального провадження (протокол допиту, ухвала про застосування запобіжного заходу, протокол затримання, повідомлення про підозру й ін.).

4. За імперативністю складання – на обов'язкові та факультативні документи.

Обов'язкові – такі документи, які завжди складаються з додержанням безумовної вимоги закону в будь-якому кримінальному провадженні чи у певній категорії кримінальних проваджень. Так, у кожному випадку проведення досудового розслідування, слідчий відповідно до ч. 6 ст. 214 КПК невідкладно у письмовій формі повідомляє прокурора про початок досудового розслідування, підставу для цього й інші необхідні відомості. Для деяких категорій кримінальних проваджень проведення тих чи інших процесуальних дій є обов'язковим. Так, в обов'язковому порядку призначається експертиза щодо встановлення причин смерті, тяжкості та характеру тілесних ушкоджень, психічного стану підозрюваного за наявності даних, які викликають сумнів щодо його осудності тощо (ч. 2 ст. 242 КПК).

Факультативні – це документи, складання яких не є обов'язковим у кожному кримінальному провадженні і залежить від фактичних обставин та розсуду особи, яка веде процес (протокол пред'явлення для впізнання, доручення й ін.).

5. За суб'єктним складом прийняття та складання документів – на колегіальні та одноособові.

Колегіальним органом у передбачених законом випадках виступає суд, носієм прав і обов'язків якого є усі члени складу суду, а право прийняття рішення належить судові, як колегіальному органу.

Під час досудового розслідування рішення приймаються одноособово слідчим, керівником органу досудового розслідування, прокурором, слідчим суддею. Якщо досудове розслідування у справі проводиться групою слідчих, то і в такому випадку рішення не приймаються колегіально. Кожний слідчий, в межах дорученої йому сфери роботи володіє процесуальною самостійністю, здійснює відповідні дії від свого імені.

При проведенні експертизи декількома експертами допускається складання ними одного спільного висновку (ч. 8 ст. 101 КПК).

6. За місцем складання: документи, що складаються у службових приміщеннях органів досудового розслідування, прокуратури, суду та документи, що складаються поза їх межами.

Закон зобов'язує в окремих кримінальних процесуальних документах зазначати місце їх складання (ст.ст. 104, 110, 291, 374 КПК). Усі процесуальні дії, переважно, повинні проводитися в районі підслідності чи підсудності, що визначені законом, за місцем провадження досудового розслідування чи судового розгляду, а іноді й за місцем перебування певних осіб.

Якщо процесуальні дії, пов'язані з безпосереднім прийняттям матеріальних об'єктів, то вони проводяться за місцем їх знаходження (огляди, обшуки, слідчий експеримент, опис майна й ін.).

Особливим місцем для прийняття важливих судових рішень є нарадча кімната в суді (ст. 371 КПК).

7. За юридичною силою – документи поділяються на такі, що **набрали і не набрали чинності**.

Судові рішення негайно виконуються після набрання чинності, тобто законної сили. Особливо детально законодавець регламентує порядок набрання законної сили вироком і ухвалою суду, ухвалою слідчого судді (ст. 532 КПК). Акти (документи) досудового провадження набирають чинності негайно після їх належного оформлення, відповідно до процесуальної форми (наприклад, обвинувальний акт слідчого підлягає затвердженню прокурором). Слідчі та судові акти, які набрали чинності, є обов'язковими для державних і громадських установ, підприємств, організацій, посадових осіб і громадян.

Виконання процесуальних актів, які ще не набрали чинності, є грубим порушенням законності.

8. За можливістю оскарження розрізняють – *процесуальні документи, які можуть бути оскаржені, та процесуальні документи, які не можуть бути оскаржені.*

Переважно не підлягають оскарженню ухвали Верховного Суду України (ст. 454 КПК). Не підлягають окремому оскарженню також ухвали, винесені судом першої інстанції під час судового розгляду, який закінчився винесенням вироку або іншого судового рішення. Зокрема, **не можуть** бути оскаржені рішення суду: *по заявленим клопотанням, про порядок дослідження доказів, про призначення експертизи в суді, про відкладення судового розгляду, про поновлення судового слідства тощо.*

У цих випадках заперечення на такі рішення можуть бути викладені в апеляційній скарзі на вирок.

Не оскаржуються також рішення про направлення матеріалів за підсудністю, про призначення судового розгляду та деякі інші.

Оскарженню підлягають судові рішення суду першої інстанції за результатами судового розгляду, а також судові рішення, постановлені в апеляційному порядку. Крім того, окремому оскарженню підлягають акти, не пов'язані з вироком, наприклад, окрема ухвала, ухвала про накладення штрафу на особу, яка порушила порядок під час судового засідання, про вирішення питання про нове обвинувачення, про повернення обвинувального акту прокуророві.

1.3. Вимоги до процесуальних документів кримінального провадження під час досудового розслідування, принципи їх складання

Кримінальний процесуальний кодекс України, наука кримінального процесу, слідча та судова практика висуває низку вимог до процесуальних документів.

Кримінальний процесуальний закон не містить загальних вимог, що пред'являються до документа, винесеного у кримінальному провадженні. КПК містить вказівку лише стосовно назви і змісту деяких із них. Наприклад, ст. ст. 104, 110 (сто-

совно протоколів і постанов слідчого та прокурора), ст. 370 КПК (стосовно судових рішень).

Проте, зважаючи на зміст ст. 9 чинного КПК щодо аналогії права, вимоги, що висуваються до судових рішень, як рішень, якими оформлюється акт здійснення правосуддя (законність, обґрунтованість, вмотивованість – ст. 370 КПК), можна й необхідно застосовувати також до процесуальних документів слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, які складаються під час досудового розслідування. Це обумовлено тим, що саме на підставі матеріалів досудового розслідування можливий судовий розгляд кримінального провадження, а всі недоліки, допущені під час розслідування можуть не лише ускладнити розгляд справи судом по суті обвинувачення, а й інколи стати на заваді винесення судового рішення.

КПК встановлює єдині вимоги до судових процесуальних рішень. Зокрема, судові рішення повинно бути *законним, обґрунтованим і вмотивованим*.

Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених КПК (ч. 2 ст. 370 КПК).

Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом (ч. 3 ст. 370 КПК).

Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні та достатні мотиви та підстави його ухвалення (ч. 4 ст. 370 КПК).

Оскільки досудове розслідування має завданням створити всі умови для розгляду кримінального провадження судом і можливості постановлення законного і справедливого рішення, тому всі процесуальні документи досудового розслідування також повинні відповідати вказаним вимогам.

У **науці** кримінального процесу вимоги щодо процесуальних рішень і документів, які складаються під час розслідування, поділяються на такі, що стосуються:

а) *форми* (письмова та стандартна; структурна її упорядкованість, лаконізм, офіційність);

б) *змісту* (істинність, обґрунтованість, вмотивованість, логічність, переконливість, справедливість);

в) *форми та змісту* (законність, індивідуальність, здійсненність, культура).

Доцільно також зазначити про типові (загальні) вимоги, яким повинні відповідати майже всі кримінальні процесуальні акти. Так, вони повинні відповідати загальним вимогам, що ставляться до будь-яких індивідуально-правових актів застосування норм права – тобто бути *законними, обґрунтованими, мотивованими*, переконливими, справедливими, логічними, грамотно і культурно оформленими, а загалом – високоефективними.

Розглянемо ці вимоги детальніше.

1. **Законність** означає, що складений процесуальний документ повинен суворо відповідати правовим нормам, на підставі яких його було винесено.

Ст. 370 КПК встановлює вимоги до судових процесуальних рішень. Зокрема, законним є рішення, ухвалене компетентним судом (органом, посадовою особою) згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених КПК.

Так, процесуальний акт визнається законним, якщо: його прийняття передбачено КПК, якщо він винесений компетентним органом чи особою; постановлений за додержання умов, зазначених в законі; його постановлений відповідає процесуальній формі, зазначеній законом послідовності винесення процесуальних актів з їх реквізитами і прямим призначенням. Документ буде **законним** лише тоді, коли він відповідає названим вимогам, є істинним, правдивим, безсумнівним. Будь-який процесуальний документ має відповідати вимогам закону і по найменуванню й формі, і за змістом: він повинен складатися уповноваженою на те особою при наявності передбачених законом підстав і відповідно до встановлених правил. Якщо в законі закріплені обов'язкові реквізити документа, вони повинні бути повністю дотримані з посиланням на процесуальні норми, що передбачають складання такого документа.

Незаконними є процесуальні акти, складені з порушенням чи відхиленням від вимог закону. Суттєві порушення кримінальних процесуальних норм перелічені в ст. 370 КПК (зокрема, коли порушено право обвинуваченого на захист (п. 3),

або коли розслідування справи проводила особа, яка підлягає відводу (п. 5). За таких порушень вирок (постанова) підлягає обов'язковому скасуванню.

2. Із законністю прийнятого рішення пов'язана його **обґрунтованість**.

Ст. 370 КПК встановлює вимоги до судових процесуальних рішень. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом.

Якщо законність відповідає додержанню норм права, то обґрунтованість завжди пов'язана з фактичною стороною застосування закону щодо конкретної ситуації. Обґрунтованість кримінального процесуального акта означає, що висновки та рішення по ньому мають ґрунтуватись на сукупності фактів, на достатніх доказах, які охоплюють усі суттєві обставини справи та відображають реальну дійсність. Факти у своїй сукупності надають акту доведеності та законності. Тобто законним може бути лише обґрунтований документ.

Водночас в окремих випадках навіть обґрунтований правовий акт може бути визнаний незаконним (наприклад, не підписаний одним зі суддів вирок, відсутність дозволу суду на клопотання слідчого про обрання запобіжного заходу у виді тримання під вартою тощо).

Обґрунтованим може бути тільки рішення, яке не суперечить істині, яку можна перевірити. Проте потрібно розрізняти поняття «істинність» і «обґрунтованість», оскільки встановлення істини пов'язано з певним процесом пізнання об'єктивної дійсності і має проміжний, відносний характер.

3. У низці випадків закон вимагає, щоб прийняті акти були також **мотивованими**. Таким вимогам повинні відповідати постанови, ухвали (ст. 131, 206, 378 та інші КПК), вирoki (ст. 334 КПК), а іноді й протоколи (ст. 106 КПК).

Ст. 370 КПК встановлює вимоги до судових процесуальних рішень. Так, вмотивованим є рішення, в якому наведені належні та достатні мотиви та підстави його ухвалення.

Мотивованість акта – це наявність у ньому не тільки опису діяння, події, обставин, а й посилання на докази, їх аналіз, відповідні пояснення. Так, головним щодо вироку є саме наявність доказів, мотивація, а не опис злочинних діянь (ст. 334

КПК). Мотивованість рішення (кримінального процесуального акта) має сприяти нагляду за його законністю й обґрунтованістю, виявляти помилки в судженнях осіб, які приймають рішення, давати можливість обвинуваченому та іншим особам зрозуміти доводи, які були покладені в основу прийнятого рішення і належно захищати свої інтереси. Так, мотивованість робить більш наочною обґрунтованість та законність рішень, надає документам внутрішньої і зовнішньої переконаності, виключає сумніви, суб'єктивізм.

4. **Переконливість** як самостійна ознака процесуальних рішень, завжди пов'язана з певною їх оцінкою сторонніми особами, які не мають безпосереднього відношення до кримінального судочинства. Переконливість процесуального акта базується, насамперед, на обґрунтованості та вмотивованості рішення, *дає можливість переконатися в його істинності, справедливості та законності сформульованих у ньому висновків.*

Процесуальний документ повинен відповідати за своїм змістом фактичним обставинам, встановленим у кримінальному провадженні, ґрунтуватися на достовірних даних, що мають відношення кримінального провадження, а сформульовані в ньому висновки мають відповідати зібраним доказам і не суперечити один одному.

5. Важливою ознакою процесуальних документів є їх **логічність** – *тобто послідовність викладених у них відомостей, відсутність суперечностей.* Процесуальний акт повинен бути викладений в чіткій логічній послідовності: кожна наступна його частина повинна бути продовженням попередньої і законірно впливати з неї. Логічність виключає суперечливість, непослідовність викладення, нечіткість висновків і рішень.

Логічність також означає, що один документ у кримінальному провадженні не повинен суперечити іншому. Так, не слід посилатися в обвинувальному висновку на показання підозрюваного (обвинуваченого) на першому допиті як на доказ його провини, якщо тут же слідчий дає докладний аналіз усіх показань підозрюваного (обвинуваченого), зокремак на зазначений допит, і вказує, що дані показання суперечать іншим доказам, які містяться у кримінальному провадженні.

Судження, що викладають у процесуальних документах, висновки, твердження повинні відповідати основним законам формальної логіки. Всі судження повинні бути доведеними, а висновки – вмотивованими й логічно збагаченими.

6. Процесуальні рішення повинні бути також **належно оформлені**, чітко, ясно, грамотно викладені, вирізнятися високим рівнем виконання, мовою, тобто загальноприйнятою юридичною термінологією, офіційно-діловим стилем, який передбачає лаконізм, стандартні звороти тощо. Водночас потрібно уникати мовних штампів і складних для розуміння іншими особами зворотів. Залежно від виду, змісту акта (документа) можуть застосовуватися інші стилі: науковий (висновок експерта), розмовний (протокол допиту).

Також потрібно дотримуватися вимог щодо стислості викладеного в процесуальному акті. Це дає змогу не лише значно зекономити час на підготовку документа, але й має вагоміші цілі. Так, документ не повинен містити ніякої зайвої інформації. Багатослівність є не лише суттєвим недоліком з погляду ясності викладення, а й інколи може стати на заваді інтересам розслідування, тому що призводить до небажаного витоку інформації, яка становить зміст слідчої таємниці.

Процесуальний документ повинен бути виконаний юридично грамотним й бездоганим, кожен висновок або судження – відповідати чинному закону й ґрунтуватися на сучасному рівні правових знань.

Окрім зазначеного, слід звернути увагу на висвітлення питань, які стосуються:

процесуальної форми. Основні риси процесуальної форми. Особливості кримінальної процесуальної форми. Юридична природа процесуальних актів у кримінальному провадженні. Процесуальні акти. Поняття, види процесуальних актів. Вимоги, які пред'являються до складання процесуальних актів. Кримінальний процесуальний акт. Основні процесуальні акти. Процесуальні рішення. Функції процесуальних актів у кримінальному судочинстві: загальні та спеціальні.

Вимоги повноти, всебічності й об'єктивності процесуальних актів у кримінальному судочинстві. Вимоги, що висувуються до процесуальних актів у кримінальному судочинстві слідчою та судовою практикою, наукою кримінального процесу.

Поняття документ та процесуальний документ. Класифікація процесуальних документів. Законність процесуальних документів. Обґрунтованість процесуальних документів. Об'єктивність та достовірність процесуальних документів. Логічність та ясність процесуальних документів. Загальні правила оформлення процесуальних документів. Документи, які фіксують хід та результати процесуальних дій.

Поняття протоколу слідчої (розшукової) дії. Основні вимоги, які ставляться до складання протоколу проведення слідчої (розшукової) дії. Поняття постанови у кримінальному провадженні. Зміст та вимоги до вступної, описової та резолютивної частини постанови. Інші документи кримінального провадження, які мають значення для встановлення обставин, що входять до предмету доказування.

7. Процесуальний документ повинен бути також **ефективним**. Таким він буде лише тоді, коли всі його цілі (найближчі, подальші (віддалені), кінцеві) буде досягнуто в максимально короткий термін із найменшими матеріальними витратами, обмеженням прав, свобод і законних інтересів особи. Щодо ефективності конкретного акту можна судити по якості його складання і оформлення. Так, якщо в повістці не будуть вказані адреса особи, яка викликається, точний час і місце явки, то процесуальне рішення про виклик не досягне мети і не буде виконано.

1.4. Основні процесуальні документи досудового розслідування, порядок їх оформлення

Основними видами кримінальних процесуальних документів досудового розслідування є **постанова, протокол, повідомлення, клопотання, ухвала, обвинувальний акт**. Кожен із процесуальних документів (актів) має свій зміст, значення та структуру. Розглянемо загальну характеристику змісту та структури основних з вказаних документів.

КПК передбачені випадки, хід і результати проведення процесуальної дії фіксуються у протоколі. Зазвичай під **протоколом** розуміють кримінальний процесуальний документ про проведення слідчих і судових дій, про їхній зміст і наслідки. Проте варто зазначити, що таке визначення протоколу є

доволі вузьким, оскільки при проведенні інших процесуальних дій також складається протокол (наприклад, *протокол надання доступу до матеріалів (додаткових матеріалів) досудового розслідування* (на підставі ст.ст. 103, 104, 290 КПК). Тому традиційно під протоколом розуміють *процесуальний документ про проведення слідчих та інших процесуальних дій, про їхній зміст і наслідки*.

Відповідно до ст. 104 КПК, протокол складається з:

- 1) *вступної частини*, яка повинна містити відомості про:
 - місце, час проведення та назву процесуальної дії;
 - особу, яка проводить процесуальну дію (прізвище, ім'я, по батькові, посада);
 - усіх осіб, які присутні під час проведення процесуальної дії (прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання);
 - інформацію про те, що особи, які беруть участь у процесуальній дії, заздалегідь повідомлені про застосування технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні процесуальної дії, умови та порядок їх використання;
- 2) *описової частини*, яка повинна містити відомості про:
 - послідовність дій;
 - отримані внаслідок процесуальної дії відомості, важливі для цього кримінального провадження, зокрема виявлені та/або надані речі та документи;
- 3) *заключної частини*, яка повинна містити відомості про:
 - вилучені речі та документи й спосіб їх ідентифікації;
 - спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу;
 - зауваження і доповнення до письмового протоколу з боку учасників процесуальної дії.

Перед підписанням протоколу учасникам процесуальної дії надається можливість ознайомитися з його текстом протоколу.

Зауваження і доповнення зазначаються у протоколі перед підписами. Протокол підписують усі учасники, які брали участь у проведенні процесуальної дії. Якщо особа через фізичні вади або з інших причин не може особисто підписати протокол, то ознайомлення такої особи з протоколом здійснюється у присутності її захисника (законного представника), який

своїм підписом засвідчує зміст протоколу та факт неможливості його підписання особою.

Якщо особа, яка брала участь у проведенні процесуальної дії, відмовилася підписати протокол, про це зазначається в протоколі. Такій особі надається право дати письмові пояснення щодо причин відмови від підписання, які заносяться до протоколу. Факт відмови особи від підписання протоколу, а також факт надання письмових пояснень особи щодо причин такої відмови засвідчується підписом її захисника (законного представника), а в разі його відсутності – понятих.

Ст. 105 КПК передбачає можливість долучення додатків до протоколу. **Додатками до протоколу** можуть бути:

- спеціально виготовлені копії, зразки об'єктів, речей і документів;
- письмові пояснення спеціалістів, які брали участь у проведенні відповідної процесуальної дії;
- стенограма, аудіо-, відеозапис процесуальної дії;
- фототаблиці, схеми, зліпки, носії комп'ютерної інформації та інші матеріали, які пояснюють зміст протоколу.

Додатки до протоколів повинні бути належно виготовлені, упаковані з метою надійного збереження, згідно зі встановленими нормами, а також засвідчені підписами слідчого, прокурора, спеціаліста, інших осіб, які брали участь у виготовленні та/або вилученні таких додатків.

Постанова – це кримінальний процесуальний документ, у якому викладається, мотивується та формулюється рішення чи розпорядження слідчого, прокурора під час провадження в кримінальній справі. Шляхом винесення постанови, зокрема, зупиняються та закриваються кримінальні провадження (справи), застосовуються запобіжні заходи, призначаються експертизи тощо. Своїми постановами прокурори скасовують незаконні рішення слідчого. Виконання постанов забезпечується не лише можливістю застосування заходів процесуального примусу (привід, запобіжні заходи), а й моральними чинниками, авторитетом органів і осіб, які винесли відповідні постанови. Йдеться про те, що закон не встановлює порядку примусового виконання постанов слідчого, наприклад, про огляд потерпілого, свідка, одержання від них зразків для експертного дослідження (волосся, крові тощо). Водночас, як

засвідчує практика, здебільшого такі постанови слідчого відповідні особи виконують добровільно.

Постанова виноситься у випадках, передбачених КПК (наприклад, про продовження строку досудового розслідування, про зупинення досудового розслідування, про закриття кримінального провадження), а також, коли слідчий, прокурор визнає це за необхідне. Судове рішення приймається у формі ухвали або вироку, які мають відповідати вимогам, передбаченим ст.ст. 369, 371–374 КПК.

Постанова слідчого, прокурора складається з:

- 1) *вступної частини*, яка повинна містити відомості про:
 - місце і час прийняття постанови;
 - прізвище, ім'я, по батькові, посаду особи, яка прийняла постанову;
 - найменування кримінального провадження;
- 2) *мотивувальної частини*, яка повинна містити відомості про:
 - зміст обставин, які є підставами для прийняття постанови;
 - мотиви прийняття постанови, їх обґрунтування та посилення на відповідні положення КПК;
- 3) *резолютивної частини*, яка повинна містити відомості про:
 - зміст прийнятого процесуального рішення;
 - місце та час (строки) його виконання;
 - особу, якій належить виконати постанову; можливість та порядок оскарження постанови.

Постанова слідчого, прокурора виготовляється на офіційному бланку та підписується службовою особою, яка прийняла відповідне процесуальне рішення.

Постанова слідчого, прокурора, прийнята в межах їх компетенції згідно зі законом, є обов'язковою для виконання фізичними та юридичними особами, прав, свобод чи інтересів яких вона стосується.

Чинний КПК серед процесуальних документів вперше передбачив складання повідомлень. **Повідомлення** у кримінальному провадженні є процесуальною дією, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляє певного учасника кримінального провадження про дату, час

та місце проведення відповідної процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію (ч. 1 ст. 111 КПК).

Звідси, оформлене письмово, **повідомлення** (ст. 112 КПК України) – є процесуальним документом, в якому міститься повідомлення слідчого, прокурора, слідчого судді, суду певному учаснику кримінального провадження про дату, час та місце проведення процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію. Повідомлення учасників кримінального провадження щодо вчинення процесуальних дій проводиться у випадку, якщо участь цих осіб у таких діях не є обов'язковою.

Повідомлення у кримінальному провадженні здійснюється у випадках передбачених КПК, у порядку, передбаченому Главою 11 КПК, за винятком положень щодо змісту повідомлення та наслідків неприбуття особи.

Повідомлення має таку форму: в правому верхньому куті документа зазначається особа, якій воно адресоване (ПІБ, посада, звання (класний чин, ранг); далі – назва документа; нижче міститься текст повідомлення (відповідно до вимог ст. 112 КПК).

Так, у повідомленні повинно бути зазначено (ст. 112 КПК):

- прізвище та посада слідчого, прокурора, слідчого судді, найменування суду, який здійснює повідомлення;

- адреса установи, яка здійснює повідомлення, номер телефону чи інших засобів зв'язку;

- ім'я (найменування) особи, яка повідомляється, та її адреса;

- найменування (номер) кримінального провадження, в межах якого здійснюється повідомлення;

- процесуальний статус, в якому перебуває особа, що повідомляється;

- дата, час та місце проведення процесуальної дії, про яку повідомляється особа;

- інформація про процесуальну дію (дії), яка буде проведена, або про здійснену процесуальну дію чи прийняте процесуальне рішення, про які повідомляється особа;

- вказівка щодо необов'язковості участі в процесуальній дії та її проведення без участі особи, яка повідомляється, в разі її неприбуття;

– підпис слідчого, прокурора, слідчого судді, судді, який здійснив виклик.

Окрім повідомлення, чинний КПК вперше передбачає складання під час досудового розслідування різних **клопотань**.

Клопотання – це процесуальний документ, в якому сторони кримінального провадження звертаються з офіційним проханням про проведення процесуальних дій чи прийняття процесуальних рішень. КПК не визначає вимоги щодо структури та змісту клопотання. Ці вимоги зазначаються в статтях КПК, які врегульовують конкретну процесуальну дію, яка вимагає складання такого клопотання (ст.ст. 141, 145, 150, 155, 160, 171, 184, 188, 200, 201, ч. 3 ст. 234, ч. 2 ст. 244, ч. 2 ст. 248, ст. 287, ст. 292 КПК).

Так, чинний КПК встановлює обов'язкові вимоги щодо змісту таких клопотань:

- клопотання про здійснення приводу (ст. 141 КПК);
- клопотання про накладення грошового стягнення (ст. 145 КПК);
- клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом (ст. 150 КПК);
- клопотання про відсторонення від посади (ст. 155 КПК);
- клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів (ст. 160 КПК);
- клопотання про арешт майна (ст. 171 КПК);
- клопотання про застосування запобіжних заходів (ст. 184 КПК);
- клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу (ст. 188 КПК);
- клопотання слідчого, прокурора про зміну запобіжного заходу (ст. 200 КПК);
- клопотання підозрюваного, обвинуваченого про зміну запобіжного заходу (ст. 201 КПК);
- клопотання про проведення обшуку (ч. 3 ст. 234 КПК);
- клопотання сторони захисту про залучення експерта (ч. 2 ст. 244 КПК);
- клопотання про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії (ч. 2 ст. 248 КПК);

– клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності (ст. 287 КПК);

– клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру (ст. 292 КПК).

До клопотання додаються копії матеріалів, якими слідчий, прокурор обґрунтовує свої доводи.

Обвинувальний акт (ст. 291 КПК) – це процесуальний документ, який складається за результатами досудового розслідування у разі, якщо слідчим встановлені достатні підстави для розгляду матеріалів кримінального провадження в судовому засіданні та вирішення питання про винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення.

Обвинувальний акт складається слідчим, після чого затверджується прокурором. Обвинувальний акт може бути складений прокурором, зокрема якщо він не погодиться з обвинувальним актом, що був складений слідчим.

Відповідно до ч. 2 ст. 291 КПК України **обвинувальний акт** повинен містити такі відомості:

– найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

– анкетні відомості кожного обвинуваченого (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);

– анкетні відомості кожного потерпілого (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);

– прізвище, ім'я, по батькові та займана посада слідчого, прокурора;

– виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення;

– обставини, які обтяжують чи пом'якшують покарання;

– розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням;

– підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи, які прокурор вважає встановленими;

- розмір витрат на залучення експерта (у разі проведення експертизи під час досудового розслідування);

- дату та місце його складення та затвердження.

Обвинувальний акт підписується слідчим та прокурором, який його затвердив, або лише прокурором, якщо він склав його самостійно.

До обвинувального акта додається:

- реєстр матеріалів досудового розслідування;

- цивільний позов, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування;

- розписка підозрюваного про отримання копії обвинувального акта, копії позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування, і реєстру матеріалів досудового розслідування (крім випадку, передбаченого ч. 2 ст. 297-1 КПК України);

- розписка або інший документ, що підтверджує отримання цивільним відповідачем копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування не до підозрюваного;

- довідка про юридичну особу, щодо якої здійснюється провадження, у якій зазначаються: найменування юридичної особи, її юридична адреса, розрахунковий рахунок, ідентифікаційний код, дата і місце державної реєстрації.

Судові рішення, що приймаються у кримінальному провадженні, викладаються у формі вироку чи ухвали (ч. 2 ст. 110 КПК). Судове рішення приймається у формі ухвали або вироку, які мають відповідати вимогам, передбаченим ст.ст. 369, 371–374 КПК.

Згідно зі ст. 369 КПК, судове рішення, у якому суд вирішує обвинувачення по суті, викладається у формі **вироку** (ч. 1), а судове рішення, у якому суд вирішує інші питання, викладається у формі **ухвали** (ч. 2).

У КПК вказані вимоги щодо змісту зазначених **ухвал** слідчого судді під час досудового розслідування:

- *про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом* (ч. 3 ст. 152 КПК);

- *про відсторонення від посади* (ч. 3 ст. 157 КПК);

- *про тимчасовий доступ до речей і документів* (ст. 164 КПК);

- про арешт майна (ч. 5 ст. 173 КПК);
- про дозвіл на затримання з метою приводу (ст. 190 КПК);
- про застосування запобіжних заходів (ст. 196 КПК);
- про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи (ст. 235 КПК);
- про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії (ч. 4 ст. 248 КПК).

Судові рішення в електронній формі оформляються згідно з вимогами законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, а також електронного цифрового підпису.

Отже, розглянуто основні процесуальні документи, що складаються під час здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень. Враховуючи наведене, кримінальними процесуальними документами визначаються письмові документи, складені на підставі кримінального процесуального закону уповноваженим на те суб'єктом у зв'язку з виконанням процесуальних дій або прийняттям процесуальних рішень, у якому зафіксована інформація про хід і результати кримінальної процесуальної діяльності. Основними видами кримінальних процесуальних документів є постанова, протокол, повідомлення, клопотання, обвинувальний акт, ухвала, вирок.

Головне значення кримінальних процесуальних документів полягає у тому, що вони є джерелами доказів у кримінальному провадженні, й тільки в них можуть міститися докази; вони є засобами охорони прав і свобод усіх учасників кримінального провадження.

Кожний процесуальний документ має свою структуру і зміст.

КПК встановлює таку форму вказаних документів, яка дає можливість повно відобразити в них хід і результати проведених процесуальних дій, прийняте рішення з тим, щоб надалі використати одержані дані під час досудового розслідування, розгляду та вирішення матеріалів кримінального провадження у судовому провадженні, перевірки законності та обґрунтованості проведених дій і прийнятих рішень.

Правильне складання кримінальних процесуальних документів надалі може запобігти появі можливих звинувачень

сторони захисту щодо спростування отриманих під час розслідування кримінального провадження доказів внаслідок їх недопустимості та недостовірності, а також тягне за собою порушення прав, свобод і законних інтересів громадян та юридичних осіб, усіх учасників кримінального провадження.

Контрольні запитання

1. Назвіть види процесуальних документів.
2. Визначте класифікацію процесуальних документів.
3. Які вимоги до оформлення процесуальних документів?
4. Які вимоги до повідомлень як процесуальних документів у кримінальному процесі?
5. Які вимоги до складення обвинувального акта?
6. Які матеріали додаються до обвинувального акта?
7. У якій формі можуть бути прийняті судові рішення?

Рекомендована література

1. Про якість складання й оформлення судових рішень у кримінальних справах та справах про адміністративні правопорушення: Судова палата у кримінальних справах Верховного Суду України. *Вісник Верховного Суду України*. № 8 (48). 2004. С. 21–29.
2. Тертишник В. М. Мова і стиль юридичних документів. *Підприємство, господарство і право*. 2003. № 9. С. 3–5.
3. Ярлова О. Деякі аспекти застосування державної мови у судочинстві України. *Право України*. № 3. 2010. С. 226–272.
4. Рожнова В. Складання протоколів слідчих дій: питання структури та змісту. *Підприємство, господарство і право*. 2006. № 5. С. 142–147.
5. Рожнова В. В. Кримінально-процесуальна форма та її значення. *Проблеми реформування кримінально-процесуального законодавства України на сучасному етапі*. К., 2011. С. 81–83.
6. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (загальна частина) / В. В. Рожнова, Я. Ю. Конюшенко, І. В. Чурікова. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 280 с.

7. Хазін М. А., Бойко М. Д., Співак В. М. Зразки кримінально-процесуальних документів (дізнання та досудове слідство). К.: Атика, 2006. 236 с.
8. Зразки кримінально-процесуальних документів: наук.-практ. посібник / за ред. М. П. Стрельбицького. К.: Істина, 2006. 176 с.
9. Тертишник В. М. Зразки юридичних документів. Настільна книга слідчого: навч. посібник. К.: Правова єдність, 2009. 344 с.

Тема 2

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ ЗАХИСНИКА

2.1. Отримання інформації про вчинення кримінального правопорушення, процесуальні дії початку досудового розслідування

2.2. Порядок оформлення та складання документів початку досудового розслідування

2.3. Поняття ЄРДР, загальні положення його ведення. Порядок внесення відомостей до ЄРДР про початок досудового розслідування. Строки внесення відомостей до Реєстру

2.4. Процесуальний порядок повідомлення про підозру, вимоги до складання повідомлення про підозру

2.5. Складання процесуальних документів щодо участі захисника у кримінальному провадженні

2.1. Отримання інформації про вчинення кримінального правопорушення, процесуальні дії початку досудового розслідування

Інформація про кримінальне правопорушення до оперативного працівника або слідчого може надходити у вигляді заяв або повідомлень, а також при самостійному виявленні оперативним підрозділом у ході здійснення оперативно-розшукової діяльності й інших підрозділів поліції, слідчим, прокурором ознак кримінального правопорушення.

Згідно зі засадою публічності прокурор, слідчий зобов'язані в межах своєї компетенції розпочати досудове розслідування в кожному випадку безпосереднього виявлення ознак кримінального правопорушення (за винятком випадків, коли кримінальне провадження може бути розпочато лише на підставі заяви потерпілого) або в разі надходження заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення, а також вжити всіх передбачених законом заходів для

встановлення події кримінального правопорушення та особи, яка його вчинила (ст. 25 КПК)¹. Надалі процесуальне навантаження щодо перевірки таких заяв і повідомлень автоматично покладається на слідчого².

Прийняття заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події незалежно від місця і часу їх учинення, повноти отриманих даних, особи заявника здійснюється цілодобово і невідкладно тим органом поліції, до якого надійшла заява чи повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення та іншу подію, або слідчим, або іншою посадовою особою органу поліції, якою самостійно виявлено з будь-якого джерела обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення³.

Прийняття, розгляд та перевірка повідомлень і матеріалів про кримінальні правопорушення передує та сприяє вжиттю заходів по своєчасному попередженню і припиненню злочинної діяльності.

Джерела інформації про вчинення кримінального правопорушення. Відомості про кримінальне правопорушення, викладені у заяві, повідомленні чи виявлені з іншого джерела, повинні відповідати вимогам п. 4 ч. 5 ст. 214 КПК України, зокрема мати короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

Згідно з додатком 7 (Довідник 1) до Положення про порядок ведення ЄРДР до переліку інших джерел, з яких виявлені обставини, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення належать:

- усна заява (повідомлення) про кримінальне правопорушення;
- повідомлення підприємств, установ, організацій і посадових осіб;

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. *Голос України*. 2012. 19 травня (№ 90-91).

² Аленін Ю. П. Початок досудового розслідування за КПК України 2012 року. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 198-203.

³ Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: наказ МВС України від 6 листоп. 2015 р. № 1377. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/l378204>

- матеріали правоохоронних та контролюючих державних органів про виявлення фактів вчинення чи підготовки до вчинення кримінальних правопорушень;
- повідомлення представників влади, громадськості або окремих громадян, які затримали підозрювану особу, відповідно до ч. 2 ст. 207 КПК України;
- повідомлення в засобах масової інформації;
- самостійне виявлення слідчим кримінального правопорушення, зокрема під час досудового розслідування;
- дублікат заяви;
- інші;
- самостійне виявлення прокурором кримінального правопорушення за результатами перевірки у порядку нагляду;
- зокрема, виявлення кримінального правопорушення прокурором під час здійснення нагляду за додержанням і застосуванням законів;
- самостійне виявлення прокурором кримінального правопорушення.

При особистому зверненні заявника до органу поліції зі заявою чи повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення та іншу подію уповноважений працівник чергової частини або інша службова особа в кімнаті для приймання громадян цілодобово оформляють протоколи усних заяв і відразу реєструють їх в журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події (далі ЄО).

Із заявою чи повідомленням може звернутися і заявник, і потерпілий⁴.

Заявник – особа (юридична або фізична), яка звернулася із заявою або повідомленням про кримінальне правопорушення до органу державної влади, уповноваженого розпочати досудове розслідування, якщо вона не є потерпілим (ст. 60 КПК).

Заявник має право:

- отримати від органу, до якого він подав заяву, документ, що підтверджує її прийняття і реєстрацію;

⁴ Фаринник В. І. Початок досудового розслідування та особливості кримінального переслідування за новим кримінальним процесуальним кодексом України. *Вісник ХНУВС*. 2012. № 2. С. 178–195.

- отримувати витяг з ЄРДР;
- подавати на підтвердження своєї заяви речі та документи;
- отримати інформацію про закінчення досудового розслідування.

Потерпілий – фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди. У випадку подання заяви у кримінальному провадженні такою особою вона має статус потерпілого згідно зі ст. 55 КПК.

Із моменту подання заяви про вчинення щодо особи кримінального правопорушення або заяви про залучення її до провадження як потерпілого виникають права й обов'язки особи як потерпілого.

Потерпілим не може бути особа, якій завдано моральну шкоду як представнику юридичної особи чи певній частині суспільства.

Потерпілим є також особа, яка не є заявником, але якій кримінальним правопорушенням завдана шкода і з огляду на що вона після початку кримінального провадження подала заяву про залучення її до провадження як потерпілого.

Потерпілому вручається пам'ятка про процесуальні права та обов'язки особою, яка прийняла заяву про вчинення кримінального правопорушення.

Потерпілий має право:

- на негайне прийняття і реєстрацію заяви про кримінальне правопорушення, визнання його потерпілим;
- отримувати від уповноваженого органу, до якого він подав заяву, документ, що підтверджує її прийняття і реєстрацію;
- подавати докази на підтвердження своєї заяви;

Особа, яка подає заяву чи повідомляє про кримінальне правопорушення, під підпис попереджається про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину, передбачену ст. 383 КК України⁵, крім випадків надходження заяви або повідомлення поштою чи зв'язком іншого виду.

⁵ Кримінальний кодекс України: Закон України від 01.09.2001 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

Заяви та повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події реєструються цілодобово в чергових частинах органів поліції уповноваженими працівниками відразу після їх надходження, вносяться до журналу ЄО та інтегрованої інформаційно-пошукової системи.

Єдиний облік – прийняття та реєстрація органами поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення й інші події.

Прийняття заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події дії службових осіб органів поліції при одержанні заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення й інші події⁶.

Реєстрація заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення й інші події це діяльність щодо:

- присвоєння кожній отриманій заяві та повідомленню про вчинене кримінальне правопорушення та іншу подію порядкового номера;

- фіксації у відповідних облікових документах стислих даних про заяви і повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події.

При реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, що надійшли в письмовій формі, уповноважений працівник чергової частини органу поліції на їх лицьовому боці проставляє спеціальний штамп реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події.

У разі якщо письмова заява, повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення надійшли до управління, відділу, відділення поліції при особистому зверненні заявника, водночас з його реєстрацією в журналі ЄО в черговій частині управління, відділу, відділення поліції уповноважений працівник чергової частини оформляє **талон-повідомлення** і видає його заявнику⁶.

Заяви та повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення й інші події, які надійшли при особистому зверненні

⁶ Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 6 листоп. 2015 р. № 1377. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/1378204>

громадян до головного органу управління поліцією та головних управлінь Національної поліції, уповноважені працівники чергових частин цих органів також реєструють у журналі ЄО та одночасно оформляють талон-повідомлення, який видається заявнику, після чого інформують про них управління, відділ, відділення поліції із внесенням реєстраційного номера журналу ЄО вказаного органу в графу журналу ЄО чергової частини центрального органу управління поліцією та головних управлінь Національної поліції відповідно.

Журнали ЄО заповнюються уповноваженими працівниками чергових частин органів поліції. Записи за кожною інформацією повинні містити стислі та вичерпні дані про те, коли надійшла заява чи повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, хто, коли і в якій формі повідомив про вчинене кримінальне правопорушення та іншу подію, що і коли сталося, час та дату реєстрації, яких заходів ужито за заявою чи повідомленням про вчинені кримінальні правопорушення й інші події, ким та кому доручено розгляд заяви чи повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення й інші події, час та дату отримання заяви чи повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події для внесення відповідних даних до ЄРДР.

Про наявність письмових заяв про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, що надійшли до чергової частини органу поліції, та повідомлень, що надійшли усно, у яких наявні відомості, що вказують на вчинення кримінального правопорушення, після реєстрації в журналі ЄО уповноважений працівник чергової частини доповідає начальникові слідчого підрозділу для внесення слідчими відповідних відомостей до ЄРДР та інформує начальника органу поліції.

Про заяви і повідомлення, які надійшли до чергової частини органу поліції і в яких відсутні відомості, які вказують на вчинення кримінального правопорушення, після їх реєстрації в журналі ЄО доповідається уповноваженим працівником чергової частини начальникові органу поліції або особі, яка виконує його обов'язки, для розгляду та прийняття рішення згідно зі Законом України «Про звернення громадян» або Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Матеріали про вчинення правопорушення, що містить ознаки кримінального, заборонено передавати до іншого органу поліції без реєстрації в журналі ЄО та внесення відомостей до ЄРДР.

Анонімні листи, що містять відомості про вчинені кримінальні правопорушення, реєструються лише в підрозділах документального забезпечення і передаються за резолюцією керівника органу поліції або особи, яка виконує його обов'язки, до структурних підрозділів для використання в розкритті злочинів. Враховуючи наведене розуміємо, що йдеться про письмові повідомлення, проведений детальний аналіз порядку ведення ЄО дає право стверджувати, що процедура реєстрації усних анонімних повідомлень не передбачена взагалі⁷.

Письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає⁸. Однак підлягає розгляду анонімне повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції», якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені⁹.

2.2. Порядок оформлення та складання документів початку досудового розслідування

Основним завданням початку досудового розслідування кримінального процесу є визначення наявності або відсутності ознак кримінального правопорушення в тій або іншій досліджуваній події. Підсумком такої діяльності можна вважати рішення про початок досудового розслідування.

Питання про наявність кола ознак кримінального правопорушення як підстав для початку кримінального провадження, а також даних про конкретні елементи його складу,

⁷ Капустіна М. В. Початок досудового розслідування: проблеми внормування. *Науковий вісник Харківського державного університету*. 2015. Вип. 5. Т. 4. С. 45–49.

⁸ Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/393/96-вр>

⁹ Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

повинні вирішуватися слідчим та прокурором у кожному конкретному випадку залежно від характеру кримінального правопорушення, індивідуальних особливостей і конкретних обставин його вчинення¹⁰.

Слідчий уповноважений починати досудове розслідування за наявності підстав, передбачених КПК та несе відповідальність за законність та своєчасність здійснення процесуальних дій, що регламентовано п. 1, ч. 2, ст. 40 КПК.

Прокурор, у межах здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, також уповноважений починати досудове розслідування за наявності відповідних підстав, що регламентовано п. 1, ч. 2, ст. 36 КПК.

Окрім зазначеного, згідно зі ст. 214 КПК слідчий, прокурор, невідкладно, але не пізніше 24 годин, зобов'язаний внести відомості до ЄРДР та розпочати розслідування, що є наслідком:

1) подання:

- заяви про вчинене кримінальне правопорушення;
- повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення;

2) самостійного виявлення слідчим, прокурором із будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

Отже, до документів, що стосуються початку досудового розслідування, можна віднести:

- заяву, протокол про прийняття заяви або інші повідомлення про вчинення кримінального правопорушення;
- витяг з ЄРДР;
- доручення про проведення досудового розслідування;
- повідомлення про початок досудового розслідування.

Заява про вчинення правопорушення може бути і письмовою, і усною. У разі отримання усної заяви уповноважена особа складає протокол прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення (або таке, що готується), який повинен відповідати вимогам ст.ст. 60, 104, 214 КПК.

¹⁰ Погорецький М. А. Початок досудового розслідування: окремі проблемні питання. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 93–103.

Протокол прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення повинен містити відомості про:

- місце, час проведення;
- прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, яка проводить процесуальну дію;
- прізвище, ім'я, по батькові особи від якої приймається усна заява, а також дата народження, місце роботи і проживання, посада, контактний телефон, документ, що посвідчує особу;
- прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання всіх осіб, які присутні під час відібрання усної заяви;
- технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні процесуальної дії, умови та порядок їх використання;
- попередження про кримінальну відповідальність згідно зі ст. 383 КК за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину;
- роз'яснення прав заявника відповідно до ст. 60 КПК;
- зміст заяви;
- спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу;
- зауваження і доповнення до письмового протоколу;
- прізвище, ініціали слідчого, прокурора, іншої службової особи, уповноваженої на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, а також його посаду, підпис.

Зміст заяви містить інформацію про обставини події (дата, час, місце), а також відповіді на такі питання:

- яку матеріальну шкоду завдано протиправними діями, на яку суму, яким способом злочинці заволоділи майном (проникнення у житло чи інше приміщення, напад, вимагання, обман чи зловживання довірою)? Якщо проникнення, то яким шляхом (злам запірних пристроїв, підбір ключа, виставлення вікна, через квартиру, іншим способом)? Яке майно викрадено, де воно знаходилося, наявність документів, які підтверджують придбання і вартість втраченого майна, його прикмети, коли і де придбано?

– чи застосовувалося фізичне насильство або погроза його застосування, у чому це конкретно виявилось, які предмети (ніж, пістолет, газовий балончик, палиця тощо) використовувалися під час нападу? Якщо було вимагання майна чи права на нього або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою застосування насильства, заподіяння тілесних ушкоджень, пошкодження майна тощо, то в чому конкретно виявилися ці дії?

– чи заподіяні будь-кому тілесні ушкодження, до якого медичного закладу звертався, де він розташований, чи перебував на стаціонарному або амбулаторному лікуванні?

– чи бачив особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, чи може її впізнати, за якими прикметами?

– чи підозрюється хто-небудь у вчиненні кримінального правопорушення? Якщо так, то вказати з якої причини, а також відомості про цю особу.

– чи були очевидці вчинення кримінального правопорушення, що відомо про них?

Інформація, яка поступила про вчинення кримінального правопорушення згідно з чинним законодавством вноситься у ЄРДР, саме цей момент (внесення) є початком досудового розслідування з якого починаємо відлік строків досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Відомості з ЄРДР надаються у вигляді витягу. У ЄРДР автоматично фіксується дата внесення інформації та присвоюється номер кримінального провадження.

Через 24 години з моменту внесення таких відомостей у ЄРДР слідчий, прокурор зобов'язані надати заявнику витяг із ЄРДР.

Витяг із ЄРДР – документ, який засвідчує факт реєстрації в ЄРДР відомостей про кримінальне правопорушення.

До витягу з ЄРДР включається інформація про:

- номер кримінального провадження;
- дату надходження заяви, повідомлення та дату і час внесення відомостей про заяву, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення до ЄРДР, правову кваліфікацію кримінального правопорушення, наслідок розслідування кримінального правопорушення;

– прізвище, ім'я, по батькові потерпілого, заявника (найменування юридичної особи та ідентифікаційний код Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР));

– короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

– прізвище, ім'я, по батькові та дату народження особи, яку повідомлено про підозру, наслідки розслідування щодо особи та відомості про здійснення спеціального досудового розслідування щодо неї;

– найменування, код ЄДР, юридичну адресу, розрахунковий рахунок, місце та дату державної реєстрації юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження, а також анкетні дані її представника;

– орган досудового розслідування;

– прізвище, ім'я, по батькові слідчого (слідчих) органів досудового розслідування, працівника (працівників) підрозділів детективів та внутрішнього контролю Національного бюро, які здійснюють досудове розслідування, та прокурора (прокурорів), який (які) здійснює(ють) процесуальне керівництво.

При отриманні кримінального провадження керівником органу досудового розслідування інформація про призначення слідчого, а слідчим – про прийняття до провадження вноситься невідкладно у ЄДР.

Досудове розслідування, яке розпочинається з моменту внесення відомостей у ЄДР, організовує керівник досудового розслідування який, згідно з вимогами ст. 39 КПК, уповноважений визначати слідчого (слідчих), що здійснюватиме досудове розслідування, а у випадках здійснення досудового розслідування слідчою групою – визначати старшого слідчої групи, який керуватиме діями інших слідчих.

Керівник досудового розслідування направляє слідчому письмове **«Доручення про проведення досудового розслідування»**, де відповідно до вимог ст. ст. 39, 214 КПК доручає йому провести досудове розслідування за заявою (повідомленням), а також вимагає вжити заходів щодо всебічного, повного і неупередженого дослідження всіх обставин кримінального

провадження, надати їм належну правову оцінку та прийняти законні процесуальні рішення в передбачені кримінальним процесуальним законодавством строки.

Окрім вказаного в дорученні також зазначають:

- прізвище, ім'я, по батькові заявника, або відомості про інше джерело обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

- короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

Слідчий невідкладно повідомляє керівника органу прокуратури у письмовій формі, а саме складає та надсилає **«Повідомлення про початок досудового розслідування»**, у якому містяться відомості щодо підстави початку досудового розслідування та інші, а саме:

- дата надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

- прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника;

- інше джерело, з якого виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

- короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела;

- попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

- прізвище, ім'я, по батькові та посада службової особи, яка внесла відомості до реєстру, а також слідчого, прокурора, який вніс відомості до реєстру та/або розпочав досудове розслідування;

- інші обставини, передбачені положенням про ЄРДР.

Якщо відомості про кримінальне правопорушення до ЄРДР внесені прокурором, він зобов'язаний невідкладно, але не пізніше наступного дня, з дотриманням правил підслідності передати наявні у нього матеріали до органу досудового розслідування та доручити проведення досудового розслідування.

До матеріалів кримінального провадження також долучають повідомлення про призначення прокурора та постанову про призначення прокурора у кримінальному провадженні.

Окрім вказаного на початку розслідування слідчий перевіряє наявність розпочатих досудових розслідувань щодо того ж самого кримінального правопорушення якщо буде встановлено, що іншим слідчим органу досудового розслідування або слідчим іншого органу досудового розслідування розпочато кримінальне провадження щодо того ж кримінального правопорушення, то згідно зі ст. 218 КПК слідчий передає слідчому, який здійснює досудове розслідування, наявні у нього матеріали та відомості, повідомляє про це прокурора, потерпілого або заявника та вносить відповідні відомості до ЄРДР.

Згідно зі ст. 303 КПК на досудовому провадженні може бути оскаржена бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення.

2.3. Поняття ЄРДР, загальні положення його ведення.

Порядок внесення відомостей до ЄРДР про початок досудового розслідування. Строки внесення відомостей до Реєстру

Єдиний реєстр досудових розслідувань – створена за допомогою автоматизованої системи електронна база даних, відповідно до якої здійснюються збирання, зберігання, захист, облік, пошук, узагальнення даних, які використовуються для формування звітності, а також надання інформації про відомості, внесені до ЄРДР, з дотриманням вимог кримінального процесуального законодавства та законодавства, яким врегульовано питання захисту персональних даних та доступу до інформації з обмеженим доступом¹¹.

Отже, ЄРДР утворений та ведеться з метою забезпечення:
– реєстрації кримінальних правопорушень (проваджень) та обліку прийнятих під час досудового розслідування рішень, осіб, які їх учинили, та результатів судового провадження;

¹¹ Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ ГПУ від 6 квітня 2016 р. № 139. *Офіційний вісник України*. 2016. № 46. С. 48.

- оперативного контролю за додержанням законів під час проведення досудового розслідування;
- аналізу стану та структури кримінальних правопорушень, вчинених у державі;
- інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів.

Порядок внесення відомостей про кримінальне правопорушення.

Формування ЄРДР розпочинається з моменту внесення до нього реєстратором відповідних відомостей про кримінальне правопорушення, зазначених у заяві чи повідомленні про його вчинення або виявлених ним самостійно з будь-якого джерела.

Реєстраторами є прокурори, зокрема керівники прокуратур; керівники органів досудового розслідування; слідчі.

Усні заяви осіб заносяться слідчим або прокурором до протоколу, після чого вносяться в ЄРДР.

Відомості про кримінальне правопорушення, викладені у заяві, повідомленні чи виявлені з іншого джерела, повинні відповідати вимогам п. 4 ч. 5 ст. 214 КПК, зокрема мати короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

У разі виявлення ознак правопорушення на морському, річковому судні чи військовому кораблі, а також миротворчим контингентом та персоналом, що перебуває за межами України, під час виконання міжнародних миротворчих місій поза межами України досудове розслідування розпочинається негайно, відомості про правопорушення вносяться до ЄРДР при першій можливості (ч. 3 ст. 214 КПК).

Облік кримінальних правопорушень при настанні надзвичайних і невідворотних обставин (непереборної сили) на території проведення антитерористичної операції забезпечується шляхом передачі відомостей про заяви та повідомлення про кримінальні правопорушення засобами факсимільного, електронного або телефонного зв'язку до військової прокуратури регіону, підпорядкованої їй прокуратури гарнізону або іншої військової прокуратури (на правах місцевої). Військова прокуратура регіону (або підпорядкована їй прокуратура) організовує внесення відомостей до ЄРДР із дотриманням порядку та строків, визначених ст. 214 КПК.

Облік кримінальних правопорушень. Облік кримінальних правопорушень за заявами, повідомленнями, які надійшли прокурору або органу досудового розслідування, або виявленими з інших джерел обставинами, що свідчать про вчинення кримінального правопорушення, здійснюється реєстратором за дорученням керівника прокуратури або органу досудового розслідування шляхом внесення до ЄРДР відомостей, визначених ч. 5 ст. 214 КПК.

Облік кримінальних проваджень під час досудового розслідування здійснюється шляхом внесення до ЄРДР відомостей щодо руху кримінальних проваджень.

Реєстратори у межах повноважень, визначених КПК, вносять до ЄРДР відомості про наслідки досудового розслідування кримінальних правопорушень, об'єднаних у кримінальному провадженні.

До ЄРДР також вносяться суми збитків (у тисячах гривень), встановлених під час досудового розслідування у закінчених кримінальних провадженнях (окрім замахів).

При формуванні показника розміру відшкодованих збитків (у тисячах гривень) ураховуються наявні у кримінальному провадженні докази.

Облік осіб, яких повідомлено про підозру, здійснюється реєстратором шляхом внесення відомостей до ЄРДР після:

- складання повідомлення про підозру (ст. 277 КПК);
- вручення (дата та час) повідомлення про підозру (ст. 278 КПК).

Редагування відомостей Реєстру. Редагування (зміна) зафіксованих у ЄРДР відомостей проводиться шляхом внесення оновлених даних до відповідного пункту електронного контуру картки.

Редагування проводиться реєстраторами у разі необхідності внесення змін до форм «Правопорушення» та «Правопорушник» у провадженнях зі статусом «у провадженні», «зупинено», «до суду», «закрито» та «повернуто судом». Виняток становить сукупність функцій руху кримінального провадження, використання яких доступне для проваджень/правопорушень з іншим статусом.

Внесення змін щодо встановлення/скасування ознаки ОГ і 30 можливе також у провадженнях зі статусом «результат суду».

Редагування (зміна) відомостей у разі виявлення неточностей, технічних помилок або неповноти даних здійснюється реєстратором у межах, визначених у Положенні про порядок ведення ЄРДР.

Порядок внесення відомостей до ЄРДР. Строки внесення відомостей до ЄРДР. Надання відомостей з ЄРДР.

До ЄРДР вносяться відомості про:

- час та дату надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

- прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника;

- інше джерело, з якого виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

- короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела;

- попередню правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

- передачу матеріалів та відомостей іншому органу досудового розслідування або за місцем проведення досудового розслідування;

- прізвище, ім'я, по батькові керівника прокуратури, органу досудового розслідування, слідчого, прокурора, який вніс відомості до Реєстру та/або розпочав досудове розслідування;

- дату затримання особи;

- обрання, зміну та скасування запобіжного заходу;

- час та дату повідомлення про підозру, зміну повідомлення про підозру, особу, яку повідомлено про підозру, правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

- час та дату складання повідомлення про підозру, особу, стосовно якої складено повідомлення про підозру, правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (части-

ни статті) закону України про кримінальну відповідальність у разі неможливості повідомлення такій особі про підозру з об'єктивних причин;

- юридичну особу, щодо якої можуть застосовуватися заходи кримінально-правового характеру;

- дату та підставу здійснення (скасування) спеціального досудового розслідування;

- зупинення та відновлення досудового розслідування;

- оголошення розшуку підозрюваного;

- об'єднання та виділення матеріалів досудових розслідувань;

- продовження строків тримання під вартою та досудового розслідування;

- встановлені, відшкодовані матеріальні збитки, суми пред'явлених позовів у кримінальному провадженні, вартість арештованого майна;

- закінчення досудового розслідування;

- інші відомості, передбачені первинними обліковими документами¹².

Результати судового провадження інтегруються з автоматизованої системи документообігу суду.

Внесення відомостей здійснюється шляхом фіксації реєстратором інформації в ЄРДР та вибору даних у довідниках для заповнення документів первинного обліку про:

- кримінальне правопорушення за формою;

- заподіяні збитки, результати їх відшкодування та вилучення предметів злочинної діяльності;

- особу, яка вчинила кримінальне правопорушення та яка підозрюється у його вчиненні;

- рух кримінального провадження.

Установлені форми документів первинного обліку, довідників є єдиними для реєстраторів усіх правоохоронних органів.

¹² Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ ГПУ від 6 квітня 2016 р. № 139. *Офіційний вісник України*. 2016. № 46. С. 48.

Строки внесення відомостей до Реєстру. Внесення відомостей до ЄРДР здійснюється з дотриманням строків, визначених КПК та Положенням про порядок ведення ЄРДР, а саме про:

- заяву, повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення – невідкладно, але не пізніше 24 годин;

- призначення слідчого, процесуального керівника, прийняття до провадження – невідкладно;

- юридичну особу, щодо якої можуть застосовуватися заходи кримінально-правового характеру, – невідкладно після вручення особі повідомлення про підозру у вчиненні від імені та в інтересах такої юридичної особи будь-якого зі злочинів, передбачених ст.ст. 109, 110, 113, 146, 147, 160, 209,260, 262, 306, 369, 369², 436, 437, 438, 442, 444, 447, ч. 1, 2 ст. 368³, ч. 1, 2 ст. 368⁴ КК, або від імені такої юридичної особи будь-якого зі злочинів, передбачених ст. ст. 258–258⁵ КК;

- дату складання повідомлення про підозру, дату і час вручення повідомлення про підозру, зміну раніше повідомленої підозри – невідкладно;

- передачу матеріалів та відомостей, зупинення та відновлення досудового розслідування, об'єднання, виділення матеріалів досудового розслідування, закінчення досудового розслідування – протягом 24 годин із моменту прийняття процесуальних рішень;

- продовження строків розслідування – протягом 24 годин із моменту задоволення прокурором клопотання з цих питань;

- оголошення розшуку – протягом 24 годин з моменту винесення прокурором або слідчим відповідної постанови;

- вжиті заходи забезпечення кримінального провадження, відкриття матеріалів досудового розслідування іншої стороною – протягом 24 годин з моменту вчинення процесуальної дії;

- повернення судом кримінального провадження, обвинувального акта, клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності, клопотання про застосування примусових заходів виховного або медичного характеру – упродовж 24 годин із моменту надходження зі суду матеріалів до прокурора;

- інші відомості, передбачені первинними обліковими документами, – упродовж 24 годин із моменту прийняття процесуального рішення.

Надання відомостей з ЄРДР. Відомості з ЄРДР надаються у вигляді витягу в порядку, встановленому КПК. Реєстратори самостійно формують (отримують) витяг із ЄРДР у межах унесеної інформації та посвідчують його своїм підписом. Перевірка наявності розпочатих досудових розслідувань здійснюється за однією ознакою або сукупністю відомостей про кримінальні правопорушення.

Доступ до внесених у ЄРДР відомостей щодо захоплення заручників, кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, а також пов'язаних із прийняттям пропозиції, обіцянки одержання або одержанням неправомірної вигоди, незаконним зайняттям гральним бізнесом, створенням або утриманням місць розпусти, звідництвом, сутенерством або втягненням особи в зайняття проституцією, збутом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів, відкривається з моменту оголошення підозри особі або прийняття рішення про закриття провадження без оголошення підозри особі.

Винятком є Генеральний прокурор України, слідчий та прокурор, які здійснюють процесуальне керівництво, керівник слідчого підрозділу та керівник прокуратури, які відповідно проводять досудове розслідування та здійснюють контроль і нагляд у цьому кримінальному провадженні.

2.4. Процесуальний порядок повідомлення про підозру, вимоги до складання повідомлення про підозру

Повідомлення про підозру займає особливе місце на етапі досудового розслідування, підсумовує зібрані до того часу докази, здебільшого визначає подальше спрямування кримінального провадження і є початковим моментом притягнення до кримінальної відповідальності. Зокрема, означає появу в кримінальному судочинстві нового учасника процесу – підозрюваного, який є головним у кримінальному процесі на етапі досудового розслідування, навколо якого концентруються процесуальні дії органів досудового розслідування, прокурора, суду та інших учасників процесу.

Прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений згідно з вимогами ст. 36 КПК повідомляти особі про підозру.

Слідчий за погодженням із прокурором уповноважений повідомляти особі про підозру, а також, згідно з вимогами ст. 40 КПК, несе відповідальність за законність та своєчасність здійснення процесуальних дій.

Акт повідомлення особи про підозру має важливе значення, оскільки він слугує одним із засобів забезпечення невідворотності відповідальності осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, а в наступному, обґрунтована підозра дає змогу суду призначити таким особам справедливе покарання відповідно до характеру і тяжкості вчиненого кримінального правопорушення. Після цього акту процесуальне становище підозрюваної особи погіршується, оскільки слідчий, прокурор набувають права застосовувати до неї заходи забезпечення кримінального провадження зокрема і запобіжних заходів.

Юридичне значення акту повідомлення особи про підозру полягає також і в тому, що на стадії досудового розслідування настає певний етап, пов'язаний з наявністю достатніх доказів для підозри конкретної особи у вчиненні кримінального правопорушення. Ця підозра вперше чітко сформульована в офіційному документі – письмовому повідомленні особи про підозру. В ньому слідчий, прокурор викладає висновок про наявність і суть кримінального діяння, вчиненого конкретною особою. Прийняте рішення щодо повідомлення про підозру ще не означає, що мета розслідування досягнута і його можна завершити, оскільки потрібно ще допитати підозрюваного стосовно підозри, перевірити його показання, виконати інші слідчі та процесуальні дії, наслідком чого можлива також і зміна, доповнення повідомлення про підозру (ст. 279 КПК). Окрім вказаного, враховуючи вимоги ст. 17 КПК щодо презумпції невинуватості, слід зауважити, що особа вважається невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення, доки її вину не буде доведено і встановлено обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили. Поводження з особою, вина якої у вчиненні кримінального правопорушення не встановлена обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, має відповідати поведженню з невинуватою особою.

Повідомлення про підозру обов'язково здійснюється у випадках:

- затримання особи на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення;
- обрання до особи одного з запобіжних заходів, передбачених КПК;
- наявності достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення.

У випадку затримання особи на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення слідчий, прокурор або інша уповноважена службова особа зобов'язані невідкладно повідомити підозрюваному про його права, передбачені ст. 42 КПК.

Після повідомлення про права слідчий, прокурор або інша уповноважена службова особа на прохання підозрюваного зобов'язані детально роз'яснити кожне зі зазначених прав.

Окрім загального порядку повідомлення особі про підозру в КПК регламентовано особливості щодо повідомлення про підозру окремих категорій осіб, які визначаються Главою 37 КПК.

Так, згідно зі ст. 481 КПК письмове повідомлення про підозру здійснюється:

- адвокату, депутату місцевої ради, депутату Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільському, селищному, міському голові – Генеральним прокурором, його заступником, керівником регіональної прокуратури в межах його повноважень;

- народному депутату України, кандидату в Президенти України, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, Голові або іншому члену Рахункової палати, прокурору Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Директору або іншому працівнику Національного антикорупційного бюро України, заступникам Генерального прокурора, члену Національного агентства з питань запобігання корупції – Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора);

- судді, судді Конституційного Суду України, присяжному на час виконання ним обов'язків у суді, Голові, заступнику Голови, члену Вищої ради правосуддя, Голові, заступнику

Голови, члену Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, працівникам Національного антикорупційного бюро України – Генеральним прокурором або його заступником;

– Генеральному прокурору – заступником Генерального прокурора.

Вручення письмового повідомлення про підозру. Письмове повідомлення про підозру вручається особисто в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення – у спосіб, передбачений КПК для вручення повідомлень, а саме у спосіб, передбачений для виклику та приводу особи (ст. 135 КПК), тобто шляхом:

– надіслання поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком;

– врученням під розписку дорослому члену сім'ї чи іншій особі, яка з нею проживає «для передання»; врученням житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання особи або адміністрації за місцем її роботи.

Так, КПК України містить вичерпний перелік способів, з дотриманням яких, повідомлення про підозру може бути вручене. Однак, «вручено» не означає «отримано», а отже доцільно враховувати вимоги щодо належного підтвердження отримання або ознайомлення особою зі змістом повідомлення про підозру іншим шляхом (ст. 136 КПК). Однак у випадку неможливості вручення підозри особі внаслідок невстановлення її місцезнаходження, таке повідомлення про підозру складають і лише вживають заходів для вручення у спосіб, передбачений КПК для вручення повідомлень, тобто особа набуває статусу підозрюваного без підтвердження про отримання підозри.

Письмове повідомлення про підозру затриманій особі вручається не пізніше двадцяти чотирьох годин із моменту її затримання.

У разі якщо особі не вручено повідомлення про підозру після двадцяти чотирьох годин із моменту затримання, така особа підлягає негайному звільненню.

Дата та час повідомлення про підозру, права кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність невідкладно вносяться слідчим, прокурором до ЄРДР.

Зміна повідомлення про підозру. У випадку виникнення підстав для повідомлення про нову підозру або зміну раніше повідомленої підозри слідчий, прокурор зобов'язаний виконати дії, передбачені ст. 278 КПК, що стосуються вручення письмового повідомлення про підозру.

Якщо повідомлення про підозру здійснив прокурор, повідомити про нову підозру або змінити раніше повідомлену підозру має право виключно прокурор.

Зміст повідомлення про підозру. Повідомлення має містити такі відомості:

- прізвище та посаду слідчого, прокурора, який здійснює повідомлення;
- анкетні відомості особи (прізвище, ім'я, по батькові, дату та місце народження, місце проживання, громадянство), яка повідомляється про підозру;
- найменування (номер) кримінального провадження, у межах якого здійснюється повідомлення;
- зміст підозри;
- правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;
- стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, зокрема зазначення часу, місця його вчинення, а також інших суттєвих обставин, відомих на момент повідомлення про підозру;
- права підозрюваного;
- підпис слідчого, прокурора, який здійснив повідомлення.

2.5. Складання процесуальних документів щодо участі захисника у кримінальному провадженні

Важливу роль у забезпеченні реалізації, захисту та охорони прав і свобод людини та громадянина в Україні, як правовій державі відведено право особи на правову допомогу, закріплену в ст. 59 Конституції України. Для надання цієї правової допомоги в Україні діє адвокатура, яка є однією з конституційних гарантій, і полягає в тому, що особа може вільно отримувати правову допомогу адвоката. У такий спосіб держава бере

на себе обов'язок забезпечувати можливість надання кваліфікованої правової допомоги¹³.

Забезпечення права на захист є однією зі засад кримінального процесу (ст. 20 КПК), що полягає у можливості підозрюваного, обвинуваченого, виправданого, засудженого надавати усні або письмові пояснення щодо підозри чи обвинувачення, збирати і подавати докази, брати особисту участь у кримінальному провадженні, користуватися правовою допомогою захисника, а також реалізовувати інші процесуальні права, передбачені КПК.

Відповідно до Закону України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» захист – це вид адвокатської діяльності, що полягає в забезпеченні захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію)¹⁴.

Окрім зазначеного у науковій літературі, захист у кримінальному судочинстві визначають як систему передбачених і не заборонених законом дій суб'єктів захисту та відносин, що виникають при цьому, спрямованих на повне чи часткове спростування фактичного та юридичного боку підозри або обвинувачення, з'ясування обставин, які спростовують підозру або обвинувачення, виключають кримінальну відповідальність та покарання, забезпечують права, свободи та законні інтереси підзахисних¹⁵.

Також під захистом у кримінальному судочинстві слід розуміти сукупність процесуальних дій і відносин, направлених на поліпшення його стану, забезпечення дотримання прав даної особи¹⁶.

¹³ Кузьмічова-Кисленко Є. В. Захисник у кримінальному процесі України. *Юридична наука*. 2014. № 10. С. 104–109.

¹⁴ Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 62. Ст. 2509.

¹⁵ Попелюшко В. О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України. Національний університет «Острозька академія». Острог-2009. С. 103.

¹⁶ Молдован А. В., Тилик Т. М. Адвокатура України: навч. посібник. К.: Алерта, 2013.

Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд зобов'язані роз'яснити підозрюваному, обвинуваченому його права та забезпечити право на кваліфіковану правову допомогу з боку обраного ним або призначеного захисника.

Слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд зобов'язані в порядку ст. 49 КПК забезпечити участь захисника в кримінальному провадженні у випадках, якщо:

- участь захисника є обов'язковою, а підозрюваний, обвинувачений не залучив захисника;

- підозрюваний, обвинувачений заявив клопотання про залучення захисника, але за відсутністю коштів чи з інших об'єктивних причин не може його залучити самостійно;

- слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд вирішить, що обставини кримінального провадження вимагають участі захисника, а підозрюваний, обвинувачений не залучив його.

Захисник може бути залучений слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом в інших випадках, передбачених законом.

Також запросити захисника має право сам підозрюваний, обвинувачений, що передбачено Законом України «Про надання безоплатної правової допомоги». Захисник може бути залученим і до участі в кримінальному провадженні загалом, і для участі лише в окремій процесуальній дії.

Враховуючи вимоги ч. 2 ст. 13, ч. 1 ст. 14 Закону України «Про надання безоплатної правової допомоги» особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими, або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, мають право на безоплатну вторинну правову допомогу щодо захисту та складення документів процесуального характеру. Для цього зазначені особи, згідно з вимогами ст. 18 Закону України «Про надання безоплатної правової допомоги» подають звернення про надання одного з видів правових послуг до центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги або до територіального органу юстиції за місцем фактичного проживання таких осіб незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи¹⁷.

¹⁷ Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. *Голос України*. 2011. 08 липня (№ 122).

Однак підозрюваний, обвинувачений може заявити клопотання слідчому, прокурору, слідчому судді, суду щодо залучення захисника і так реалізувати право на безоплатну кваліфіковану правову допомогу за рахунок держави, що передбачене ст. 59 Конституції України та ст.ст. 20, 42, 49 КПК, шляхом призначення захисника для здійснення захисту його прав у кримінальному провадженні слідчим, прокурором, слідчим суддею або судом.

У разі забезпечення участі захисника слідчий, прокурор, виносить постанову, а слідчий суддя та суд постановляє ухвалу, якою доручає відповідному органу (установі), уповноваженому законом на надання безоплатної правової допомоги, призначити адвоката для здійснення захисту за призначенням та забезпечити його прибуття у зазначені в постанові (ухвалі) час і місце для участі в кримінальному провадженні.

Постанова або ухвала про доручення призначити адвоката негайно направляється відповідному органу (установі), уповноваженому законом на надання безоплатної правової допомоги, і є обов'язковою для негайного виконання. Невиконання, неналежне або несвоєчасне виконання постанови або ухвали про доручення призначити адвоката тягнуть відповідальність, встановлену законом.

У постанові (ухвалі) про доручення призначити адвоката окрім загальних вимог до оформлення постанови потрібно вказувати інформацію щодо роз'яснення особі права на захист, а також причин неможливості залучення особою захисника самостійно, наприклад, через відсутність коштів. Також у вказаній постанові слід зазначити час і місце прибуття захисника для участі в кримінальному провадженні, найменування і місцезнаходження (органу, установи).

Повноваження захисника на участь у кримінальному провадженні підтверджуються (ст. 50 КПК):

- свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю;
- ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги.

Встановлення будь-яких додаткових вимог, окрім пред'явлення захисником документа, що посвідчує його особу, або

умов для підтвердження повноважень захисника чи для його залучення до участі в кримінальному провадженні не допускається.

Договір зі захисником має право укласти особа, передбачена в ч. 1, ст. 45 КПК, а саме:

- підозрюваний, обвинувачений; засуджений, виправданий;

- особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування;

- особа, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі (екстрадицію).

Вказаний договір можуть укласти інші особи, які діють в інтересах, за клопотанням або за наступною згодою учасників кримінального судочинства зазначених у ч. 1 ст. 45 КПК.

Для проведення окремої процесуальної дії виключно у невідкладних випадках, слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд можуть у порядку ст. 49 КПК залучити захисника лише, коли є потреба у проведенні невідкладної процесуальної дії за участю захисника, а завчасно повідомлений захисник не може прийти для участі у проведенні процесуальної дії чи забезпечити участь іншого захисника або якщо підозрюваний, обвинувачений виявив бажання, але ще не встиг залучити захисника або прибуття обраного захисника неможливе.

У разі запрошення захисника для проведення окремої слідчої дії слідчий, прокурор виносить постанову, а слідчий суддя та суд ухвалу згідно зі ст. 49 КПК. У постанові (ухвалі) зазначає найменування процесуальної дії (дій), час і місце, для участі в кримінальному провадженні найменування і місцезнаходження (органу, установи).

Якщо потреби в проведенні невідкладних процесуальних дій за участю захисника немає і коли неможливе прибуття захисника, обраного підозрюваним, обвинуваченим, протягом двадцяти чотирьох годин, слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право запропонувати підозрюваному, обвинуваченому залучити іншого захисника.

У разі отримання постанови слідчого, прокурора, ухвали слідчого судді, суду про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої

процесуальної дії центр із надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний негайно призначити захисника.

Доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги. Регіональний центр безоплатної вторинної правової допомоги забезпечує надання такої допомоги шляхом видання адвокатам доручень.

Питання видання доручень центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги врегульовано наказом Міністерства Юстиції України та Координаційного центру з надання правової допомоги № 33 від 25.12.2014, а саме затверджено форми доручень центрів із надання безоплатної вторинної правової допомоги, що видаються для підтвердження повноважень адвокатів щодо здійснення ними захисту під час кримінального судочинства, серед яких:

- доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, яка відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважається затриманою та/або стосовно якої обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;

- доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, у кримінальному провадженні стосовно якої відповідно до положень КПК захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням;

- доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, у кримінальному провадженні стосовно якої відповідно до положень захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для проведення окремої процесуальної дії та яке діє протягом проведення окремої процесуальної дії;

- доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі за ухвалою суду в кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру, у процедурах, пов'язаних із видачею особи (екстрадицією), або у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до ст. 537 КПК.

Строки дії доручень центрів із надання безоплатної вторинної правової допомоги передбачені чинним законодавством з урахуванням положень та Закону України «Про безоплатну правову допомогу» та становлять:

– *протягом строку затримання та/або тримання такої особи під вартою* для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, яка відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважається затриманою та/або стосовно якої обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;

– *до закриття кримінального провадження; закінчення останнього судового провадження з перегляду судових рішень; використання всіх національних засобів правового захисту* для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, у кримінальному провадженні стосовно якої відповідно до положень КПК захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням;

– *протягом проведення окремої процесуальної дії* для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, у кримінальному провадженні стосовно якої відповідно до положень КПК захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для проведення зазначеної процесуальної дії;

– *до прийняття рішення судом першої інстанції (у разі оскарження – до прийняття рішення судом апеляційної інстанції або до закінчення останнього судового провадження з перегляду судових рішень)* для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі за ухвалою суду в кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру, у процедурах, пов'язаних із видачею особи (екстрадицією), або у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до ст. 537 КПК.

Враховуючи вимоги ст.120 КПК, допомога захисника, залученого для здійснення захисту за призначенням у випадках, передбачених КПК та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, надається за рахунок коштів Державного бюджету України і є безоплатною для підозрюваного, обвинуваченого. Граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу встановлюється законодавством.

У іншому випадку витрати, пов'язані з оплатою допомоги захисника, несе підозрюваний, обвинувачений.

Підозрюваний, обвинувачений має право відмовитися від захисника або замінити його. Згідно зі ст. 54 КПК така відмова або повинна відбуватися виключно в присутності захисника після надання можливості для конфіденційного спілкування та фіксується у протоколі процесуальної дії. Відмова від участі захисника у кримінальному провадженні не повинна бути пов'язана з неспроможністю особи заплатити за послуги захисту чи пов'язана з її складним матеріальним становищем.

Враховуючи вимоги ст. 54 КПК, а саме обов'язковість присутності захисника під час відмови від послуг захисту, слідчий, прокурор складає постанову, а слідчий суддя, суд ухвалу про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням після чого направляє в центр із надання безоплатної вторинної правової допомоги. Призначений адвокат, пересвідчившись, що особа справді добровільно, розуміючи своє право на захист, бажає захищати свої права самостійно та не пов'язує своє бажання з відсутністю матеріальних коштів щодо оплати послуг захисту, долучає до матеріалів кримінального провадження доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також підписує заяву, протокол та постанову про відмову від захисника як присутній.

Відмова від захисника не приймається у випадку, якщо його участь є обов'язковою. У такому випадку, якщо підозрюваний, обвинувачений відмовляється від захисника і не залучає іншого захисника, захисник повинен бути залучений за призначенням згідно зі ст. 49 КПК.

Документи, пов'язані з виконанням захисником його обов'язків, без його згоди не підлягають огляду, вилученню чи розголошенню слідчим, прокурором, слідчим суддею, судом.

Контрольні запитання

1. Із якого моменту розпочинається досудове розслідування?
2. Який порядок розгляду анонімних повідомлень?
3. Які джерела інформації про вчинення кримінального правопорушення визначені згідно з додатком 7 до Положення про порядок ведення ЄРДР?

4. Чим відрізняються заявник і потерпілий як суб'єкти кримінального процесу?
5. Які вимоги до оформлення протоколу прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення?
6. Які дані повинні міститись у змісті заяви про кримінальне правопорушення?
7. Які дані повинні міститись у змісті письмового повідомлення про підозру в кримінальному правопорушенні?
8. Хто має право укласти договір із захисником?
9. Чим можуть бути підтверджені повноваження захисника у кримінальному провадженні?
10. Який порядок прийняття відмови від участі захисника у кримінальному провадженні?
11. Які вимоги до постанови про доручення призначити адвоката для проведення окремої слідчої дії?
12. Які строки дії передбачені для доручень центрів із надання безоплатної вторинної правової допомоги?
13. У яких випадках надання безоплатної правової допомоги надається за рахунок коштів Державного бюджету України?

Рекомендована література

1. Аленін Ю. П. Початок досудового розслідування за КПК України 2012 року. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 198–203.
2. Гринюк В. Окремі питання повідомлення особи про підозру як початок реалізації функції обвинувачення. *Право України*. 2013. № 11. С. 120–127.
3. Івасюк І. Г. Інституту «повідомлення про підозру» нового кримінального процесуального законодавства України. *Митна справа: наук.-аналіт. журн. / Одес. нац. юрид. акад., ТзОВ «Митна газета»*. Л.: [б. в.], 2013. № 4 (88). Ч. 2. К. 2. С. 74–79.
4. Капустіна М. В. Початок досудового розслідування: проблеми вноормування. *Науковий вісник Харківського державного університету*. 2015. Вип. 5. Т. 4. С. 45–49.
5. Кузьмічова-Кисленко Є. В. Захисник у кримінальному процесі України. *Юридична наука*. 2014. № 10. С. 104–109.
6. Молдован А. В., Тилик Т. М. Адвокатура України: навч. посібник. К.: Алерта, 2013.
7. Погорецький М. А. Початок досудового розслідування: окремі проблемні питання. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 93–103.

8. Попелюшко В. О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України / Національний університет «Острозька академія». Острог-2009. С. 103.
9. Татаров О. Ю., Мірковець Д. М. Повідомлення про підозру: проблеми кримінальної процесуальної регламентації. Митна справа: наук.-аналіт. журн. / Одес. нац. юрид. акад., ТзОВ «Митна газета». Л., 2015. № 1 (97). Ч. 2. К. 2. С. 265–272.
10. Фаринник В. І. Початок досудового розслідування та особливості кримінального переслідування за новим кримінальним процесуальним кодексом України. *Вісник ХНУВС*. 2012. № 2. С. 178–195.
11. Христов О. Л., Макотченко Л. М. Участь захисника у кримінальному провадженні на підставі угод. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 1 (75). С. 442–449.
12. Циліурік І. І. Захисник та його кримінально-правовий статус. *Митна справа: наук.-аналіт. журн.* / Одес. нац. юрид. акад., ТзОВ «Митна газета». Л., 2013. № 5 (89). Ч. 2. К. 1. С.143–145.
13. Черняк Н. П. Процесуальні особливості повідомлення особі про підозру. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 1 (65). С. 555–561.

Тема 3

СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

3.1. Поняття, види та загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження

3.2. Порядок подання клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження

3.3. Форма і зміст клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження

3.1. Поняття, види та загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Оскільки в КПК відсутнє нормативне визначення поняття заходів забезпечення кримінального провадження, то під ними треба розуміти передбачені кримінальним процесуальним законом засоби державно-правового примусу, що застосовуються уповноваженими державними органами та посадовими особами у встановленому законом порядку до підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, свідка та інших осіб, котрі залучаються до сфери кримінальної процесуальної діяльності, з метою запобігання та припинення їхніх неправомірних дій, забезпечення виявлення та закріплення доказів і досягнення дієвості кримінального провадження.

Загальні положення КПК про те, що до повноважень слідчого судді належить здійснення у порядку, передбаченому цим законом, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні знайшли свій розвиток і в положеннях КПК, які регламентують порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Такі заходи забезпечення кримінального провадження, як судовий виклик, привід, накладення грошового стягнення,

тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, відсторонення від посади, тимчасовий доступ до речей та документів, тимчасове вилучення майна, арешт майна, а також запобіжні заходи можуть бути застосовані виключно на підставі ухвали слідчого судді, суду¹⁸.

Заходи забезпечення кримінального провадження можна класифікувати за різними критеріями, зокрема:

1) за цілями застосування:

– заходи, що забезпечують участь підозрюваного, обвинуваченого у кримінальному провадженні, та виконання ними процесуальних обов'язків (запобіжні заходи). Ці заходи пов'язані зі суттєвим обмеженням свободи підозрюваного, обвинуваченого, мають специфічну мету та особливий порядок застосування. Тому види запобіжних заходів, мету, підстави та порядок їх застосування розглянемо окремо в інших питаннях цієї теми;

– заходи, що забезпечують отримання засобів доказування (виклик слідчим, прокурором, судовий виклик, тимчасовий доступ до речей і документів тощо). На відміну від запобіжних, завдання цих заходів полягає у забезпеченні слідчому та суду можливості виявити, вилучити та дослідити докази;

– заходи, що спрямовані на забезпечення законного порядку під час провадження в справі (привід, накладення грошового стягнення, відсторонення від посади);

– заходи зі забезпечення цивільного позову та можливої конфіскації майна (тимчасове вилучення майна, арешт майна тощо);

2) за часом дії:

– заходи, що тривають упродовж певного часу (запобіжні заходи, відсторонення від посади, арешт майна тощо);

– заходи, які є короточасними (тимчасовий доступ до речей і документів; привід тощо);

¹⁸ Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Вищий спеціалізований суд; Узагальнення судової практики, Витяг від 07.02.2014. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-14>

3) *за підставами застосування:*

- заходи, що застосовуються у зв'язку з невиконанням процесуальних обов'язків (привід, запобіжні заходи тощо);
- заходи, які застосовуються незалежно від процесуального правопорушення (тимчасовий доступ до речей і документів; тимчасове вилучення майна);

4) *за режимом обмеження прав і свобод людини:*

- заходи, пов'язані з ізоляцією особи (тримання під вартою, домашній арешт, затримання особи);
- заходи, не пов'язані з ізоляцією особи (накладення грошового стягнення, тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, особиста порука, застава тощо)¹⁹.

Згідно з ч. 2 ст. 131 КПК, заходами забезпечення кримінального провадження є:

- виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід;
- накладення грошового стягнення;
- тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом;
- відсторонення від посади;
- тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя;
- тимчасовий доступ до речей і документів;
- тимчасове вилучення майна;
- арешт майна;
- затримання особи;
- запобіжні заходи.

Метою застосування заходів забезпечення кримінального провадження є досягнення дієвості провадження. Під дієвістю кримінального провадження, на наш погляд, розуміється виконання завдань кримінального судочинства, які визначені у ст. 2 КПК, зокрема: захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого

¹⁹ Рожнова В. В., Савицький Д. О., Конюшенко Я. Ю. та ін. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Загальна частина). НАВС, 2012. С. 333–334.

розслідування і судового розгляду, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності відповідно до своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, стосовно жодної особи не був застосований необґрунтований процесуальний примус і, щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Заходи забезпечення кримінального провадження загалом застосовуються на підставі ухвали слідчого судді або суду (ч. 1 ст. 132 КПК).

Відповідно до ст. 372 КПК, ухвала, що викладається окремим документом, складається з:

1) *вступної частини зі зазначенням:*

- дати і місця її постановлення;
- назви та складу суду, секретаря судового засідання; найменування (номера) кримінального провадження;
- прізвища, ім'я і по батькові підозрюваного, обвинуваченого, року, місяця і дня його народження, місця народження і місця проживання;
- Закону України про кримінальну відповідальність, що передбачає кримінальне правопорушення, у вчиненні якого підозрюється, обвинувачується особа;
- сторін кримінального провадження та інших учасників судового провадження;

2) *мотивувальної частини із зазначенням:*

- суті питання, що вирішується ухвалою, і за чиєю ініціативою воно розглядається;
- установлених судом обставин із посиланням на докази, а також мотивів неврахування окремих доказів;
- мотивів, на які зважив суд під час постановлення ухвали, і положення закону, яким він керувався;

3) *резольтивної частини із зазначенням:*

- висновків суду;
- строку і порядку набрання ухвалою законної сили та її оскарження.

В окремих випадках для застосування заходів забезпечення кримінального провадження ухвала слідчого судді може не виноситися, зокрема: під час виклику слідчим, прокурором, судом; під час затримання підозрюваного без ухвали слідчого

судді у порядку ст.ст. 207–208 КПК; під час тимчасового вилучення майна, коли таке вилучення здійснюється під час проведення слідчої (розшукової) дії.

3.2. Порядок подання клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження

За необхідності застосування заходу забезпечення кримінального провадження слідчим за погодженням із прокурором, або прокурором, до слідчого судді направляється відповідне клопотання. Клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження на підставі ухвали слідчого судді подається до місцевого загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування. (ч. 2 ст. 132 КПК).

До клопотання слідчого, прокурора про застосування, зміну або скасування заходу забезпечення кримінального провадження додається витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження, в межах якого подається клопотання (ч. 6 ст. 132 КПК).

Під час розгляду питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження сторони кримінального провадження повинні подати слідчому судді або суду докази обставин, на які вони посилаються (ч. 5 ст. 132 КПК).

Застосування заходів забезпечення кримінального провадження не допускається, якщо слідчий, прокурор не доведе, що:

– є обґрунтована підозра щодо учинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

– потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого, прокурора;

– може бути виконане завдання, для реалізації якого слідчий, прокурор звертається із клопотанням (ч. 3 ст. 132 КПК).

Водночас слідчим суддям та суду слід враховувати, що обов'язок доведення існування зазначених обставин КПК покладає на слідчого, прокурора, який звертається із відповідним клопотанням.

З огляду на те, що поняття «обґрунтована підозра» не визначене у національному законодавстві та зважаючи на положення, закріплені у ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», слідчим суддям слід враховувати позицію Європейського суду з прав людини, відображену зокрема у п. 175 рішення від 21 квітня 2011 року у справі «Нечипорук і Йонкало проти України», відповідно до якої *«термін «обґрунтована підозра» означає, що існують факти або інформація, які можуть переконати об'єктивного спостерігача в тому, що особа, про яку йдеться, могла вчинити правопорушення (рішення у справі «Фокс, Кемпбелл і Гартлі проти Сполученого Королівства» від 30 серпня 1990 року, п. 32, Series A, № 182). Мета затримання для допиту полягає в сприянні розслідуванню злочину через підтвердження або спростування підозр, які стали підставою для затримання (див. рішення у справі «Мюррей проти Сполученого Королівства» від 28 жовтня 1994 року, п. 55, Series A, № 300-A). Однак вимога, що підозра має ґрунтуватись на обґрунтованих підставах, є значною частиною гарантії недопущення свавільного затримання і тримання під вартою. Ба більше, за відсутності обґрунтованої підозри особа не може бути за жодних обставин затримана або взята під варту з метою примушення її зізнатися у злочині, свідчити проти інших осіб або з метою отримання від неї фактів чи інформації, які можуть слугувати підставою для обґрунтованої підозри (див. рішення у справі «Чеботарі проти Молдови», № 35615/06, п. 48, від 13 листопада 2007 року)».*

Водночас КПК встановлює загальне положення, відповідно до якого для оцінки потреб досудового розслідування слідчий суддя або суд зобов'язаний врахувати можливість без застосованого заходу забезпечення кримінального провадження отримати речі та документи, які можуть бути використані під час судового розгляду для встановлення обставин у кримінальному провадженні.

Клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження подається до місцевого загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування. Такі клопотання розгля-

даються слідчим суддею, який визначається автоматизованою системою документообігу суду в порядку, передбаченому ч. 3 ст. 35 КПК (незалежно від того, який слідчий суддя розглядав інші клопотання у цьому ж кримінальному провадженні). В разі проведення досудового розслідування слідчою групою керівник відповідного органу досудового розслідування постановою про створення слідчої групи повинен визначити місце проведення досудового розслідування, і саме за ним визначається територіальна юрисдикція суду.

Під час розгляду питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження сторони кримінального провадження повинні подати слідчому судді або суду докази обставин, на які вони посилаються.

За результатами розгляду клопотання про застосування заходу забезпечення кримінального провадження слідчий суддя вправі винести ухвалу про:

- задоволення клопотання;
- відмову в задоволенні клопотання;

– повернення його для усунення недоліків, якщо клопотання подано слідчому судді без додержання вимог, визначених відповідною нормою КПК. Зокрема, прокурору повертається клопотання про застосування тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом та про відсторонення від посади, якщо воно подано без додержання вимог ст.ст. 150 та 155 КПК відповідно (ч. 3 ст. 151, ч. 2 ст. 156 КПК), прокурору чи цивільному позивачу, якщо клопотання про арешт майна не відповідає вимогам ст. 171 КПК (ч. 3 ст. 172 КПК).

За клопотанням прокурора слідчий суддя відповідно до строку досудового розслідування може продовжити застосування заходів забезпечення кримінального провадження, зокрема відсторонення від посади, тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом та запобіжні заходи²⁰.

²⁰ Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Вищий спеціалізований суд; Узагальнення судової практики, Витяг від 07.02.2014. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-14>

Для оцінки потреб досудового розслідування слідчий суддя або суд зобов'язані врахувати можливість без застосованого заходу забезпечення кримінального провадження отримати речі й документи, які можуть бути використані під час судового розгляду для встановлення обставин у кримінальному провадженні (ч. 4 ст. 132 КПК).

3.3. Форма і зміст клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Зазвичай будь-який захід забезпечення кримінального провадження під час досудового розслідування застосовується за ухвалою слідчого судді на підставі клопотання, складеного прокурором, слідчим за погодженням із прокурором, який здійснює процесуальне керівництво. Винятки становлять застосування таких заходів забезпечення, як:

- виклик слідчим, прокурором;
- тимчасове вилучення майна, якщо таке майно вилучено під час проведення окремої слідчої (розшукової) дії.

Клопотання про застосування заходів забезпечення подається у письмовій формі. Зміст такого клопотання залежить від виду заходу забезпечення кримінального провадження, який буде застосовуватися.

Проаналізувавши кримінальне процесуальне законодавство, можна стверджувати, що *зміст клопотання* про застосування заходів забезпечення кримінального провадження має містити *загальні* та *окремі* реквізити. До загальних реквізитів клопотання відносимо ті, які є притаманними під час застосування будь-якого заходу забезпечення кримінального провадження, окремі – ті, які містяться при застосуванні окремих заходів забезпечення. Крім цього, клопотання складається із трьох частин: вступної, описової, клопотальної. Кожна частина має бути структурно оформлена відокремлено та починатись/закінчуватись визначеною фразою (встановив, клопочу). Переважно вступна і клопотальна частини містять загальні реквізити, що притаманні будь-якому клопотанню про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

До загальних реквізитів клопотання слід віднести:

- погодження прокурора про внесення клопотання;
- назва клопотання
- дата та місце складання
- посада, спеціальне звання, прізвище, ініціали особи, яка склала клопотання;
- найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
- описова частина починається словом «Встановив»;
- обставини вчиненого кримінального правопорушення (фабула);
- доказове, законодавче обґрунтування рішень (з посиланням на відповідні статті матеріального і процесуального права), що пропонується прийняти за клопотанням;
- резолютивна частина розпочинається словом «Клопочу»;
- рішення, яке пропонується прийняти;
- посадові особи, які будуть виконувати запропоноване рішення за ухвалою слідчого судді;
- засвідчення пропонованих рішень підписом особи, яка склала клопотання.

До клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження додається:

- витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження у всіх без винятку випадках;
- копії матеріалів, якими сторона кримінального провадження, що подала відповідне клопотання, обґрунтовує свої доводи (ст. 141, 145, абз. 2 ч. 2 ст. 150, абз. 2 ч. 2 ст. 157, абз. 2 ч. 2 ст. 171 КПК). Такі ж копії матеріалів, з огляду на зміст положень ч. 6 ст. 9 КПК, мають долучатися й до клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів;
- документи, які підтверджують надання підозрюваному, зокрема й обвинуваченому, копій клопотання та матеріалів, що обґрунтовують клопотання (абз. 2 ч. 2 ст. 150, абз. 2 ч. 2 ст. 157 КПК). Водночас у разі подання клопотань щодо декількох осіб у межах одного кримінального провадження слідчий суддя має

перевірити належність, достовірність і допустимість доказів стосовно кожної особи окремо²¹.

Щодо особливостей складення клопотання про застосування окремих заходів забезпечення, то потрібно відзначити такі окремі реквізити:

1) у клопотанні про здійснення приводу зазначено:

- процесуальний статус особи, про здійснення приводу якої заявлено клопотання, її прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання;

- процесуальна дія, учасником якої повинна бути особа, про здійснення приводу якої заявлено клопотання;

- положення КПК, яким встановлено обов'язок особи з'явитися на виклик, та обставини невиконання особою цього обов'язку;

- відомості, які підтверджують факти здійснення виклику особи у встановленому КПК порядку та отримання особою повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом;

2) про накладення грошового стягнення на особу під час досудового розслідування зазначено:

- процесуальний статус особи, про накладення грошового стягнення на яку заявлено клопотання, її прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання;

- обов'язок, який покладено на особу КПК або ухвалою слідчого судді;

- обставини, за яких особа не виконала обов'язок;

- відомості, які підтверджують невиконання особою обов'язку;

3) про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом зазначено:

- виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини;

²¹ Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Вищий спеціалізований суд; Лист від 05 квітня 2013 № 223-559/0/4-13. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13>

- причини, з огляду на які потрібно здійснити тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом;
 - вид спеціального права, яке підлягає тимчасовому обмеженню;
 - строк, на який користування спеціальним правом підлягає тимчасовому обмеженню;
 - перелік свідків, яких прокурор, слідчий вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання;
- 4) *про відсторонення від посади* зазначено:
- виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини;
 - посада, яку обіймає особа;
 - виклад обставин, що дають підстави вважати, що перебування на посаді підозрюваного, обвинуваченого сприяло вчиненню кримінального правопорушення;
 - виклад обставин, що дають підстави вважати, що підозрюваний, обвинувачений, перебуваючи на посаді, знищить чи підробить речі та документи, які мають суттєве значення для досудового розслідування, незаконними засобами впливатиме на свідків та інших учасників кримінального провадження або протиправно перешкоджатиме кримінальному провадженню іншим чином;
 - перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання;
- 5) *про тимчасовий доступ до речей і документів* зазначено:
- речі та документи, тимчасовий доступ до яких планується отримати;
 - підстави вважати, що речі та документи перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи;
 - значення речей і документів для встановлення обставин у кримінальному провадженні;
 - можливість використання як доказів відомостей, що містяться в речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів, у випадку подання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю;

– обґрунтування необхідності вилучення речей і оригіналів або копій документів, якщо відповідне питання порушується стороною кримінального провадження.

б) *про арешт майна* зазначено:

– підстави і мету відповідно до положень ст. 170 КПК та відповідне обґрунтування необхідності арешту майна;

– перелік і види майна, що належить арештувати;

– документи, які підтверджують право власності на майно, що належить арештувати, або конкретні факти і докази, що свідчать про володіння, користування чи розпорядження підозрюваним, обвинуваченим, засудженим, третіми особами таким майном;

– розмір шкоди, неправомірної вигоди, яка отримана юридичною особою, у разі подання клопотання відповідно до ч. 6 ст. 170 КПК.

Клопотанню прокурора, слідчого (за погодженням із прокурором) про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом може передувати тимчасове вилучення слідчим, прокурором чи іншою уповноваженою особою у законно затриманої ними особи (в порядку, передбаченому ст. 208 КПК) документів, які посвідчують таке право (право керування транспортним засобом або судном, право полювання, право на здійснення підприємницької діяльності).

Факт передання тимчасово вилучених документів, які посвідчують користування спеціальним правом, засвідчується протоколом, який складається слідчим, прокурором, іншою уповноваженою службовою особою під час законного затримання та тимчасового вилучення документів. Після складення такого протоколу слідчий, прокурор, інша уповноважена службова особа зобов'язана передати тимчасово вилучені документи на зберігання відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Водночас у випадку тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом, прокурор, слідчий за погодженням із прокурором зобов'язаний звернутися до слідчого судді з клопотанням про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом не пізніше двох днів із моменту тимчасового вилучення. Пропуск зазначеного стро-

ку тягне за собою необхідність повернення тимчасово вилучених документів.

Закінчення строку тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом, за відсутності клопотання прокурора про його продовження або відмови слідчого судді, суду про продовження строку здійснення цього заходу забезпечення кримінального провадження, тягне за собою його припинення та необхідність повернення тимчасово вилучених документів.

Контрольні запитання

1. Що таке заходи забезпечення кримінального провадження?
2. Які загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження?
3. Що таке виклик слідчим, прокурором, судовий виклик у кримінальному провадженні?
4. Що таке привід у кримінальному провадженні?
5. Що таке накладення грошового стягнення у кримінальному провадженні?
6. У чому полягає тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом у кримінальному провадженні?
7. У чому суть відсторонення від посади у кримінальному провадженні?
8. Що таке тимчасовий доступ до речей і документів у кримінальному провадженні?
9. У чому полягає тимчасове вилучення майна у кримінальному провадженні?
10. Який порядок виконання арешту майна в кримінальному провадженні?
11. Які є види заходів забезпечення кримінального провадження?
12. Які підстави та порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження?
13. У якій формі складається клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження?
14. Які загальні та окремі реквізити клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження?
15. З яких частин складається клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження?
16. Який зміст вступної частини клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження?

17. Який зміст описової частини клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження?

18. Який зміст клопотальної частини клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження?

Рекомендована література

1. Алексєєва-Процюк Д. О., Брисковська О. М. Особливості проведення тимчасового доступу до речей та документів для отримання інформації від операторів мобільного зв'язку. *Митна справа: наук.-аналіт. журн.* / Одес. нац. юрид. акад.; ТЗОВ «Митна газета». Львів, 2013. № 6 (90). Ч. 2. К. 1. С. 58–65.
2. Бобік В. П. Поняття та зміст конституційних прав, як об'єкту обмеження під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Молодий вчений*. 2016. № 3. С. 460–463.
3. Гумін О. М. Особливості тимчасового доступу до речей і документів, які містять інформацію про надання телекомунікаційних послуг. *Митна справа: наук.-аналіт. журн.* / Одес. нац. юрид. акад.; ТЗОВ «Митна газета». Львів, 2013. № 6 (90). Ч. 2. К. 1. С. 53–57.
4. Завтур В. А. Допустимість доказів під час розгляду та вирішення слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2016. Вип. 41 (2). С. 154–157.
5. Ільченко С. Проблеми забезпечення належної правової процедури під час відсторонення від посади. *Право України*. 2013. № 11. С. 225–233.
6. Калачова О. М. Гарантії забезпечення прав громадян під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2015. Вип. 3. С. 276–287.
7. Карпов Н. С. Прийняття слідчим суддею рішення про надання тимчасового доступу до речей і документів. *Митна справа: наук.-аналіт. журн.*; Одес. нац. юрид. акад.; ТЗОВ «Митна газета». Львів, 2014. № 1 (91). Ч. 2. К. 1. С. 176–181.
8. Копіца О. В. Проблемні питання застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 2. С. 166–168.
9. Куспись Б. А. Мета тимчасового доступу до речей та документів як заходу забезпечення кримінального провадження. *Право і суспільство*. 2014. № 6.1. С. 189–193.

10. Куцкір Г. М. Заходи забезпечення кримінального провадження, які обмежують майнові права громадян. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 3. С. 301–305.
11. Маланчук П. М. Практичні аспекти застосування тимчасового доступу до речей і документів як заходу забезпечення кримінального провадження. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2014. № 2. С. 65–68.
12. Миколенко О. М. Критерії класифікації заходів забезпечення кримінального провадження та їх співвідношення з заходами кримінального процесуального примусу. *Правова держава*. 2014. № 17. С. 81–84.
13. Никоненко М. Я. Значення у процесі доказування заходів забезпечення кримінального провадження. *Юридична наука*. 2014. № 7. С. 118–125.
14. Сліпченко В. І. Підстави та процесуальний порядок витребування речей і документів. *Вісник Запорізького національного університету*. 2014. № 4 (2). С. 282–289.
15. Сліпченко В. Тимчасовий доступ до речей і документів: проблеми застосування. *Право України*. 2013. № 11. С. 233–242.
16. Сотник Н. А. Заходи забезпечення кримінального провадження: генезис поняття та доцільність використання у КПК України. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2016. № 9. С. 183–189.
17. Тупельняк І. І. Повноваження слідчого та прокурора щодо виклику учасників за новим КПК для участі у слідчих діях. *Митна справа: наук.-аналіт. журн. / Одес. нац. юрид. акад.; ТзОВ «Митна газета»*. Львів, 2013. № 6 (90). Ч. 2. К. 1. С. 121–126.
18. Фаринник В. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід: процесуальні проблеми застосування та шляхи їх вирішення. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 4 (37). С. 77–84.
19. Фаринник В. І. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження: методологія реалізації в кримінальному судочинстві України. *Митна справа*. 2014. № 3 (2). С. 341–351.
20. Фаринник В. І. Заходи забезпечення кримінального провадження у новому кримінальному процесуальному законодавстві: сутність та класифікація. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 133–142.
21. Щасна А. Е. Морально-правові критерії застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Право і суспільство*. 2015. № 5.2 (3). С. 236–240.

22. Щасна А. Обмеження майнових прав окремих категорій осіб у ході застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. № 8. С. 53–56.
23. Юнін О. С. Деякі особливості судового захисту прав людини при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 3. С. 191–197.

Тема 4

СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

4.1. Поняття, види, мета і підстави застосування запобіжних заходів кримінального провадження

4.2. Зміст клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжних заходів кримінального провадження, порядок його подання та розгляду

4.3. Зміст клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу, порядок його подання та розгляду

4.4. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Протокол затримання

4.1. Поняття, види, мета і підстави застосування запобіжних заходів кримінального провадження

Запобіжні заходи – це вид заходів забезпечення кримінального провадження, застосування яких полягає в обмеженні підозрюваного обвинуваченого в його правах на свободу й особисту недоторканність; недоторканність житла або іншого володіння особи; таємницю спілкування; невтручання у приватне життя.

Запобіжні заходи, як і інші заходи забезпечення кримінального провадження, застосовуються з метою досягнення дієвості кримінального провадження, тобто виконання його (провадження) завдань: захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності мірою своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, щодо жодної особи не був застосований необґрунтований процесуальний примус і, щоб

до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Застосування запобіжних заходів має дві мети:

Забезпечувальну – створення умов та вжиття заходів для виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього (них) процесуальних обов'язків: прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це зазначених осіб; виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування запобіжних заходів; підкорятися законним вимогам і розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Превентивну – запобігання спробам: переховуватися від органів досудового розслідування та/або суду; знищити, сховати або спотворити будь-яку з речей або документів, які мають суттєве значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; незаконно впливати на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного, обвинуваченого, експерта, спеціаліста у цьому ж кримінальному провадженні; перешкоджати кримінальному провадженню іншою мірою; учинити інше кримінальне правопорушення або продовжити кримінальне правопорушення, у якому підозрюється, обвинувачується.

Підставами застосування запобіжного заходу є:

– наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення, що здебільшого тлумачиться як вказівка на факт притягнення особи до кримінальної відповідальності, тобто виконання процесуальної дії повідомлення особі про підозру в порядку, визначеному Главою 22 КПК;

– наявність ризиків, які дають достатні підстави слідчому судді, суду вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може не виконати покладені на нього обов'язки або учинити дії, які розглядаються як ризики через призму превентивної мети застосування запобіжних заходів, тобто наявність фактичних даних, що вказують на учинення або спроби учинення дій, які перешкоджатимуть кримінальному провадженню.

Закон забороняє слідчому, прокуророві ініціювати застосування запобіжного заходу без наявності для цього вказаних підстав: обґрунтованої підозри та хоча б одного з ризиків, ви-

значених ст. 177 КПК. У такому разі вказане ініціювання вважається необґрунтованим, відтак клопотання не підлягає задоволенню.

Система запобіжних заходів визначена в ст. 176 КПК, у якій вони розташовані у порядку їх суворості, а саме:

- 1) особисте зобов'язання (ст. 179 КПК);
- 2) особиста порука (ст. 180 КПК);
- 3) застава (ст. 182 КПК);
- 4) домашній арешт (ст. 181 КПК);
- 5) затримання – тимчасовий запобіжний захід (ст.ст. 188–192, 207–213 КПК);
- 6) тримання під вартою (ст. 183 КПК).

До переліку умов застосування запобіжних заходів варто віднести такі:

– вони можуть застосовуватися лише в межах кримінального провадження, за винятком тимчасового запобіжного заходу – затримання, яке фактично може бути застосоване одночасно з початком кримінального провадження або ж як привід до його початку;

– запобіжні заходи застосовуються до належних суб'єктів: підозрюваного, обвинуваченого, засудженого;

– запобіжні заходи за ступенем обмеження прав і законних інтересів мають бути в кореляційному зв'язку з тяжкістю вчиненого злочину: домашній арешт і взяття під варту застосовуються лише у разі учинення особою злочину, за який передбачено призначення покарання позбавлення волі;

– запобіжні заходи у вигляді особистого зобов'язання, особистої поруки, домашнього арешту, застави не можуть бути застосовані до осіб, які підозрюються або обвинувачуються у вчиненні злочинів, передбачених ст.ст. 109-114-1, 258-258-5, 260, 261 Кримінального кодексу України щодо особи може бути застосовано лише один із передбачених запобіжних заходів.

Законом, а саме ст. 178 КПК, визначено обставини, що враховуються під час обрання запобіжного заходу судом. Ці обставини виявляються у конкретному кримінальному провадженні, подаються стороною обвинувачення та (або) захисту та оцінюються слідчим суддею (судом) щодо кожного підозрюваного (обвинуваченого), до якого застосовується запобіжний

захід. Самі собою обставини, за відсутності положень щодо ризиків, які визначені ст. 177 КПК, не дають слідчому судді, суду права на застосування запобіжного заходу.

До таких обставин належать:

1) *вагомість наявних доказів про учинення підозрюваним, обвинуваченим кримінального правопорушення: тобто наявність фактичних даних щодо учинення діяння, яке містить ознаки злочину, та даних про учинення цього діяння підозрюваним (обвинуваченим) за неоднозначності позицій двох сторін: сторонами обвинувачення та захисту досліджується сукупність даних щодо учинення злочину та винуватості у його вчиненні підозрюваним (обвинуваченим). Застосовується положення про те, що жоден доказ для слідчого судді (суду) не має наперед установлені сили;*

2) *тяжкість покарання, що загрожує відповідній особі у разі визнання підозрюваного, обвинуваченого винуватим у кримінальному правопорушенні, у вчиненні якого він підозрюється, обвинувачується: аналізується санкція норми кримінального закону, яка передбачає кримінальну відповідальність за учинення злочину, щодо якого підозрюється або обвинувачується особа; ця вимога кореспондує з положенням про зарахування часу утримання під вартою, на домашньому арешті в строк позбавлення волі;*

3) *вік і стан здоров'я підозрюваного, обвинуваченого: у цьому разі враховується вік (чи є підозрювані, обвинувачені неповнолітніми особами або особами похилого віку); стан здоров'я (наявність хронічних захворювань, перебування на стаціонарному (амбулаторному) лікуванні);*

4) *міцність соціальних зв'язків підозрюваного, обвинуваченого в місці його постійного проживання, зокрема наявність у нього родини й утриманців: досліджуються дані, які характеризують особу за місцем проживання, шлюбні відносини, наявність дітей або інших недієздатних або обмежено дієздатних осіб;*

5) *наявність у підозрюваного, обвинуваченого постійного місця роботи або навчання: необхідно з'ясувати наявність не лише роботи, а й інших засобів для існування, зокрема заняття підприємницькою діяльністю, творчою, науковою,*

тобто такою, що приносить дохід, а також навчання, його форма тощо;

6) *репутацію підозрюваного, обвинуваченого*: суспільно корисна або суспільно шкідлива діяльність, факти притягнення до адміністративної, дисциплінарної, а також матеріальної відповідальності, дані про факти уникнення від відповідальності;

7) *майновий стан підозрюваного, обвинуваченого*: наявність нерухомого майна, рахунків у фінансових установах частки власності на корпоративні права тощо;

8) *наявність судимостей у підозрюваного, обвинуваченого*: враховуються незнята та непогашена судимість, а також обов'язково факт неповного відбування призначеного покарання або невідбування призначеного покарання в разі звільнення від його відбування або відстрочки від виконання;

9) *дотримання підозрюваним, обвинуваченим умов застосованих запобіжних заходів, якщо вони застосовувалися до нього раніше*: вказана обставина враховується під час зміни або продовження застосовування запобіжного заходу;

10) *наявність повідомлення особі про підозру у вчиненні іншого кримінального правопорушення*: підлягає з'ясуванню факт повідомлення про підозру у вчиненні іншого злочину (злочинів) у кримінальному провадженні, що не було об'єднане з тим, у якому вирішується питання про застосування запобіжного заходу;

11) *розмір майнової шкоди, у завданні якої підозрюється, обвинувачується особа, або розмір доходу, в отриманні якого внаслідок учинення кримінального правопорушення підозрюється, обвинувачується особа, а також вагомість наявних доказів, якими обґрунтовуються відповідні обставини*: у злочинах із матеріальним складом, відповідно тих, якими заподіюється майнова шкода, а також у тих, які передбачають отримання доходів, установлюється факт заподіяння такої шкоди, її розмір, або ж розмір доходу, який отримала особа від учинення протиправних злочинних дій, та доходів, які отримала особа в разі легалізації протиправної діяльності.

Окрім того, треба зауважити, що ч. 5 ст. 194 КПК передбачено перелік обов'язків, виконання яких покладається на особу в разі застосування того або іншого запобіжного заходу, водночас вид запобіжного заходу може не мати значення,

за винятком застосовування тримання під вартою (відповідно затримання), логічно в окремих випадках домашнього арешту з вимогою цілодобово не покидати місце проживання.

До таких обов'язків належать:

- прибувати за кожною вимогою до суду або іншого визначеного органу державної влади;
- прибувати до визначеної службової особи з установленою періодичністю;
- не відлучатися із населеного пункту, в якому він зареєстрований, проживає або перебуває, без дозволу слідчого, прокурора або суду;
- повідомляти слідчого, прокурора або суд про зміну свого місця проживання та/або місця роботи;
- утримуватися від спілкування з будь-якою особою, визначеною слідчим суддею, судом, або спілкуватися з нею з дотриманням умов, визначених слідчим суддею, судом;
- не відвідувати місця, визначені слідчим суддею або судом;
- пройти курс лікування від наркотичної або алкогольної залежностей;
- докласти зусиль до пошуку роботи або навчання;
- здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну;
- носити електронний засіб контролю.

4.2. Зміст клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжних заходів кримінального провадження, порядок його подання та розгляду

Запобіжні заходи застосовуються:

- *під час досудового розслідування* слідчим суддею за клопотанням слідчого погодженого з прокурором або за клопотанням прокурора;
- *під час судового провадження* судом, за клопотанням прокурора.

Для застосування запобіжного заходу уповноважений суб'єкт звернення з клопотанням подає його до місцевого

загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування.

У клопотанні має бути зазначено:

– короткий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, в якому підозрюється або обвинувачується особа;

– правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

– виклад обставин, що дають підстави підозрювати, обвинувачувати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на матеріали, що підтверджують ці обставини;

– посилання на один або кілька ризиків, зазначених у ст. 177 КПК;

– виклад обставин, на підставі яких слідчий, прокурор зробив висновок про наявність одного або кількох ризиків, зазначених у його клопотанні, і посилання на матеріали, що підтверджують ці обставини;

– обґрунтування неможливості запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні, шляхом застосування більш м'яких запобіжних заходів;

– обґрунтування необхідності покладення на підозрюваного, обвинуваченого конкретних обов'язків, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК.

Копія клопотання та матеріалів, якими обґрунтовується необхідність застосування запобіжного заходу, надається підозрюваному, обвинуваченому не пізніше ніж за три години до початку розгляду клопотання.

До клопотання в обов'язковому порядку додаються такі матеріали:

– копії матеріалів, якими слідчий, прокурор обґрунтовує доводи клопотання;

– перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час судового розгляду щодо запобіжного заходу;

– підтвердження того, що підозрюваному, обвинуваченому надані копії клопотання та матеріалів, якими обґрунтовується необхідність застосування запобіжного заходу.

Щодо кожної особи складається та вноситься на розгляд слідчого судді окреме клопотання про застосування запобіжного заходу.

Під час кримінального провадження можуть виникнути обставини за яких потрібно відкликати, змінити або доповнити клопотання про застосування запобіжного заходу.

Якщо після подання клопотання про застосування запобіжного заходу прокурору стали відомі обставини, що виключають обґрунтовану підозру у вчиненні особою кримінального правопорушення, він зобов'язаний відкликати клопотання про застосування запобіжного заходу та відкликати дозвіл на затримання, якщо такий дозвіл отриманий.

Якщо після подання клопотання про застосування запобіжного заходу слідчому, прокурору стали відомі інші обставини, що можуть вплинути на вирішення судом питання про застосування запобіжного заходу, він зобов'язаний *доповнити або змінити* клопотання, або *замінити* його новим клопотанням.

Кримінальний процесуальний закон встановлює часові межі щодо *строків розгляду клопотання* про застосування запобіжного заходу. Відтак клопотання про застосування або зміну запобіжного заходу розглядається слідчим суддею, судом *невідкладно, але не пізніше сімдесяти двох годин* із моменту фактичного затримання підозрюваного, обвинуваченого або із моменту надходження до суду клопотання, якщо підозрюваний, обвинувачений перебуває на свободі, чи з моменту подання підозрюваним, обвинуваченим, його захисником до суду відповідного клопотання.

Слідчий суддя, суд, після одержання клопотання про застосування запобіжного заходу до підозрюваного, обвинуваченого для забезпечення розгляду, вживає заходи щодо:

- забезпечення прибуття підозрюваного, обвинуваченого для судового розгляду, зокрема: здійснює судовий виклик підозрюваного, обвинуваченого, який перебуває на свободі; здійснює судовий виклик підозрюваного, обвинуваченого, щодо якого застосовано запобіжний захід у виді тримання під вартою;

- забезпечення захисником підозрюваного, обвинуваченого у випадках, коли: підозрюваний, обвинувачений заявив

клопотання про залучення захисника; якщо участь захисника обов'язкова; якщо слідчий суддя, суд вирішить, що обставини кримінального провадження вимагають участі захисника;

– здійснює повідомлення/судовий виклик свідків, яких слідчий, прокурор або підозрюваний, обвинувачений вважає за необхідне допитати під час судового розгляду щодо застосування запобіжного заходу.

У кримінальному процесуальному законодавстві України передбачено забезпечувальні заходи щодо вирішення питання про застосування, зміну або скасування запобіжних заходів. Такими забезпечувальними заходами є: судовий виклик, привід, затримання особи з метою приводу.

Отримавши клопотання про застосування запобіжного заходу, слідчий суддя, суд призначає дату судового засідання. Про ухвалене рішення слідчий суддя повідомляє сторони кримінального провадження та здійснює судовий виклик.

Якщо слідчий, прокурор подав разом із клопотанням про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою його приводу, слідчий суддя, суд приймає рішення згідно зі ст. 189 КПК.

У разі неприбуття підозрюваного, обвинуваченого за судовим викликом і відсутності у слідчого судді, суду на початок судового засідання відомостей про поважні причини, що перешкоджають його своєчасному прибуттю, слідчий суддя, суд має право постановити ухвалу про привід підозрюваного, обвинуваченого, якщо він не з'явився для розгляду клопотання щодо обрання запобіжного заходу у виді застави, домашнього арешту або тримання під вартою. Якщо ж ухвала про привід не була виконана, то виноситься ухвала про дозвіл на його затримання з метою приводу.

4.3. Зміст клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу, порядок його подання та розгляду

Прокурор, слідчий за погодженням із прокурором має право звернутися з клопотанням про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою його приводу для участі

в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою.

Таке клопотання може подаватися:

- одночасно з поданням клопотання про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою або зміни іншого запобіжного заходу на тримання під вартою;

- після подання клопотання про застосування запобіжного заходу і до прибуття підозрюваного, обвинуваченого до суду на підставі судового виклику;

- після неприбуття підозрюваного, обвинуваченого за судовим викликом для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою і відсутності у слідчого судді, суду на початок судового засідання відомостей про поважні причини, що перешкоджають його своєчасному прибуттю.

Окрім цього, прокурор додає до клопотання документи, які підтверджують зазначені у п.п. 1, 2 ч. 4 ст. 189 КПК обставини.

Слідчий суддя, суд не має права відмовити в розгляді клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу підозрюваного, обвинуваченого, навіть якщо існують підстави для затримання без ухвали суду про затримання з метою приводу.

Клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою приводу розглядається слідчим суддею, судом негайно після одержання цього клопотання в закритому судовому засіданні за участю прокурора.

Слідчий суддя, суд відмовляє у наданні дозволу на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою його приводу, якщо прокурор не доведе, що зазначені у клопотанні про застосування запобіжного заходу обставини вказують на наявність підстав для тримання під вартою підозрюваного, обвинуваченого, а також є достатні підстави вважати, що:

- підозрюваний, обвинувачений переховується від органів досудового розслідування чи суду;

- одержавши відомості про звернення слідчого, прокурора до суду з клопотанням про застосування запобіжного заходу, підозрюваний, обвинувачений до початку розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу вчинить дії, які є підставою для застосування запобіжного заходу і зазначені у ст. 177 КПК.

Ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу має містити:

- найменування суду, прізвище та ініціали слідчого судді, судді (суддів);

- прізвище, ім'я, по батькові підозрюваного, обвинуваченого, для затримання якого постановляється ухвала, відомі на момент постановлення ухвали, а якщо прізвище, ім'я, по батькові не відомі, – докладний опис такої особи;

- короткий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється, обвинувачується особа, і його правову кваліфікацію за законом України про кримінальну відповідальність;

- посилання на обставини, які дають підстави для: обґрунтованої підозри про вчинення особою кримінального правопорушення; висновку про існування ризику, зазначеного у клопотанні про застосування запобіжного заходу; висновку щодо існування обставин, зазначених у п.п. 1 або 2 ч. 4 ст. 189 КПК, для прийняття рішення про надання дозволу на затримання;

- дату постановлення ухвали;

- дату втрати законної сили ухвалою;

- підпис слідчого судді, судді (суддів), який постановив ухвалу.

В ухвалі про дозвіл на затримання з метою приводу вказуються також прізвище, ім'я, по батькові, адреса і телефон прокурора або слідчого, за клопотанням якого постановлена ухвала.

Ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу втрачає законну силу з моменту:

- приводу підозрюваного, обвинуваченого до суду;

- закінчення строку дії ухвали, зазначеного в ній, або закінчення шести місяців із дати постановлення ухвали, у якій не зазначено строку її дії;

- добровільного з'явлення підозрюваного до слідчого судді, а обвинуваченого до суду, про що слідчий суддя, суд повідомляє прокурора;

- відкликання ухвали прокурором.

Слідчий суддя, суд за клопотанням прокурора має право вирішити питання про *повторне затримання з метою приводу*

в порядку, передбаченому КПК. Повторне звернення до суду з клопотанням про дозвіл на затримання однієї і тієї ж особи по тому самому кримінальному провадженню після винесення слідчим суддею, судом ухвали про відмову у задоволенні такого клопотання можливе лише при виникненні нових обставин, які підтверджують необхідність тримання особи під вартою.

Ухвала про відмову в наданні дозволу на затримання з метою приводу може бути оскаржена в порядку, передбаченому КПК. Ухвала про дозвіл на затримання оскарженню не підлягає.

Дії уповноважених службових осіб після затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання. Затримана на підставі ухвали слідчого судді, суду особа не пізніше тридцяти шести годин із моменту затримання має бути звільнена або доставлена до слідчого судді, суду, який постановив ухвалу про дозвіл на затримання з метою приводу.

У разі затримання на транспорті місцем затримання вважається територія району, на якій особа затримана. У разі затримання особи на громадському транспорті, незапланована зупинка якого неможлива без зайвих труднощів, місцем затримання вважається територія району, на якій розташована найближча попутна зупинка громадського транспорту.

У разі затримання особи на авіаційному або морському транспорті під час здійснення рейсу за межі державного кордону України місцем затримання вважається порт у межах державного кордону України, в якому почався цей рейс.

Службова особа, яка на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання затримала особу, зобов'язана негайно вручити їй копію зазначеної ухвали.

Уповноважена службова особа (особа, якій законом надане право здійснювати затримання), яка затримала особу на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання або в якій під вартою тримається особа, щодо якої діє ухвала про дозвіл на затримання, негайно повідомляє про це слідчого, прокурора, зазначеного в ухвалі.

Якщо після затримання підозрюваного, обвинуваченого з'ясується, що він затриманий на підставі ухвали про дозвіл на затримання, яка відкликана прокурором, підозрюваний, об-

винувачений має бути негайно звільнений уповноваженою службовою особою, під вартою якої він тримається, якщо немає інших законних підстав для його подальшого затримання.

Службова особа здійснює затримання співробітника кадрового складу розвідувального органу України під час виконання ним своїх службових обов'язків і пов'язані з цим особистий обшук та огляд його речей тільки в присутності офіційних представників цього розвідувального органу.

4.4. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Протокол затримання

Відповідно до вимог ч. 2 ст. 176 КПК, тимчасовим запобіжним заходом є затримання особи, яке застосовується з підстав і в порядку, визначених КПК.

Кримінальним кодексом України, зокрема ст. 38 «Затримання особи, що вчинила злочин», визначено, що не визнаються злочинними дії потерпілого та інших осіб безпосередньо після учинення посягання, спрямовані на затримання особи, яка вчинила злочин, і доставлення її відповідним органам влади, якщо в разі цього не допущено перевищення заходів, необхідних для затримання такої особи. Однак перевищенням заходів, необхідних для затримання злочинця, визнається умисне заподіяння особі, що вчинила злочин, тяжкої шкоди, яка явно не відповідає небезпечності посягання або обстановці затримання злочинця. Перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, має наслідком відповідальність лише у випадках, спеціально передбачених у ст.ст. 118 та 124 КК України.

Уповноважена службова особа зобов'язана вжити заходів щодо виявлення, припинення та запобігання правопорушення і відвернення його наслідків, незалежно від часу, місця, особи учинення правопорушення. Щодо правопорушника, то він може бути затриманий, якщо на це є підстави і немає заборон, визначених законом. Так, згідно з Главою 37 КПК «Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб» затримання судді (або обрання стосовно нього запобіжного заходу у виді тримання під вартою або домашнього арешту) до ухвалення обвинувального вироку судом не може бути здійснено без

згоди Верховної Ради України. Затримання народного депутата України або огляд його особистих речей і багажу, транспорту, жилого або службового приміщення допускаються лише в разі, якщо Верховною Радою України надано згоду на притягнення його до кримінальної відповідальності.

За винятком визначеної категорії осіб, кожен має право затримати без ухвали слідчого судді, суду будь-яку особу:

1) під час учинення або замаху на учинення кримінального правопорушення. У цьому випадку особа, що затримує правопорушника, є очевидцем цього правопорушення (можливо, жертвою його учинення), фактично припиняє протиправні дії особи. Зауважимо, що замахом на злочин є учинення особою з прямим умислом діяння (дії або бездіяльності), безпосередньо спрямованого на учинення злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини КК України, якщо злочин не доведено до кінця з причин, що не залежали від її волі. Підстав затримувати особу за учинення готування до кримінального правопорушення (злочину) в КПК не передбачено. Відтак особа не може бути затримана за дії, спрямовані на підшукування або пристосування засобів або знарядь, підшукування співучасників або змову на учинення злочину, усунення перешкод, а також інше умисне створення умов для учинення злочину, якщо ці діяння не містять ознаки закінченого злочину або замаху на його учинення;

2) безпосередньо після учинення кримінального правопорушення або під час безперервного переслідування особи, яка підозрюється у його вчиненні. У цьому разі законом фактично вказується, що скоєно закінчений злочин, однак особа, що затримує правопорушника, здійснює цю дію безпосередньо після учинення злочину, зокрема, будучи очевидцем, не встигла, не змогла припинити злочин на стадії замаху. Затримання здійснюється на місці учинення злочину або в іншому місці, коли особа, що вчинила злочин, з місця його учинення втікає, а особа, що затримує правопорушника, безпосередньо його переслідує з місця учинення до місця затримання. Час переслідування значення не має. В разі цього особа, що затримує правопорушника, постійно візуально його бачить, відтак ототожнює затриманого з особою, яка вчинила злочин.

Кримінальним процесуальним законодавством визначено, що кожен, хто не є уповноваженою службовою особою (особою, якій законом надано право здійснювати затримання) і затримав відповідну особу в порядку, передбаченому ч. 2 ст. 207 КПК «Законне затримання», несе низку обов'язків, серед яких:

- негайно доставити затриману особу до уповноваженої службової особи;

- якщо це фізично неможливо, негайно повідомити уповноважену службову особу про факт затримання та місце знаходження особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення.

Уповноважена службова особа теж наділена повноваженнями затримувати особу, підозрювану у вчиненні злочину, без ухвали слідчого судді.

Умовою такого затримання є підозра у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, за винятком положень, викладених ч. 2 ст. 208 КПК.

Підстави затримання, визначені у ч. 1 ст. 208 КПК, є вилючними:

- якщо цю особу застали під час учинення злочину або замаху на його учинення (аналогічно підставі затримання, визначеній ч. 2 ст. 207 КПК «законне затримання», за винятком дотримання вказаної умови – учинення злочину, за який у КК України передбачено покарання у виді позбавлення волі). У цьому випадку уповноважена службова особа є очевидцем учинення злочину або замаху на його учинення. В разі виявлення цього злочину уповноважена службова особа затримує правопорушника негайно з метою припинення злочину, вживає заходів щодо запобігання або попередження настання шкідливих наслідків, якщо це можливо;

- якщо безпосередньо після учинення злочину очевидець, зокрема потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі або місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин. У цьому випадку уповноважена службова особа очевидцем учинення злочину, зазвичай, не виступає, адже мала б попередити учинення злочину або запобігти йому. Очевидцем злочину уповноважена службова особа виступає у тих ситуаціях, коли злочин учиняється на відстані і раптово, що його попередити або припинити на стадії замаху неможливо.

Переважно ця підстава затримання застосовується, коли уповноважена службова особа прибула на місце учинення злочину або на місце виклику й інформацію про факт учинення злочину й особу, яка його вчинила, отримує від очевидців. Затримання у цьому випадку можливе: після законного затримання очевидцями або за їх інформацією уповноваженою службовою особою, яка безпосередньо прибула на місце учинення злочину.

Щодо сукупності очевидних ознак на тілі, одязі або місці події, які вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин, то це можуть бути: тілесні пошкодження, пошкодження одягу в підозрюваного, наявність на його одязі або тілі слідів крові, біологічних інших речовин, наявність у цієї особи зброї або інших предметів, пристосованих для заподіяння тілесних ушкоджень, або предметів, що могли використовуватися (застосовуватись) як знаряддя або засоби учинення злочину.

Окрім того, якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

За підсумками затримання визначена законом категорія суб'єктів: уповноважена службова особа, слідчий, прокурор може провести обшук затриманої особи. Ухвалення рішення у формі ухвали слідчого судді не потрібне.

Уповноважена службова особа, що здійснила затримання, повинна негайно повідомити затриманому зрозумілою для нього рідною або мовою, якою особа вільно володіє, підстави затримання: зокрема ті, які передбачені ст.ст. 207, 208 КПК, та у вчиненні якого злочину ця особа підозрюється, відтак визначити первинну кваліфікацію вчиненого особою діяння. Якщо особа не розуміє мову, якою здійснюється провадження, у такому разі необхідно залучити перекладача.

Із цього моменту особа реалізовує своє право на захист, яке полягає у наданні їй можливості збирати і подавати докази, брати особисту участь у кримінальному провадженні, користуватися правовою допомогою захисника, а також реалізувати інші процесуальні права, передбачені КПК.

У разі затримання неповнолітньої особи уповноважена службова особа, що здійснила затримання, зобов'язана негайно повідомити про це її батьків або усиновителів, опікунів, піклувальників, орган опіки та піклування.

У разі затримання співробітника кадрового складу розвідувального органу України при виконанні ним службових обов'язків уповноважена службова особа, що здійснила затримання, зобов'язана негайно повідомити про це відповідний розвідувальний орган.

Уповноважена службова особа, що здійснила затримання, зобов'язана негайно повідомити про це орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги. У разі неприбуття в установленій законодавством строк захисника, призначеного органом (установою), уповноваженим законом на надання безоплатної правової допомоги, уповноважена службова особа негайно повідомляє про це відповідний орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги;

Про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, складається протокол. Протокол має містити такі відомості:

- назву документа, дату та місце складання;
- особу, яка складає протокол затримання (прізвище, ім'я, по батькові, посада);
- перелік осіб, які здійснили затримання, були присутні під час затримання (прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання);
- інформацію про те, що особи, які беруть участь у процесуальній дії, заздалегідь повідомлені про застосування технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні процесуальної дії, умови та порядок їх використання;
- місце, дату і точний час (година і хвилини) затримання відповідно до положень ст. 209 КПК;
- підстави затримання;
- отримані внаслідок процесуальної дії відомості, важливі для цього кримінального провадження, зокрема виявлені та/або надані речі та документи внаслідок особистого обшуку, способи їх ідентифікації;

- клопотання, заяви або скарги затриманого, якщо такі надходили;
- його пояснення щодо затримання;
- повний перелік процесуальних прав обов'язків затриманого;
- спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу;
- зауваження і доповнення до письмового протоколу з боку учасників процесуальної дії.

Протокол про затримання підписує особа, яка його склала, і затриманий.

Якщо затримана особа через фізичні вади або з інших причин не може особисто підписати протокол, то ознайомлення такої особи з протоколом відбувається у присутності її захисника, який своїм підписом засвідчує зміст протоколу та факт неможливості його підписання особою.

Якщо особа, яка брала участь у проведенні процесуальної дії, відмовилася підписати протокол, про це зазначається в протоколі. Такій особі надається право дати письмові пояснення щодо причин відмови від підписання, які заносяться до протоколу. Факт відмови особи від підписання протоколу, а також факт надання письмових пояснень особи щодо причин такої відмови засвідчується підписом її захисника (законного представника), а в разі його відсутності – понятих.

Копія протоколу негайно під підпис вручається затриманому, а також надсилається прокурору.

Затримання співробітника кадрового складу розвідувального органу України під час виконання ним своїх службових обов'язків і пов'язані з цим особистий обшук й огляд його речей застосовуються тільки в присутності офіційних представників цього органу.

Зауважимо, що особа є затриманою з моменту, коли вона силою або через виконання наказу змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою або в приміщенні, визначеному уповноваженою службовою особою. Тому момент затримання, очевидно, за часом швидше, ніж складання протоколу.

Уповноважена службова особа, що здійснила затримання або якій затриманого доставили, відповідно до вимог ч. 2 ст. 207 КПК, зобов'язана доставити затриману особу до най-

ближчого підрозділу органу досудового розслідування, в якому негайно реєструються дата, точний час (година і хвилини) доставлення затриманого та інші відомості, передбачені законодавством: дані про затриманого, підстави затримання тощо.

Про кожне затримання уповноважена службова особа одразу повідомляє за допомогою технічних засобів відповідальних осіб у підрозділі органу досудового розслідування.

У підрозділі органу досудового розслідування мають бути призначені одна або декілька службових осіб, відповідальних за перебування затриманих. Відповідальними за перебування затриманих не можуть бути слідчі.

Службова особа, відповідальна за перебування затриманих, зобов'язана:

- негайно зареєструвати затриманого;
- роз'яснити затриманому підстави його затримання, права й обов'язки;
- звільнити затриманого негайно після зникнення підстави для затримання або спливу строку для затримання, передбаченого ст. 211 КПК;
- забезпечити належне поводження зі затриманим і дотримання його прав, передбачених Конституцією України, КПК й іншими законами України;
- забезпечити запис усіх дій, що проводяться зі залученням затриманого, зокрема час їх початку та закінчення, а також осіб, які проводили такі дії або були присутні за проведення таких дій;
- забезпечити невідкладне надання належної медичної допомоги та фіксацію медичним працівником будь-яких тілесних ушкоджень або погіршення стану здоров'я затриманого. До осіб, що надають затриманому медичну допомогу, за його бажанням може бути допущена конкретна особа, що має право на зайняття медичною діяльністю.

Окрім повноважень, визначених у КПК, ця особа має:

- вести обліки затриманих слідчими осіб, які підозрюються в учиненні злочину, а також підозрюваних, яким обрано запобіжний захід у виді тримання під вартою;
- щоденно письмово доповідати керівнику органу досудового розслідування про стан дотримання прав осіб, затриманих за підозрою в учиненні злочину;

– під час реєстрації затриманого перевіряти наявність видимих тілесних ушкоджень на його тілі. За наявності підстав забезпечити невідкладне надання належної медичної допомоги та фіксацію тілесних ушкоджень медичним працівником;

– у разі звернення до неї затриманого про застосування насильства під час затримання зафіксувати його заяву та прийняти її в письмовому вигляді;

– завчасно, але не пізніше трьох годин до завершення 24-годинного строку з моменту затримання, інформувати керівника органу досудового розслідування про необхідність звільнення затриманого в разі невручення йому повідомлення про підозру; також не пізніше трьох годин до завершення 60-годинного строку з моменту затримання інформувати керівника органу досудового розслідування про необхідність звільнення затриманого в разі недоставляння його до суду для розгляду клопотання про обрання стосовно нього запобіжного заходу;

– не допускати до затриманих працівників оперативних підрозділів, інших службових осіб без письмового дозволу слідчого, який розслідує кримінальне провадження, або прокурора, який здійснює процесуальне керівництво.

На слідчого покладено обов'язок провести перевірку для вирішення питання про відповідальність осіб у разі наявності підстав для обґрунтованої підозри, що доставлення затриманої особи тривало довше, ніж необхідно.

Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду не може перевищувати сімдесят дві години з моменту затримання, який визначається ст. 209 КПК, тобто коли вона силою або через підкорення наказу змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою або в приміщенні, визначеному уповноваженою службовою особою.

Затримана без ухвали слідчого судді, суду особа не пізніше шістдесяти годин із моменту затримання має бути звільнена або доставлена до слідчого судді для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу. Якщо особа не буде доставлена до суду або буде доставлена з порушенням 60-годинного строку, то вона підлягає звільненню. Рішення про

звільнення ухвалює орган досудового розслідування: прокурор, що здійснює процесуальне керівництво, або слідчий, що здійснює провадження досудового розслідування. Також особа має бути звільнена, якщо упродовж 24 годин із моменту затримання їй не вручено повідомлення про підозру в порядку, передбаченому ст.ст. 277, 278 КПК.

Контрольні запитання

1. Що таке заходи забезпечення кримінального провадження?
2. Які загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження?
3. Що таке запобіжні заходи у кримінальному провадженні?
4. Яка мета застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
5. Що є підставами застосування запобіжних заходів?
6. Яка система запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
7. Які умови застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
8. Які обставини враховуються під час обрання запобіжного заходу?
9. За чиїм рішенням застосовуються запобіжні заходи?
10. Які обов'язки можуть бути покладені на особу, до якої застосовано запобіжний захід?
11. Який порядок застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
12. Який порядок зміни запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
13. Який порядок скасування запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
14. Який зміст протоколу про затримання уповноваженою службовою особою?
15. Який порядок складання процесуальних документів під час застосування запобіжних заходів?
16. Який зміст протоколу затримання?
17. Який зміст клопотання про застосування запобіжних заходів?

Рекомендована література

1. Алексєєва-Процюк Д. О., Брисковська О. М. Особливості проведення тимчасового доступу до речей та документів для отримання інформації від операторів мобільного зв'язку. *Митна справа: наук.-аналіт. журн.* / Одес. нац. юрид. акад.; ТзОВ «Митна газета». Львів, 2013. № 6 (90). Ч. 2. К. 1. С. 58–65.
2. Бобік В. П. Поняття та зміст конституційних прав, як об'єкту обмеження під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Молодий вчений*. 2016. № 3. С. 460–463.
3. Гумін О. М. Особливості тимчасового доступу до речей і документів, які містять інформацію про надання телекомунікаційних послуг. *Митна справа: наук.-аналіт. журн.* / Одес. нац. юрид. акад.; ТзОВ «Митна газета». Львів, 2013. № 6 (90). Ч. 2. К. 1. С. 53–57.
4. Завтур В. А. Допустимість доказів під час розгляду та вирішення слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2016. Вип. 41 (2). С. 154–157.
5. Ільченко С. Проблеми забезпечення належної правової процедури під час відсторонення від посади. *Право України*. 2013. № 11. С. 225–233.
6. Калачова О. М. Гарантії забезпечення прав громадян під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2015. Вип. 3. С. 276–287.
7. Карпов Н. С. Прийняття слідчим суддею рішення про надання тимчасового доступу до речей і документів. *Митна справа: наук.-аналіт. журн.*; Одес. нац. юрид. акад.; ТзОВ «Митна газета». Львів, 2014. № 1 (91). Ч. 2. К. 1. С. 176–181.
8. Копіца О. В. Проблемні питання застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 2. С. 166–168.
9. Куспись Б. А. Мета тимчасового доступу до речей та документів як заходу забезпечення кримінального провадження. *Право і суспільство*. 2014. № 6.1. С. 189–193.
10. Куцкір Г. М. Заходи забезпечення кримінального провадження, які обмежують майнові права громадян. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 3. С. 301–305.

11. Маланчук П. М. Практичні аспекти застосування тимчасового доступу до речей і документів як заходу забезпечення кримінального провадження. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2014. № 2. С. 65–68.
12. Миколенко О. М. Критерії класифікації заходів забезпечення кримінального провадження та їх співвідношення з заходами кримінального процесуального примусу. *Правова держава*. 2014. № 17. С. 81–84.
13. Никоненко М. Я. Значення у процесі доказування заходів забезпечення кримінального провадження. *Юридична наука*. 2014. № 7. С. 118–125.
14. Сліпченко В. І. Підстави та процесуальний порядок витребування речей і документів. *Вісник Запорізького національного університету*. 2014. № 4 (2). С. 282–289.
15. Сліпченко В. Тимчасовий доступ до речей і документів: проблеми застосування. *Право України*. 2013. № 11. С. 233–242.
16. Сотник Н. А. Заходи забезпечення кримінального провадження: генезис поняття та доцільність використання у КПК України. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2016. № 9. С. 183–189.
17. Тупельняк І. І. Повноваження слідчого та прокурора щодо виклику учасників за новим КПК для участі у слідчих діях. *Митна справа: наук.-аналіт. журн. / Одес. нац. юрид. акад.; ТзОВ «Митна газета»*. Львів, 2013. № 6 (90). Ч. 2. К. 1. С. 121–126.
18. Фаринник В. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід: процесуальні проблеми застосування та шляхи їх вирішення. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 4 (37). С. 77–84.
19. Фаринник В. І. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження: методологія реалізації в кримінальному судочинстві України. *Митна справа*. 2014. № 3 (2). С. 341–351.
20. Фаринник В. І. Заходи забезпечення кримінального провадження у новому кримінальному процесуальному законодавстві: сутність та класифікація. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 133–142.
21. Щасна А. Е. Морально-правові критерії застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Право і суспільство*. 2015. № 5.2 (3). С. 236–240.

22. Щасна А. Обмеження майнових прав окремих категорій осіб у ході застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. № 8. С. 53–56.
23. Юнін О. С. Деякі особливості судового захисту прав людини при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 3. С. 191–197.

Тема 5

СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ТА НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

- 5.1. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій
- 5.2. Суб'єкти проведення слідчих (розшукових) дій
- 5.3. Фіксація проведення слідчих (розшукових) дій
- 5.4. Особливості документування окремих слідчих (розшукових) дій
- 5.5. Особливості складання клопотань щодо надання дозволу на проведення та протоколу обшуку
- 5.6. Особливості проведення фіксації огляду
- 5.7. Особливості складання клопотань на проведення та протоколів негласних слідчих (розшукових) дій

5.1. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій

Слідчі (розшукові) дії – це регламентовані нормами кримінального процесуального права та здійснювані в межах кримінального провадження уповноваженою на те особою, а також забезпечувані заходами державного примусу та супроводжувані необхідним документуванням процесуальні дії, які становлять комплекс пізнавально-засвідчувальних операцій, спрямованих на отримання (збирання) та перевірку доказів.

Тобто **слідчі (розшукові) дії** – це процесуальні дії, здійснювані для одержання доказової інформації, збирання, дослідження та перевірки доказів. Вони мають пізнавальний характер та процесуально-правову природу.

Закон передбачає проведення таких слідчих дій: 1) допит, зокрема одночасний допит двох чи більше допитаних осіб (ст.ст. 224–226 КПК), допит у режимі відеоконференції (ст. 232 КПК); 2) пред'явлення для впізнання: особи (ст. 228), речей (ст. 229 КПК), трупа (ст. 230 КПК); 3) обшук (ст.ст. 233–236 КПК); 4) огляд: місця події, місцевості, приміщень, житла чи іншого володіння особи, речей та документів (ст.ст. 214, 237 КПК), трупа (ст. 238 КПК), трупа, пов'язаний з ексгумацією (ст. 239

КПК); місця вчинення кримінального правопорушення (п. 2 ч. 2 ст. 520 КПК); 5) слідчий експеримент (ст. 240 КПК); 6) освідування особи (ст. 241 КПК); 7) залучення експерта та проведення експертизи (ст.ст. 242–243 КПК).

Які з цих слідчих (розшукових) дій і в якій послідовності будуть проведені, залежатиме від конкретних обставин кримінального провадження, внутрішнього переконання слідчого чи прокурора, заявлених стороною захисту чи потерпілим клопотань. Якщо клопотання про необхідність проведення слідчої (розшукової) дії заявляє сторона захисту або потерпілий, мету проведення слідчої дії повинні зазначити у клопотанні саме вони.

Загальні вимоги до проведення всіх слідчих (розшукових) дій врегульовано ст. 223 КПК. Положення вказаної статті застосовуються при проведенні будь-якої слідчої (розшукової) дії, передбаченої КПК з урахуванням особливостей її проведення.

Першою загальною вимогою до проведення слідчої (розшукової) дії закон визначає *підстави для її проведення*. Згідно з ч. 2 ст. 223 КПК підставами для проведення слідчої (розшукової) дії є *наявність достатніх відомостей, що вказують на можливість досягнення її мети*. Варто зауважити, що йдеться про наявність лише *фактичних підстав* до проведення слідчої (розшукової) дії.

Доволі часто виникають ситуації, коли для проведення тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії необхідні не лише фактичні, але й *юридичні (правові) підстави* – це сукупність передбачених кримінальним процесуальним законом умов, що дають право слідчому, прокурору, суду проводити ту або іншу слідчу дію. І законом вони врегульовані при визначенні процесуального порядку проведення тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії. Так, наприклад, відповідно до ч. 2 ст. 241 КПК освідування здійснюється на підставі постанови прокурора та, за необхідності, за участю судово-медичного експерта або лікаря.

Мета слідчої (розшукової) дії, зазвичай, передбачається в тій чи іншій нормі закону. Так, наприклад: згідно з ч. 1 ст. 234 КПК, обшук проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке здобуто внаслідок його вчинення, а також

встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб; відповідно до ч. 1 ст. 237 КПК мета проведення огляду – виявлення та фіксація відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення.

Відомості, що вказують на можливість досягнення мети слідчої (розшукової) дії, можуть бути отримані під час проведення інших слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, оперативно-розшукових заходів, ревізій та перевірок, а також інших процесуальних дій, передбачених КПК України.

Також визначення достатності відомостей для проведення слідчої (розшукової) дії пов'язано з їх оцінкою з погляду достатності й залежить від внутрішнього переконання слідчого чи прокурора. Отже, достатньою слід уважати певну сукупність відомостей, яка при її оцінці приводить слідчого чи прокурора до єдиного висновку – про необхідність проведення слідчої (розшукової) дії, під час якої буде досягнута її мета (результат, якого намагається досягти слідчий чи прокурор).

Слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії мають спільну мету, але відрізняються порядком проведення. Так, слідчі (розшукові) дії проводяться за чітко встановленою процесуальною формою і мають на меті отримання (збирання) або перевірку отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні доказів, зокрема, показань, речових доказів, документів, висновків експертів (ч. 2 ст. 84 КПК України). Для проведення ж негласних слідчих (розшукових) дій (ст.ст. 246–274 КПК України) не вимагається дотримання такої процесуальної форми. Вони спрямовані на виявлення фактів і обставин, що встановлюються під час кримінального провадження, фіксуються у відповідних протоколах і в разі необхідності з додатками, які можуть визнаватися доказами-документами (ст. 99 КПК України). Водночас такі дії мають і розшукове призначення та їх результати можуть використовуватися як підстави для проведення слідчих (розшукових) дій з метою отримання доказів, зазначених у ч. 2 ст. 84 КПК України.

Слідчі (розшукові) дії залежно від мети, яка ставиться перед ними, можуть бути такими, що спрямовані на збирання або перевірку доказів. Слід зазначити, що одна і та сама слідча (розшукова) дія за різних обставин справи, на різних етапах

провадження розслідування може бути спрямованою і на збирання нових доказів, і на перевірку зібраних.

Безпосередньо на збирання доказів часто бувають спрямовані допит, огляд, обшук, залучення експерта та проведення експертизи. На перевірку отриманих доказів спрямовані слідчий експеримент, пред'явлення для впізнання, освідування, такий різновид допиту, як одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб.

При проведенні слідчої дії особа, яка її проводить, зобов'язана беззаперечно додержуватись передбаченої законом процедури, забезпечувати захист прав і свобод людини, поважати її честь і гідність.

Наступною вимогою до проведення слідчих (розшукових) дій є забезпечення присутності при їх проведенні осіб чий права та законні інтереси можуть бути обмежені або порушені та роз'яснення прав й обов'язків особам, які беруть участь у слідчих (розшукових) діях.

Присутність осіб, права та законні інтереси яких можуть бути обмежені або порушені під час проведення слідчої (розшукової) дії є важливою гарантією дотримання їх прав. Для забезпечення присутності вказаних осіб, на слідчого чи прокурора покладається обов'язок вжиття заходів щодо їх виклику. Виклик відбувається в порядку, передбаченому Гл. 11 КПК, тобто, шляхом вручення повістки про виклик, надіслання її поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком, виклик по телефону або телеграмою.

А перед проведенням слідчої (розшукової) дії особам, які беруть у ній участь, роз'яснюються їх права і обов'язки, передбачені КПК, процесуальний порядок проведення слідчої (розшукової) дії, а також вказується на відповідальність, встановлену законом. Необхідно звернути увагу на те, що слідчий зобов'язаний роз'яснити ті права та обов'язки, що обумовлюються процесуальним статусом учасника слідчої (розшукової) дії і пов'язані з його участю у її проведенні.

При провадженні слідчих дій необхідно забезпечити безпеку учасників процесу. У процесі слідчої дії слід вжити заходів щодо забезпечення нерозголошення конфіденційної інформації, захисту сфери особистого життя людини. Забороняються будь-які дії, що принижують честь і гідність особи, не передба-

чені законом засоби примусового характеру. Примусові заходи застосовуються тільки в разі крайньої необхідності й тільки в передбаченому законом порядку.

Конкретної вказівки про **час проведення тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії** КПК не містить. Це залежить від того як слідчий спланував проведення слідчих (розшукових) дій, а також від інших обставин, які впливають на час їх проведення в конкретному кримінальному провадженні.

Загалом усі слідчі (розшукові) дії повинні проводитись у денний час доби. Оскільки існує заборона закону (ч. 4 ст. 223 КПК) проводити слідчі (розшукові) дії у нічний час (з 22 до 6 години) за винятком невідкладних випадків, коли затримка в їх проведенні може призвести до втрати слідів кримінального правопорушення чи втечі підозрюваного. Окремого обґрунтування в протоколі необхідності проведення слідчої (розшукової) дії у нічний час закон не вимагає.

У кожному випадку слідчий повинен ретельно підготуватися до проведення слідчої (розшукової) дії, скласти план, продумати тактичні прийоми її проведення, що може значно скоротити час тривалості слідчої (розшукової) дії. Крім того, у випадках, якщо необхідно провести огляд чи обшук великої території, доцільним є залучення додаткових співробітників, створення слідчої групи.

У наступній загальній вимозі до проведення слідчих (розшукових) дій реалізується завдання кримінального провадження, а саме забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності мірою своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений.

Так, згідно з ч. 5 ст. 223 КПК у разі отримання під час проведення слідчої (розшукової) дії доказів, які можуть вказувати на невинуватість особи у вчиненні кримінального правопорушення, слідчий, прокурор зобов'язаний провести відповідну слідчу (розшукову) дію в повному обсязі, долучити складені процесуальні документи до матеріалів досудового розслідування та надати їх суду у випадку звернення з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Наступна загальна вимога до проведення слідчих (розшукових) дій викликана необхідністю захисту прав сторони захисту, а також охорони прав і законних інтересів потерпілого та інших учасників кримінального провадження.

Так, *слідча (розшукова) дія, що здійснюється за клопотанням сторони захисту, потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, проводиться за участю особи, яка її ініціювала, і/або її захисника чи представника, крім випадків, коли через специфіку слідчої (розшукової) дії це неможливо або така особа письмово відмовилася від участі в ній (ч. 6 ст. 223 КПК)*. До таких випадків, зокрема, можна віднести, проведення освідування, яке супроводжується оголенням освідуваної особи, і повинно здійснюватися особами тієї ж статі, що і особа, яка підлягає освідуванню (ч. 2 ст. 241 КПК), застосування заходів безпеки щодо осіб, що беруть участь у слідчій дії, необхідність збереження державної таємниці тощо.

Варто зауважити, що відповідно до ст. 220 КПК України клопотання сторони захисту, потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, про виконання будь-яких процесуальних дій слідчий, прокурор зобов'язані розглянути в строк не більше трьох днів із моменту подання і задовольнити їх за наявності відповідних підстав. Про результати розгляду клопотання повідомляється особа, яка заявила клопотання. Про повну або часткову відмову в задоволенні клопотання виноситься вмотивована постанова, копія якої вручається особі, яка заявила клопотання, а в разі неможливості вручення з об'єктивних причин – надсилається їй.

При задоволенні клопотання про проведення слідчої (розшукової) дії, а також наявності до того фактичних та юридичних підстав слідчий чи прокурор зобов'язані здійснити виклик особи, яка ініціювала її проведення.

Під час проведення такої слідчої (розшукової) дії присутні особи, що її ініціювали, мають право ставити питання, висловлювати свої пропозиції, зауваження та заперечення щодо порядку проведення відповідної слідчої (розшукової) дії, які заносяться до протоколу.

Не менш важливою є загальна вимога проведення слідчої (розшукової) дії, пов'язана зі залученням до участі й

участю у кримінальному провадженні незаінтересованих осіб (понятих). Участь понятих є гарантією правильного безпосереднього сприйняття при провадженні слідчих (розшукових) дій, обставин та фактів, що мають значення для кримінального провадження, їх належної фіксації у процесуальних документах.

Поняті – це особи, які не заінтересовані у результатах кримінального провадження. Їх призначення спричинено необхідністю засвідчення факту провадження слідчої (розшукової) дії, її ходу та результатів, а також засвідчення відповідності проведених дій їх відображенню у протоколі.

Так, ч. 7 ст. 223 КПК України вказує, що слідчий, прокурор зобов'язаний запросити не менше двох незаінтересованих осіб (понятих) для пред'явлення особи, трупа чи речі для впізнання, огляду трупа, зокрема пов'язаного з ексгумацією, слідчого експерименту, освідування особи.

Також Закон вказує на виняткові випадки, коли у вказаних діях, можуть не залучатися поняті, це безпосередньо є застосування безперервного відеозапису ходу проведення відповідної слідчої (розшукової) дії. Але, обшук або огляд житла чи іншого володіння особи, обшук особи здійснюються з обов'язковою участю не менше двох понятих незалежно від застосування технічних засобів фіксування відповідної слідчої (розшукової) дії.

Понятими не можуть бути потерпілий, родичі підозрюваного, обвинуваченого і потерпілого, працівники правоохоронних органів, а також особи, заінтересовані в результатах кримінального провадження.

Деяку складність викликає визначення того кола працівників правоохоронних органів, які не можуть виступати понятими у кримінальному провадженні. Адже до числа правоохоронних органів можливо віднести доволі широке коло державних органів, працівники яких виконують правозастосовні або правоохоронні функції. Тому, видається, що не можуть бути понятими у кримінальному провадженні ті працівники правоохоронних органів, діяльність яких пов'язана з виконанням функцій або можливістю виконання функцій у кримінальному провадженні як суб'єкта, наділеного правами державного органу або посадової особи, тобто наділеного владними повноваженнями.

Окрім того, на практиці не рекомендується запрошувати як понятих родичів слідчого, прокурора які ведуть кримінальне провадження, осіб, які не досягли вісімнадцятирічного віку; недієздатних; учасників кримінального провадження; осіб, які перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, не володіють мовою, яка використовується під час проведення слідчої (розшукової) дії; осіб, які мають фізичні або психічні вади, що перешкоджають сприйняттю змісту, ходу і результатів слідчої (розшукової) дії: сліпих або таких, що мають низький зір, глухих, німих; осіб, що мають громадянство інших держав або проживають на значному віддаленні від місця проведення досудового розслідування.

При запрошенні понятого до проведення слідчої (розшукової) або процесуальної дії, слідчий, прокурор чи інша уповноважена на проведення цих дій особа, має попросити пред'явити будь-який документ, що засвідчує її особу (паспорт, студентський квиток, пенсійне посвідчення, права водія тощо) – відомості якого обов'язково внести до протоколу слідчої (розшукової) або процесуальної дії. До таких засвідчувальних документів можуть належати ті документи, які містять у собі наступні реквізити: прізвище, ім'я по батькові; фотокартка особи завірена печаткою.

Законом передбачено, що поняті можуть бути допитані під час судового розгляду як свідки проведення відповідної слідчої (розшукової) дії. Варто зауважити, що необхідність допиту як свідка особи, яка залучалась як понятий, може виникнути ще на стадії досудового розслідування. В практичній діяльності виникають ситуації, коли має місце допит як свідків учасників, які залучалися як поняті на стадії досудового розслідування і процесуальні керівники досудового розслідування допускають такі дії у кримінальному провадженні, не вбачаючи порушень вимог Закону.

Завершує систему **загальних вимог до проведення слідчих (розшукових) дій** правило щодо проміжку часу, в якому можливо проведення таких дій. Так, відповідно до ч. 8 ст. 223 КПК *слідчі (розшукові) дії не можуть проводитися після закінчення строків досудового розслідування. Будь-які слідчі (розшукові) або негласні слідчі (розшукові) дії, проведені з порушенням цього правила, є недійсними, а встановлені внаслідок них дока-*

зи – недопустимими, виняток становить проведення органом досудового розслідування таких дій за рішенням суду відповідно до ч. 3 ст. 333 КПК України.

Так, відповідно до ч. 3 ст. 333 КПК у разі, якщо під час судового розгляду виникне необхідність у встановленні обставин або перевірці обставин, які мають суттєве значення для кримінального провадження, і вони не можуть бути встановлені або перевірені іншим шляхом, суд за клопотанням сторони кримінального провадження має право доручити органу досудового розслідування провести певні слідчі (розшукові) дії. У разі прийняття такого рішення суд відкладає судовий розгляд на строк, достатній для проведення слідчої (розшукової) дії та ознайомлення учасників судового провадження з її результатами.

Отже, слідчі (розшукові) дії проводяться лише в межах строків, передбачених КПК України. Досудове розслідування розпочинається з моменту внесення відповідних відомостей щодо кримінального правопорушення до ЄРДР (ч. 2 ст. 214 КПК України) і завершується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності (п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК України). Проведення слідчих (розшукових) дій до внесення відомостей до ЄРДР або без такого внесення не допускається і передбачає відповідальність, встановлену законом. У невідкладних випадках до внесення відомостей до ЄРДР може бути проведений лише огляд місця події (ч. 3 ст. 214 КПК України). Проведення слідчих (розшукових) дій негайно припиняється після закінчення граничного строку досудового розслідування, визначеного КПК (ч. 2 ст. 113 КПК).

Значення слідчих (розшукових) дій полягає в тому, що вони є основним способом збирання доказів, а відтак головним засобом швидкого, повного та неупередженого дослідження всіх обставин кримінального провадження, вирішення його завдань.

Врегулювання на рівні кримінального процесуального законодавства таких негласних слідчих (розшукових) дій, як використання конфіденційного співробітництва; негласне

отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження; виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; контроль за вчиненням злочину та інших (Гл. 21 КПК України) забезпечує додаткові гарантії дотримання прав учасників досудового розслідування (оскільки проведення цих дій завжди пов'язане з втручанням в особисте життя людини, обмеженням її конституційних прав). Надання слідчому права проведення негласних слідчих (розшукових) дій (або щонайменше – ініціювання їх здійснення та контроль за їх проведенням) сприяє вирішенню організаційних проблем професійних стосунків між слідчим та працівниками оперативних підрозділів, а також розширює пізнавальні (пошукові) можливості слідчого в отриманні доказової інформації.

5.2. Суб'єкти проведення слідчих (розшукових) дій

Законом встановлено, що **рішення про проведення слідчих (розшукових) дій** приймає: **слідчий** як особа, яка здійснює провадження; **керівник органу досудового розслідування**, коли особисто здійснює досудове розслідування; **прокурор**, а в окремих і визначених кримінальним процесуальним законом випадках – **слідчий суддя** (*суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому КПК, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку, передбаченому ст. 247 КПК – голова чи за його визначенням інший суддя Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя, ст. 3 КПК*) за клопотанням прокурора або клопотанням слідчого, погодженим із прокурором.

Цю вимогу закону слід розуміти в тому сенсі, що **слідчий суддя** надає дозвіл на проведення слідчої (розшукової) дії, а не приймає сам рішення про її проведення, оскільки процесуальний документ, в якому визначено таке рішення слідчого судді, має назву «Ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення слідчої (розшукової) дії». Так, **слідчий суддя** за клопотанням прокурора, клопотанням слідчого, погодженого з прокурором, дає дозвіл на проведення таких слідчих (розшукових)

дій, як: обшук (ст.ст. 233–236 КПК), огляд житла чи іншого володіння особи (ч. 2 ст. 237 КПК), слідчий експеримент у житлі або іншому володінні особи, якщо добровільна згода цієї особи на проведення такого експерименту відсутня (ч. 5 ст. 240 КПК України). Аналогічно, дозвіл на проведення таких слідчих (розшукових) дій, як освідування та огляд трупа, пов'язаного з ексгумацією, надає виключно **прокурор** у постанові.

Збирання доказів вважається одним з елементів доказування. Структуру збирання доказів слід розглядати як врегульовану КПК діяльність уповноважених суб'єктів щодо виявлення й фіксації у встановленому кримінальним процесуальним законом порядку матеріальних та особистих слідів кримінального правопорушення або інших фактичних даних, що мають доказове значення для кримінального провадження.

Закон покладає на прокурора, керівника органу досудового розслідування, слідчого обов'язок швидко, повно й неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, виявити як обставини, що викривають чи виправдовують підозрюваного, обвинуваченого, а також обставини, що пом'якшують чи обтяжують його покарання, надати їм належну правову оцінку та забезпечити прийняття законних і неупереджених процесуальних рішень (ч. 2 ст. 9 КПК). Варто нагадати, що на досудовому розслідуванні, в разі отримання під час проведення слідчої (розшукової) дії доказів, які можуть вказувати на невинуватість особи у вчиненні кримінального правопорушення, слідчий, прокурор зобов'язаний провести відповідну слідчу (розшукову) дію в повному обсязі, долучити складені процесуальні документи до матеріалів кримінального провадження та передати їх суду по закінченню досудового розслідування.

Відповідно до ст. 36 КПК **прокурор** (особа, яка обіймає посаду, передбачену ст. 17 Закону України «Про прокуратуру», та діє у межах своїх повноважень, ст. 3 КПК), здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений:

– доручати слідчому, органу досудового розслідування проведення у встановлений прокурором строк слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших

процесуальних дій або давати вказівки щодо їх проведення чи брати участь у них, а в необхідних випадках – особисто проводити слідчі (розшукові) та процесуальні дії;

– доручати проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам.

Керівник органу досудового розслідування, слідчий зобов'язані виконувати доручення та вказівки прокурора, які надаються у письмовій формі. Невиконання законних вказівок і доручень прокурора, наданих у порядку, передбаченому КПК, передбачає відповідальність (ч. 3 ст. 39, ч. 5 ст. 40 КПК України).

Керівник органу досудового розслідування (начальник Головного слідчого управління, слідчого управління, відділу, відділення органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, органу Державної кримінально-виконавчої служби України, підрозділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України та його заступники, які діють у межах своїх повноважень, ст. 3 КПК) організовує досудове розслідування.

Він уповноважений:

– погоджувати проведення слідчих (розшукових) дій та продовжувати строк їх проведення у випадках, передбачених КПК;

– здійснювати досудове розслідування, користуючись при цьому повноваженнями слідчого.

Слідчий – це (службова особа органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, органу Державної кримінально-виконавчої служби України, підрозділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України, уповноважена в межах компетенції, передбаченої КПК, здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень, ст. 3 КПК).

Слідчий органу досудового розслідування несе відповідальність за законність та своєчасність здійснення процесуальних дій. Варто зауважити, що при досудовому розслідуванні

кримінальних проступків у встановлених законом випадках повноваження слідчого органу досудового розслідування можуть здійснюватися співробітниками інших підрозділів органів Національної поліції, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів Державної кримінально-виконавчої служби України.

Слідчий органу досудового розслідування уповноважений:

- проводити слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у випадках, встановлених КПК України;

- доручати проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам;

- звертатися за погодженням із прокурором до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій.

Отже **слідчий** та **прокурор** наділені правом надання доручень **працівникам оперативних підрозділів** на проведення слідчих (розшукових) дій. Так, враховуючи зміст ст. 41 КПК України, **оперативні підрозділи** органів Національної поліції, органів безпеки, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового і митного законодавства, органів Державної кримінально-виконавчої служби України, органів Державної прикордонної служби України, уповноважені здійснювати слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні виключно за письмовим дорученням слідчого або прокурора. А підрозділ детективів, оперативно-технічний підрозділ та підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України – за письмовим дорученням детектива або прокурора спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

У ч. 2 ст. 41 КПК визначено порядок виконання доручень слідчого працівником оперативного підрозділу. Зокрема останній набуває повноважень слідчого з метою реалізації визначених у дорученні заходів.

Так, під час виконання доручень слідчого, прокурора **співробітник оперативного підрозділу** користується повноваженнями слідчого, однак вони не мають права здійснювати

процесуальні дії у кримінальному провадженні зі своєї ініціативи або звертатися з клопотаннями до слідчого судді чи прокурора (крім працівників підрозділу детективів та підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України). Доручення слідчого, прокурора щодо проведення слідчих (розшукових) дій є обов'язковими для виконання оперативним підрозділом.

Працівники оперативного підрозділу повинні надавати реальну допомогу слідчому при проведенні слідчих (розшукових) дій. Вони можуть не тільки виявляти, закріплювати та досліджувати джерела доказової інформації, а й брати участь в обґрунтуванні та висуненні версій щодо розслідуваної події, давати поради і консультації, тобто не бути суто технічними виконавцями доручень слідчого, а брати активну участь у процесі розслідування. Така діяльність оперативного підрозділу під час проведення слідчих (розшукових) дій буде гарантією повноти й об'єктивності розслідування, з одного боку, та забезпечення процесуальних прав учасників процесу – з іншого. Але водночас слідчий повинен: контролювати проведенням оперативним підрозділом слідчих (розшукових) дій; вчасно пропонувати нові версії; долучати матеріали, використання яких необхідне для складання протоколу; в необхідних випадках залучати спеціаліста; вчасно помічати необхідність постановки додаткових завдань для з'ясування; за потреби – бути присутнім при проведенні оперативним працівником слідчих (розшукових) дій.

Відповідно до закону, право збирати докази, зокрема шляхом ініціювання проведення слідчих (розшукових) дій (ч. 3 ст. 93 КПК України), надано й стороні захисту (*підозрюваний, обвинувачений (підсудний), засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, їхні захисники та законні представники, ст. 3 КПК*), потерпілому та представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження.

Як зазначалося, якщо слідча (розшукова) дія здійснюється за клопотанням сторони захисту, потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, закон передбачає обов'язкову участь у її проведенні особи, яка

ініціювала слідчу (розшукову) дію, та (або) її захисника чи представника.

Сторона захисту, потерпілий та представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження можуть лише ініціювати проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій шляхом подання клопотання слідчому, прокурору.

Під час провадження слідчих (розшукових) дій необхідним є дотримання правової регламентації їх проведення, яка передбачає систему правил поведінки суб'єктів доказування:

- умови (підстави), за яких можливе проведення тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії;

- правила, що регламентують поведінку учасників, коло учасників, гарантії їх прав та законних інтересів;

- заходи процесуального примусу, застосування яких є можливим і необхідним для того, щоб примусити учасників слідчих (розшукових) дій до виконання покладених на них обов'язків;

- правила посвідчення й фіксації результатів та перебігу слідчих (розшукових) дій у процесуальних актах.

Процесуально закріпленими заходами організаційного забезпечення проведення слідчих (розшукових) дій є: забезпечення участі понятих (ч. 7 ст. 223 КПК України); запрошення для участі у слідчій (розшуковій) дії особи, яка її ініціювала, та (або) її захисника чи представника (ч. 6 ст. 223); роз'яснення перед проведенням слідчої (розшукової) дії особам, які беруть у ній участь, їх прав та обов'язків (ч. 3 ст. 223); застосування під час слідчої (розшукової) дії фотозйомки, аудіо- та відеозапису захисника (ч. 5 ст. 224); залучення спеціалістів відповідного профілю (ч. 8 ст. 228); проникнення до житла чи іншого володіння особи (ст. 223); отримання зразків для експертизи (ст. 245) тощо.

Окрім того, до організаційних заходів, проведення яких у межах слідчих (розшукових) дій зумовлено ситуацією розслідування, належать: складання і коригування плану проведення слідчої (розшукової) дії; інструктаж учасників, проведення спеціальної операції, інших охоронних, огорожувальних та інших заходів, обрання яких зумовлене їх практичною значущістю для виконання завдань і конкретної слідчої (розшукової) дії, і розслідування загалом.

Отже, організація слідчих (розшукових) дій під час розслідування кримінальних правопорушень потребує безпосередньої участі слідчого (або іншого уповноваженого суб'єкта) в їх плануванні, підготовці, проведенні та оцінюванні результатів. Які з таких слідчих (розшукових) дій і в якій послідовності мають проводитись, залежатиме від конкретних обставин кримінального провадження, внутрішнього переконання слідчого, заявлених стороною захисту клопотань. Водночас слідчий як керівник слідчо-оперативної групи повинен обрати правильну тактику проведення кожної слідчої (розшукової) дії, щоб унеможливити знищення (фальсифікацію) доказів, попередити інші спроби протидії розслідуванню.

5.3. Фіксація проведення слідчих (розшукових) дій

Фіксація доказової інформації – складова провадження слідчих (розшукових) і судових дій щодо збирання доказів.

Метою фіксації є надання виявленим фактам доказової сили, збереження їх змісту, ознак для наступного дослідження, перевірки й оцінки та використання в доказуванні.

Фіксація доказової інформації у встановленій процесуальній формі передбачає складання слідчим протоколів слідчих (розшукових) дій, застосування стенографії, фото- і кінозйомки, звуко- і відеозапису, виготовлення планів, схем, зліпків та відбитків слідів тощо (додатків до протоколу).

Згідно зі ст. 103 КПК процесуальні дії під час кримінального провадження можуть фіксуватися у таких формах: 1) протокол; 2) носій інформації, на якому процесуальна дія зафіксована за допомогою технічних засобів; 3) журнал судового засідання.

У ст. 104 КПК зазначається, що у протоколі фіксуються хід і результати процесуальних дій. Загальні вимоги до структури та змісту протоколу містяться у ч. 3 ст. 104 КПК.

Аналіз норм КПК дає підстави вважати, що протокол є головним засобом фіксування під час провадження досудового розслідування. У ст. 106 КПК унормовано положення про те, що протокол під час досудового розслідування складається слідчим або прокурором, які проводять відповідну процесуальну дію, під час її проведення або безпосередньо після її

закінчення. До складу слідчої (розшукової) дії належать також дії щодо належного упакування речей і документів та інші дії, що мають значення для перевірки результатів процесуальної дії.

Протоколи слідчих (розшукових) дій мають складну правову природу. Функціонально вони є універсальними носіями доказової інформації. Під час формування протоколів відображаються, з одного боку, встановлені відомості про обстановку й інші обставини події кримінального правопорушення, а з іншого – відповідна процесуальна форма, встановлений режим фіксації й засвідчення змісту та результатів кожної слідчої (розшукової) дії, встановлення джерел (носіїв) та ознак тих чи інших негативних обставин, а також сумісних чи несумісних ситуаційних процесів їх виникнення. Порушення вимог КПК щодо змісту протоколу, порядку його складання, відображення отриманих результатів, тягне за собою втрату доказового значення протоколу відповідної слідчої (розшукової) дії.

Складання протоколу слідчої (розшукової) дії має на меті: забезпечити можливість переконатися в обґрунтованості та законності проведеної слідчої (розшукової) дії, отже правильно вирішити питання про допустимість отриманих при цьому доказів; закріпити знайдені дані шляхом фіксації їх самих, обставин їх знайдення та відомостей, які підтверджують достовірність доказів. Для цього у провадженні деяких слідчих (розшукових) дій беруть участь поняті, які засвідчують правильність записів у протоколі своїми підписами. Протокол слідчої (розшукової) дії дає змогу визначити достовірність отриманих доказів.

Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій повинна відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження, передбаченим КПК. Зокрема за результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії складається протокол, до якого в разі необхідності долучаються додатки. Додатки до протоколів слідчих (розшукових) дій збагачують зміст протоколу, збільшують його інформативність і підвищують надійність передачі відомостей про факти реальної дійсності, а також мають і контрольне значення для протокольного опису, але вони не можуть використовуватися без протоколу.

Протокол за результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії складається суб'єктом, що безпосередньо її виконував, тобто слідчим, співробітником оперативного підрозділу, що проводив негласну слідчу (розшукову) дію за дорученням слідчого чи прокурора відповідно до ч. 6 ст. 246 КПК. В окремих випадках, якщо до проведення негласної слідчої (розшукової) дії залучалися спеціалісти оперативних підрозділів, вони також можуть бути залучені до участі у складанні протоколу за результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії з метою надання допомоги та сприяння в експлуатації спеціальних технічних засобів, розшифровки змісту зафіксованої інформації.

Зазвичай у протоколі фіксуються хід та результатами слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, але є винятки.

Так, відповідно до ст. 232 КПК хід і результати слідчої (розшукової) дії, проведеної у режимі відеоконференції, фіксуються за допомогою технічних засобів відеофіксації, а за результатами опитування, проведеного у режимі відео- або телефонної конференції, слідчий, прокурор складає рапорт, у якому зазначає дату та час опитування, дані про особу опитуваного, ідентифікаційні ознаки засобу зв'язку, що використовувався опитуваним, а також обставини, які були ним повідомлені. За необхідності опитування фіксується за допомогою технічних засобів аудіо- чи відеозапису.

Рішення про фіксацію процесуальної дії за допомогою технічних засобів під час досудового розслідування приймає особа, яка її проводить.

Під час досудового розслідування, зокрема під час розгляду питань слідчим суддею, за клопотанням учасників процесуальної дії застосування технічних засобів є обов'язковим (ч. 1 ст. 107 КПК).

У разі фіксування процесуальної дії (зокрема і слідчої (розшукової) дії) під час досудового розслідування за допомогою технічних засобів про це зазначається у вступній частині протоколу. У матеріалах кримінального провадження зберігаються оригінальні примірники технічних носіїв інформації, резервні копії яких зберігаються окремо.

Якщо на стадії досудового розслідування за допомогою технічних засобів фіксується допит, то текст показань може не

вноситися до протоколу за умови, що жоден з учасників процесуальної дії не наполягає на цьому. У такому разі у протоколі зазначається, що показання зафіксовані на технічному носії інформації, який додається до нього. Так, аудіо- чи відеозапис допиту може стати єдиним матеріальним об'єктом, який міститиме відомості, надані підозрюваним, свідком, потерпілим, експертом щодо відомих їм обставин, що мають значення для кримінального провадження.

Застосування технічних засобів фіксування в кримінальному процесуальному доказуванні сприяє об'єктивізації і оптимізації доказування. Завдяки застосуванню технічних засобів процес доказування стає «прозорим, наглядним, а його результати – переконливішими», посилюється надійність і достовірність доказів, економиться час та мінімізуються сили на їх закріплення. Але наявні й певні складності у процесі фіксування слідчих (розшукових) дій за допомогою технічних засобів:

- ускладнює подальшу роботу з доказами, зафіксованими на технічній носії інформації;
- потребує суворого дотримання почерговості діалогу й послідовності поведінки учасників процесуальної дії для отримання якісного технічного запису, що, своєю чергою, може негативно впливати на тактику проведення слідчої (розшукової) дії;
- вимагає створення особливих умов для довгострокового зберігання матеріалів технічного запису та вжиття спеціальних заходів попередження від випадкових пошкоджень;
- утрудняє ідентифікацію людини за голосом й мовою, що зафіксовані за допомогою технічних засобів, у разі виникнення сумнівів чи оскарженні їх приналежності, що виражаються у необхідності експертного дослідження.

Загальними вимогами, які визначають умови допустимості застосування науково-технічних засобів у процесі фіксації слідчих (розшукових) дій є: дії щодо їхнього застосування правомірні, якщо вони: передбачені законом, не суперечать йому, застосовувати їх можуть особи, спеціально на те уповноважені, можливість їх застосування безпосередньо визначається їх науковою обґрунтованістю, об'єктивністю і достовірністю одержуваних водночас результатів; вони не

повинні суперечити етичним нормам, принижувати гідність осіб щодо яких застосовуються; їх застосування має відповідати вимогам безпеки.

5.4. Особливості документування окремих слідчих (розшукових) дій

Фіксація ходу та результатів пред'явлення для впізнання передбачає описання у протоколі докладних ознак, за якими особа впізнала особу, річ чи труп, або зазначення, за сукупністю яких саме ознак особа впізнала особу, річ чи труп (ч. 1 ст. 231 КПК). Доцільно наголосити, що вказана норма є єдиною у чинному КПК, у якій визначається процесуальний порядок складання протоколу окремо визначеної слідчої (розшукової) дії – пред'явлення для впізнання. У інших випадках про необхідність складання протоколу йдеться у текстах відповідних статей КПК, що врегульовують проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.

Дещо відмінним є складання протоколу у випадку проведення пред'явлення для впізнання згідно з правилами, передбаченими ч. 5 і 6 ст. 228 КПК. Так, у протоколі, крім відомостей, передбачених ст. 231 КПК, обов'язково зазначається, що пред'явлення для впізнання проводилося в умовах, коли особа, яка пред'явлена для впізнання, не бачила і не чула особи, яка впізнає, а також вказуються всі обставини й умови проведення такого пред'явлення для впізнання. Крім того, анкетні дані особи, яка впізнає, до протоколу не вносяться і не долучаються до матеріалів досудового розслідування.

У разі проведення фіксування ходу слідчої (розшукової) дії технічними засобами, до протоколу додаються фотографії осіб, речей чи трупа, що пред'являлися для впізнання, матеріали відеозапису. У разі якщо пред'явлення для впізнання проводилося в умовах, коли особа, яку пред'явили для впізнання, не бачила і не чула особи, яка впізнає, всі фотографії, матеріали відеозаписів, за якими може бути встановлена особа, яка впізнавала, зберігаються окремо від матеріалів досудового розслідування.

У практичній діяльності слідчого суттєве значення має правильна **фіксація отримання зразків для експертизи**.

Насамперед це стосується зразків біологічного походження, при фіксуванні яких слідчими часто допускаються помилки, що, своєю чергою, призводить до їх псування або втрати.

Згідно з вимогами ч. 5 ст. 241 КПК, при проведенні освідування, за правилами якого відповідно відбираються і біологічні зразки для експертизи, складається протокол. При проведенні цієї слідчої (розшукової) дії примусово копія протоколу надається особі, в якій відбиралися зразки. Загальні правила оформлення протоколу наведено у ст.ст. 105–107 КПК. Однак отримання зразків для експертизи в особи має свої особливості, що вимагає відображення у протоколі додаткових даних.

При отриманні зразків для експертизи у протоколі повинно бути вказано: населений пункт, в якому проводилася слідча (розшукова) дія; день, місяць, рік, час початку і закінчення отримання зразків для експертизи (в годинах і хвиликах); посада, звання, прізвище та ініціали особи, яка склала протокол; якщо зразки відбирав лікар або судово-медичний експерт – дані про його особу, посаду та місце роботи; процесуальний статус, прізвище, ім'я, по батькові осіб, які беруть участь у слідчій (розшуковій) дії; юридична підстава отримання біологічних зразків для експертизи і які саме зразки відібрано; як зразки упаковано; чи надходили заяви або зауваження та які саме і від кого; засвідчення факту ознайомлення учасників слідчої (розшукової) дії з протоколом.

Окрім того, в протоколі потрібно зазначити: добровільно чи примусово надано зразки; якими були умови одержання зразків; у якій кількості вони отримані; як упаковані та засвідчені; засоби упакування та куди зразки поміщені; технічні засоби, які використовувалися при провадженні цієї дії. Зазначити додатки до протоколу (негативи, фототаблиці). Протокол має бути точним і повним, він повинен об'єктивно відображати умови і хід одержання зразків, поведінку усіх учасників і його результати. У протоколі слідчий зобов'язаний зафіксувати проведені дії так, щоб будь-яка особа, яка не брала участі у процесі одержання зразків (зокрема, керівник слідчого підрозділу, прокурор, захисник, суддя), могла мати чітке уявлення про те, що відбувалося і в якій послідовності, які проводилися дії і які були отримані результати.

Варто зауважити, що при відібранні біологічних зразків у особи йдеться не лише про її можливе оголення, а про певні маніпуляції з її організмом. Деякі зразки, окрім спеціаліста у галузі медицини, ні прокурор, ні слідчий відібрати не можуть. Проте чітко у КПК порядок отримання зразків для експертизи не врегульовано, так само, як і те, хто саме, яким чином і коли повинен проводити фіксацію цієї слідчої (розшукової) дії у протоколі, коли ні слідчий, ні прокурор не були при цьому присутні. На практиці, у таких випадках, опис результатів має проводити слідчий у протоколі зі слів лікаря.

Освідування здійснюється на підставі постанови прокурора та, за необхідності, за участю судово-медичного експерта або лікаря. Освідування, яке супроводжується оголенням освідуваної особи, здійснюється особами тієї самої статі, за винятком його проведення лікарем і за згодою особи, яка освідується. Слідчий, прокурор не мають права бути присутніми при освідуванні особи іншої статі, коли це пов'язано з необхідністю оголювати особу, що підлягає освідуванню. Оскільки слідчий, прокурор у зазначеному законом випадку не можуть бути присутніми під час проведення цієї слідчої (розшукової) дії, то вони не мають права складати відповідний протокол.

Оскільки лікар не є суб'єктом здійснення кримінального провадження, уповноваженим складати протокол, то в разі виникнення необхідності проведення судово-медичного освідування, яке супроводжується оголенням особи, складання протоколу вказаної процесуальної дії керівник органу досудового розслідування має доручати слідчому однієї статі з освідуваною особою, присутньому під час його провадження. Заразом при освідуванні лікарем особи іншої статі, якщо це пов'язано з необхідністю її оголення, опис результатів освідування має проводити слідчий у протоколі зі слів лікаря, аналогічно до фіксації отримання зразків для експертизи, у випадку їх відібрання лікарем.

При проведенні **слідчого експерименту** безпосередньо, або після його закінчення з урахуванням вимог ст.ст. 104–107 КПК складається протокол, який підписується всіма особами, що брали в ньому участь. У протоколі, крім звичайних відомостей, потрібно вказати: з чією участю і в чий присутності проводився слідчий експеримент; його мету; відомості про особу,

показання якої перевірятимуться; вказівка на добровільність участі особи, чії показання перевіряються; вказівка на те, що особа, чії показання перевіряються, сама визначала маршрут руху і показувала місце розташування слідів та інших речових доказів, що вилучалися; відомості, що перевіряються; умови провадження слідчої дії (стан погоди, освітлення й інше); хід експерименту, тобто дії, виконані його учасниками при підготовці й відтворенні обставин події, що перевіряється; при вчиненні дослідницьких дій особливо докладно описуються одержані результати; фіксується маршрут руху учасників слідчої дії, указується початкова і кінцева точка руху, звідки почалося просування учасників, порядок їх розташування, фіксовані точки проміжних зупинок тощо.

Якщо в процесі слідчого експерименту вилучалися предмети, документи, то це має відобразитися в протоколі. Якщо дослідницькі дії проведені повторно або неодноразово, кожна дія та отриманий результат мають бути відображені в протоколі.

Перед підписанням протоколу учасникам слідчого експерименту надається можливість ознайомитися із текстом протоколу. Зауваження і доповнення зазначаються у протоколі перед підписами.

Отже, протокол слідчого експерименту дії містить відомості, які відрізняють його від протоколів інших слідчих (розшукових) дій. Розглянемо структуру протоколу слідчого експерименту:

Окрім загальних для кожного протоколу реквізитів у його вступній частині необхідно відобразити: попередження свідків і потерпілих про відповідальність за давання неправдивих показань та ухилення від їх давання; короткий зміст показань обвинувачених, підозрюваних, свідків і потерпілих по суті факту, що перевіряється; мету слідчої (розшукової) дії.

В описовій частині протоколу слідчого експерименту вказуються:

– умови, за яких проводилися досліди. Якщо будь-які з цих умов створити не вдалося, про це необхідно вказати в протоколі. Заміна справжніх предметів однорідними, схожими предметами чи макетами також повинна бути відображена в протоколі;

– зміст і послідовність дослідницьких дій. Їх необхідно описувати конкретно, відображаючи і процес досліду, і його результати. Якщо досліди повторювалися, необхідно вказати, в яких умовах і скільки разів.

Усі обставини щодо провадження дослідів, які можуть вплинути на їх результати та оцінку, повинні ретельно фіксуватися в протоколі.

У заключній частині протоколу фіксуються:

– заяви учасників експерименту, якщо вони від них надходили;

– час початку і закінчення експерименту;

– попередження учасників експерименту про нерозголошення даних досудового розслідування, якщо це може негативно вплинути на хід розслідування;

– підписи всіх учасників даної слідчої (розшукової) дії.

Застосування при проведенні слідчого експерименту технічних засобів фіксації значно підвищує його інформаційну цінність. При проведенні цієї слідчої (розшукової) дії закон надає право слідчому, прокурору або за їх дорученням залученому, спеціалісту проводити вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, складати плани і схеми, виготовляти графічні зображення, відбитки та зліпки, які додаються до протоколу.

Про застосування технічних засобів фіксування слідчого експерименту заздалегідь повідомляються особи, які беруть участь у слідчій (розшуковій) дії.

Застосування конкретного виду фіксації залежить від характеру виконуваних експериментальних дій. Іноді достатньо просто сфотографувати обстановку й захопити основні етапи слідчого експерименту. Так, за допомогою фотозйомки фіксується маршрут пересування до місця проведення даної слідчої (розшукової) дії, фотографуються предмети і збережені на місці сліди, а також окремі дії особи, чий показання перевіряються. Кожний фотознімок повинен бути забезпечений порядковим номером і коротким поясненням.

Проте, враховуючи динамічність слідчого експерименту, краще застосовувати щодо його фіксації відеозапис, оскільки наявність повної картини експерименту значно полегшує оцінку отриманої доказової інформації. Відеозйомка має пев-

ні переваги перед фотографуванням, вона дає змогу зафіксувати всі дії підозрюваного чи свідка в динаміці, послідовність цих дій, ініціативу підозрюваного у показі та розповіді під час слідчого експерименту.

Допит особи: про *допит особи* складається протокол із дотриманням правил, зазначених у ст. 104 КПК. У протоколі допиту вказуються прізвище, ім'я та по батькові особи, його вік, громадянство, національність, освіта, місце роботи, рід занять або посада, місце проживання, а також відомості про його стосунки з іншими учасниками провадження (наприклад, якщо це допит свідка, то його стосунки з обвинуваченим і потерпілим); у протоколі зазначається, що особі роз'яснені його права, обов'язки і відповідальність (залежно від суб'єкта допиту). Показання особи та відповіді на поставлені йому запитання викладаються від першої особи і по можливості дослівно; допитуваній особі, коли вона про це просить, може бути надана можливість особисто написати свої показання в присутності слідчого, про що зазначається в протоколі; по закінченні допиту слідчий пред'являє особі протокол для прочитання. За проханням допитуваної особи протокол може бути їй прочитаний слідчим; допитувана особа і всі інші особи, які були присутні при допиті, мають право просити про внесення доповнень і поправок у протокол. Ці доповнення і поправки заносяться слідчим до протоколу; протокол підписують усі особи, що були присутні при допиті. Якщо протокол написаний на декількох сторінках, свідок підписує кожну сторінку окремо.

Давання показань потерпілим є його правом, а не обов'язком (п. 6 ч. 1 ст. 56 КПК), тому про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань він не попереджається, а *свідок* несе відповідальність за відмову давати показання і за давання завідомо неправдивих показань. Таке роз'яснення обов'язків свідка та потерпілого засвідчується їх підписом, який повинен бути поставлений у протоколі після запису про встановлення особи, але до внесення відомостей анкетного характеру, оскільки останні є складовою частиною його показань.

Факт відмови особи давати показання повністю або частково повинен бути зафіксований у протоколі з указівкою мотивів, якщо вони були повідомлені. У разі якщо *свідок* не має

права імунітету свідка (ст. 65 КПК), слідчий повинен ще раз роз'яснити йому обов'язок дачі повних і правдивих показань, їх значення для розкриття вчиненого кримінального правопорушення і покарання винних. Лише після цього слідчий має право скласти протокол про відмову свідка від надання показань, який разом з іншими необхідними документами направляє прокурору для вирішення питання про внесення відповідних відомостей до ЄРДР (або особисто вносить такі відомості до ЄРДР, про що повідомляє прокурора) та початок досудового розслідування за ст. 385 КК.

Неповнолітні у віці до 16 років не попереджаються про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань і за надання неправдивих показань. Заразом слідчий повинен у зрозумілих виразах роз'яснити дитині, що дача правдивих показань – це її громадський обов'язок, про що в протоколі допиту робиться відмітка.

До початку допиту законному представнику, педагогу, психологу або лікарю роз'яснюється їхній обов'язок з'явитися на виклик слідчого, бути присутніми при допиті, ставити запитання, а також право заперечувати проти запитань. Слідчий, прокурор має право відвести поставлене запитання, але відведення запитання має бути занесене до протоколу (ст. 227 КПК).

Особливості фіксації ***одночасного допиту двох чи більше допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях***. Оскільки особи, що беруть участь у провадженні такого допиту, раніше були допитані та їх анкетні дані містяться в матеріалах кримінального провадження, у протоколі допиту слідчий указує лише їх прізвища, імена і по батькові з указівкою процесуального положення (підозрюваний, потерпілий, свідок). Свідки і потерпілі попереджаються про кримінальну відповідальність за давання завідомо неправдивих показань (ст. 384 КК), а свідки – і за відмову від давання показань (ст. 385 КК).

У протоколі допиту, зокрема, указується, місце, час проведення допиту, особа, яка її проводить, усі присутні особи, протягом якого часу і між ким провадився допит. У протоколі вказується про роз'яснення прав та обов'язків допитуваних. Далі фіксуються показання допитуваних стосовно їх взаємостосунків між собою, запитання слідчого, відповіді на них, а також

коментарі та заперечення, якими супроводжують допитувані свої відповіді.

Якщо допитувані пред'являють предмети, документи, якими вони обґрунтовують свої показання, про це також має бути вказано у протоколі. Доцільно обрати одну з форм складання протоколу допиту, який приводиться для з'ясування причин розбіжностей у показаннях допитаних осіб.

Перша форма – коли запитання і відповіді записуються в рядок, у тій послідовності, у якій вони давалися.

Друга – коли кожна сторінка протоколу вертикальною рисою розділяється на рівні частини, в яких записуються запитання і відповіді на них кожного з допитуваних. Такий порядок складання протоколу допомагає іноді уникнути можливої відмови одного з допитуваних від підпису протоколу, що містить показання інших допитуваних, з якими перший не згоден. У такому разі кожний із допитуваних підписує тільки ту частину сторінки, де містяться його особисті показання. Закінчивши допит, слідчий надає протокол учасникам для прочитання або на їх прохання може зачитати вголос.

Відповідно до ст. 239 КПК *ексгумація трупа* здійснюється за постановою прокурора. В юридичній літературі під поняттям «ексгумація» пропонується розглядати лише виймання трупа з місця офіційного поховання. Майже неможливо провести ексгумацію без огляду трупа, так само, як і немає огляду похованого трупа без ексгумації. Ексгумації підлягають і трупи, яким робили розтин, і трупи, яким його не зроблено, з метою виключення насильницької смерті, чи упізнання трупа невідомої особи, з метою створення належних умов для подальшого проведення огляду трупа, пред'явлення його для впізнання, експертного дослідження чи інших процесуальних дій.

Огляд трупа, зокрема пов'язаного з ексгумацією відбувається за участі не менше двох понять, винятком є випадки застосування безперервного відеозапису ходу проведення відповідної слідчої (розшукової) дії. Труп виймається з місця поховання в присутності судово-медичного експерта та оглядається з дотриманням правил ст. 238 КПК (огляд трупа). Слідчий залучає судово-медичного експерта з метою вилучення необхідних об'єктів для дослідження, зовнішнього огляду трупа та проведенню експертизи тощо. Певну експертизу трупа

проводить судово-медичний експерт і на відкритій місцевості, і спеціально пристосованому для цього приміщенні – морзі.

Відповідно до ч. 6 ст. 239 КПК, у протоколі цієї слідчої (розшукової) дії зазначається все, що виявлено, у тій послідовності, в якій це відбувалося, і в тому вигляді, у якому спостерігалося під час проведення ексгуслідчої (розшукової) дії. Якщо при ексгумації вилучалися речі та об'єкти для досліджень, про це зазначалося в протоколі. До протоколу додаються матеріали вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапису, плани і схеми, графічні зображення, відбитки та зліпки. Завершальним етапом після закінчення експертизи, ексгумованого трупа або його останки поміщають у труну (ту ж саму, якщо її стан задовільний) та транспортують під керівництвом слідчого, або ж іншої посадової особи до попереднього місця поховання.

5.5. Особливості складання клопотань щодо надання дозволу на проведення та протоколу обшуку

Згідно з ч. 1 ст. 234 КПК **обшук** проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукання знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке здобуте у результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб.

Обшук проводиться на підставі **ухвали слідчого судді місцевого загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування** (ч. 2 ст. 234 КПК). Така **ухвала** надає **право проникнути до житла чи іншого володіння лише один раз** (ч. 1 ст. 235 КПК).

Так, при необхідності провести обшук житла чи іншого володіння особи слідчий за погодженням із прокурором або прокурор звертається до слідчого судді з відповідним клопотанням. Таке **клопотання має містити відомості, зазначені у ч. 3 ст. 234 КПК:**

- найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
- короткий виклад обставин кримінального правопорушення;

- правова кваліфікація з зазначенням статті (частини статті) КК;
- підстави для обшуку;
- житло чи інше володіння особи або його частина, де планується проведення обшуку;
- особу, якій належить житло чи інше володіння особи та особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться;
- індивідуальні або родові ознаки речей, документів, іншого майна або осіб, яких планується відшукати, а також їхній зв'язок із вчиненим кримінальним правопорушенням;
- обґрунтування того, що доступ до речей, документів або відомостей, які можуть у них міститися, неможливо отримати органом досудового розслідування у добровільному порядку шляхом витребування речей, документів, відомостей відповідно до ч. 2 ст. 93 КПК, або за допомогою інших слідчих дій, передбачених КПК, а доступ до осіб, яких планується відшукати, – за допомогою інших слідчих дій, передбачених КПК. Варто зауважити, що зазначена вимога не поширюється на випадки проведення обшуку з метою відшукування знаряддя кримінального правопорушення, предметів і документів, вилучених з обігу.

Окрім того, у клопотанні зазначається:

- мета обшуку (для чого проводиться зазначена дія, тобто що планує слідчий, прокурор отримати за результатами проведення такої слідчої (розшукової) дії). *Адже відсутність вказівки у клопотанні на конкретну мету обшуку розглядається Європейським судом з прав людини як порушення ст. 6 Конвенції з прав людини;*
- особи, які будуть проводити обшук, уповноважені на здійснення такої дії (*передбачаються випадки проведення обшуку шляхом надання доручення іншому слідчому, прокурору. Але не оперативному працівнику, оскільки ч. 1 ст. 236 КПК України передбачає, що в ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи може бути виконана слідчим чи прокурором*);
- посилання на норми КПК щодо проведення обшуку;
- підстави для проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді (*у випадку проникнення до житла чи іншого володіння у невідкладних випадках – ч. 3 ст. 233 КПК України*);

- аргументований факт невиконання ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів (ч. 1 ст. 166 КПК України);
- зв'язок особи володільця житла (особи, яка фактично проживає) чи іншого володіння з досудовим розслідуванням (*достатність відомостей вважати, що у житлі фактично проживає особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, та наявні дані, що у даному будинку за фактичним місцем проживання правопорушника є засоби або знаряддя вчинення кримінального правопорушення, або речі, викрадені у потерпілого, підтверджені дані, що правопорушник проживає у будинку, що належить іншій особі*).

До клопотання також **мають бути додані** оригінали або копії документів та інших матеріалів, якими прокурор, слідчий обґрунтовує доводи клопотання, а також витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо кримінального провадження, в межах якого подається клопотання (*зазвичай повинні подаватися належно завірені копії необхідних документів, оскільки оригінали зберігаються в матеріалах провадження*).

Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про обшук, якщо прокурор, слідчий у клопотанні не доведуть відомості, зазначені у ч. 5 ст. 234 КПК.

Тому, у клопотання про надання дозволу на проведення обшуку мають бути вказані ще й такі відомості:

- відомості, які підтверджують факт вчинення кримінального правопорушення (по суті, це є відомості з ЄРДР про вчинення кримінального правопорушення, предметом яких є дане майно та підтверджувальні матеріали кримінального провадження, якими слідчий або прокурор це обґрунтовує);
- відомості про те, що відшукувані речі й документи, на які є посилання у клопотанні, мають значення для цілей досудового розслідування і самостійно, і сукупно з іншими доказами;
- відомості, що дані речі, документи можуть бути доказами під час судового розгляду по зазначеному кримінальному провадженню;
- відомості, що відшукувані речі, документи або особи можуть знаходитися у зазначеному в клопотанні житлі чи іншому володінні особи;
- відомості, які підтверджують, що за встановлених обставин обшук є найбільш доцільним та ефективним способом

відшукання та вилучення речей і документів. Які мають значення для досудового розслідування. А також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб, а також заходом. Пропорційним втручанням в особисте і сімейне життя особи.

У разі відмови у задоволенні клопотання про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи *слідчий, прокурор не мають право повторно звернутися до слідчого судді з клопотанням про дозвіл на обшук того самого житла чи іншого володіння особи, якщо у клопотанні не зазначені нові обставини, які не розглядалися слідчим суддею* (ч. 6 ст. 234 КПК).

Вказані відомості мають бути не просто зазначені у клопотанні, а повинна бути надана їх оцінка, тобто має чітко визначатись, яким чином ці відомості мають зв'язок із кримінальним провадженням та впливають на права, свободи та законні інтереси володільця (власника) житла чи іншого володіння особи.

У клопотанні не можна зазначати, що обшук проводиться за місцем проживання чи знаходження підозрюваного, а також не можна з одним клопотанням звертатися і просити надати дозвіл на проведення обшуку в декількох приміщеннях, які мають різне функціональне призначення.

При розгляді та погодженні клопотання про обшук необхідно виходити з обов'язку слідчого (прокурора), довести перед судом наявність достатніх підстав вважати, що відшукані речі, документи мають значення для досудового розслідування, співвідносяться з обставинами вчиненого кримінального правопорушення за витягом з ЄРДР і знаходяться у зазначеному в клопотанні житлі чи іншому володінні особи. Водночас прокурору потрібно пам'ятати, що слідчий суддя буде у кожному конкретному випадку оцінювати, чи є обґрунтованою необхідність обмеження конституційного права особи, вина якої не встановлена обвинувальним вирокком суду і яка має право на поведження з нею як із невинуватою особою.

Результати обшуку фіксуються в протоколі слідчої (розшукової) дії, який складають у двох примірниках. Від повноти та об'єктивності фіксації перебігу і результатів обшуку залежить доказове значення цієї дії.

Протокол обшуку має відповідати загальним вимогам, передбаченим ст. 104 КПК, і складається з трьох частин: вступної, описової та заключної.

У вступній частині протоколу обшуку вказуються: місце, час і назва процесуальної дії; посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка проводить обшук; прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання всіх осіб, які присутні під час проведення обшуку; роз'яснення їх прав і обов'язків; інформація про те, що особи, які беруть участь в обшуку, заздалегідь повідомлені про застосування технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні обшуку, умови та порядок їх використання; крім того, в протоколі обшуку вказуються підстави для обшуку, зазначаються реквізити ухвали слідчого судді; приміщення або інше місце (володіння особи), у якому був проведений обшук; посилення на статті КПК, якими керувався слідчий; роз'яснення особам, у яких проводиться обшук, понятим, представникам підприємства, установи чи організації їх права бути присутніми при всіх діях слідчого і робити заяви стосовно цих дій, що підлягають занесенню до протоколу.

Описова частина протоколу починається з фіксації вимоги про добровільну видачу розшукуваних предметів, документів, грошей та інших цінностей; зміст проведеної слідчої (розшукової) дії (послідовність дій та виявлені або надані в результаті обшуку об'єкти, інші відомості, важливі для кримінального провадження. При видачі речей вони детально описуються, вказується місце і умови їх зберігання і засоби маскування. Якщо слідчий вважає, що всі об'єкти пошуку видані та подальше провадження обшуку зайве, це зазначається у протоколі, який підписують усі учасники слідчої (розшукової) дії, і обшук вважається закінченим. Якщо особа, у якої проводиться обшук, заявляє, що об'єктів пошуку у нього немає, це також зазначається в протоколі.

Отже, в **описовій частині** протоколу обшуку вказуються такі відомості:

– найменування виявленого предмета і опис його стану, індивідуальних ознак, очевидних для всіх учасників обшуку (у разі сумніву в призначенні та найменуванні предмета дається лише його загальний опис, це ж відноситься і до характеристики ознак), при вилученні документів зазначаються їх реквізити, при вилученні грошей – загальна сума і якими купюрами, а у справах про хабарі – й номери купюр;

– місце та умови зберігання виявленого предмета (відкрито або замасковано, серед яких предметів, як упакований, ознаки, що вказують на приблизний час зберігання, які обставини дали змогу виявити об'єкт пошуку);

– унаслідок яких дій виявлено схованку і докладний її опис (місцезнаходження, пристрій, розміри, спосіб маскуваня, ознаки, що вказують на приблизний час виготовлення, характер і кількість розміщених у ній предметів);

– обґрунтування необхідності злому схованок, що конкретно і як було розкрито;

– спроби протидіяти обшуку і вжити заходи примусу (утримання присутніх і відвідувачів, особистий обшук, припинення спроб знищити, приховати будь-які предмети);

– зміст коротких пояснень, даних під час обшуку особами, у яких він проводився, а також представниками підприємств, організацій та установ, у приміщенні яких йде.

У **заключній частині** протоколу наводиться: перелік вилучених предметів із зазначенням їх індивідуальних ознак (спосіб їх ідентифікації); характер упаковки та опечатування вилучених предметів; перелік предметів, що мають значення для кримінального провадження, але вилучення яких із будь-яких технічних причин неможливо і які передаються на відповідальне зберігання власникові цього майна або його родичу, іншій особі; спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу; заяви, скарги, претензії осіб, у яких проводився обшук, понятих, представників установи, підприємства чи організації стосовно дій слідчого під час обшуку; підписи учасників обшуку та присутніх, що засвідчують правильність протоколу.

Завдання слідчого полягає в тому, щоб у протоколі обшуку охарактеризувати та індивідуалізувати вилучений предмет, зафіксувати ознаки та особливості, що дають змогу відрізнити його від інших подібних предметів, виключити можливість підміни.

Так, у разі **вилучення виробів із дорогоцінних металів** у протоколі обшуку вказують назву виробу, його родові та індивідуальні ознаки, колір або відтінок, розмір, кількість, особливості окремих частин (якщо є можливість – вагу і розмір кожної частини), наявність пробірних знаків (фігурних клейм і цифрових позначень проби). Чи виготовлений виріб

із дорогоцінного металу, перевіряється насамперед за наявністю клейма. Якщо не встановлене точне найменування виявленого металу або дорогоцінних каменів, не варто називати їх «золотом», «платиною» або «діамантами». Необхідно мати на увазі, що виявлене клеймо (проба) може виявитися підробленим. У процесі опису вилучених предметів не варто вказувати їх ознаки, що можуть виявитися несправжніми. У протоколі обшуку в цьому разі достатньо зазначити колір, розміри, форму, кількість об'єктів, наявність проб тощо.

У випадку вилучення **цінних паперів або грошей** необхідно вказувати їхні серії та номери, вартість, інші реквізити.

Якщо вилучено **зброю і боєприпаси**, то під час їх опису в протоколі необхідно вказувати тип або вид зброї, систему, марку, номер, розміри, кількість, клеймо виробника. Причому слідчий фіксує лише об'єктивні дані, що виявляє на відповідних предметах. В описі зброї та боєприпасів у протоколі обшуку може бути зазначений їх калібр. Під час опису боєприпасів у протоколі обшуку необхідно звертати увагу на клейма на донних частинах патронних гільз.

У разі вилучення **продовольчих чи промислових товарів** у протоколі зазначаються найменування, маса, об'єм, кількість продуктів, їх стан, якість, упаковка, маркування, дата виготовлення тощо. У разі вилучення однорідних предметів необхідно зазначити їх кількість.

Якщо під час обшуку застосовано **технічні засоби** (щупи, металошукачі й інше), то це має бути відображено в протоколі зі зазначенням найменувань, типів і видів приладів та пристосувань. У протоколі зазначається, що про застосування технічних засобів повідомлено осіб, які беруть участь у провадженні обшуку.

Перед підписанням протоколу учасникам обшуку надається можливість ознайомитися із текстом протоколу. Зауваження і доповнення зазначаються у протоколі перед підписами. Наслідки неможливості або відмови від підписання протоколу учасниками обшуку передбачені ч.ч. 5–6 ст. 104 КПК.

Обидва примірники протоколу, а також **опис вилучених предметів** підписують слідчий, особа, у якої проводився обшук, та запрошені особи, що були присутні.

Другий примірник протоколу обшуку, а також **другий примірник опису вилучених документів та тимчасово вилучених речей (за наявності)** вручається особі, у якої проведено обшук, а в разі її відсутності – повнолітньому членові її сім'ї або його представникові. При проведенні обшуку на підприємстві, в установі або організації другий примірник протоколу і опису вручається представникові підприємства, установи або організації.

Під час обшуку слідчий (прокурор) має право проводити вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, скласти плани і схеми, виготовляти графічні зображення обшуканого житла чи іншого володіння особи чи окремих речей, виготовляти відбитки та зліпки, оглядати і вилучати речі й документи, що мають значення для кримінального провадження.

Предмети, які вилучені законом з обігу, підлягають вилученню незалежно від їх відношення до кримінального провадження. Вилучені речі та документи, які не входять до переліку, щодо якого безпосередньо надано дозвіл на відшукання в ухвалі про дозвіл на проведення обшуку, та не відносяться до предметів, які вилучені законом з обігу, вважаються тимчасово вилученим майном (ч. 7 ст. 236 КПК).

Результати застосування засобів фіксації (фототаблиці, аудіо-, відеозапис, носії інформації, де збережені їх результати, плани, схеми, копії, зліпки) є **додатками до протоколу** обшуку. До протоколу обшуку також можуть додаватись письмові пояснення спеціалістів, які брали у ньому участь (ст. 105 КПК).

Основним завданням фотозйомки під час обшуку є фіксація:

- місця обшуку (або його частин);
- місць перебування шуканих об'єктів, зокрема схованок;
- виявлених предметів, документів, трупа тощо.

Під час провадження обшуку за допомогою фотозйомки необхідно зафіксувати зовнішній вигляд схованки, окремі етапи її відкриття, відкриту схованку з об'єктом, що там знаходиться, і виявлений предмет. Детальна фотозйомка дає змогу зафіксувати багато індивідуальних ознак вилученого під час обшуку предмета, документа тощо.

Обшук житла чи іншого володіння особи на підставі ухвали слідчого судді в обов'язковому порядку фіксується за допомогою аудіо- та відеозапису. Перевагою використання

відеозапису є можливість зафіксувати динамічну інформацію. Відеозапис дає змогу відтворити поведінку учасників обшуку їх реакцію у разі виявлення предметів, документів чи цінностей під час його проведення.

5.6. Особливості проведення фіксації огляду

Згідно зі ст. 237 КПК слідчий, прокурор *із метою виявлення та фіксації відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення* проводять **огляд** місцевості, приміщення, речей та документів.

У ч. 2 ст. 237 КПК вказується, **що проведення огляду житла чи іншого володіння особи здійснюється за правилами, передбаченими КПК для обшуку житла чи іншого володіння особи**. У ч.ч. 3–5 ст. 234 та ст. 235 КПК йдеться про одержання дозволу (ухвали) слідчого судді на обшук житла чи іншого володіння особи.

Отже, огляд житла чи іншого володіння особи проводиться на підставі ухвали слідчого судді місцевого загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування. Крім того, згідно з ч. 2 ст. 237 КПК та ч. 10 ст. 236 КПК **огляд житла чи іншого володіння особи, проведений на підставі ухвали слідчого судді в обов'язковому порядку фіксується за допомогою аудіо- та відеозапису.**

Відповідно, коли є потреба провести **огляд приміщення** побутового, службового, господарського, виробничого та іншого призначення, які знаходяться у володінні особи (ч. 2 ст. 233 КПК), такий огляд проводиться за ухвалою слідчого судді.

Огляд транспортного засобу передбачений ч. 2 ст. 233 КПК як інше володіння особи та проводиться на підставі ухвали слідчого судді.

Огляд місцевості проводиться відповідно до рішення слідчого без винесення його постанови або ухвали слідчого судді. Однак місцевістю є також земельна ділянка, передбачена ч. 2 ст. 233 КПК як інше володіння особи. Тож у цьому разі, якщо особа володіє такою ділянкою, для проведення її огляду передбачається ухвала слідчого судді.

Згідно з ч. 5 ст. 237 КПК, при проведенні *огляду* дозволяється *вилучення лише речей і документів*, які мають значення для кримінального провадження, та речей, вилучених з обігу. Усі вилучені речі та документи підлягають негайному огляду й опечатуванню зі завіренням підписами осіб, які брали участь у проведенні огляду. У разі, якщо огляд речей і документів на місці здійснити неможливо або їх огляд пов'язаний з ускладненнями, вони тимчасово опечатуються і зберігаються у такому вигляді доти, доки не буде здійснено їх остаточні огляд і опечатування. Вилучення та огляд речей і документів проводиться без винесення постанови слідчим або додаткової ухвали слідчого судді. Вилучені речі та документи, що не відносяться до предметів, які вилучені законом з обігу, вважаються тимчасово вилученим майном.

Відповідно до ч. 2 ст. 238 КПК *огляд трупа* може здійснюватися одночасно з оглядом місця події чи житла чи іншого володіння особи з додержанням правил КПК щодо огляду житла чи іншого володіння особи. Якщо місцем події є житло чи інше володіння особи така дія здійснюється на підставі ухвали слідчого судді. Однак місцем події може бути не лише житло чи інше володіння особи, але й відкрита місцевість, а також приміщення, що не підпадає під поняття житла чи іншого володіння особи, для огляду яких за КПК ухвала слідчого судді не передбачається.

Огляд тварин наразі не передбачений КПК, проте, необхідність його проведення доволі часто виникає у сільській місцевості. Якщо тварини будуть об'єктом огляду на місці події, яке вважається житлом чи іншим володінням особи, то такий огляд буде проводитися на підставі ухвали слідчого судді. Якщо виникає необхідність огляду тварин на відкритій місцевості, така ухвала не вимагається.

Дослідницький характер *огляду місця події* обумовлюється необхідністю отримання в початковий момент розслідування максимального обсягу інформації про подію, що розслідується; наявністю на місці події слідів, які не можуть бути вилучені та збережені. В ході огляду слідчий аналізує та оцінює зібрані докази; складає уявну модель події кримінального правопорушення і, виходячи з неї, здійснює додаткові заходи з виявлення слідів, висуває версії про особу і вживає заходів до їх перевірки.

Головним способом фіксації результатів огляду є **складання протоколу**. Додатковими способами фіксації є складання планів і схем, фотозйомка, відеозапис місця події (його окремих вузлів, слідів, речових доказів) та інших об'єктів огляду. Залежно від специфіки кримінального правопорушення *слідчий може скласти протокол, і під час проведення огляду, і після його закінчення*. Якщо, слідчий приймає рішення про складання протоколу після проведення огляду, то впродовж огляду він робить чорнові замітки для майбутнього протоколу. У такому разі протокол доцільно оформляти відразу після заключної стадії огляду і безпосередньо на місці події (а не в кабінеті слідчого), щоб за необхідності була можливість ще раз подивитися і доповнити відсутню інформацію, уточнити термінологію. Оскільки в процесі його написання нерідко виникають сумніви щодо тих чи інших обставин, які можуть бути з певністю розв'язані лише на місці події. Якщо в складеному протоколі пропущена якась важлива деталь, то її можна заповнити доповненням у кінці протоколу, який посвідчується підписами всіх учасників огляду.

У протоколі слід *точно фіксувати найменування речей і предметів*. Тому, за необхідності, потрібно консультиватися з особою, яка бере участь в огляді та володіє спеціальними знаннями в цій сфері. Такі консультації слідчий фіксує у чорнових записках, на підставі яких складатиме протокол. Не потрібно перевантажувати протокол термінами, які ускладнюють сприйняття інформації, зафіксованої у ньому. Застосовувати специфічні слова та словосполучення допустимо в таких випадках: якщо вони знайомі багатьом особам і їх застосування не потребує додаткових пояснень; слова ці не поширені, але можна поряд у дужках стисло їх пояснити. Відповідний опис, за необхідності, складається фахівцями (наприклад, при проведенні мистецтвознавчої експертизи) і повинен бути максимально повним і точним.

При складанні протоколу огляду місця події у слідчого часто виникають *труднощі при визначенні послідовності опису ходу та результатів огляду*. Це пов'язано з тим, що у ході будь-якого огляду місця події слідчий, переважно, неодноразово досліджує обстановку, наприклад, у будівлях зі специфічною архітектури і предметів, що знаходяться в ній; спочатку

при загальному огляді, потім – при детальному обстеженні і, нарешті, – на заключному етапі. Тому відображення в протоколі абсолютно всіх дій, що проводяться при такому огляді, може призвести до безсистемності і заплутування викладу.

Варто пам'ятати, що *опис майна* необхідно робити послідовно (за годинниковою стрілкою або проти її руху), переходячи від одного об'єкта до іншого, і вказувати, насамперед, його загальні ознаки, а потім часткові. Місце знаходження окремих предметів потрібно орієнтувати щодо нерухомих і постійних об'єктів. Відстані між предметами і їх розміри обчислюються в метрах, сантиметрах, міліметрах. При описі просторових величин неприпустимо вживання невизначених слів: «біля», «поруч», «приблизно», «недалеко» тощо. При необхідності можна виділяти і описувати окремі предмети: наприклад, сейф, у якому зберігаються найбільш цінні речі; шафу, з якої викрадено речі тощо. У протоколі має бути повно і правильно описана обстановка місця події: положення та ознаки предметів, сліди, що мають, як гадає слідчий, відношення до досліджуваної події.

Ступінь деталізації опису слідів і предметів у протоколі огляду залежить, насамперед від того, чи залишаються об'єкти на місці події або підлягають вилученню. Об'єкти, які не вилучаються з місця події, описуються з тим ступенем подробности, яка, як уважає слідчий (або спеціаліст, який надає допомогу), буде мати значення для кримінального провадження. Але в кожному разі в протоколі обов'язково фіксуються індивідуальні ознаки, що характеризують вилучений об'єкт, щоб надалі мати можливість відрізнити його від інших предметів, схожих на нього.

Протокол повинен *точно відображати ту інформацію*, яку сприйняли в процесі огляду. В осіб, які читають протокол, але не були присутніми під час огляду і не сприймали конкретні об'єкти, має скластися об'єктивне уявлення про описані в ньому факти. Слідчий повинен вносити в протокол тільки такі ознаки, властивості і стан об'єктів, які однаково сприймаються всіма учасниками огляду. Ніякі висновки в протоколі не допустимі. У тих випадках, коли ознаки і властивості об'єктів, що оглядаються викликають сумнів, описувати їх потрібно дуже обережно. *Наприклад, описуючи перстень, не слід*

вказувати, що він позолочений або посріблений. Потрібно зафіксувати, що перстень із металу золотистого або сріблястого кольору, додатково можна конкретизувати відтінок як світло-золотистий або темно-сріблястий.

Коли виникають труднощі у визначенні та характеристиці форми предмета або сліду, допустимо використовувати порівняння, *наприклад: викрадена сувенірна тарілка нагадує невелике кругле блюдо з плоским широким краєм, знизу у якого прикріплена широка кругла підставка менших розмірів тощо.* Не можна описувати ознаки предметів, їх місцезнаходження з чітких слів, тому що відповідно до ст. 104 КПК опис у протоколі огляду проводиться «тому вигляді, у якому знайдене спостерігалось в останній момент огляду».

У протоколі огляду *фіксуються лише заяви учасників огляду, що стосуються дій особи, яка проводить огляд, правильності складання протоколу, а також думку спеціаліста (до питань, що входять у його компетенцію), якщо воно не збігається з поглядом слідчого.* Водночас фіксацію кожного зауваження необхідно починати з вказівки того, кому воно належить «зі слів...» і для зручності сприйняття варто виділяти його окремим абзацом. Попередні висновки фахівця (наприклад, про можливе знаряддя вчинення кримінального правопорушення) у протоколі не наводяться.

Отже, складання протоколу огляду вимагає додержання певних вимог. Протокол має бути повним, містити детальний опис окремих слідів, інших обставин кримінального правопорушення. **Протокол огляду місця події складається з трьох частин: вступної, описової та заключної.**

Обов'язковими елементами вступної частини протоколу є:
– місце і час проведення та назва процесуальної дії (огляду);

– посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка провадила огляд і склала протокол;

– підстави проведення огляду;

– характер події, розташування місця та об'єкта огляду;

– час початку та закінчення огляду;

– прізвище, ім'я та по-батькові кожного учасника огляду;

посада представників установ і підприємств, адреси понятьих;

– відмітка про роз'яснення понятим їх прав і обов'язків;

– відмітка про роз'яснення спеціалістам їхніх прав і обов'язків;

– умови проведення огляду (освітлення, метеорологічні або інші умови, що впливають на проведення огляду);

– відмітка про повідомлення осіб, що беруть участь у процесі огляду, про застосування під час огляду конкретних технічних засобів.

Описова частина протоколу повинна складатися з дотриманням таких вимог: усі дії слідчого мають бути описані в тій послідовності, в якій проводився огляд, об'єкти описують у тому вигляді, в якому виявлене спостерігалось в момент огляду. При складанні протоколу необхідно:

– уникати вживання довгих фраз, невизначених висловів, наприклад, «недалеко», «поблизу» тощо; місцевих висловів та великої кількості спеціальних термінів; використання синонімів при описі одного об'єкта;

– послідовно і чітко викладати свої думки;

– детально описувати предмети та видимі сліди, пов'язані з кримінальним правопорушенням;

– при описі цих об'єктів індивідуалізувати предмети і сліди, щоб надалі виключити можливість їх фальсифікації, а в разі їх втрати – основні параметри та ознаки об'єктів залишилися б зафіксованими в протоколі;

– відобразити різні обставини, які настали під час огляду (наприклад, зміни погодних умов);

– відзначити, які технічні засоби застосовувалися для вимірювання, фото- та відеозапису; для виявлення, виготовлення зліпків та інших видів фіксації слідів, умови їх застосування, отримані результати.

Заключна частина протоколу містить такі відомості:

– б'єкти, виявлені, зафіксовані та вилучені під час огляду; описується їх упаковка, куди вони направлені або кому передані для зберігання;

– заяви спеціаліста, пов'язані з виявленням, закріпленням і вилученням доказів;

– зауваження понятих щодо проведених дій під час огляду;

– зауваження інших учасників огляду;

– додатки до протоколу.

За відсутності зауважень у протоколі робиться відмітка про те, що таких зауважень не надійшло. Протокол підписує слідчий і всі особи, які брали участь в огляді, та поняті. До протоколу огляду місця події мають додаватися матеріали вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапису, плани місця події (схематичні чи масштабні), схеми, графічні зображення, відбитки та зліпки.

У випадках, коли на місці події знайдені сліди або речові докази (дрібні частки, сліди рук) і вони не можуть бути вилучені внаслідок різних причин, використовуються методи панорамної фотозйомки. Поряд із фотозйомкою може бути проведений відеозапис. Він застосовується у випадках, коли подія ще не завершена (пожежа, екологічна катастрофа, автопригода), або в інших випадках, якщо слідчий вважає це за потрібне. У разі проведення огляду житла чи іншого володіння особи на підставі ухвали слідчого судді, він обов'язково фіксується за допомогою аудіо- та відеозапису, про що зазначається у протоколі огляду.

Складання схем і планів місця події – є також одним із додаткових способів його фіксації. Якщо вони точно відображають обстановку події, містять необхідні розміри і пояснення, такі схеми і плани дають наочне уявлення про взаєморозташування предметів і слідів кримінального правопорушення, дозволяють зрозуміти викладене в протоколі огляду і зафіксоване на електронних носіях огляду місця події. Надалі схеми та плани допомагають уточнити показання свідків – очевидців, підозрюваних, потерпілих. У разі якщо при допиті цих осіб вони самі складають схему місця події, яка за основними параметрами буде збігатися зі схемою, виготовленою при огляді слідчим, цей факт підтверджує, що допитуваний знає обставини вчинення кримінального правопорушення.

Плани та схеми можуть бути загальними, що охоплюють значну частину місцевості (наприклад, усю велику квартиру, частину населеного пункту), і окремими, що охоплюють лише безпосередньо місце події або його найважливішу частину (наприклад, кімнату, де вчинено злочин). Для загальних планів слідчий по можливості використовує готові карти населеного пункту або плани комунальних квартир, вносячи туди потрібні доповнення. При слідчих оглядах приміщень виго-

товляються масштабні плани, а на відкритій місцевості – переважно схеми, на яких лише основні відстані можуть зазначатися в масштабі. Схеми місця події виготовляються зі застосуванням спеціальних прийомів топографічної зйомки.

Плани і схеми підписуються слідчим, проте, якщо в огляді брали участь потерпілий, підозрюваний або обвинувачений, доцільно, щоб план чи схему підписали також і вони. На кожному плані або схемі повинні бути: заголовок із зазначенням, що саме накреслено, стрілка з позначенням «північ–південь» для орієнтування на сторони світу, масштаб (на планах) пояснювальні написи про те, що являють собою ті чи інші зображені об'єкти. При складанні плану чи схеми використовують умовні позначення.

У процесі *огляду документів* (які посвідчують особу, право власності, цінні папери, щоденник або записна книжка, товаро-супровідні документи тощо) слідчому доцільно з'ясувати питання про наявність зв'язку між інформацією, що міститься в документі, і вчиненою злочинною діяльністю. Для цього необхідно перевірити наявність логічної відповідності усіх реквізитів між собою (збіг чи розходження дат, змісту тексту у відбитках печаток і штампів, відповідність практичної змоги виконати зазначені в документі дії за визначений проміжок часу, певною кількістю осіб за допомогою або без допомоги технічних засобів), оцінити реальну можливість перебігу подій (процесів, зазначених у документі). Під час огляду потрібно звернути увагу на почерк у різних частинах документа або різних документах, підписи від імені різних осіб. Окрім зазначеного, в процесі огляду може виконуватися арифметична перевірка цифрових записів документа. Під час *огляду документів* слід застосовувати фотоапарат для фіксування документів за правилами криміналістичної фотографії або відео-запис.

Варто зауважити, що фіксація отриманих відомостей в ході проведення огляду лише за допомогою записування їх до протоколу має певні недоліки. Один із них – фіксування лише відомостей, що стали предметом сприйняття слідчого та інших осіб, які беруть участь в огляді, і що, як вони вважають, мають відношення до кримінального провадження. Але під час огляду через деякі об'єктивні та суб'єктивні причини слідчий

незавжди може отримати, осмислити та зафіксувати вичерпну інформацію про подію, що розслідується. Застосування додаткових засобів фіксації огляду надає суттєву допомогу слідчому і при складанні протоколу огляду, і при подальшому розслідуванні кримінального провадження.

5.7. Особливості складання клопотань на проведення та протоколів негласних слідчих (розшукових) дій

Негласні слідчі (розшукові) дії – це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених КПК.

КПК у Главі 21 містить вичерпний перелік негласних слідчих (розшукових) дій:

- втручання в приватне спілкування, різновидами якого є аудіо-, відеоконтроль особи, накладення арешту на кореспонденцію, огляд і виїмка кореспонденції, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст.ст. 258, 260–264 КПК);
- дослідження інформації, отриманої при застосуванні технічних засобів (ст. 266 КПК);
- обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (ст. 267 КПК);
- встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268 КПК);
- моніторинг банківських рахунків (ст.ст. 269-1 КПК);
- спостереження за особою, річчю або місцем (ст. 269 КПК);
- аудіо-, відеоконтроль місця (ст. 270 КПК);
- контроль за вчиненням злочину, формами якого є контрольована поставка, контрольована та оперативна закупка, спеціальний слідчий експеримент, імітування обстановки злочину (ст. 271 КПК);
- виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (ст. 272 КПК);
- виготовлення, утворення несправжніх (імітаційних) засобів для проведення конкретних негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 273 КПК);

– негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження (ст. 274 КПК).

Рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій ухвалюють на підставах і в порядку, передбачених Главою 21 КПК:

– слідчий суддя за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором, про дозвіл на проведення втручання в приватне спілкування (ст.ст. 260–264 КПК), обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (ст. 267 КПК), установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268 КПК), спостереження за особою, річчю або місцем (ст. 269 КПК), моніторингу банківських рахунків (ст.ст. 269–1 КПК), аудіо-, відеоконтролю місця (ст. 270 КПК), контролю за вчиненням злочину (у випадках, передбачених ч. 8 ст. 271 КПК), негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження (ст. 274 КПК);

– прокурор щодо контролю за вчиненням злочину (ст. 271 КПК);

– прокурор або слідчий, за погодженням із прокурором, у виняткових невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, передбаченого Розділами I, II, VI, VII (ст.ст. 201 та 209), IX, XIII, XIV, XV, XVII Особливої частини КК (ч. 1 ст. 250 КПК України. При прийнятті рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії у перелічених у ч. 1 ст. 250 КПК випадках прокурор зобов'язаний невідкладно після початку такої негласної слідчої (розшукової) дії звернутися з клопотанням до слідчого судді про надання дозволу на її проведення. Якщо слідчий суддя постановить ухвалу про відмову в наданні дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, що розпочата як невідкладна у випадках, передбачених ч. 1 ст. 250 КПК, то вона має бути негайно припинена, а отримана внаслідок такої негласної слідчої (розшукової) дії інформація повинна бути знищена в порядку, передбаченому ст. 255 КПК;

– прокурором або слідчим щодо зняття інформації з електронних інформаційних систем, доступ до яких не обмежується її власником, володільцем або утримувачем або

не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту (ч. 2 ст. 264 КПК);

- прокурором або слідчим, за погодженням із керівником органу досудового розслідування, щодо виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (ст. 272 КПК);

- керівником органу досудового розслідування, прокурором щодо виготовлення, утворення несправжніх (імітаційних) засобів для проведення конкретних негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 273 КПК);

- слідчим щодо дослідження інформації, отриманої при застосуванні технічних засобів (ст. 266 КПК).

Слідчий суддя постановляє ухвалу щодо надання дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій на підставі розгляду відповідного клопотання слідчого, погодженого прокурором чи клопотання прокурора та доданих до них матеріалів кримінального провадження. Відповідно до ч. 2 ст. 248 КПК у клопотанні зазначаються:

- найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

- короткий виклад обставин злочину, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання;

- правова кваліфікація злочину із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;

- відомості про особу (осіб), місце або річ, щодо яких необхідно провести негласну слідчу (розшукову) дію;

- обставини, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні злочину;

- вид негласної слідчої (розшукової) дії та обґрунтування строку її проведення;

- обґрунтування неможливості отримання відомостей про злочин та особу, яка його вчинила, в іншій спосіб;

- відомості залежно від виду негласної слідчої дії про ідентифікаційні ознаки, які дають змогу унікально ідентифікувати абонента спостереження, телекомунікаційну мережу, кінцеве обладнання тощо;

- обґрунтування можливості отримання під час проведення негласної слідчої (розшукової) дії доказів, які самостійно або в сукупності з іншими доказами можуть мати суттєве

значення для з'ясування обставин злочину або встановлення осіб, які його вчинили.

У випадках, коли прокурор відмовляє у погодженні клопотання слідчого до слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, слідчий відповідно до ч. 3 ст. 40 КПК має право звернутися до керівника органу досудового розслідування, який після вивчення клопотання за необхідності ініціює розгляд питань, порушених у ньому, перед прокурором вищого рівня, звертаючись до нього про погодження клопотання до слідчого судді про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, який протягом трьох днів погоджує відповідне клопотання або відмовляє у його погодженні. У такому клопотанні керівник органу досудового розслідування повинен обов'язково врахувати підстави, по яким прокурор відмовив у погодженні попереднього клопотання про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

Постанова може бути винесена у випадках, передбачених ч. 1 ст. 250 КПК. Слідчий є самостійним в обранні негласної слідчої (розшукової) дії, яку він вважає за необхідне провести за наявності достатніх підстав для її проведення, що наведені у відповідних статтях Глави 21 КПК. Таке рішення у вигляді постанови слідчого, згідно з ч. 1 ст. 250 КПК, має бути письмово узгоджене ним із прокурором, який здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням.

Прокурор може, за наявності підстав, передбачених главою 21 КПК, самостійно винести постанову про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, виконання якої доручити слідчому, органу досудового розслідування, оперативному підрозділу, виходячи із положень п. 4, 5 ст. 36, ст. 41 КПК та особливостей порядку та тактики проведення певної негласної слідчої (розшукової) дії.

Слідчий, прокурор, які прийняли рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, несуть повну відповідальність за її законне та своєчасне проведення. Уповноважені посадові особи оперативних підрозділів органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів Державної пенітенціарної служби України, органів Державної прикордонної служби України, органів Державної митної служби

України, які за дорученням слідчого або прокурора проводять негласну слідчу (розшукову) дію, також несуть відповідальність за законність та своєчасність її проведення.

Кожна постанова слідчого, прокурора про проведення негласної слідчої (розшукової) дії в кримінальному провадженні, відповідно до положень ч. 6 ст. 110 КПК, виготовляється на офіційному бланку та засвідчується підписом особи, яка прийняла відповідне процесуальне рішення, та, згідно зі ст. 251 КПК, має містити:

- найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
- правову кваліфікацію злочину зі зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України;
- відомості про особу (осіб), місце або річ, щодо яких проводиться негласна слідча (розшукова) дія;
- початок, тривалість і мету негласної слідчої (розшукової) дії;
- відомості про особу (осіб), яка буде проводити негласну слідчу (розшукову) дію;
- обґрунтування прийнятої постанови, зокрема обґрунтування неможливості отримання відомостей про злочин та особу, яка його вчинила, в інший спосіб;
- вказівку на вид негласної слідчої (розшукової) дії, що проводиться.

У випадках, передбачених ч. 1 ст. 250 КПК, слідчий, за узгодженням із прокурором, або прокурор у своїй постанові, поряд із відомостями, що наведені у ст. 251 КПК, повинен розкрити зміст ситуації, що виникла, яка вимагає невідкладного проведення негласної слідчої (розшукової) дії з метою врятування життя людей та запобігання вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, передбаченого розділами I, II, VI, VII (статті 201 та 209), IX, XIII, XIV, XV, XVII Особливої частини КК України. Кожна постанова слідчого, прокурора про проведення негласної слідчої (розшукової) дії має бути мотивованою, тобто із наведенням доводів, що обґрунтовують ухвалення цього рішення, містити точні відомості про особу (осіб), місце або річ, щодо яких проводиться негласна слідча (розшукова) дія, та про особу (осіб), яка буде проводити негласну слідчу (розшукову) дію.

Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій має відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження, встановленим ст.ст. 103–107, 252, 273 КПК, а в ході проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж і зняття інформації з електронних інформаційних систем ще і положенням ст. 265 КПК.

Протоколювання є основною формою фіксації ходу та результатів проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

Загальні **вимоги до структури та змісту протоколу негласної слідчої (розшукової) дії** містяться у ч. 3 ст. 104 КПК, відповідно до яких він повинен складатися з:

- 1) вступної частини, яка повинна містити відомості про:
 - місце, час проведення та назву процесуальної дії;
 - особу, яка проводить процесуальну дію (прізвище, ім'я, по батькові, посада);
 - усіх осіб, які присутні під час проведення процесуальної дії (прізвища, імена, по батькові, дати народження, місця проживання);
 - інформацію про те, що особи, які беруть участь у процесуальній дії, заздалегідь повідомлені про застосування технічних засобів фіксації, характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються при проведенні процесуальної дії, умови та порядок їх використання;
- 2) описової частини, яка має містити відомості про:
 - послідовність дій;
 - отримані внаслідок процесуальної дії відомості, важливі для цього кримінального провадження, зокрема виявлені та/або надані речі та документи;
- 3) заключної частини, яка має містити відомості про:
 - вилучені речі та документи та спосіб їх ідентифікації;
 - спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу;
 - зауваження і доповнення до письмового протоколу з боку учасників процесуальної дії.

У вступній частині протоколу негласної слідчої (розшукової) дії додатково має бути зазначене відповідне рішення про проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії.

Особливості умов та порядку проведення окремих негласних слідчих (розшукових) дій можуть вимагати:

- забезпечення конфіденційності даних про осіб, які проводили негласну слідчу (розшукову) дію або були залучені

до її проведення. Порядок застосування таких заходів забезпечення конфіденційності, щодо названих осіб, визначається відповідними нормативно-правовими актами України;

– складання протоколів за результатами проміжних етапів їх проведення. Наприклад, коли при проведенні довготривалих негласних слідчих (розшукових) дій особи, що їх проводять, отримують фактичні дані, що мають значення для кримінального провадження, зокрема, для прийняття процесуальних рішень щодо проведення інших слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, вони можуть скласти відповідний протокол без завершення цієї негласної слідчої (розшукової) дії (див. п. 3.4.2 Інструкції «Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні», затвердженої наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України № 114/1042/516/936/1687/5 від 16.11.2012).

Додатками до протоколу можуть бути:

– спеціально виготовлені копії, зразки об'єктів, речей і документів;

– письмові пояснення спеціалістів, які брали участь у проведенні відповідної процесуальної дії;

– стенограма, аудіо-, відеозапис процесуальної дії;

– фототаблиці, схеми, зліпки, носії комп'ютерної інформації та інші матеріали, які пояснюють зміст протоколу.

Додатки до протоколу негласної слідчої (розшукової) дії мають бути належно виготовлені, упаковані з метою надійного збереження, а також засвідчені підписами слідчого, прокурора, спеціаліста, інших осіб, які брали участь у виготовленні та/або вилученні таких додатків.

Постанова слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії та додатки до нього, протокол про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, які містять відомості про факт та методи проведення негласної слідчої (розшукової) дії, а також

відомості, що дають змогу ідентифікувати особу, місце або річ, щодо якої проводиться або планується проведення такої дії, розголошення яких створює загрозу національним інтересам та безпеці, підлягають засекречуванню.

Засекречування таких матеріальних носіїв інформації (далі – МНІ) здійснюється слідчим, прокурором, співробітником уповноваженого оперативного підрозділу, слідчим суддею шляхом надання на підставі Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (Розгорнутих переліків відомостей, що становлять державну таємницю), відповідному документу грифа секретності. Матеріальні носії інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій мають містити такі реквізити:

- гриф секретності;
- номер примірника;
- статтю Зводу відомостей, що становлять державну таємницю (пункт Розгорнутого переліку відомостей, що становлять державну таємницю), на підставі якої здійснюється засекречування матеріального носія секретної інформації;
- дату засекречування;
- підпис, його розшифрування та посаду особи, яка надала гриф секретності.

У разі виготовлення секретних документів із використанням засобів обчислювальної техніки мають бути забезпечені вимоги законодавства у сфері технічного захисту інформації.

МНІ щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій, які містять відомості, що становлять державну таємницю, підлягають реєстрації в режимно-секретному підрозділі у встановленому чинним законодавством порядку без розкриття відомостей про особу, стосовно якої заплановано проведення негласної слідчої (розшукової) дії, та виду цієї слідчої дії.

МНІ щодо організації негласних слідчих (розшукових) дій (постанови, клопотання, ухвали, доручення), результати проведення цих дій (протоколи та додатки до них), а також відповідне службове листування (листи, доповідні, рапорти тощо) зберігаються в окремих номенклатурних справах «Документи (постанови, клопотання, ухвали, доручення, листи, доповідні, рапорти тощо) щодо організації та проведення негласних слідчих (розшукових) дій», що проводяться співробітниками

(працівниками), які мають безпосередній стосунок до організації та проведення цих заходів.

Ведення та зберігання номенклатурних справ з організації та проведення негласних слідчих (розшукових) дій здійснюється з дотриманням вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці щодо секретного діловодства.

Забезпечення охорони державної таємниці та дотримання інших вимог законодавства про державну таємницю при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій покладається на слідчих, прокурорів, слідчих суддів та співробітників уповноважених оперативних підрозділів, які виконують негласні слідчі (розшукові) дії.

За порушення законодавства про державну таємницю зазначені особи несуть дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність згідно зі Законом України «Про державну таємницю».

Після завершення проведення негласних слідчих (розшукових) дій грифи секретності МНІ щодо їх проведення підлягають розсекреченню на підставі рішення прокурора, який здійснює повноваження прокурора в конкретному кримінальному провадженні у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, з урахуванням обставин кримінального провадження та необхідності використання матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій як доказів після проведення таких дій, у випадку, якщо витік зазначених відомостей не завдасть шкоди національній безпеці України.

Таке рішення оформлюється постановою прокурора, який здійснює повноваження прокурора в конкретному кримінальному провадженні у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, що погоджується керівником прокуратури.

Для розсекречення конкретних матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласної слідчої (розшукової) дії керівник органу прокуратури надсилає керівнику органу, де засекречено матеріальний носій інформації, клопотання, у якому зазначаються підстави для скасування грифа секретності, обліковий номер та назва матеріального носія інформації.

До клопотання долучаються матеріальні носії інформації, грифи секретності яких пропонується скасувати.

Після отримання клопотання про необхідність скасування грифів секретності матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій та відповідних документів керівником органу, де здійснювалося їх засекречування, створюється експертна комісія з питань таємниць (далі – експертна комісія), якій доручається підготовка рішень про скасування грифів секретності цих МНІ.

Рішення комісії оформляється актом скасування грифів секретності матеріальних носіїв секретної інформації, який затверджується керівником органу.

Скасування грифів секретності здійснюється працівниками РСО шляхом закреслення однією тонкою лінією попереднього грифа секретності та написання знизу або поряд позначки «Не таємно». Такі виправлення зі зазначенням дати засвідчуються підписом начальника РСО або його заступника та скріплюється печаткою РСО. Виправлення в журналах або картках обліку робляться так само. МНІ мають бути розсекречені в максимально стислий строк, але не більше 10 діб із моменту отримання клопотання. Про розсекречення МНІ службова особа, яка його здійснила, зобов'язана письмово повідомити прокурора, якому такі носії секретної інформації або документи передані. У письмовому повідомленні зазначається підстава (реєстраційний номер та дата затвердження акта експертної комісії) для скасування грифа секретності, обліковий номер та назва матеріального носія секретної інформації, документа, попередній гриф секретності та наданий після перегляду реквізит. Розсекречені матеріальні носії інформації, які прокурор має намір використати як докази під час судового розгляду, зберігаються на розсуд прокурора в його службовому сейфі чи в сейфі слідчого за вказівкою прокурора. До розсекречених матеріалів доступ надається разом з іншими матеріалами досудового розслідування в порядку ст. 290 КПК.

У разі наявності в матеріалах щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій відомостей, що становлять державну таємницю, досудове розслідування та судове провадження у кримінальному провадженні проводяться з дотриманням вимог режиму секретності та в порядку, передбаченому Главою 40 КПК.

Контрольні запитання

1. Що таке слідчі (розшукові) дії?
2. Назвіть підстави проведення слідчих (розшукових) дій.
3. Які є загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій?
4. Які є способи фіксації проведення слідчих (розшукових) дій?
5. Хто приймає рішення про проведення фіксації слідчих (розшукових) дій за допомогою технічних засобів під час досудового розслідування?
6. Які є вимоги до застосування технічних засобів у процесі фіксації слідчих (розшукових) дій?
7. Які є особливості проведення фіксації пред'явлення для впізнання?
8. Назвіть вимоги до фіксації отримання зразків для експертизи.
9. Укажіть особливості проведення і фіксації освідування.
10. Укажіть вимоги до структури та змісту протоколу слідчого експерименту.
11. Які є види допитів?
12. Укажіть особливості фіксації проведення допитів.
13. Які є особливості фіксації огляду трупа, пов'язаного з ексгумацією?
14. Які є види оглядів?
15. Укажіть вимоги до структури та змісту протоколу огляду.
16. Назвіть вимоги до клопотання слідчого про проведення обшуку.
17. Укажіть вимоги до структури та змісту протоколу обшуку.
18. Що таке негласні слідчі (розшукові) дії?
19. Хто приймає рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій?
20. Які є вимоги до структури та змісту протоколу негласної слідчої (розшукової) дії?
21. Які можуть бути додатки до протоколу негласної слідчої (розшукової) дії?

Рекомендована література

1. Басиста І. В., Пришляк С. О. Кримінальні процесуальні документи у слідчій діяльності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 3. 262–270 с.
2. Боришніков А. Обшук особи за новим КПК України: теоретичні та практичні проблеми. *ВІСНИК НААУ*. 2015. № 7–8 (15). 114–119 с.

3. Галаган В. І., Галаган О. І. Реалії і проблеми нового КПК України. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 16.
4. Гуменна Н. В. Поняття взаємодії слідчого з іншими суб'єктами розшуку під час здійснення ним розшукової діяльності. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. 497–504 с.
5. Денисюк П. Д., Шевчук М. М. Особливості ексгумації трупа у кримінальному провадженні. *«Молодий вчений»*. № 5.1 (45.1). 2017. 32–35 с.
6. Дмитрів Р. М. Особливості проведення окремих слідчих дій у сфері господарської діяльності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 1. 388–397 с.
7. Зарубенко О. В. Проведення огляду у кримінальному провадженні. *Національна академія внутрішніх справ*. 2012. № 4. 373–377 с.
8. Капліна О. В. Проблеми вдосконалення нормативного регулювання проведення слідчих (розшукових) дій. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 40–48.
9. Колесник В. А. Суб'єкти здійснення та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій. *Юридичний часопис національної академії внутрішніх справ*. № 1. 2013. 129–134 с.
10. Колесник В. А. Суб'єкти здійснення та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1 (5). 129–131 с.
11. Комарницька О. Б. Клопотання на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи: сучасний стан та перспективи. *Судова апеляція Кримінальне право та кримінальний процес*. 2014. № 3 (36). 46–55 с.
12. Коровайко О. Розгляд клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Проблемні питання, що виникають у практиці слідчих суддів. *Слово Національної школи суддів України*. 2013. № 1 (2). С. 23.
13. Кулик С. С. Особливості обшуку під час досудового розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. *Науковий вісник національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 1. 232–240 с.
14. Кулик М. Й. Огляд трупа пов'язаний з ексгумацією, як процесуальна дія у кримінальному провадженні України. *Митна справа*. Ч. 2. 2014. № 3 (93). 310–317 с.
15. Лисенко О. В. Слідчі (розшукові), процесуальні та організаційні дії в механізмі розшуку осіб які переховуються від досудового розслідування та суду. *Науковий вісник національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 3. 66–73 с.

16. Маляренко В. Т. Про недоторканність житла та іншого володіння особи як засаду кримінального судочинства. *Кримінальний процес України: стан та перспективи розвитку*. К., 2004. С. 79.
17. Негребецький В. Проблема підвищення ефективності збирання, дослідження та фіксації інформації під час перевірочних слідчих (розшукових) дій. *Криміналістика: підприємницьке господарство і право*. 2017. 57–60 с.
18. Олейняш Е. М. Підстави визнання протоколу обшуку недопустимим доказом у справі. 2015. 226–234 с.
19. Осавуленко О. А. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій за Кримінальним процесуальним кодексом України. *Митна справа*. 2014. № 3 (2). 89–93 с.
20. Осипенко. І. П. Фіксація невербальної інформації при проведенні слідчих (розшукових) дій. *Актуальні проблеми юридичної науки та практики*. 2016. № 1 (2). С. 46–50.
21. Паліюк В. П. Застосування судами загальної юрисдикції України Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у разі «неякісного» законодавства (ст. 8 Конвенції щодо права на повагу до свого житла і кореспонденції). *Часопис цивільного і кримінального судочинства*. 2014. № 3 (18). С. 74.
22. Сибірна Р. І., Тибінка О. М. Особливості огляду трупа пов'язаного з ексгумацією. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 2. 436–442 с.
23. Фінагеев В. О. Загальні положення проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинів у сфері банківської діяльності. *Науковий вісник національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. 302–310 с.
24. Фурман Я. В. Особливості фіксації процесу і результатів огляду місця події при злочинних посяганнях на предмети релігійного культу. *Наше право: кримінальне право, кримінальний процес та криміналістика*. 2014. № 6. 121–130 с.
25. Цимбалюк В. І. Процесуальний порядок огляду місця події. *Юридичний вісник кримінальне право і кримінологія*. 2014. № 4 (33). 144–147 с.

Тема 6

СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ. ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

6.1. Суть, зміст і форма процесуальних документів зупинення та відновлення досудового розслідування

6.2. Процесуальний порядок розшуку підозрюваного

6.2.1. Оголошення у міжнародний/міждержавний розшук

6.3. Складання процесуальних документів під час зупинення досудового розслідування

6.3.1. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про зупинення досудового розслідування

6.3.2. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про оголошення розшуку підозрюваного

6.3.3. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про відновлення досудового розслідування

6.3.4. Порядок складання та вимоги до оформлення клопотання про продовження строків досудового розслідування

6.1. Суть, зміст і форма процесуальних документів зупинення та відновлення досудового розслідування

Визначення змісту процесуальних документів як вияву процесуальної форми при прийнятті процесуальних рішень про зупинення та відновлення досудового розслідування можливе через з'ясування процесуальної природи акту про зупинення кримінального провадження та відновлення провадження у зупиненому кримінальному провадженні, прийнятого компетентними суб'єктами з дотриманням встановлених умов та відповідного порядку.

Ст. 2 КПК визначає основні завдання кримінального провадження, серед яких є «забезпечення швидкого розслідування

кримінального провадження», тобто забезпечення слідчим, прокурором, слідчим суддею дотримання такого часового режиму, який не виходив би за межі розуміння «розумності строків» та не суперечив строкам визначеним у ст.ст. 219 та 294 КПК. Але в ході розслідування інколи виникають обставини, які є «непереборними» для вказаних суб'єктів забезпечення швидкого розслідування, через такі обставини безперервне і своєчасне проведення і закінчення розслідування є неможливим. Із огляду на це є інститут «зупинення досудового розслідування». Зупинення досудового розслідування (підстави, порядок та відновлення) регламентовано Главою 23 КПК. Законодавчого визначення терміну «зупинення досудового розслідування» немає, його з'ясування є можливим шляхом аналізу норм кримінального процесуального законодавства України та напрацювань науки Кримінального процесу, що дасть можливість зрозуміти суть процесуального акту зупинення досудового розслідування.

Так, І. А. Малютін визначає зупинення досудового розслідування як самостійний інститут кримінального судочинства, який передбачає вимушену тимчасову перерву процесуальної діяльності в кримінальній справі за наявності доказів, що свідчать про встановлені законом підстави для прийняття цього рішення, то того часу, поки ці підстави будуть існувати²². О. А. Нечаєв визначає зупинення досудового розслідування як сукупність кримінально-процесуальних норм, які регламентують тимчасову перерву в провадженні слідчих дій за відсутності або неможливості участі в процесі попереднього розслідування підозрюваного або обвинуваченого, що покладає на слідчого або дізнавача обов'язки щодо прийняття процесуальних і розшукових заходів, спрямованих на відновлення розслідування, а також щодо формування доручень органам дізнання стосовно розшуку підозрюваного або обвинуваченого з метою забезпечення їх участі в кримінальній справі²³.

²² Малютін І. А. Підстави та процесуальний порядок зупинення попереднього розслідування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / Нац. акад. внутр. справ України. К., 2000. 5 с. (19 с.)

²³ Нечаєв А. А. Приостановление предварительного расследования в уголовном процессе России: дис. ... канд. юрид. наук.: спец. 12.00.09. М., 2007. С. 34 (187 с.)

Ю. М. Грошевий визначає зупинення досудового розслідування як тимчасову, вимушену перерву в проведенні досудового розслідування, яка оформляється мотивованою постановою прокурора або слідчого за погодженням з прокурором за наявності однієї з передбачених у законі підстав²⁴. Зупинення досудового розслідування – це вимушене тимчасове припинення процесуальної діяльності у кримінальному провадженні, спричинене наявністю обставин, які перешкоджають подальшому провадженню і закінченню досудового розслідування²⁵.

Аналізуючи подані твердження, можемо виокремити основні спільні ознаки, що характеризують суть інституту зупинення досудового розслідування, якими є:

- зупинення не залежить від волі суб'єкта розслідування, це вимушений акт;
- зупинення можливе лише на визначених у законі підставах;
- зупинення має тимчасовий характер;
- зупинення не є формою закінчення досудового розслідування;
- зупинення має регламентовану процесуальну форму щодо порядку та процесуального оформлення.

Інститут зупинення досудового розслідування охоплює такі обов'язкові складові:

- підстави зупинення;
- умови зупинення;
- визначення суб'єктів, наділених повноваженнями до зупинення досудового розслідування;
- порядок зупинення досудового розслідування.

Підстави зупинення визначені у ч. 1 ст. 280 КПК, і такими є:

- підозрюваний захворів на тяжку хворобу, яка перешкоджає його участі в кримінальному провадженні, за умови підтвердження цього відповідним медичним висновком;
- оголошено в розшук підозрюваного;

²⁴ Кримінальний процес: підручник /за ред. Ю. М. Грошевого та О. В. Капліної. Х.: Право, 2010. С. 329. (608 с.)

²⁵ Кримінальне процесуальне право України: навч. посібник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів: ЛьвДУВС, 2017. С. 511 (774 с.).

- слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування;
- наявна необхідність виконання процесуальних дій у межах міжнародного співробітництва.

Виходячи з побудови даної норми, можна говорити, що наведений перелік підстав є вичерпний. Також, розглядаючи вказані підстави за їх змістом, можна стверджувати, що всі вони є вимушеними щодо здійснення швидкого і безперервного досудового розслідування. КПК не вимагає наявності комплексності підстав для зупинення досудового розслідування, що означає достатність хоча б однієї з наведених підстав для зупинення досудового розслідування. Будь-які інші обставини, які також фактично перешкоджають продовженню досудового розслідування (наприклад, тривале проведення експертизи, від'їзд підозрюваного у відрядження або за кордон, хвороба потерпілого, свідка) не є підставами для зупинення досудового розслідування. Дані підстави можуть слугувати для проведення спеціального досудового розслідування (передбаченого Главою 24-1 КПК).

Варто зазначити, що факт наявності, передбаченої ч. 1 ст. 280 КПК підстави для зупинення кримінального провадження, обов'язково повинен бути підтвердженим (висновок про нього повинен робитись на основі) в матеріалах кримінального провадження. Тобто відомості (фактичні дані), які дають можливість слідчому чи прокурору зробити висновок про неможливість продовження досудового розслідування, повинні отримуватися процесуальним шляхом чи бути підтверджені процесуальним шляхом і отримані з доступних джерел кримінально-процесуального доказування – в ході проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, документах, висновках експертиз. Не є підтвердженням наявності відповідної підстави дані, джерело походження яких не відоме або введене до кримінального провадження з порушенням належної правової процедури.

Підозрюваний захворів на тяжку хворобу, яка перешкоджає його участі у кримінальному провадженні, за умови підтвердження цього відповідним медичним висновком. Ця підстава містить кілька ключових моментів:

- на основі цієї підстави зупинити провадження можна лише за наявності підозрюваного у певному конкретному кри-

мінальному провадженні. Тобто дотримано всіх вимог кримінального процесуального закону щодо порядку повідомлення особі про підозру (ст.ст. 276–279 КПК);

– хвороба на яку захворів підозрюваний повинна бути тяжкою і одночасно перешкоджати його участі в кримінальному провадженні. Ця обставина є комплексною – зупинення можливе лише за наявності двох обставин: тяжкої хвороби у підозрюваного і хвороба своїм наслідком тягне перешкоджання продовження досудового розслідування. Переліку хвороб, які можна вважати важкими в даному контексті, жоден нормативний документ не містить. Орієнтуючим переліком хвороб можна вважати той, який передбачений Переліком захворювань, які є підставою для подання в суди матеріалів про звільнення засуджених від подальшого відбування покарання, встановленого наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства охорони здоров'я України від 18 січня 2000 р. № 3/6, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 9 березня 2000 р. за № 155/4376. Перелік хвороб, які містяться в даному документі не є вичерпний, ба більше хвороби зазначені в ньому можуть бути і такими, на підставі яких зупинення досудового розслідування можливе, і за наявності яких зупинити досудове розслідування неможливо. Так, цілком логічним є ситуація, коли зупиняється досудове розслідування на підставі наявності у підозрюваного такого захворювання з Переліку як туберкульоз відкритого типу, адже неможливість продовження досудового розслідування внаслідок наявності такого захворювання у підозрюваного очевидне лише фактом наявності захворювання. Обґрунтовується це тим, що під час проведення процесуальних дій в кримінальному провадженні за участю підозрюваного є небезпека для здоров'я учасників проведення процесуальних дій, котрі можуть бути інфіковані повітряно-крапельним шляхом, а також при захворюванні підозрюваного на деякі хвороби з цього Переліку може виникнути ситуація, коли останній не може брати участь у розслідуванні, з огляду на свій фізичний чи психічний стан: перебування без свідомості, значною ослабленістю організму, необхідністю постійного підтримання життєзабезпечення організму тощо, така ж ситуація може

виникнути і при наявності захворювань, які не входять до цього Переліку. З іншого боку слід розуміти, що наявність діабету (захворювання, яке входить до Переліку), не перешкоджає продовженню досудового розслідування за участю підозрюваного ніяким чином.

У будь-якому разі, при наявності захворювання прокурор, слідчий чи детектив та відповідний орган досудового розслідування повинен вирішити питання, по-перше, чи є хвороба у підозрюваного тяжкою в певному конкретному випадку, а, по-друге, чи перешкоджає така хвороба продовженню досудового розслідування за участю підозрюваного;

– захворювання має бути тимчасовим, не хронічним. Тобто є достатні дані, зробити висновок про те, що через певний проміжок часу підозрюваний видужає, а його психічно-фізичний стан дасть змогу продовжити досудове розслідування за його участю. Дані щодо тривалості такого захворювання у розпорядженні прокурора, слідчого чи детектива органу досудового розслідування не потрібні. У разі, якщо на основі даних щодо тяжкої хвороби підозрюваного можна зробити висновок, що психічне захворювання підозрюваного є хронічним і потребує тривалого часу лікування із застосуванням примусового заходу медичного характеру, досудове розслідування не зупиняється, а закінчується відповідно до вимог, передбачених ст. 292 та статтями Глави 39 КПК. Якщо ж особливості захворювання, дають підстави вважати, що воно є хронічним, має бути вирішене питання про звільнення підозрюваного від кримінальної відповідальності через те, що внаслідок зміни обстановки особа перестала бути суспільно небезпечною (ст. 48 КПК).

У випадках, коли у зв'язку з психічним захворюванням підозрюваного є сумнів стосовно його осудності проводиться психіатрична експертиза (ч. 2 ст. 509 КПК), така судово-психіатрична експертиза має бути призначена обов'язково (п. 3 ч. 2 ст. 242 КПК), а кримінальне провадження зупинитися не може. Нагадаємо, що проведення експертизи не є підставою для зупинення досудового розслідування.

Наявність тяжкої хвороби в підозрюваного, яка перешкоджає його участі в кримінальному провадженні і є підставою для зупинення досудового розслідування, повинна бути під-

тверджена відповідними медичними документами: довідкою лікаря, медичним висновком, висновком експерта (судового медика або психіатра). Підтверджувальні документи, мають бути отримані в належному порядку і належним суб'єктом здійснення досудового розслідування, зокрема наданими стороною захисту. В будь-якому разі документи про наявність захворювання підозрюваного і його тяжкість, а також неможливість унаслідок такої хвороби продовжити досудове розслідування за участю підозрюваного мають міститись у матеріалах кримінального провадження. А висновок про зупинення кримінального провадження має робитися на основі фактичних даних, як доказів у кримінальному провадженні, що містяться в такому джерелі доказів як документи. Такі дані мають бути перевірені у встановленому процесуальному порядку, як і інші обставини, що мають значення для правильного вирішення кримінального провадження. У разі, коли слідчий не може оцінити подані документи про захворювання підозрюваного або про його тривалість, він повинен залучити лікаря чи експерта для дачі роз'яснень по даному факту.

При зупиненні досудового розслідування, з огляду на захворювання підозрюваного на тяжку хворобу, яка перешкоджає його участі в кримінальному провадженні, медичний висновок про підтвердження діагнозу захворювання та неможливість участі підозрюваного в кримінальному провадженні поновлюється слідчим не рідше одного разу на місяць (п. 9 розділу VIII Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затвердженої наказом МВС № 575 від 07.07.2017 року).

Оголошено в розшук підозрюваного. Зупинення досудового розслідування за п. 2 ч. 1 ст. 280 КПК здійснюється у разі, коли досудове розслідування неможливо продовжити за участю підозрюваного, через те, що останній вчиняє дії направлені на уникнення органів розслідування та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності.

Зупинення кримінального провадження на основі даної підстави можливе у разі комплексної наявності обставин:

– наявність у кримінальному провадженні особи підозрюваного;

– підозрюваний вчиняє активні дії щодо ухилення від кримінальної відповідальності, шляхом переховування від органів слідства та суду, через що його оголошено в розшук. Щодо характеристики цієї обставини, то слід зауважити, правову позицію Суду в Постанові Верховного Суду України від 19 березня 2015 року № 5-1кц15, згідно з якою особа, яка ухиляється від слідства або суду, визнається (що підтверджується матеріалами кримінальної справи) такою, що скоїла певний злочин і вчинила дії з метою переховування місця свого перебування від слідства або суду. Давність персоніфікована, у зв'язку з чим про ухилення особи від слідства можна говорити лише тоді, коли слідство проводиться щодо конкретної особи. Зупинення перебігу строку давності можливе тільки щодо певної особи, обізнаної про те, що стосовно неї проводиться слідство. Зі законодавчого положення про відновлення перебігу давності з дня з'явлення особи із зізнанням або її затримання випливає, що винну особу встановлено і здійснюються заходи, спрямовані на встановлення її місцезнаходження. Відповідно, не визнається такою, що ухиляється від слідства або суду, невідома правоохоронним органам особа, яка скоїла злочин і переховується після цього, а також особа, хоч і відома компетентним органам, але причетність якої до скоєння злочину на момент її зникнення ще не встановлено. Під час з'ясування, які дії особи мають визнаватись юридично значущим (а не фактичним) ухиленням від слідства або суду, треба враховувати кримінально-процесуальний статус особи, яка скоїла злочин. Це має бути особа, яка в установленому порядку визнана підозрюваною або обвинуваченою та яка зобов'язана з'являтися до правоохоронних органів за викликом, перебувати в межах їх досяжності. Зазначена особа усвідомлює, що в неї вже виник юридичний обов'язок постати перед слідством або судом, однак вона ухиляється від виконання такого обов'язку. Заразом на особу, яка скоїла злочин, законодавством не покладається обов'язок самовикриття, а тому, якщо вона до моменту виникнення вказаного обов'язку, в порядку реалізації конституційного права на свободу пересування, змінила місце свого проживання (навіть з метою уникнення кримінальної відповідальності), про юридично значуще ухилення від слідства йтися не може.

Дії підозрюваного (чи бездіяльність) мають бути направлені на переховування від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, тобто повинен бути наявним умисел підозрюваного.

Які саме дії чи бездіяльність свідчать про ухилення в даному контексті законом не визначається і вирішується в кожному конкретному кримінальному провадженні окремо з аналізу обставин відомих органу досудового розслідування чи прокурору.

Варто зазначити, що коли підозрюваний відомий, але невідоме його місцезнаходження та він не має на меті переховуватися від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, перебіг строків давності притягнення до кримінальної відповідальності не зупиняється і після їх закінчення кримінальне провадження має бути закрито. Коли ж особа свідомо переховується від органів слідства та суду – це обумовлює можливість її затримання, обрання щодо неї більш суворого запобіжного заходу або навіть притягнення до кримінальної відповідальності, якщо переховування пов'язано із втечею з під варти. Окрім того, у цьому випадку перебіг строків давності зупиняється і відновлюється лише після затримання підозрюваного або його явки (ст. 49 КК).

У цьому випадку слід звертати увагу на необхідність доведеності ухилення: умисної неяви підозрюваного, відсутність наявності поважних причин для явки, вчинення активних дій для приховання свого місця перебування, активні дії, що призвели до зміни місцезнаходження підозрюваного тощо.

Місцезнаходження підозрюваного невідоме органам досудового розслідування, прокуратури та суду. Тобто з матеріалів кримінального провадження неможливо зробити висновок де перебуває підозрюваний. Потрібно мати на увазі не дані щодо перебування підозрюваного в даний момент, а щодо його місцезнаходження взагалі. Висновок такий слід робити комплексно, з врахуванням ознак п. 2 аналізованих нами обставин підстави.

Неможливість встановлення місцеперебування підозрюваного має бути відображене в матеріалах кримінального провадження як:

– факт не встановлення місцеперебування підозрюваного;

– активні дії слідчого стосовно вжиття всіх можливих процесуальних способів щодо встановлення місця де перебуває підозрюваний, але позитивного результату досягнути неможливо.

Слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК, спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді в кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених ст.ст. 109, 110, 110-2, 111, 112, 113, 114, 114-1, 115, 116, 118, ч.ч. 2-5 ст. 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), ст.ст. 209, 258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 КК, стосовно підозрюваного, окрім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, якщо він перебуває поза межами України. Отже, основними обставинами в даній підставі є:

- наявність підозрюваного в кримінальному провадженні;
- кримінальним провадженням розслідується кримінальне правопорушення, яке входить до переліку, передбаченого ч. 1 ст. 297-1 КПК;

- при прийнятті процесуального рішення про спеціальне досудове розслідування слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання про здійснення такого розслідування, у порядку і на підставах передбачених ч. 1 ст. 297-4 КПК – прокурор, слідчий не довів, що підозрюваний переховується від органів слідства і суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та оголошення у міждержавний та/або міжнародний розшук.

Цю підставу потрібно розуміти як різновид зупинення досудового розслідування на підставі п. 2 ст. 280 КПК, як особливість у кримінальних провадженнях щодо розслідування окремих кримінальних правопорушень, з необхідністю дотримання окремих умов такого зупинення.

Наявна необхідність виконання процесуальних дій в межах міжнародного співробітництва.

Щодо даної підстави зупинення досудового розслідування, то головними обставинами є:

- особа має бути повідомлена про підозру;
- і хоч у цій підставі Закону зазначено про необхідність виконання процесуальних дій у межах міжнародного співробітництва, в матеріалах кримінального провадження мають міститися підтверджувальні матеріали про проведені дії задля підготовки до прийняття рішення та прийняття рішення про міжнародну правову допомогу у порядку Розділу IX КПК, тобто є копії запиту (доручення) про проведення процесуальних дій за межами України, та інші матеріали, що їх супроводжують. У контексті даної підстави під процесуальними діями слід розуміти всі дії, що можуть здійснюватися шляхом вручення документів, проведення процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасової передачі осіб (ст. 542 КПК).

Умови зупинення. Наявності лише підстав для зупинення досудового розслідування є недостатньо. Для прийняття рішення про зупинення необхідним є також дотримання певних умов. Такими умова є:

- зупинення досудового розслідування є можливим лише після оголошення особі про підозру. Без існування в кримінальному провадженні реальної особи з процесуальним статусом підозрюваного зупинення є неможливим;

- прийняття процесуального рішення на основі недопустимого доказу неможливе (ч. 2 ст. 86 КПК). Прийняття процесуального рішення про зупинення досудового розслідування має бути на основі доказів отриманих з належного процесуального джерела, передбаченого ч. 2 ст. 84 КПК.

- до зупинення досудового розслідування слідчий має провести всі можливі слідчі (розшукові) дії та інші процесуальні дії, проведення яких необхідне та можливе без участі підозрюваного (ч. 2 ст. 280 КПК);

- провести всі дії для встановлення місцезнаходження підозрюваного, у випадку зупинення досудового розслідування на підставі п. 2 ч. 1 ст. 280 КПК;

- у випадку зупинення досудового розслідування на підставі п. 2 ч. 1 ст. 280 КПК, слідчий чи прокурор повинен

оголосити підозрюваного в розшук до прийняття рішення про зупинення (ст. 281 КПК). Про оголошення розшуку виноситься або окрема постанова, якщо досудове розслідування не зупиняється, або вказується в постанові про зупинення досудового розслідування, якщо таке рішення приймається, відомості про що вносяться до ЄРДР;

- перед зупиненням досудового розслідування необхідно вжити заходів щодо збереження документів та інших можливих доказів у кримінальному провадженні;

- якщо у кримінальному провадженні є два або декілька підозрюваних, а підстави для зупинення відносяться не до всіх із них, прокурор має вирішити питання про виділення досудового розслідування і зупинити його стосовно окремих підозрюваних;

- відомості про зупинення досудового розслідування вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань;

- після прийняття рішення про зупинення досудового розслідування і винесення про це постанови, копія останньої надсилається стороні захисту, потерпілому, представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження;

- наявність ухвали слідчого судді про відмову в задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, у разі зупинення досудового розслідування на підставі п. 2-1 ч. 1 ст. 280 КПК.

Суб'єкти прийняття рішення про зупинення досудового розслідування. Досудове розслідування зупиняється вмотивованою постановою прокурора або слідчого за погодженням із прокурором (ч. 4 ст. 280 КПК). Прийняти рішення про зупинення досудового розслідування має право прокурор, який призначений керівником відповідного органу прокуратури для здійснення процесуального керівництва в певному кримінальному провадженні, про що є відповідна постанова в матеріалах кримінального провадження і відомості про що внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Прийняття рішення про зупинення досудового розслідування є процесуальним індивідуальним правозастосовним актом у кримінальному провадженні, який приймається уповноваженим суб'єктом у встановленій формі (постанови) висловлюють владне волевиявлення про зупинення процесуальних

дій в кримінальному провадженні тимчасово, на підставі передбачених законом підстав та з дотриманням відповідних умов.

Наслідками рішення про зупинення досудового розслідування є те, що в кримінальному провадженні настає перерва, під час якої не допускається проведення слідчих (розшукових) дій, окрім тих, які спрямовані на встановлення місцезнаходження підозрюваного, та прийняття процесуальних рішень (ч. 5 ст. 280 КПК). Ця перерва триває доти, доки обставини, які перешкоджають закінченню досудового розслідування, не буде усунуто.

Строк із дня винесення постанови про зупинення кримінального провадження до винесення постанови про відновлення кримінального провадження не включається у строки, передбачені ст. 219 КПК (абз. 1 ч. 3 ст. 219 КПК), але строк із дня винесення постанови про зупинення кримінального провадження до дня її скасування слідчим суддею включається у строки, передбачені ст. 219 КПК (абз. 2 ч. 3 ст. 219 КПК).

6.2. Процесуальний порядок розшуку підозрюваного

Розшук осіб правоохоронними органами здійснюється за трьома напрямками:

- після вчинення злочину особа переховується і місцезнаходження невідоме, водночас правоохоронними органами встановлені дані, що свідчать про вчинення злочину конкретною особою, яку оголошено в розшук;
- після оголошення про підозру щодо конкретної особи обраний запобіжний захід, який не пов'язаний із триманням під вартою, при цьому особа порушила зобов'язання та переховується від органів досудового розслідування та суду;
- після винесення обвинувального вироку і до вступу його в законну силу щодо особи був застосований запобіжний захід, не пов'язаний із триманням під вартою чи домашнім арештом, і особа порушила зобов'язання та переховується від органів виконання кримінальних покарань²⁶.

²⁶ Лисенко О. В. Організація розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду. Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). 2013. № 4. С. 191. (С. 189–193).

Під час досудового розслідування розшук підозрюваного як процесуальний інститут нас цікавить у разі, коли місцезнаходження його невідоме і закінчити досудове розслідування без його участі неможливо, а також, коли відсутні підстави передбачені ст. 297-1 КПК для проведення спеціального досудового розслідування.

Ч. 1 ст. 281 КПК визначає: якщо під час досудового розслідування місцезнаходження підозрюваного невідоме або особа перебуває за межами України та не з'являється без поважних причин на виклик слідчого, прокурора, за умови його належного повідомлення про такий виклик, то слідчий, прокурор оголошує його розшук.

Основними процесуальними обставинами та умовами оголошення розшуку підозрюваного є:

- розшук підозрюваного може бути оголошений тільки в тому кримінальному провадженні, в якому йому оголошено про підозру. Таке кримінальне провадження не має бути зупинене з підстав передбачених ч. 1 ст. 280 КПК на момент прийняття рішення про розшук підозрюваного;

- на момент прийняття рішення про розшук має бути оголошено про підозру особі, у встановленому законом порядку;

- якщо особі не повідомлено про підозру з причин перебування такої за межами України, то особу оголошують у розшук без набуття нею статусу підозрюваного. Умовою для оголошення особи в розшук у цьому випадку буде його належне повідомлення про такий виклик, про що є матеріали в кримінальному провадженні;

- у ході розслідування належними процесуальними засобами, з належно-достовірних джерел не вдалося встановити місцеперебування підозрюваного. Підставою оголошення в розшук підозрюваного є невідоме його місцезнаходження для органів досудового розслідування та прокурора. Невстановлення місцезнаходження означає те, що слідчий вжив усіх можливих процесуальних засобів для становлення місця де перебуває підозрюваний, але позитивного результату не досяг. Також, якщо не відомо місцезнаходження підозрюваного, то не слід мати на увазі, що останній переховується від органів досудового розслідування. В даному контексті на відміну

від вчинення підозрюваним активних дій щодо ухилення від органів прокуратури, досудового розслідування, він може змінити місце проживання чи перебування, не повідомивши про це слідчого чи прокурора без умислу ухилення від органів досудового розслідування чи прокуратури. Для оголошення розшуку підозрюваного достатньо лише самого факту, щоб місцеперебування підозрюваного було невідомо і встановити його слідчий не зміг, хоч вжив усіх можливих процесуальних засобів;

– оголосити розшук підозрюваного може слідчий, в провадженні якого знаходиться кримінальне провадження, чи прокурор, що здійснює процесуальне керівництво цим кримінальним провадженням.

Рішення про розшук приймається внаслідок аналізу слідчої ситуації в конкретному кримінальному провадженні. В матеріалах кримінального провадження обов'язково мають міститися документи, які підтверджують: оголошення особі про підозру; факт намагання встановити слідчим місцеперебування підозрюваного (протоколи проведення слідчих (розшукових) чи негласних слідчих (розшукових) дій, матеріали підтвердження виконання оперативними підрозділами доручень слідчого, направлених на встановлення місцеперебування підозрюваного); підтвердження про отримання підозрюваним повістки про виклик (у порядку ст. 136 КПК) або підтвердження виклику іншим передбаченим ст. 135 КПК способом, зокрема, коли особа перебуває за межами України; ухвала про здійснення приводу і матеріали про виконання такої ухвали (неможливості виконати її) у порядку ст.ст.140–143 КПК; довідки від підприємств, установ чи організацій, щодо встановлення місцеперебування підозрюваного (з місця реєстрації чи тимчасового місця проживання, прикордонної служби, медичного закладу, місця навчання тощо).

Метою розшуку, який проводить слідчий, є встановлення місця перебування підозрюваного. У разі порушення підозрюваним обов'язку прибути за викликом слідчого, прокурора (п. 1 ч. 7 ст. 42 КПК) та неефективності чи неможливості виконання приводу для забезпечення проведення досудового розслідування (ст. 143 КПК), шляхом зміни місця постійного

чи тимчасового перебування порушення обраного запобіжного заходу, не пов'язаного з обмеженням свободи підозрюваного – його затримання. Тому до оголошення розшуку підозрюваного слідчим, прокурором має бути забезпечено отримання дозволу слідчого судді про обрання/зміни щодо підозрюваного запобіжного заходу у виді тримання під вартою та його етапування до місця досудового розслідування у порядку ст.ст. 185–190 КПК.

Після виявлення і затримання підозрюваного, доставки його до місця проведення досудового розслідування з дотриманням вимог щодо порядку та строків, передбачених ст. 191 КПК, досудове слідство відновлюється.

Під час виявлення підозрюваного і затримання його для етапування до місця досудового розслідування розшук рішенням слідчого припиняється, про що негайно повідомляються органи й особи, які брали участь у розшуку. Затримання розшукуваного підозрюваного оформляється протоколом затримання, до якого приєднуються документи, що були підставою для розшуку.

Оголошення розшуку особи, котра не набула статусу підозрюваного, але щодо якої дотриманий порядок передбачений ч. 1 ст. 42 КПК, перебуває за межами України і була належно повідомлена про виклик слідчим, прокурором і не з'явилася без поважних причин має супроводжуватися рішенням слідчого судді про затримання особи з метою приводу (ст. 188 КПК).

Рішення про оголошення розшуку може бути реалізовано в одному двох юридично рівнозначних варіантах: виноситься слідчим, прокурором окрема постанова про розшук підозрюваного, а в разі зупинення досудового розслідування – окремий пункт про розшук підозрюваного вноситься в постанову про зупинення досудового розслідування. До кожної з цих постанов приєднуються копії повідомлення про початок досудового розслідування (ст. 214 КПК), письмового повідомлення про підозру (ст. 277 КПК), ухвали про обрання запобіжного заходу (ст. 176 КПК). У кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини, в яких підозрюваного оголошено в розшук, слідчим вносяться за погодженням із прокурором клопотання до слідчого судді про дозвіл на затримання підо-

зрюваного з метою його приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу.

Здійснювати розшук підозрюваного може слідчий або такий розшук може бути доручений оперативному підрозділу. Про рішення стосовно доручення організації та здійснення розшуку підозрюваного оперативним підрозділом зазначається у постанові про оголошення розшуку підозрюваного. Для забезпечення виконання такого рішення копія постанови має бути направлена для виконання відповідному оперативному підрозділу.

Організація взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами під час розшуку підозрюваного визначається Наказом МВС № 575 від 07.07.2017 року Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, а саме розділом VIII даної Інструкції. Він визначає, що у день прийняття процесуального рішення про розшук підозрюваного, слідчий доповідає про оголошення розшуку підозрюваного керівникові органу досудового розслідування для їх погодження та подальшого направлення керівникові територіального органу, підрозділу поліції або міжрегіонального територіального органу Національної поліції України або його територіального (відокремленого) підрозділу, який здійснює оперативне супроводження кримінального провадження або матеріали діяльності якого стали підставою для початку кримінального провадження, для організації розшуку підозрюваного. Така доповідь не потребує погодження постанови про оголошення розшуку підозрюваного, вона має на меті інформування керівника органу досудового розслідування та подальшого інформування керівників органів Національної поліції про таке рішення з метою організації виконання рішення слідчого про розшук підозрюваного.

Окрім копії постанови про оголошення розшуку підозрюваного подаються такі матеріали, які мають містити: витяг із ЄРДР, копії письмового повідомлення про підозру, постанови про оголошення розшуку підозрюваного або постанови про

зупинення досудового розслідування, ухвали слідчого судді про дозвіл на затримання з метою приводу, довідку про особу або копію документа, який посвідчує особу.

Після зупинення досудового розслідування в разі переховування підозрюваного від органів досудового розслідування з метою ухилення від кримінальної відповідальності оперативний підрозділ щомісяця письмово інформує слідчого про заходи, ужиті для встановлення його місцезнаходження.

Організація розшуку підозрюваного покладається на керівника оперативного підрозділу, взаємодія його з органами досудового розслідування щодо розшуку підозрюваного здійснюється на рівні керівників цих підрозділів і має не процесуальний характер. Здійснення такої взаємодії визначається у Інструкції.

6.2.1. Оголошення у міжнародний/міждержавний розшук підозрюваного

Якщо розглядати міжнародну співпрацю в аспекті міжнародного розшуку підозрюваних осіб, то потрібно спочатку визначити дефініції та види форм такої співпраці. Так, О. Н. Карпов, О. В. Калиновський, І. І. Йовенко стверджують, що розшук відповідно до вітчизняного законодавства, здійснюється у трьох формах: державній, міждержавній, міжнародній²⁷. Міжнародний розшук, на думку авторів, – це заснований на нормах національного та міжнародного права комплекс оперативних, інформаційно-довідкових та пошукових заходів, що здійснюються за запитами спеціально уповноважених органів держав, силами правоохоронних запитуваних країн із використанням можливостей Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол.

²⁷ Карпов О. Н. Використання можливостей міжнародних поліцейських організацій у розшуку злочинців: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». К., 2011. С. 10; Калиновський О. В., Йовенко І. І. Особливості взаємодії органів внутрішніх справ України та іноземних держав щодо розшуку підозрюваних (обвинувачених). *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2013. № 2 (30). С. 20. (С. 18–26).

Такі науковці, як Р. Бараннік, Д. Компанієць оперують термінами міжнародний та міждержавний розшук у такому контексті: що це комплекс розшукових та оперативно-розшукових заходів, що здійснюються та території країн-учасниць СНД за ініціативою правоохоронних органів однієї з країн із метою отримання інформації про ймовірне місцезнаходження безвісно зниклих людей, які переховуються від слідства, суду, виконання вироку, установлення особи невпізаного трупа та, що це комплекс розшукових, інформаційно-довідкових та інших заходів, що здійснюються НЦБ Інтерполу та території держав-учасниць МОКП–Інтерпол відповідно до норм міжнародного права. А також відповідно до чинного законодавства України з метою отримання інформації про місцезнаходження безвісти зниклих людей, особи невпізаного трупа, виявлення, арешту і видачі (екстрадиції) осіб, які переховуються від слідства, суду та виконання вироку²⁸.

Під міжнародним розшуком також розуміють, сукупність оперативно-розшукових заходів, слідчих дій та адміністративно-перевірочних заходів, що координуються міжнародними спеціалізованими організаціями або вповноваженими органами держав та проводяться відповідно до норм міжнародного та національного права, закріплених у законодавчих нормативно-правових актах з оперативно-розшукової діяльності, відомчих нормативно-правових актах. У вужчому розумінні міжнародний розшук є комплексом координуваних Інтерполом за допомогою Національних центральних бюро оперативно-розшукових заходів, які проводяться у його країнах-членах оперативними підрозділами правоохоронних органів цих держав²⁹.

М. М. Латата, С. І. Апухтін, під міжнародним розшуком розуміють комплекс оперативно-розшукових, пошукових, інформаційно-довідкових та інших заходів, спрямованих

²⁸ Бараннік Р., Коломієць Д. Кримінальний розшук поза територією держави: деякі термінологічні та організаційні питання його проведення. *Право України*. 2006. № 5. С. 136.

²⁹ Некрасов В. А., Смелік В. Б., Житняк С. Є. Використання можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у боротьбі зі злочинами: навч. посібник. К.: КНТ, Видавничий дім «Скіф», 2008. С. 91.

на виявлення з метою подальшого арешту та видачі (екстрадиції) осіб, що розшукуються та перебувають за межами держави-ініціатора розшуку, але у межах територій держав-учасниць СНД³⁰.

І. В. Басиста визначає міжнародний розшук як регламентований нормами національного та міжнародного права комплекс оперативно-розшукових, інформаційно-довідкових, пошукових, адміністративно-перевірочних заходів та слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій, що здійснюються за запитом спеціально уповноважених органів держави силами правоохоронних органів запитуваних країн та координуються Міжнародною організацією кримінальної поліції – Інтерпол з метою встановлення місця знаходження оголошених у розшук осіб.

З позиції А. В. Дунаєвої впливає, що якщо є точна інформація про те, що особа, яка перебуває у розшуку, переховується на території однієї іноземної держави, яка відома правоохоронним органам, то здійснюється міждержавний розшук, а коли відсутня точна інформація про країну перебування розшукуваної особи, а тільки є дані про можливе її місцезнаходження на території кількох країн – застосовується міжнародний розшук³¹.

Д. О. Компанієць визначає розшук як такий, що одночасно оголошується, проводиться і припиняється у країнах – членах Інтерполу, та репрезентує сумарну сукупність розшукових заходів і дій, що проводяться на території кожної держави силами її кримінальної поліції з дотриманням національних правових норм та відомчих нормативно-правових актів за дорученням компетентної служби Генерального секретаріату вказаної міжнародної організації та за її координаційної участі³².

³⁰ Lata M. M., Apukhtin S. I. Osoblyvosti mizhderzhavnoho rozshuku [Features interstate search]. *Rozshukova robota OVS: p roblemy ta shlyakhy yikh roz yazannya: materialy mizhvuz. nauk.-prakt. seminaru* (Donets 'k, 28 berez. 2008 r.) / Donets.yuryd.in-t Luhan. derzh. un-tu vnutr. sprav im. E. O. Didorenka. Donets'k: DYuILLDUVS, 2008. P. 120–122.

³¹ Дунаєва А. В. Діяльність слідчого щодо розшуку підозрюваного: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / Нац. акад. внутр. справ. К., 2013. 214 с.

³² *Kompaniyets' D. Istoryko-pravovyy aspekt rozshukovoyi f unktsiyi u diyal 'nosti po litsiyi* [Historical and legal aspects investigative functions of the police]. *Pravo Ukrayiny*. 2003. № 1. P. 142.

Міжнародний розшук є окремою функцією міжнародних організацій (Інтерполу), національних органів юстиції, правоохоронних органів (залежно від організації ОРД, досудового слідства та міжнародного співробітництва у конкретній державі), що становить комплекс оперативно-розшукових заходів та слідчих дій, які проводяться на території двох чи більше держав, координуються міжнародними спеціалізованими організаціями або уповноваженими органами держав та проводяться відповідно до норм міжнародного та національного права, закріплених у законодавчих нормативно-правових актах³³.

Аналізуючи зазначене, можемо зробити висновок, що поняття «оголошення особи у міжнародний чи міждержавний розшук» має кілька складових, наявність чи відсутність яких залежить від конкретної слідчої ситуації в кримінальному провадженні. Такими складовими є:

- самостійна процесуальна діяльність слідчого з розшуку підозрюваного, який перебуває за межами України, використовуючи можливості міжнародного співробітництва в кримінальному провадженні;

- процесуальна організація слідчим розшуку особи, котра знаходиться за межами України, з дорученням такого розшуку компетентним органам Інтерполу (через НЦБ Інтерполу України).

Але в будь-якому разі право вибору є за слідчим та процесуальним керівником у кримінальному провадженні і охоплює процесуальну складову – прийняття рішення про міжнародний розшук підозрюваного в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування.

У кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини, в яких підозрюваного оголошено в розшук, у разі наявності достатніх підстав вважати, що особа може переховуватися за межами України, слідчий вирішує питання про оголошення особи в міжнародний розшук.

³³ Зеленюк Т. С., Пекарський С. П. Поняття та зміст міжнародного розшуку. *Розшукова робота ОВС: проблеми та шляхи їх розв'язання*: матер. міжвуз. наук.-практ. семінару (м. Донецьк, 28 березня 2008 р.) / Донец. юрид. ін-т Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Донецьк: ДЮІ ЛДУВС, 2008. С. 116.

Після оголошення підозрюваного у міжнародний розшук відповідно до ч. 6 ст. 193 КПК слідчий звертається до суду з клопотанням про обрання запобіжного заходу у виді тримання під вартою.

Слідчий з метою отримання матеріалів, що характеризують особу підозрюваного, громадянина іншої держави, відповідно до вимог ст. 551 КПК негайно направляє до країни його походження запит про міжнародну правову допомогу.

У разі отримання інформації про те, що оголошений у розшук підозрюваний, який є громадянином іншої держави, перебуває на території цієї держави, слідчий у стислі строки відповідно до вимог розділу IX «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження» КПК у встановленому порядку надсилає запит про міжнародну правову допомогу в кримінальному провадженні або надсилає зазначене кримінальне провадження стосовно вказаної особи разом з клопотанням про передання у порядку перейняття кримінального провадження.

У випадку безуспішності державного розшуку і отримання достовірної інформації про виїзд розшукуваного за кордон, Україна (як країна-ініціатор розшуку) в особі компетентних органів зобов'язана направити всі необхідні матеріали до Генерального секретаріату Інтерполу з метою оголошення його у міжнародний розшук.

Підрозділом, на який безпосередньо покладається організація виконання функцій Міністерства внутрішніх справ України як Національного центрального бюро Інтерполу, є робочий апарат Укрбюро Інтерполу – Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Державної митної служби України, Державної податкової адміністрації України «Про затвердження Інструкції про порядок використання правоохоронними органами можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів» від 9 січня 1997 року № 3/1/2/5/2/24.

Робочий апарат (РА) Укрбюро Інтерполу є самостійним структурним підрозділом МВС України, який забезпечує реа-

лізацію повноважень Національної поліції щодо представництва України в Міжнародній організації кримінальної поліції – Інтерпол. Що стосується міжнародного розшуку, то РА Укрбюро Інтерполу, відповідально до покладених на нього повноважень:

- організовує та координує за запитами правоохоронних органів України міжнародний розшук підозрюваних, обвинувачених та засуджених, які переховуються від органів досудового слідства, суду, ухиляються від відбувати покарання, а також безвісно зниклих;

- організує та координує за запитами компетентних органів держав-членів Інтерполу розшук та території України осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, суду, ухиляються від відбування кримінального покарання, а також безвісно зниклих;

- організовує прийом-передачу осіб щодо яких Генеральною прокуратурою України або Міністерством юстиції України прийняте рішення про задоволення клопотань компетентних органів іноземних держав щодо видачі (екстрадиції), тимчасової видачі, транзитного переміщення або передачі для подальшого відбування призначеного покарання;

- організовує прийом-передачу та конвоювання осіб, щодо яких компетентними органами іноземних держав прийняте рішення про задоволення клопотань Генеральної прокуратури або Міністерства юстиції України щодо видачі (екстрадиції), тимчасової видачі, транзитного переміщення або передачі для подальшого відбування призначеного покарання;

- передає органам державної влади України та державним органам іноземних держав клопотання про взяття під варту або затримання особи щодо якої буде направлено запит на видачу, а також про надання взаємної допомоги в кримінальних справах у випадках, передбачених міжнародними договорами, обов'язковість яких визнано Верховною Радою України.

Міжнародний розшук із використанням каналів та можливостей Інтерполу ведеться у випадках наявності вірогідних даних про виїзд розшукуваної особи в інші країни, якими можуть бути: наявність у такої особи закордонного паспорта, повідомлення органів Держкомкордону України про реєстрацію

перетинання нею кордону, поштове листування, пояснення свідків тощо. Всі ці фактичні дані повинні бути отримані в кримінальному провадженні з належних джерел, та перевірені визначеними КПК України процесуальними діями.

Міжнародному розшукові з ініціативи правоохоронних органів України підлягають:

- особи, які виїхали за межі України й ухиляються від кримінальної відповідальності та відбуття покарання за злочини, за які згідно з чинним законодавством або судовим вироком, що набув законної сили, передбачене (призначене) покарання у виді позбавлення волі на строк не менше шести місяців;

- громадяни, які пропали безвісти, – за наявності вірогідних відомостей про виїзд розшукуваних за кордон;

- іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні і щодо яких отримана інформація про вчинення ними злочинів на території інших держав.

Підставою для міжнародного розшуку громадян України є запит правоохоронного органу, надісланий до НЦБ.

У запиті має бути викладена повна та об'єктивна інформація про події, факти на розшукуваних осіб, а саме:

- номер кримінального провадження, ким та коли воно внесено у ЄРДР, прізвище слідчого, який провадить розслідування, його контактний телефон;

- номер, дата заведення оперативно-розшукової справи категорії «Розшук», прізвище та контактний телефон працівника, який здійснює провадження у справі;

- обставини вчиненого злочину (злочинів) – місце, час, спосіб, юридична кваліфікація діянь, інші причетні до злочинів особи тощо;

- усі відомі прізвища, імена, по батькові розшукуваного кирилицею та в латинській транскрипції;

- за можливості, відомості про обох батьків;

- повна дата і місце народження розшукуваної особи;

- громадянство, національність;

- номери національного та закордонного паспортів, дати їх видачі, органи, які видавали паспорти;

- прізвиська розшукуваного, під якими він може бути відомим у злочинному середовищі;

– прикмети загальні (зріст, будова тіла, колір волосся, очей тощо) та особливі (шрами, татуювання, відсутність органів, окуляри тощо);

– функціональні ознаки (особливості ходи, заїкання, звички тощо);

– дві фотокартки (якщо можливо, анфас та в профіль) із зазначенням дати фотографування та виготовлення фотокарток;

– за наявності дві дактокарти;

– відомості про наявність у розшукуваного зброї, чи може він становити загрозу для оточуючих як психічнохворий, наркоман, інфекційно хворий, схильний до жорстокості тощо;

– професії, якими видами діяльності може займатися;

– мови, якими володіє;

– в яких країнах і за якими адресами може перебувати, з ким може контактувати в країні перебування;

– який запобіжний захід обраний стосовно розшукуваної особи. Якщо є санкція на тримання цієї особи під вартою, ким і коли вона видана.

У разі розшуку підозрюваної, обвинуваченої або засудженої особи, яка переховується за кордоном, у запиті додатково відтворюються такі позиції:

1) Витяг із ЄРДР щодо кримінального провадження;

2) Заходи, які з погляду ініціатора розшуку доцільно вжити щодо розшукуваної особи у разі виявлення її на території іноземної держави. Такими заходами, зазвичай, можуть бути:

– встановлення контролю за пересуванням розшукуваної особи. У цьому разі від закордонних партнерів може бути одержана інформація про місцеперебування розшукуваного, маршрути переміщення, контакти, виїзд за межі тієї чи іншої країни тощо;

– затримання та арешт розшукуваної особи з наступною її екстрадицією. У цьому разі ініціатор розшуку в запиті до НЦБ гарантує, що при затриманні та арешті розшукуваної особи на території іншої держави до її компетентних органів буде обов'язково надіслано клопотання про екстрадицію цієї особи. Якщо країна, де вірогідно може перебувати розшукувана особа, невідома, то в запиті гарантується звернення з клопотанням

про екстрадицію до будь-якої країни або вказується коло чи конкретний перелік країн, яким обмежується гарантоване звернення з клопотанням про екстрадицію.

6.3. Складання процесуальних документів під час зупинення досудового розслідування

6.3.1. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про зупинення досудового розслідування

Досудове розслідування зупиняється мотивованою постановою прокурора або слідчого з погодженням із прокурором, відомості про що вносяться до ЄРДР.

Постанова про зупинення досудового розслідування виноситься відповідно до вимог ст. 110 КПК, і складається з трьох частин – вступної, описової та резолютивної. У вступній частині зазначаються – назва постанови, дата і місце її складення, посада, спеціальне звання (класний чин), прізвище та ініціали службової особи, яка прийняла відповідне процесуальне рішення, найменування кримінального провадження; в описовій – викладаються всі обставини кримінального правопорушення, на підставі яких чи з врахуванням яких приймається дане процесуальне рішення; вказуються підстава (ч. 1 ст. 280 КПК) та умови для зупинення досудового розслідування (ч.ч. 2–3 ст. 280 КПК); в резолютивній – констатуються прийняті рішення.

Копія постанови надсилається потерпілому, стороні захисту, які мають право її оскаржити слідчому судді (п. 2 ч. 1 ст. 303 КПК).

6.3.2. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про оголошення розшуку підозрюваного

Якщо під час досудового розслідування місцезнаходження підозрюваного невідоме або особа перебуває за межами України та не з'являється без поважних причин на виклик слідчого, прокурора за умови його належного повідомлення про такий виклик, то слідчий, прокурор оголошує його в розшук.

Про оголошення розшуку виноситься окрема постанова, якщо досудове розслідування не зупиняється, або вказується

в постанові про зупинення досудового розслідування, якщо таке рішення приймається, відомості про що вносяться до ЄРДР. Здійснення розшуку може бути доручено оперативним підрозділам. У випадку оголошення підозрюваного у міжнародний розшук, то виконання такого рішення доручається органам НЦБ Інтерполу України. про що складається відповідний запит.

Постанова про зупинення досудового розслідування виноситься відповідно до вимог ст. 110 КПК, і складається з трьох частин – вступної, описової та резолютивної. У вступній частині зазначаються – назва постанови, дата і місце її складення, посада, спеціальне звання (класний чин), прізвище та ініціали службової особи, яка прийняла відповідне процесуальне рішення, найменування кримінального провадження; в описовій – викладаються всі обставини кримінального правопорушення, на підставі яких чи з врахуванням яких приймається дане процесуальне рішення; вказуються підстава (ч. 1 ст. 281 КПК); в резолютивній – констатуються прийняті рішення.

6.3.3. Порядок винесення та вимоги до оформлення постанови про відновлення досудового розслідування

Зупинене досудове розслідування відновлюється постановою слідчого, прокурора, якщо підстави, передбачені ч. 1 ст. 280 КПК, перестали існувати. Також відновлення досудового розслідування є обов'язковим у випадку, коли виникла потреба проведення слідчих (розшукових) дій або інших процесуальних дій в кримінальному провадженні.

Зупинене досудове розслідування також відновлюється у разі скасування слідчим суддею постанови про зупинення досудового розслідування. Відомості про відновлення досудового розслідування вносяться слідчим, прокурором до ЄРДР.

Також, коли на час розгляду питання про відновлення кримінального провадження закінчився строк давності притягнення до кримінальної відповідальності або прийнято закон, який усуває кримінальну відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення, кримінальне провадження підлягає закриттю, якщо особа, щодо якої розглядається питання, не заперечує проти цього.

Копія постанови про відновлення досудового розслідування надсилається стороні захисту, потерпілому.

Постанова про зупинення досудового розслідування виноситься відповідно до вимог ст. 110 КПК, і складається з трьох частин – вступної, описової та резолютивної. У вступній частині зазначаються – назва постанови, дата і місце її складення, посада, спеціальне звання (класний чин), прізвище та ініціали службової особи, яка прийняла відповідне процесуальне рішення, найменування кримінального провадження; в описовій – викладаються всі обставини кримінального правопорушення, на підставі яких чи з врахуванням яких прийнято процесуальне рішення про зупинення досудового розслідування; вказуються дані, які підтверджують те, що підстав зупинення досудового розслідування (ч. 1 ст. 281 КПК України) перестали існувати; в резолютивній – констатуються прийняті рішення.

6.3.4. Порядок складання та вимоги до оформлення клопотання про продовження строків досудового розслідування

Загальний строк досудового розслідування, передбачений ч. 1 ст. 219 КПК, може бути продовжений, але водночас не може перевищувати строків, передбачених ч. 2 ст. 219 КПК.

Якщо досудове розслідування злочину або кримінального проступку до моменту повідомлення особі про підозру неможливо закінчити у строк:

- шість місяців – у кримінальному провадженні щодо кримінального проступку;
- дванадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо злочину невеликої або середньої тяжкості;
- вісімнадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Указаний строк може бути неодноразово продовжений слідчим суддею за клопотанням прокурора або слідчого, погодженого з прокурором, на строк:

- двох місяців із дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку;
- шести місяців із дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину невеликої або середньої тяжкості;

– дванадцяти місяців із дня повідомлення особі про підозру у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Клопотання про продовження строку досудового розслідування подається не пізніше п'яти днів до спливу строку досудового розслідування, встановленого ст. 219 КПК.

У клопотанні про продовження строку досудового розслідування до повідомлення особі про підозру зазначаються:

- найменування (номер) кримінального провадження;
- усі слідчі (розшукові) й інші процесуальні дії, проведені під час кримінального провадження;
- обставини, що перешкоджали здійснити інші необхідні процесуальні дії раніше;
- строк, необхідний для проведення або завершення процесуальних дій;
- інші відомості, що обґрунтовують необхідність продовження строку досудового розслідування.

У клопотанні про продовження строку досудового розслідування після повідомлення особі про підозру зазначаються:

- прізвище, ім'я, по батькові підозрюваного;
- найменування (номер) кримінального провадження;
- суть повідомленої підозри і правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, у вчиненні якого підозрюється особа;
- посилання на докази, якими обґрунтовується підозра;
- процесуальні дії, проведення або завершення яких потребує додаткового часу;
- значення результатів цих процесуальних дій для судового розгляду;
- строк, необхідний для проведення або завершення процесуальних дій;
- обставини, що перешкоджали здійснити ці процесуальні дії раніше.

До клопотання також мають бути додані оригінали або копії документів та інших матеріалів, якими прокурор, слідчий обґрунтовує доводи клопотання, а також витяг з ЄРДР щодо кримінального провадження, в межах якого подається клопотання. Водночас слідчий, прокурор зобов'язані зазначити

у відповідному клопотанні найкоротший строк, достатній для потреб досудового розслідування (ч. 2ст. 295-1 КПК).

Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про продовження строку досудового розслідування до повідомлення особі про підозру в разі його протиправності та необґрунтованості.

Контрольні запитання

1. Які загальні вимоги до постанови у кримінальному провадженні передбачено кримінальним процесуальним законодавством?
2. Хто здійснює розшук підозрюваного в кримінальному провадженні?
3. Яка відмінність міжнародного розшуку від міждержавного?
4. Хто уповноважений здійснювати міжнародний розшук підозрюваного?
5. Які підстави зупинення кримінального провадження передбачені законом?
6. Які умови кримінального провадження мають бути виконані для його зупинення?
7. Хто вправі продовжити строки досудового розслідування?

Рекомендована література

1. Малютін І. А. Підстави та процесуальний порядок зупинення попереднього розслідування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / Нац. акад. внутр. справ України. К., 2000. 5 с.
2. Нечаев А. А. Приостановление предварительного расследования в уголовном процессе России: дис. ... канд. юрид. наук. спец. 12.00.09. М., 2007. 187 с.
3. Лисенко О. В. Організація розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2013. № 4. С. 189–193.
4. Карпов О. Н. Використання можливостей міжнародних поліцейських організацій у розшуку злочинців: автореф. дис. на здобуття

- наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». К., 2011. 19 с.
5. Калиновський О. В., Йовенко І. І. Особливості взаємодії органів внутрішніх справ України та іноземних держав щодо розшуку підозрюваних (обвинувачених). *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2013. № 2 (30). С. 18–26.
 6. Бараннік Р., Коломієць Д. Кримінальний розшук поза територією держави: деякі термінологічні та організаційні питання його проведення. *Право України*. 2006. № 5. С. 136.
 7. Некрасов В. А., Смелік В. Б., Житняк С. Є. Використання можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у боротьбі зі злочинами: навч. посібник. К.: КНТ, ВД «Скіф», 2008.
 8. Lata M. M., Apukhtin S. I. Osoblyvosti mizhderzhavnoho rozshuku [Features interstate search]. *Rozshukova robota OVS: p roblemy ta shlyakhy yikh rozv'язannya: materialy mizhvuz. nauk.-prakt. seminaru* (Donets'k, 28 berez. 2008 r.) / Donets. yuryd. in-t Luhan. derzh. un-tu vnutr. sp rav im. E. O. Didorenka. Donets'k: DYUILDUVS, 2008. P. 120–122.
 9. Дунаєва А. В. Діяльність слідчого щодо розшуку підозрюваного: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / Нац. акад. внутр. справ. К., 2013. 214 с.
 10. Kompaniyets' D. Istoryko-pravovyy aspekt rozshukovoyi funktsiyi u diyal'nosti po litsiyi [Historical and legal aspects investigative functions of the police]. *Pravo Ukrayiny*. 2003. № 1. P. 142.
 11. Зеленюк Т. С., Пекарський С. П. Поняття та зміст міжнародного розшуку. *Розшукова робота ОВС: проблеми та шляхи їх розв'язання: матер. міжвуз. наук.-практ. семінару (м. Донецьк, 28 березня 2008 р.)* / Донец. юрид. ін-т Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Донецьк: ДЮІ ЛДУВС, 2008. С. 116.
 12. Збірка візріців процесуальних документів та коментарі до них / С. М. Алфьоров, С. М. Міщенко, О. Ю. Тататров, В. І. Фаринник та ін.; за заг. ред. В. І. Сліпченка. К.: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. 198 с.
 13. Зразки основних кримінально-процесуальних документів досудового провадження: практ. посібник / В. В. Рожнова, Ю. І. Азаров, В. Г. Фатхутдінов; за заг. ред. В. Г. Фатхутдінова. Вид. 2-ге, допов. та перероб. К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2009. 188 с.

14. Зразки процесуальних документів по кримінальних справах: навч. посібник / кол. авторів: С. О. Бандурка, Р. В. Єдин, С. О. Сичов, С. В. Слінько. Х.: Золота миля, 2011. 316 с.
15. Складання кримінально-процесуальних документів у досудовому провадженні. К.: КНТ, 2013. 376 с.

Тема 7

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

- 7.1. Суть, зміст і форма процесуальних документів закінчення досудового розслідування*
- 7.2. Процесуальний порядок надання доступу до матеріалів іншій стороні*
- 7.3. Особливості складання документів про відкриття матеріалів іншій стороні*
- 7.4. Систематизація матеріалів кримінального провадження*
- 7.5. Форма та зміст обвинувального акта*
- 7.6. Реєстр матеріалів досудового розслідування*
- 7.7. Форма та зміст клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру*
- 7.8. Форма та зміст клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності*
- 7.9. Форма та зміст постанови про закриття кримінального провадження*

7.1. Суть, зміст і форма процесуальних документів закінчення досудового розслідування

Кримінальний процесуальний закон ґрунтується на тому, що діяльність органів досудового розслідування, прокуратури та суду в кожному криміналі, його провадженні має забезпечити всебічність, повноту, об'єктивність дослідження обставин кримінального провадження, належне процесуальне оформлення всього ходу і результатів досудового розслідування та судового провадження. Від того, наскільки додержані ці вимоги закону, значною мірою залежить якість проведеного досудового розслідування та судового провадження.

Необхідно ретельно дотримуватися кожної норми кримінального процесуального закону незалежно від того, стосується вона гарантій забезпечення прав учасників кримінального провадження чи порядку проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових)

дій або судового провадження. Завданням кримінального процесуального провадження, як це визначено ст. 2 КПК, захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового провадження з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності мірою своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і, щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна права процедура.

До моменту закінчення досудового розслідування накопичується значна кількість документів, різних за юридичним значенням і процесуальною природою, в яких міститься чималий обсяг доказової інформації. Для найбільш зручного використання цієї інформації в матеріалах кримінального провадження документи необхідно належно розмістити, прошити й пронумерувати, тобто їх систематизувати. У теорії виділяють кілька можливих варіантів групування документів, що є в кримінальному провадженні. Так, наприклад, Т. В. Каткова вказує, що вони можуть знаходитися в систематичному, хронологічному та змішаному порядках. Систематичний спосіб – це розташування матеріалів відносно того, яка група обставин установлюється доказами, що містяться в цих документах. Хронологічний спосіб передбачає розташування матеріалів у тій послідовності, в якій вони отримані слідчим. Але практики давно використовують змішаний спосіб систематизації. Його сутність полягає в тому, що за основу береться системний спосіб, проте в інформаційних блоках матеріали розташовані у хронологічному порядку³⁴. Крім того, низка науковців, зокрема В. В. Печерський, зауважує, що матеріали кримінального провадження можуть бути зібрані в довільному безсистемному порядку, що відбувається доволі часто, особливо у слідчих початківців³⁵.

³⁴ Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посібник. Х.: Право, 2011. 136 с.

³⁵ Печерский В. В., Калмыкова Н. В. Основы анализа материалов уголовного дела: практ. пособие / под общ. ред. А. В. Дулова. Мн.: Тесей, 2005. 304 с.

Заразом процесуальний закон здійснює регулювальний вплив на діяльність слідчого, пов'язану з розташуванням матеріалів кримінального провадження в певному порядку.

Наприклад, вимоги закону щодо провадження слідчих (розшукових) дій, застосування запобіжних заходів, повідомлення про підозру. Так, ухвала слідчого судді про обшук житла чи іншого володіння особи підшивається перед протоколом проведення такої дії. Отже, систематизація – не лише організаційне, а й процесуальне питання³⁶.

7.2 Процесуальний порядок надання доступу до матеріалів іншій стороні

Відповідно до змісту ч. 2 і 3 ст. 290 КПК, матеріали кримінального провадження першою має відкрити сторона обвинувачення – прокурор або слідчий за його дорученням. Водночас прокурор, слідчий зобов'язаний:

- надати підозрюваному, його захиснику, законному представнику та захиснику особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, доступ до матеріалів досудового розслідування, які є в його розпорядженні;

- надати вказаним учасникам кримінального провадження доступ і можливість скопіювати або відобразити відповідно будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них, а також надати доступ до приміщення або місця, якщо вони знаходяться у володінні або під контролем держави, і прокурор має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді³⁷.

Загалом відповідно до ч. 2–4 ст. 290 КПК, прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний надати підозрюваному,

³⁶ Паршак С. А. Процесуальний порядок забезпечення прав учасників кримінального провадження під час закінчення досудового розслідування: монографія / за заг. ред. д. О. О. Юхна. Х.: Вид. Панов, 2016. 220 с.

³⁷ Ковальчук С. О. Процесуальний порядок відкриття матеріалів кримінального провадження. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 190–195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2013_2_35.

його захиснику, законному представнику та захиснику особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, доступ до всіх матеріалів кримінального провадження, зокрема до будь-яких доказів, які самі собою або сукупно з іншими доказами можуть бути використані для доведення невинуватості або меншого ступеня винуватості підозрюваного, або сприяти пом'якшенню покарання, а також забезпечити їм можливість робити копії або відображення матеріалів³⁸.

Ч. 6 ст. 290 КПК покладає обов'язок відкриття матеріалів і на сторону захисту, але зі змісту цієї норми впливають дві обов'язкові підстави для надання доступу до цих матеріалів:

- наявність запиту прокурора про надання такого доступу;

- наявність у сторони захисту наміру використати відомості, що містяться у наявних у неї матеріалах як докази у суді.

Здійснюючи відкриття наявних у неї матеріалів, сторона захисту зобов'язана:

- надати доступ і можливість скопіювати або відобразити відповідно будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них;

- надати доступ до житла чи іншого володіння, якщо вони знаходяться у володінні або під контролем сторони захисту³⁹.

Виняток із цих правил ч. 6 ст. 290 КПК, якою встановлено щодо будь-яких матеріалів, які можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення. Вирішення питання про віднесення конкретних матеріалів до таких, що можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, покладається на розсуд сторони захисту. Це питання може

³⁸ Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар / відп. ред. С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. Х.: Одісей, 2013. 1104 с.

³⁹ Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар: у 2 т. / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Будроль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Х.: Право, 2012. Т. 1. 768 с.

бути вирішене нею й одразу після одержання запиту прокурора про надання доступу до наявних у сторони захисту матеріалів, і після ознайомлення з матеріалами досудового розслідування. За результатами вирішення питання про віднесення конкретних матеріалів до таких, що можуть бути використані прокурором на підтвердження винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, сторона захисту вправі прийняття рішення про надання чи ненадання прокурору доступу до таких матеріалів.

Відповідно до ч. 10 ст. 290 КПК, сторонам кримінального провадження, потерпілому надається достатній час для ознайомлення з матеріалами, до яких їм надано доступ. Визначаючи достатність часу для ознайомлення учасника кримінального провадження з ними, потрібно враховувати:

- обсяг матеріалів, з якими він підлягає ознайомленню;
- особові дані учасника кримінального провадження (зокрема, стосовно підозрюваного та потерпілого – його вік, освіту) та стан здоров'я;

- кількість інших учасників кримінального провадження, які підлягають ознайомленню з матеріалами, і послідовність надання їм таких матеріалів. У разі зволікання під час ознайомлення з матеріалами, до яких надано доступ, слідчий суддя у порядку ч. 10 ст. 290 КПК за клопотанням сторони кримінального провадження зобов'язаний установити строк для ознайомлення з матеріалами, після спливу якого сторона кримінального провадження або потерпілий вважаються такими, що реалізували своє право на доступ до матеріалів.

Якщо під час ознайомлення учасників кримінального провадження з матеріалами, які були відкриті, сторонами одержані додаткові матеріали, то вони також підлягають відкриттю. Так, ч. 11 ст. 290 КПК закріплює, що сторони кримінального провадження зобов'язані здійснювати відкриття одна одній додаткових матеріалів, отриманих до судового розгляду. Відкриття одержаних стороною кримінального провадження додаткових матеріалів іншій стороні здійснюється за правилами, установленими ч. 1-6 ст. 290 КПК, після чого учасники кримінального провадження, визначені ч.ч. 1 і 7-8 ст. 290 КПК, підлягають ознайомленню з додатковими матеріалами.

Ч. 12 ст. 290 КПК передбачає, що якщо сторона кримінального провадження не здійснить відкриття матеріалів відповідно до положень цієї статті, суд не має права допустити відомості, що містяться в них як докази. Коментуючи норму ч. 12 ст. 290 КПК, Ю. П. Аленін та Є. Л. Стрельцов обґрунтовано вказують, що нею «фактично передбачена кримінальна процесуальна санкція стосовно сторін кримінального провадження, яка реалізується в разі невиконання сторонами обов'язку щодо відкриття матеріалів»⁴⁰.

Однак це не єдина можливість для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Новацією чинного кримінального процесуального законодавства є те, що його учасники мають можливість на ознайомлення з такими матеріалами не лише після завершення розслідування. Так, слідчий, прокурор зобов'язані за клопотанням сторони захисту, потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, надати їм для ознайомлення матеріали досудового розслідування до його закінчення (ст. 221 КПК).

Відповідне клопотання складається захисником підозрюваного на ім'я слідчого, яким проводиться досудове розслідування, з проханням надати право ознайомитися з такими матеріалами відповідно до п. 14 ч. 3 ст. 42, ч. 4 ст. 46, ч. 1, 2 ст. 221 КПК. Як додаток необхідно долучити: копію свідцтва про право на заняття адвокатською діяльністю; копію договору про надання правової допомоги та ордер⁴¹.

Доречно зауважити, що положення чинного кримінального процесуального законодавства не конкретизують час, який надається сторонам кримінального провадження, потерпілому, представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, для ознайомлення з матеріалами, до яких їм надано доступ. Водночас у положеннях, передбачених

⁴⁰ Аленін Ю. Особливості відкриття матеріалів іншій стороні за новим КПК України: здобутки та прорахунки. *Юридичний вісник*. 2013. № 4. С. 89–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2013_4_17

⁴¹ Глобенко Г. І. Окремі питання процесуального порядку закінчення досудового розслідування. *Право і Безпека*. 2016. № 4. С. 60–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_4_13

ч. 10 ст. 290 КПК, наголошується на тому, що цей час має бути достатнім. Отже, питання про достатність часу мають вирішуватися у кожному конкретному випадку з урахуванням особливостей відповідного кримінального провадження. Такими чинниками, зокрема, можуть бути:

- обсяг матеріалів кримінального провадження (наприклад, кількість томів);
- кількість учасників кримінального провадження та їх індивідуальні особливості (наприклад, їх вік, освіта, стан здоров'я тощо).

У разі зволікання при ознайомленні з матеріалами, до яких надано доступ, слідчий суддя за клопотанням сторони кримінального провадження з урахуванням обсягу, складності матеріалів та умов доступу до них зобов'язаний встановити строк для ознайомлення з ними. Після його закінчення сторона кримінального провадження або потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, вважаються такими, що реалізували своє право на доступ до матеріалів. Установлення за рішенням суду відповідних часових обмежень під час ознайомлення з матеріалами кримінального провадження, не перешкоджає підозрюваному в здійсненні своїх процесуальних прав, а лише запобігає зловживанню правами з його боку чи сторони захисту з метою «затягнути» до судового розслідування на необмежений строк.

Слід звернути увагу на те, що законодавець не встановив чітких вимог щодо фіксації в матеріалах кримінального провадження процесуальних дій, пов'язаних із виконанням вимог, передбачених ст. 290 КПК. Так, у положеннях ч. 9 ст. 290 КПК України лише зазначається, що сторони кримінального провадження зобов'язані письмово підтвердити протилежній стороні, а потерпілий – прокурору факт надання їм доступу до матеріалів із зазначенням найменування таких матеріалів. Уважаємо, що процесуальні дії, передбачені ст. 290 КПК, мають фіксуватися у відповідному протоколі, у зв'язку з чим до зазначеної норми доцільно внести відповідні доповнення. Ба більше, про важливість означеної процесуальної дії наголошується у положеннях ч. 12 ст. 290 КПК.

7.3. Особливості складання документів про відкриття матеріалів іншій стороні

У ч.ч. 2, 3, 4, 5 ст. 290 КПК йдеться про процесуальний порядок відкриття та надання доступу до матеріалів досудового розслідування і ознайомлення з ними зі сторони обвинувачення. Згідно з цими правилами прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний надати доступ до матеріалів досудового розслідування, які є в його розпорядженні, зокрема до будь-яких доказів, які самі собою або сукупно з іншими доказами можуть бути використані для доведення невинуватості або меншого ступеня винуватості обвинуваченого, або сприяти пом'якшенню покарання.

При ознайомленні з відкритими матеріалами досудового розслідування прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язані надати можливість скопіювати або відобразити відповідно будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них, а також надати доступ до приміщення або місця, якщо вони знаходяться у володінні або під контролем держави, і прокурор має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді. Надання доступу до відкритих матеріалів передбачає можливість робити копії або відображення певних матеріалів (ч. 3, 4 ст. 290 КПК). Водночас слід зазначити, що прокурор, слідчий надають лише можливість копіювання відповідних матеріалів, а не готувати ці копії за вимогою чи проханням підозрюваного, захисника та інших учасників процесу.

Потрібно відмітити різницю у процедурі відкриття матеріалів стороною захисту порівняно зі стороною обвинувачення: якщо у процедурі відкриття матеріалів стороною обвинувачення можна виділити два елементи (повідомлення про надання доступу до матеріалів досудового розслідування та безпосереднє надання можливості ознайомитися з матеріалами досудового розслідування), то для сторони захисту КПК передбачає дещо іншу процедуру:

– подання прокурором як представником сторони обвинувачення запиту про надання доступу до матеріалів, зібраних стороною захисту;

– безпосереднє надання стороною захисту можливості ознайомитися із наявними у неї матеріалами⁴².

Закон (ч. 7, 8 ст. 290 КПК) зобов'язує прокурора або слідчого за його дорученням повідомити потерпілого про відкриття сторонами матеріалів, після чого він має право на ознайомлення з ними разом із представником за вказаними правилами.

Повідомлення про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів містить інформацію про те, що досудове розслідування, внесене до ЄРДР за відповідним номером та датою за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого певною статтею КК України, по якому учасник є потерпілим, завершено, а зібрані під час розслідування докази є достатніми для складання обвинувального акта, з огляду на що сторонами кримінального провадження відкрито матеріали.

Зразом це повідомлення вказує на те, що відповідно до вимог ст. 290 КПК України, особа має право ознайомитися з матеріалами досудового розслідування й особисто, й за допомогою свого представника. Тобто слідчим також вказується місце та адреса ознайомлення з матеріалами, дата і час.

Після цього, слідчий відповідно до чинного законодавства складає повідомлення про надання доступу до матеріалів досудового розслідування. Форма складання такого процесуального документа передбачає зазначення у ньому місця складання документа, а також роз'яснення, що досудове розслідування, внесене до ЄРДР за відповідним номером, яке містить склад злочину, передбачений статтею КК України, завершено, а зібрані під час розслідування докази є достатніми для складання обвинувального акта.

Після ознайомлення учасників з матеріалами, слідчим складається протокол про надання доступу до матеріалів досудового розслідування, зі зазначенням того, що за дорученням прокурора, слідчим надано доступ підозрюваному та його

⁴² Крушинський С. Процедура відкриття матеріалів іншій стороні у кримінальному судочинстві України. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XIX звіт. наук.-практ. конф. 7–8 лютого 2013 р.* / Юрид. фак. Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка. Львів, 2013. С. 330–331.

захиснику (яким попередньо роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведення процесуальної дії, з дотриманням вимог ст.ст. 103, 104, 290 КПК), та ознайомлено їх з матеріалами досудового розслідування у відповідній кількості аркушів та томів матеріалів досудового розслідування. Цей протокол також має містити точний період часу протягом якого учасників ознайомлено з матеріалами, з підтвердженням факту ознайомлення, датою та підписами.

7.4. Систематизація матеріалів кримінального провадження

Закінчуючи досудове розслідування, необхідно систематизувати і технічно оформити матеріали кримінального провадження. Під систематизацією потрібно розуміти вироблене слідчою та судовою практикою впорядкування процесуальних, організаційних та інших документів у кримінальному провадженні.

Слідчий починає систематизувати матеріали ще з перших кроків розслідування, переважно, з моменту відкриття кримінального провадження. Це викликано необхідністю вивчення кримінального провадження, зіставлення матеріалів розслідування для прийняття рішень не тільки слідчим, а й керівником слідчого органу, прокурором і судом.

Систематизація економить час на відшукування необхідних матеріалів і полегшує роботу з ними, допомагає зосередитися на згрупованих у певному порядку матеріалах, що відносяться і до конкретних епізодів злочину, що розслідується, і перевіряється версіями. Використання систематизації полегшує оцінку наявних у справі доказів⁴³.

Практикою вироблено дві головні форми систематизації матеріалів кримінального провадження, тобто послідовності їх розташування: хронологічну і тематичну. При хронологічній систематизації послідовність розташування документів у матеріалах визначається датою їх складання або одержання

⁴³ Палеха Ю. І. Управлінське документування: підручник. К.: Ліра-К, 2014. 322 с.

слідчим. Ця форма найпоширеніша у невеликих за обсягом і кількістю епізодів матеріалах.

Тематична систематизація означає групування матеріалів за підозрюваними або за епізодами злочинної діяльності у багатотомних і багатоєпізодних матеріалах. У межах кожної такої групи документи можуть розташовуватись у хронологічному порядку, тобто так, можливе поєднання обох форм систематизації (змішана форма). Найпоширеніший у слідчій практиці змішаний метод систематизації матеріалів кримінальної справи. При використанні цього методу використовуються сукупно і хронологічний, і тематичний способи.

Порядок розташування документів законодавчо не визначений, він вироблений зазвичай слідчою та судовою практикою. Матеріали кримінального провадження обов'язково мають бути пронумеровані за порядком їх розташування, не допускається використання в номерах буквених й інших позначень (наприклад, 2а або 2¹ тощо). Номери аркушів провадження проставляються в правому верхньому куті простим олівцем.

У кожному томі кримінального провадження, за загальними правилами діловодства, має бути близько 250 листів. Водночас потрібно враховувати особливості кримінального судочинства, зокрема, небажано роз'єднувати процесуальні документи, що мають відношення до однієї слідчої дії, а також починати новий том кримінального провадження, наприклад, із протоколу допиту або іншої слідчої (розшукової) дії.

Відповідно до встановленої практики, першим процесуальним документом є документ про реєстрацію кримінального провадження і нумерується як аркуш номер 1.

Запити в різні організації розташовуються разом із відповідями на них. Матеріали, пов'язані з дозволом заявлених скарг і клопотань, розташовуються в кримінальному провадженні після процесуальних документів, в яких ці клопотання і скарги заявлені.

Якщо в кримінальному провадженні є письмові вказівки керівника органу досудового розслідування про проведення процесуальних дій, то за даними вказівками мають бути розташовані матеріали, що свідчать про їх виконання. Матеріали щодо використання спеціальних знань при розслідуванні

злочину, а саме постанови про призначення різних експертиз, висновки експертиз та протоколи ознайомлення з цими документами, систематизуються, переважно, окремо після документів, що відносяться до вивчення особистості підозрюваного, в логічній і хронологічній послідовності.

За окремими категоріями матеріали використання спеціальних знань можуть бути розміщені й до постанови про притягнення як підозрюваного. Це необхідно для використання результатів спеціальних знань при пред'явленні підозри (наприклад, при розслідуванні заподіяння шкоди здоров'ю, ДТП, незаконного обігу наркотичних засобів).

При об'єднанні кримінального провадження в одне провадження першими розташовуються матеріали того кримінального провадження, за яким обчислюється термін досудового розслідування.

Отже, назвемо вимоги, яким має відповідати діяльність, що утворює зміст процесу формування кримінального провадження:

- своєчасність формування кримінального провадження з урахуванням вимог закону і сформованої правової ситуації;
- завершення досудового розслідування, судового провадження з урахуванням вимог кримінального процесуального законодавства;
- вичерпне охоплення матеріалів і додатків до них, що стосуються кримінального провадження;
- об'єктивність (неупередженість) формування кримінального провадження;
- правомочність суб'єктів на формування кримінального провадження;
- швидкість формування кримінального провадження;
- послідовно-поступальний підхід до поетапного формування кримінального провадження;
- вичерпний характер заходів, ужитих для забезпечення захисту прав і законних інтересів усіх осіб, які беруть участь у кримінальному процесі.

Удало систематизовані та правильно оформлені матеріали створюють зручність для вивчення і користування ними і слідчим, зокрема при складанні підсумкового документа (обвинувального акта), і підозрюваним та іншими учасниками провадження, прокурором, суддями, присяжними.

7.5. Форма та зміст обвинувального акта

Обвинувальний акт – узагальнюючий процесуальний документ досудового розслідування. Його значення відповідно до ч. 2 ст. 42 КПК полягає в тому, що особа, обвинувальний акт щодо якої переданий до суду в порядку, передбаченому ст. 291 КПК, стає обвинуваченим і водночас підсудним⁴⁴ [1].

Значення рішення про складання обвинувального акта визначається через такі положення:

- це рішення обумовлює розвиток кримінального провадження, перехід його зі стадії досудового розслідування в судові стадії;
- обвинувальним актом визначаються межі судового провадження тощо.

У науковій юридичній літературі стосовно обвинувального акта зазначалося, що він виконує в процесі декілька взаємопов'язаних завдань, зокрема:

- підбиває підсумок стадії досудового розслідування;
- є основою і визначає межі судового розгляду;
- знайомить підозрюваного з характером і підставами висунутого проти нього обвинувачення, даючи змогу йому визначити напрями і засоби свого захисту;
- систематизує всі зібрані в ході розслідування докази, полегшуючи прокуророві, суду, учасникам процесу вивчення матеріалів кримінального провадження. Вважаємо, що всі наведені положення є справедливими і щодо обвинувального акта. Крім того, за допомогою цього процесуального документа прокурор ініціює судове кримінальне провадження, адже за відсутності обвинувального акта воно не може розпочатися.

Обвинувальний акт має відповідати таким вимогам:

- бути об'єктивним (мають бути викладені лише достовірно встановлені обставини кримінального правопорушення);
- визначеним (однозначним), а не альтернативним щодо кваліфікації кримінального правопорушення;
- юридично обґрунтованим, з посиланням на норми права;
- у обвинувальному акті потрібно уникати надмірно натурального опису злочинних дій, що мають жорстокий або інтимний характер;

⁴⁴ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page1>

– текст має відповідати вимогам щодо граматики, лексики тощо. Форма обвинувального акту законом не визначена.

Зміст обвинувального акта регламентований у ч. 2 ст. 291 КПК. З обвинувальним актом ніхто з учасників досудового розслідування не ознайомлюється.

До обвинувального акту додається реєстр матеріалів досудового розслідування, про обрання запобіжних заходів, про речові докази, цивільні позови, вжиті заходи для забезпечення цивільного позову і можливої конфіскації майна, процесуальних витратах, а за наявності в підозрюваного/обвинуваченого, потерпілого утриманців – про вжиті заходи щодо забезпечення їх прав.

Обвинувальний акт це підсумковий документ досудового розслідування. Він разом з усіма матеріалами досудового розслідування пред'являється підозрюваному, представнику та законному представнику підозрюваного для ознайомлення.

Зазначений документ складається у письмовій формі відповідно до вимог КПК України, Інструкції з діловодства в органах прокуратури України, затвердженої наказом Генерального прокурора України від 24 лютого 2016 року № 103, Інструкції з оформлення документів у системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 27 липня 2012 року № 650, правил, вироблених судово-слідчою практикою, та вимог правопису ділового українського мовлення. Згідно з практикою, яка сформувалася, обвинувальний акт разом із додатками направляється до суду у зшитому вигляді. Першим аркушем є виготовлений на бланку прокуратури титульний лист. Наступною сторінкою є опис документів. Він складається у вигляді таблиці та підписується прокурором, який є процесуальним керівником у вказаному кримінальному провадженні, зі зазначенням посади. Далі підшивається обвинувальний акт із додатками. Причому обвинувальний акт не виготовляється на бланку прокуратури⁴⁵.

⁴⁵ Європіна Л. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. № 3 (15). С. 61–72. URL: http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/3-2017/evro_pina.pdf

Обвинувальний акт відповідно до ч. 2 ст. 291 КПК має містити такі відомості:

- найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

- анкетні відомості кожного обвинуваченого (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);

- анкетні відомості кожного потерпілого (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);

- прізвище, ім'я, по батькові та займана посада слідчого, прокурора;

- виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення;

- обставини, які обтяжують чи пом'якшують покарання;

- розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням;

- підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи, які прокурор вважає встановленими;

- розмір витрат на залучення експерта (у разі проведення експертизи під час досудового розслідування);

- дату та місце його складення і затвердження⁴⁶.

Враховуючи, що у КПК структура обвинувального акта не встановлена, на основі запропонованої процедури закінчення досудового розслідування, аналізу чинного закону і наукових розробок, а також узагальнення слідчої практики з позиції виконання принципів уніфікації ділового писемного мовлення виділені частини обвинувального акта мають характеризуватися таким чином.

Вступна частина містить вихідну інформацію, необхідну для правильного сприйняття всього документа. Вона охоплює

⁴⁶ Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.

такі частини: гриф затвердження, дату та місце його затвердження, прізвище, ім'я, по батькові прокурора, який його затвердив (прокурор, який здійснює організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у вказаному кримінальному провадженні та включений у групу прокурорів згідно з постановою про призначення групи прокурорів). Гриф затвердження в разі якщо прокурор склав його самостійно не є необхідним. Наявність гербової печатки, відповідно до вимог ч. 2 ст. 291 КПК, п. 18.2 та Додатка 75 Інструкції з діловодства в органах прокуратури, затвердженої наказом Генеральної прокуратури від 24 лютого 2016 року № 103, не вимагається. Заголовок має містити назву документа, найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер. Наприклад: «ОБВИНУВАЛЬНИЙ АКТ у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12012110070000205 від 16.01.2015 за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України».

В описовій частині містяться: анкетні відомості кожного обвинуваченого (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство); анкетні відомості кожного потерпілого (прізвище, ім'я, по-батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство); анкетні відомості законного представника, якщо такий є; виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими; правова кваліфікація кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність.

Виклад фактичних обставин кримінального правопорушення має відповідати вимогам п. 2 ч. 3 ст. 374, ст. 475 КПК та, крім зазначених цими нормами закону обставин, містити дані про всі елементи складу злочину (суб'єкт, об'єкт, суб'єктивну й об'єктивну сторони), а також описувати конкретні обставини справи і дії кожного з підозрюваних.

Обсяг цієї частини обвинувального акта порівняно з формулюванням обвинувачення у будь-якому разі має бути більшим.

Мотивувальна частина містить: формулювання обвинувачення; відомості про обставини, які обтяжують чи пом'як-

шують покарання; розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням із зазначенням суми у гривнях; підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи, які прокурор вважає встановленими; розмір витрат на залучення експерта (у разі проведення експертизи під час досудового розслідування); наявність чи відсутність цивільного позову в кримінальному провадженні.

Мотивувальна частина обвинувального акта має відповідати змісту його описової частини. Якщо у справі притягнуто до відповідальності декілька обвинувачених, обвинувачення формулюється окремо щодо кожного з них.

Формулювання обвинувачення також має відповідати вимогам п. 2 ч. 3 ст. 374, ст. 475 КПК України та містити дані про місце, час та спосіб вчинення злочину, форми вини особи, мотиви вчинення кримінального правопорушення, відображати всі важливі обставини злочину і посилатися на ознаки злочину, передбачені диспозицією частини статті (статтею) КК України, за якою особі висунуто обвинувачення.

Резолютивна частина містить формулювання обвинувачення.

Заклучна частина включає: дату, місце складання і затвердження, займану посаду, прізвище, ім'я, по батькові слідчого, який склав цей документ; дату і місце затвердження обвинувального акта, займану посаду, прізвище, ім'я, по батькові прокурора, який його затвердив.

Додаткова частина – це перелік додатків до обвинувального акта, який передбачений ч. 4 ст. 291 КПК України. Додатки до документа зазначаються із позначенням кількості аркушів. До обвинувального акта додаються: реєстр матеріалів досудового розслідування; цивільний позов, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування; розписка підозрюваного про отримання копії обвинувального акта, копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування, і реєстру матеріалів досудового розслідування; розписка або інший документ, що підтверджує отримання цивільним відповідачем копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування не до підозрюваного. Якщо до суду направляється обвинувальний акт щодо злочину, за який передбачене покарання у вигляді

довічного позбавлення волі, то до акта додається письмове роз'яснення прокурора обвинуваченому про можливість, особливості й правові наслідки розгляду кримінального провадження судом присяжних.

7.6. Реєстр матеріалів досудового розслідування

Реєстр матеріалів досудового розслідування, який складається слідчим або прокурором як процесуальний документ фіксування кримінального провадження, є інформаційним додатком до обвинувального акта. Реєстр містить формально-довідкові відомості про шлях утворення доказової бази обвинувачення, засоби одержання доказової інформації та забезпечення кримінального провадження.

У цьому сенсі він виконує роль своєрідної моделі майбутнього судового розгляду кримінального провадження стосовно особи, якій висунуто обвинувачення, і лише в межах висунутого обвинувачення відповідно до обвинувального акта. Реєстр, будучи достатньо повним довідником матеріалів досудового розслідування, дає можливість суду в судовому засіданні ретельно і повною мірою дослідити, перевірити зібрані під час досудового розслідування докази та постановити обґрунтоване рішення⁴⁷.

Інформація, яка міститься в реєстрі, є лише відповідально зафіксованим орієнтиром для судового дослідження матеріалів справи і самостійного доказового значення не має. Треба мати на увазі, що надання суду будь-яких документів, окрім обвинувального акта з додатками та реєстром досудового розслідування, до початку судового розгляду заборонено (ч. 4 ст. 291 КПК).

Реєстр матеріалів досудового розслідування має відображати хід і проміжні результати досудового розслідування, використані в розслідуванні джерела доказів, а тому в ньому обов'язково мають міститися:

– у хронологічному порядку дані про кожну процесуальну дію, проведenu під час досудового розслідування – її но-

⁴⁷ Беспалько І. Л. Система принципів кримінального процесу та проблема їх класифікації: монографія / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х.: ФІНН, 2011. 216 с.

мер, найменування та час проведення (дата і часовий відрізок), зокрема, повідомлення про внесення відомостей, які можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, до ЄРДР і початок досудового розслідування (ст. 214 КПК), помітка про ознайомлення сторони захисту, потерпілого з матеріалами досудового розслідування до його завершення, інформація про кожну проведену слідчу (розшукову) дію та негласну слідчу (розшукову) дію, дані про факт відкриття матеріалів кожною стороною протилежній стороні по закінченні досудового розслідування та письмового підтвердження факту надання їм доступу до матеріалів із зазначенням найменування таких матеріалів (ст. 290 КПК). Такі письмові підтвердження повинні окремо від реєстру матеріалів досудового розслідування знаходитись у матеріалах досудового розслідування;

– зазначення в певній послідовності про прийняті під час досудового розслідування рішення, зокрема, вручення письмового повідомлення про підозру, з якого, власне, й починається кримінальне переслідування (цю акцію слід віднести з певною часткою умовності до категорії процесуальних рішень, а не процесуальних дій, оскільки її необхідність формується на встановленні передбачених законом підстав (ст. 276 КПК) і появи рішучого переконання слідчого або прокурора про виявлення особи підозрюваного), постанови слідчого, прокурора, ухвали слідчого судді, суду, які містять найменування документа, дату прийняття рішення, предмет урегульованих відносин, наслідки для відповідних учасників цієї процесуальної ситуації;

– усі обставини, пов'язані зі застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження (дата прийняття, строк застосування), які приймаються на підставі ухвали слідчого судді або суду. Виключний перелік заходів забезпечення кримінального провадження, які приймаються під час досудового розслідування, наводиться в ч. 2 ст. 131 КПК.

Визнання процесуальними електронних даних про внесення до ЄРДР відомостей про початок досудового розслідування, а також вимоги КПК України щодо обов'язкової реєстрації зазначених (восьми) процесуальних рішень до Реєстру вказують на процесуальну природу електронних даних ЄРДР, які юридично правильно зарахувати до електронних процесуальних

документів, а отже, процесуальні рішення про початок досудового розслідування, оголошення розшуку підозрюваного, завершення досудового розслідування, здійснення спеціального досудового розслідування не можуть уважатись прийнятим до їх унесення в Реєстр, якщо така дія безпосередньо передбачена КПК. Тобто відсутність даних про зазначені процесуальні рішення в ЄРДР є процесуальними порушеннями, які повинні тягнути за собою недійсність таких рішень⁴⁸.

7.7. Форма та зміст клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру

Клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру складається слідчим по закінченні провадження, здійснюваного згідно зі статтями Глави 39 КПК.

Клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру, крім відомостей, передбачених ст. 291 КПК, має містити докази, які підтверджують учинення суспільно небезпечного діяння, кримінального правопорушення цією особою та необхідність застосування примусових заходів медичного характеру, позицію щодо можливості забезпечення участі особи під час судового провадження за станом здоров'я, інформацію про примусовий захід медичного характеру, який пропонується застосувати.

Останньою обставиною клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру відрізняється від постанови про направлення кримінальної справи до суду для вирішення питання про застосування примусових заходів медичного характеру, що складалася за КПК 1960 року. У такій постанові слідчий не мав права поміщувати рекомендації для суду щодо примусового заходу медичного характеру.

Особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, її захисник та законний представник на-

⁴⁸ Столітній А. С. Правова природа єдиного реєстру досудових розслідувань. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип. 5. Т. 4. 2015. С. 95–101.

лежать до сторони захисту (п. 19 ч. 1 ст. 3 КПК). Перед тим, як розпочати складати клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру, слідчому слід виконати вимоги ст. 290 КПК щодо відкриття матеріалів досудового розслідування сторони захисту.

Клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру складає слідчий. У цьому разі він зобов'язаний подати клопотання на затвердження прокуророві (ч. 3 ст. 511 КПК).

Дане клопотання вправі скласти і прокурор (ч. 3 ст. 511 КПК). Слідчому слід пам'ятати про те, що перед поданням клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру прокуророві, уповноваженому його затверджувати, це клопотання підлягає вивченню і підписанню прокурором (помічником прокурора, заступником прокурора), який безпосередньо згідно з принципом незмінності прокурора здійснює нагляд за законністю конкретного досудового розслідування⁴⁹.

Отже, зміст даного клопотання, має містити: дату та місце складання, зі зазначенням П.І.П. слідчого, його звання, факт того, що ним було розглянуто матеріали досудового розслідування, які внесено до ЄРДР за відповідним номером та датою, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених статтею КК України.

Фабула даного клопотання містить з'ясовані обставини по кримінальному провадженні. Зокрема, це може бути викладено факт того, що винність особи підтверджується матеріалами провадження у їх сукупності, а саме (описом матеріалів). Тобто, у кримінальному провадженні виконані усі необхідні слідчі (розшукові) дії та зібрані достатні докази щодо вини особи. Проте у ході досудового розслідування особа захворіла на психічну хворобу, що підтверджується висновком стаціонарної психіатричної експертизи відповідного номеру та дати.

Слідчий, враховуючи те, що особа захворіла на психічну хворобу до постановлення вироку керуючись ч. 2 ст. 292, ст. 503, ст. 511 КК України просить суд прийняти рішення про

⁴⁹ Уголовный процессуальный кодекс Украины: по сост. на 7 февр. 2013 г. / сост. и пер. О. В. Каплина и др. Х.: Право, 2013. 368 с.

застосування примусових заходів медичного характеру у вигляді госпіталізації до психіатричного закладу зі суворим наглядом – обласної психіатричної лікарні, про що йому оголосити; про прийняте рішення повідомити зацікавлених осіб.

Як додатки до клопотання слідчому необхідно долучити:

- реєстр матеріалів досудового розслідування у певній кількості аркушів;
- розписка підозрюваного про отримання копії клопотання і реєстру матеріалів досудового розслідування у певній кількості аркушів.

Дане клопотання має бути підписано слідчим, затверджено прокурором та передано до суду.

7.8. Форма та зміст клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності

У ч. 2 ст. 286 КПК зазначено, що встановивши на стадії досудового розслідування підстави для звільнення від кримінальної відповідальності та отримавши згоду підозрюваного на таке звільнення, прокурор складає клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності та без проведення досудового розслідування у повному обсязі надсилає його до суду.

Викликає заперечення положення ч. 2 ст. 286 КПК, що рішення про направлення такого клопотання до суду приймається без проведення досудового розслідування у повному обсязі. Повнота розслідування – це правильне визначення всіх обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Перед тим, як надіслати вказане клопотання до суду мають бути доведені усі обставини, перераховані у ст. 91 КПК. Уважаємо, що з ч. 2 ст. 286 КПК необхідно виключити словосполучення «без проведення досудового розслідування у повному обсязі».

Вимоги (зміст та форма), яким має відповідати клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності, передбачені у ст. 287 КПК.

У клопотанні прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності вказуються:

- найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

- анкетні відомості підозрюваного (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);
 - прізвище, ім'я, по батькові та займана посада прокурора;
 - виклад фактичних обставин кримінального правопорушення та його правова кваліфікація зі зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та формулювання підозри;
 - розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, та відомості про її відшкодування;
 - докази, які підтверджують факт учинення особою кримінального правопорушення;
 - наявність обставин, які свідчать, що особа підлягає звільненню від кримінальної відповідальності, та відповідна правова підстава;
 - відомості про ознайомлення з клопотанням потерпілого та його думка щодо можливості звільнення підозрюваного від кримінальної відповідальності;
 - дата та місце складення клопотання.
- У ч. 3 ст. 286 КПК встановлено, що перед направленням клопотання до суду прокурор зобов'язаний ознайомити з ним потерпілого та з'ясувати його думку щодо можливості звільнення підозрюваного від кримінальної відповідальності.

7.9. Форма та зміст постанови про закриття кримінального провадження

Підстави і порядок закриття кримінального провадження під час досудового розслідування визначаються у ст. 284 КПК. Зокрема, у ч. 1 ст. 284 КПК передбачено, що кримінальне провадження закривається в разі, якщо:

- встановлена відсутність події кримінального правопорушення;
- встановлена відсутність у діянні складу кримінального правопорушення;
- не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді та вичерпані можливості їх отримати;
- набрав чинності закон, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою;

- помер підозрюваний, обвинувачений, крім випадків, якщо провадження є необхідним для реабілітації померлого;
- існує вирок по тому самому обвинуваченню, що набрав законної сили, або постановлена ухвала суду про закриття кримінального провадження по тому самому обвинуваченню;
- потерпілий, а у випадках, передбачених цим Кодексом, його представник відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення;
- стосовно кримінального правопорушення, щодо якого не отримано згоди держави, яка видала особу.

Відповідно до ст. 110 КПК, процесуальними рішеннями є всі рішення органів досудового розслідування, прокурора, слідчого судді, суду. Рішення слідчого, прокурора приймається у формі постанови. Постанова слідчого, прокурора повинна бути виготовленою на офіційному бланку і складатися з трьох частин – вступної, мотивувальної та резолютивної.

У вступній частині вказуються відомості про місце і час прийняття постанови, прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, яка прийняла постанову.

У мотивувальній частині зазначається зміст обставин, які є підставами для прийняття постанови, мотиви прийняття постанови, їх обґрунтування та посилання на положення КПК⁵⁰.

Резолютивна частина має містити відомості про зміст прийнятого процесуального рішення, місце та час (строки) його виконання, особу, якій належить виконати постанову, можливість і порядок оскарження постанови.

Постанова слідчого, прокурора складається з:

- 1) вступної частини, яка має містити відомості про:
 - місце і час прийняття постанови;
 - прізвище, ім'я, по батькові, посаду особи, яка прийняла постанову;
- 2) мотивувальної частини, яка має містити відомості про:
 - зміст обставин, які є підставами для прийняття постанови;

⁵⁰ Ляш А. О., Благодир С. М. Процесуальний порядок закриття кримінального провадження під час досудового розслідування. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2013. № 7. С. 223–228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nivif_2013_7_35

- мотиви прийняття постанови, їх обґрунтування та посилення на положення КК України;
- 3) резолютивної частини, яка має містити відомості про:
 - зміст прийнятого процесуального рішення;
 - місце та час (строки) його виконання;
 - особу, якій належить виконати постанову;
 - можливість та порядок оскарження постанови.

Контрольні запитання

1. Що зазначається в постанові про закриття кримінального провадження?
2. Хто виносить постанову про закриття кримінального провадження?
3. Кому повідомляється про завершення досудового розслідування?
4. Ким відкриваються матеріали досудового розслідування?
5. Ким встановлюється строк для ознайомлення з матеріалами досудового розслідування?
6. Хто складає протокол про надання потерпілому/підозрюваному доступу до матеріалів досудового розслідування?
7. Що зазначається в протоколі з ознайомлення з матеріалами досудового розслідування?
8. Хто має право складати обвинувальний акт?
9. Які відомості мають зазначатися в обвинувальному акті?
10. Хто складає реєстр матеріалів досудового розслідування та яка інформація має зазначатися?
11. До кого можуть бути застосовані примусові заходи медичного характеру? Яка інформація має зазначатися в такому клопотанні?
12. До кого можуть бути застосовані примусові заходи виховного характеру? Яка інформація має зазначатися в такому клопотанні?
13. Який порядок звернення з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності? Що зазначається в такому клопотанні?
14. Ким та кому дається розписка про отримання обвинувального акта? Що зазначається в даній розписці?

Рекомендована література

1. Аленін Ю. Особливості відкриття матеріалів іншій стороні за новим КПК України: здобутки та прорахунки. *Юридичний вісник*. 2013. № 4. С. 89–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2013_4_17

2. Беспалько І. Л. Система принципів кримінального процесу та проблема їх класифікації: монографія / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х.: ФІНН, 2011. 216 с.
3. Глобенко Г. І. Окремі питання процесуального порядку закінчення досудового розслідування. *Право і Безпека*. 2016. № 4. С. 60–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_4_13
4. Європіна Л. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. № 3 (15). С. 61–72. URL: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/3-2017/evropina.pdf>
5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посібник. Х.: Право, 2011. 136 с.
6. Ковальчук С. О. Процесуальний порядок відкриття матеріалів кримінального провадження. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 190–195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2013_2_35
7. Крушинський С. Процедура відкриття матеріалів іншої стороні у кримінальному судочинстві України. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні*: матеріали ХІХ звіт. наук.-практ. конф. 7–8 лютого 2013 р. / Юрид. фак. Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка. Львів, 2013. С. 330–331.
8. Ляш А. О., Благодир С. М. Процесуальний порядок закриття кримінального провадження під час досудового розслідування. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2013. № 7. С. 223–228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nivif_2013_7_35
9. Паршак С. А. Процесуальний порядок забезпечення прав учасників кримінального провадження під час закінчення досудового розслідування: монографія / за заг. ред. О. О. Юхна. Х.: Вид. Панов, 2016. 220 с.
10. Печерський В. В., Калмыкова Н. В. Основы анализа материалов уголовного дела: практ. пособие / под общ. ред. А. В. Дулова. Мн.: Тесеі, 2005. 304 с.
11. Палеха Ю. І. Управлінське документування: підручник / Ю. І. Палеха. К.: Ліра-К, 2014. 322 с.
12. Столітній А. С. Правова природа єдиного реєстру досудових розслідувань. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип. 5. Т. 4. 2015. С. 95–101.

Зразки процесуальних документів

Додатки до теми 2

ПРОТОКОЛ

прийняття усної заяви про вчинене кримінальне правопорушення
(або таке, що готується)

місто Львів

16 серпня 2018 року

Час початку: 22 год 30 хв.

Час завершення: 23 год 10 хв.

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Іваненко Андрій Романович у приміщенні службового кабінету № 314 Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області, в присутності осіб: _____
немає

(їх прізвище, ім'я, по-батькові, дата народження та місце проживання)

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: не застосовувалися

_____ (характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються)

_____ при проведенні процесуальної дії, підписи осіб)

із дотриманням вимог статей 55, 60, 104, 214 КПК України прийняв усну заяву від: Подвірного Сергія Семеновича, 22 червня 1977 року народження, який працює менеджером ПП «Рідний дім», котрий проживає: м. Львів на вул. Назаркевича, буд. 22, кв. 5, документ, що посвідчує особу, на момент подання заяви _____
відсутній
про вчинене щодо нього кримінальне правопорушення, передбачене ч. 2 ст. 187 КК України.

Гр. Подвірний С. С. попереджений про кримінальну відповідальність згідно зі ст. 383 КК України за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення.

Підпис

Гр. Подвірному С. С. роз'яснено права заявника відповідно до ст. 60 КПК України:

1) отримати від органу, до якого він подав заяву, документ, що підтверджує її прийняття і реєстрацію;

- 2) отримувати витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань;
- 3) подавати на підтвердження своєї заяви речі та документи;
- 4) отримати інформацію про закінчення досудового розслідування.

Підпис

Гр. Подвірний С. С. заявив:

ЗМІСТ ЗАЯВИ:

1. Обставини події (дата, час, місце): 16 серпня 2018 року приблизно о 21 год 30 хв я знаходився на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові, де до мене підійшли двоє раніше невідомих мені осіб, та погрожуючи ножем, стали вимагати мою ручну сумку. Між нами виникла бійка, в ході якої один із нападників звалив мене на землю та став копати ногами по голові та тулубу, в той час інший з нападників вирвав із моїх рук сумку. Після цього двоє нападників втекли в невідомому мені напрямку.

2. Яку матеріальну шкоду завдано протиправними діями, на яку суму, яким способом злочинці заволоділи майном (проникнення у житло чи інше приміщення, напад, вимагання, обман чи зловживання довірою); якщо проникнення, то яким шляхом (злам запірних пристроїв, підбір ключа, виставлення вікна, через квартиру, іншим способом); яке майно викрадено, де воно знаходилося, наявність документів, які підтверджують придбання і вартість втраченого майна, його прикмети, коли і де придбано: Цим злочином мені завдано майнової шкоди на загальну суму 9 690 грн, з яких 800 грн коштує ручна сумка, 150 грн коштує гаманець чорного кольору, який знаходився в сумці, гроші в сумі 540 грн, які знаходилися в гаманці, мобільний телефон «Apple iPhone 5S» вартістю 8 200 гривень, ІМЕІ якого я на даний час не пам'ятаю, але можу надати документи, в яких він указаний.

3. Чи застосовувалося фізичне насильство або погроза його застосування, у чому це конкретно виявилось, які предмети (ніж, пістолет, газовий балончик, палиця тощо) використовувалися під час нападу? Якщо було вимагання майна чи права на нього або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою застосування насильства, заподіяння тілесних ушкоджень, пошкодження майна тощо, то в чому конкретно виявилися ці дії? Так, мені погрожували застосу-

ванням ножа, а також звалили на землю та нанесли декілька ударів ногами по голові та тулубу.

4. Чи заподіяні будь-кому тілесні ушкодження, до якого медичного закладу звертався, де він розташований, чи перебував на стаціонарному або амбулаторному лікуванні? Так, мені заподіяні тілесні ушкодження тулуба у вигляді синців та тілесні ушкодження голови.

5. Чи бачив особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, чи може її впізнати, за якими прикметами? Так, я бачив нападників, добре запам'ятав їх і впевнений, що зможу впізнати за зовнішніми ознаками та голосами.

6. Чи підозрюється будь-хто у вчиненні кримінального правопорушення? Якщо так, то вказати з якої причини, а також відомості про цю особу: Ні, нападники мені не знайомі.

7. Чи були очевидці вчинення кримінального правопорушення, що відомо про них? Я не пам'ятаю.

Заявником зазначено: Мною особисто прочитано, записано правильно, зауважень та доповнень не маю.

Заявник:

підпис

С. С. Подвірний

Заяву прийняв:

слідчий Шевченківського ВП

ГУНП України у Львівській області

капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

16 серпня 2018 року

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки потерпілого
Подвірного Сергія Семеновича

Потерпілим у кримінальному провадженні є фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди. Права й обов'язки потерпілого виникають в особи з моменту подання заяви про вчинення щодо неї кримінального правопорушення або заяви про залучення її до провадження як потерпілого (ст. 55 КПК України).

Протягом кримінального провадження потерпілий має право (ст. 56 КПК):

- 1) бути повідомленим про свої права й обов'язки, передбачені КПК;
- 2) знати сутність підозри та обвинувачення, бути повідомленим про обрання, зміну чи скасування щодо підозрюваного, обвинуваченого заходів забезпечення кримінального провадження та закінчення досудового розслідування;
- 3) подавати докази слідчому, прокурору, слідчому судді, суду;
- 4) заявляти відводи та клопотання;
- 5) за наявності відповідних підстав – на забезпечення безпеки щодо себе, близьких родичів чи членів своєї сім'ї, майна та житла;
- 6) давати пояснення, показання або відмовитися їх давати;
- 7) оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді, суду в порядку, передбаченому КПК;
- 8) мати представника та в будь-який момент кримінального провадження відмовитися від його послуг;
- 9) давати пояснення, показання рідною або іншою мовою, якою він вільно володіє, безоплатно за рахунок держави користуватися послугами перекладача в разі, якщо він не володіє державною мовою чи мовою, якою ведеться кримінальне провадження;
- 10) на відшкодування завданої кримінальним правопорушенням шкоди в порядку, передбаченому законом;
- 11) знайомитися з матеріалами, які безпосередньо стосуються вчиненого щодо нього кримінального правопорушення, в порядку, передбаченому КПК, разом після відкриття матеріалів згідно зі ст. 290 КПК, а також знайомитися з матеріалами кримінального провадження, які безпосередньо стосуються вчиненого щодо нього кримінального правопорушення, у випадку закриття цього провадження;

12) застосовувати з додержанням вимог КПК технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд вправі заборонити потерпілому застосовувати технічні засоби при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення даних, які містять таємницю, що охороняється законом чи стосується інтимних сторін життя людини, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

13) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення у випадках, передбачених КПК;

14) користуватися іншими правами, передбаченими КПК.

Зокрема, на всіх стадіях кримінального провадження потерпілий має право **примиритися з підозрюваним, обвинуваченим і укласти угоду про примирення**. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Під час досудового розслідування потерпілий має право:

1) на негайне прийняття і реєстрацію заяви про кримінальне правопорушення, визнання його потерпілим;

2) отримувати від уповноваженого органу, до якого він подав заяву, документ, що підтверджує її прийняття і реєстрацію;

3) отримувати витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань;

4) подавати докази на підтвердження своєї заяви;

5) брати участь у слідчих (розшукових) та інших процесуальних діях, під час проведення яких ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, що заносяться до протоколу, а також знайомитися з протоколами слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, виконаних за його участю;

6) отримувати копії матеріалів, які безпосередньо стосуються вчиненого щодо нього кримінального правопорушення, після закінчення досудового розслідування.

Під час судового провадження в будь-якій інстанції потерпілий має право:

1) бути завчасно поінформованим про час і місце судового розгляду;

2) брати участь у судовому провадженні;

3) брати участь у безпосередній перевірці доказів;

4) підтримувати обвинувачення в суді у випадку відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення;

5) висловлювати свою думку під час вирішення питання про призначення покарання обвинуваченому, а також висловлювати свою думку при вирішенні питання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру;

6) знайомитися з судовими рішеннями, журналом судового засідання і технічним записом кримінального провадження в суді;

7) оскаржувати судові рішення в порядку, передбаченому КПК.

Потерпілий зобов'язаний (ст. 57 КПК):

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а у випадку неможливості своєчасного прибуття – завчасно повідомити про це, а також про причини неможливості прибуття;

2) не перешкоджати встановленню обставин вчинення кримінального правопорушення;

3) не розголошувати без дозволу слідчого, прокурора, суду відомості, які стали йому відомі у зв'язку з участю у кримінальному провадженні і які становлять охоронювану законом таємницю.

Пам'ятку одержав:

Права та обов'язки мені роз'яснені та зрозумілі

«12» жовтня 2018 року

_____ С. С. Подвірний
(підпис) (ініціали, прізвище потерпілого)

Пам'ятку вручив:

слідчий Шевченківського ВП

ГУНП України у Львівській області

капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

ТАЛОН-КОРІНЕЦЬ

№ 556

Заяву прийнято від Подвірного С. С., прож.: м. Львів, вул. Зарицьких 5/8, к. т.: 097-678-98-65

(прізвище, ініціали заявника, найменування підприємства, організації, установи, місцезнаходження, телефон)

Стислий зміст заяви чи повідомлення

16 серпня 2018 року майже о 21 год 30 хв на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові двоє невстановлених осіб, погрожуючи ножем, напали на Подвірного С. С. та відкрито заволоділи його майном на загальну суму 9 690 грн.

Реєстраційний № 556 в журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події.

**О/у Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
лейтенант поліції**

_____ (підпис)

В. Р. Стецишин

«16» серпня 2018 р.

_____ підпис

Витяг із кримінального провадження

№ 12017140050003746

Дата надходження заяви, повідомлення або виявлення з іншого джерела: 16.08.2018

Заявник або потерпілий: Подвірний Сергій Семенович

Дата внесення до ЄРДР: 16.08.2018

Правова кваліфікація: (КК України 2001): ст. 187 ч. 2

Фабула: за заявою Подвірного С. С. 16 серпня 2018 року приблизно о 21 год 30 хв на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові двоє нествановлених осіб, погрожуючи йому ножем, напали та відкрито заволоділи його майном на загальну суму 9 690 грн.

Особа, яку повідомлено про підозру: немає

Дата народження: немає

Орган досудового розслідування: Шевченківський ВП ГУНП у Львівській області

Слідчий: Іваненко А. Р.

Прокурор: Синицький Б. О.

Підпис реєстратора: _____
підпис

Слідчий: _____
підпис А. Р. Іваненко

16.08.2018 р.

Слідчому слідчого відділу
Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
капітану поліції
Іваненку А. Р.

Д О Р У Ч Е Н Н Я
про проведення досудового розслідування

місто Львів

16 серпня 2018 року

Відповідно до вимог ст. 39 та ст. 214 КПК України, доручаю провести досудове розслідування за заявою (повідомленням) Подвірного Сергія Семеновича про вчинення кримінального правопорушення: розбійного нападу на Подвірного С. С., вчиненого близько 21 год 30 хв 16.08.2018 р. на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові двома невстановленими особами.

Вимагаю вжити заходів щодо всебічно, повного і неупередженого дослідження всіх обставин кримінального правопорушення, надати їм належну правову оцінку та прийняти законні процесуальні рішення у передбачені кримінальним процесуальним законодавством строки.

Начальник слідчого відділу
Шевченківського ВП
ГУНП України у Львівській області
майор поліції

підпис

М. П. Максимець

Керівнику
Місцевої прокуратури № 2
міста Львова
старшому раднику юстиції
Монастирському Л. В.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
про початок досудового розслідування

місто Львів

16 серпня 2018 року

Повідомляю, що «16» серпня 2018 року мною, за дорученням начальника слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області майора поліції Максимця М. П. від 16 серпня 2018 року розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12017140050003746 за заявою гр. Подвірного С. С. про те, що 16 серпня 2018 року близько 21 год 30 хв на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові двоє невстановлених осіб, погрожуючи ножем, напали на нього, завдавши тілесних ушкоджень, відкрито заволоділи майном Подвірного С. С. на загальну суму 9 690 грн.

Попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення: ч. 2 ст. 187 КК України.

Відомості про кримінальне правопорушення відповідно до вимог ч. 1 та ч. 4 ст. 214 КПК України внесено Іваненком Андрієм Романовичем, слідчим СВ Шевченківського ВП України у Львівській області, до Єдиного реєстру досудових розслідувань 16 серпня 2018 року за № 12017140050003746.

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

Подвірному С. С.
79070, м. Львів,
вул. Варшавська, 22 (ос.).

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
про початок досудового розслідування

місто Львів

18 серпня 2018 року

Повідомляю, що ваша заява про вчинене кримінальне правопорушення, яка надійшла до слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області 16 серпня 2018 року, розглянута.

Попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення: ч. 2 ст. 187 КК України.

Відомості про кримінальне правопорушення, відповідно до вимог ч. 1 та ч. 4 ст. 214 КПК України, внесено Іваненком Андрієм Романовичем, слідчим СВ Шевченківського ВП України у Львівській області до Єдиного реєстру досудових розслідувань 16 серпня 2018 року за № 12017140050003746.

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

ДОРУЧЕННЯ

для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, у кримінальному провадженні стосовно якої відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням

від «10» вересня 2018 року № 1313

видане на підставі постанови (ухвали) слідчого СВ Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області Іваненка А. Р. від «10» вересня 2018 року № 67-10.

(посада та прізвище, ім'я, по батькові особи (слідчого прокурора, слідчого судді), яка винесла постанову (постановила ухвалу),

чи найменування суду, що постановив ухвалу)

1. Львівський обласний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

(найменування центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги)

в особі Антоненко Олег Іванович

(прізвище, ім'я, по батькові уповноваженої службової особи (чергового) центру

який (яка) діє на підставі наказу (довіреності) директора центру від «17» квітня 2013 року № 245, призначає адвоката Олександрова Ореста Мироновича

(прізвище, ім'я, по батькові адвоката

(свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю від «18» травня 2013 року № 478, контактний телефон: (0322)75-99-94, поштова адреса: м. Львів, вул. Зелена, 15/8) для надання безоплатної вторинної правової допомоги (здійснення захисту, представництва інтересів особи у кримінальному провадженні, у якому підзахисного визнано потерпілим та складення документів процесуального характеру) в межах процесуальних прав і обов'язків, визначених статтями 46, 47 Кримінального процесуального кодексу України, протягом строку дії цього доручення Демянському Богдану Ігоровичу, 18.10.1990 р. н.

(прізвище, ім'я, по батькові особи, якій призначається адвокат,

у давальному відмінку, дата її народження)

у кримінальному провадженні № 12017140050003746 від 16.08.2018 року.

(номер кримінального провадження і дата його внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань)

2. Адвокатові Олександрову Оресту Мироновичу
(прізвище, ім'я, по батькові адвоката)

забезпечити надання безоплатної вторинної правової допомоги та
прибути _____ о 12 годині 00 хвилин «10» вересня 2018 року _____

(дата і час для прибуття адвоката з метою його участі у кримінальному провадженні)

до СВ Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області, м. Львів,
вул. Ак. Кучера, 5 (каб. 314).

(найменування і адреса місця (органу, установи) для прибуття адвоката з метою
його участі у кримінальному провадженні)

3. Це доручення діє до: закриття кримінального провадження;
закінчення останнього судового провадження з перегляду судових
рішень; використання всіх національних засобів правового захисту.

М. П.

Підпис

П. І. Б.

ПОСТАНОВА
про залучення захисника

місто Львів

10 вересня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області капітан поліції Іваненко Андрій Романович у кримінальному провадженні № 12017140050003746, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 16 серпня 2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

У провадженні СВ Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області перебувають матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12017140050003746 від 16.08.2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України.

Під час досудового розслідування, встановлено, що двоє осіб 16 серпня 2018 року близько 21 год 30 хв на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові вчинили розбійний напад на гр. Подвірного С. С., у ході якого заволоділи його майном на загальну суму 9 690 грн.

У вчиненні цього кримінального правопорушення підозрюється Демінський Богдан Ігорович, котрий 10 вересня 2018 року після роз'яснення йому процесуальних прав та обов'язків підозрюваного заявив клопотання про залучення захисника та вказав, що через відсутність коштів не може залучити його самостійно.

Центром із надання безоплатної правової допомоги було доручено здійснення захисту у даному кримінальному провадженні адвокатом Олександром Орестом Мироновичем.

Враховуючи, що гр. Олександр Орест Миронович представив свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю № 478, видане Львівською обласною кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури від 18 травня 2013 року та доручення Центру з надання безоплатної правової допомоги від 10 вересня 2018 року.

Керуючись ст.ст. 46, 48, 49, 110 КПК України, –

ПОСТАНОВИВ:

Залучити Олександрова Ореста Мироновича до участі в кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12017140050003746 від 16 серпня 2018 року як захисника.

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
капітан поліції підпис

А. Р. Іваненко

Слідчому СВ Шевченківського ВП
ГУНП у Львівській області
капітану поліції
А. Р. Іваненку

ЗАЯВА

Я, Гнатишин Михайло Романович, отримавши пам'ятку про процесуальні права підозрюваного та ознайомившись зі своїми правами та обов'язками, зокрема, що я маю право на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом із дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг, заявляю: _____

права та обов'язки підозрюваного мені роз'яснені та зрозумілі

Від послуг наданого мені захисника в особі адвоката Олександрова Ореста Мироновича

а також від участі в кримінальному провадженні іншого адвоката я відмовляюсь. Моя відмова від захисника не пов'язана з матеріальним становищем.

«10» вересня 2018 р.

Гнатишин М. Р.

Заява написана в моїй присутності:

Адвокат

підпис

О. М. Олександров

Заяву отримав:

слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП у Львівській області
капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

ПРОТОКОЛ
відмови від захисника

місто Львів

10 вересня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області Іваненко А. Р., у зв'язку з проведенням досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12014140050003746 від 16.08.2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України у приміщенні службового кабінету Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області, склав даний протокол про те, що підозрюваний Демінський Б. І., після вручення йому пам'ятки про процесуальні права підозрюваного, роз'яснення його прав і обов'язків та надання йому можливості конфіденційно поспілкуватись із запрошеним (призначеним) для захисту його інтересів адвокатом Олександровим О. М., що засвідчив свої повноваження довіреністю центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю № 478 від 12.09.2012 року, в присутності адвоката Олександрова О. М. заявив: права та обов'язки підозрюваного мені зрозумілі, від участі захисника відмовляюсь, що не пов'язано з матеріальним становищем

Протокол прочитаний вголос, записано правильно.

Підозрюваний підпис М. Р. Гнатишин

Захисник підпис О. М. Олександров

Протокол склав:
слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП у Львівській області
капітан поліції підпис А. Р. Іваненко

ПОСТАНОВА
про прийняття відмови від захисника

місто Львів

10 вересня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області капітан поліції Іваненко А. Р., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12014140050003746 від 16.08.2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

Демінський Б. І. разом з нестановленою особою 16 серпня 2018 року близько 21.30 год, перебуваючи на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові, підійшли до Подвірного С. С. та, погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножем, заволоділи майном Подвірного С. С. на суму 9 690 грн.

Ознайомившись зі своїми процесуальними правами підозрюваний Демінський Б. І., після надання йому можливості конфіденційно поспілкуватись із запрошеним (призначеним) для захисту його інтересів адвокатом Олександровим О. М., що засвідчив свої повноваження Свідомством про право на зайняття адвокатською діяльністю № 478 від 12.09.2012 року, в присутності адвоката Олександрова О. М. відмовився від її участі та участі будь-якого іншого адвоката, як його захисника, мотивуючи це тим, що він бажає захищати свої інтереси самостійно та його відмова від захисника не пов'язана з його матеріальним становищем.

Беручи до уваги, що мотиви підозрюваного Демінського Б. І. є обґрунтованими, участь захисника у кримінальному провадженні № 12014140050003746 не є обов'язковою, керуючись п. 2 ч. 3 ст. 42, ч. 1 ст. 49, ч. 1, ч. 2, 3 ст. 46, 110 КПК України, –

ПОСТАНОВИВ:

1. Прийняти відмову підозрюваного Демінського Богдана Ігоровича від захисника Олександрова Ореста Миколайовича у кримінальному провадженні внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12014140050003746 від 16.08.2018 року та повідомити про це захисника і підозрюваного.

Слідчий СВ Галицького ВП
ГУНП у Львівській області
капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

ПОВІДОМЛЕННЯ **про підозру**

місто Львів

10 вересня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції А. Р. Іваненко, у кримінальному провадженні № 12017140050003746, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 16 вересня 2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, та, встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 42, 276, 277 та 278 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Демінському Богдану Ігоровичу,
12.06.1987 року народження,
уродженця м. Львова,
громадянина України,
який проживає за адресою: м. Львів,
вул. Дорошенка 23, кв. 15

про те, що він підозрюється у розбійному нападі, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто кримінального правопорушення передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що Демінський Б. І. разом із невстановленою особою 16 серпня 2018 року близько 21.30 год, перебуваючи на перехресті вулиць Балабана та Джерельної в м. Львові, підійшли до Подвірного С. С. та, погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножем, стали вимагати віддати ручну сумку.

Після того як Подвірний С. С., усвідомлюючи таку погрозу як небезпечну для життя та здоров'я, почав тікати, зазначені особи наздогнали його та почали наносити удари по голові і тулубу від чого останній втратив свідомість.

Користуючись безпорадним станом, вказані особи заволоділи майном Подвірного С. С., а саме: ручною сумкою вартістю 800 гривень; гаманцем вартістю 150 грн, грошима в сумі 540 гривень; мобільним телефоном «Apple iPhone 5S» вартістю 8 200 гривень, загальом на суму 9 690 грн.

Таким чином встановлена достатність доказів для підозри Демінського Богдана Ігоровича у розбійному нападі, поєднаному з нанесенням тілесних ушкоджень, що є небезпечними для життя чи здоров'я, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України.

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України у Львівській області
капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор
Місцевої прокуратри № 2
міста Львова
старший радник юстиції

підпис

А. О. Романчак

10 вересня 2018 року

Згідно з ч. 3 ст. 42 КПК України роз'яснено, що Демінський Б. І. має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом із дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого стосовно підозри проти нього або в будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання щодо підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів і письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Про підозру мені повідомлено, копія письмового повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені й роз'яснені.

Підозрюваний

підпис

Б. І. Демінський

12 година 20 хвилин
«10» вересня 2018 року

Письмове повідомлення про підозру вручив:

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України у Львівській області
капітан поліції

підпис

А. Р. Іваненко

Додатки до тем 3, 4

Слідчому судді
Жовківського районного суду
Львівської області
Мороз Б. Б.

КЛОПОТАННЯ про тимчасовий доступ до речей

місто Жовква

«14» серпня 2018 року

Слідчий СУ ГУНП України у Львівській області майор поліції Шпак А. А., розглянувши матеріали кримінального провадження, внесенного до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 12017140050003746 від «13» серпня 2017 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

12.08.2017 р., близько 22 год 30 хв, Онищенко Валерій Петрович, 1987 р. н., проживає за адресою: Львівська обл., Жовківський р-н, с. Гряда, вул. Зелена, 11, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння і знаходячись у приміщенні власного житлового будинку (вул. Зелена, 11, с. Гряда Жовківського району Львівської області), під час сварки на ґрунті особистих неприязних стосунків зі своїм батьком Онищенко Петром Івановичем, з метою протиправного позбавлення життя, умисно завдав останньому два удари кухонним ножем у ділянку черевної порожнини. Вказаний умисел на позбавлення життя Онищенко П. І. Онищенко В. П. не був доведений до кінця з причин, що не залежали від волі останнього, оскільки Онищенко В. П. невідкладно доставлено до Жовківської ЦРЛ, де він отримав кваліфіковану медичну допомогу, що забезпечило збереження його життя. Своїми діями Онищенко В. П. учинив кримінально каране діяння, передбачене ч. 2 ст. 15 та ч. 1 ст. 115 КК України.

Під час вчинення вказаного злочину та доставлення Онищенко П. І. до Жовківської ЦРЛ останній був одягнутий у майку білого кольору та спортивні штани сірого кольору, що належать йому, і можуть бути речовими доказами у провадженні, адже зберегли на собі сліди вчинення злочину (сліди крові та проникаючих ударів в область черевної порожнини).

Виникає необхідність дослідження цих об'єктів на предмет установлення на них: слідів крові потерпілого та локалізації слідів від знаряддя злочину, що має значення для повного і об'єктивного дослідження обставин кримінального провадження.

Зважаючи на викладене, і те, що у матеріалах кримінального провадження вбачається наявність достатніх підстав вважати, що вказані речі та документи мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні, необхідно отримати тимчасовий доступ до одягу громадянина Онищенко П. І., а саме: майки білого кольору та спортивних штанів сірого кольору, в яких останній був одягнений під час вчинення злочину, які перебувають у володінні потерпілого Онищенко Петра Івановича 1963 р. н., керуючись ст.ст. 40, 131, 132, 159–167 КПК України, –

ПРОШУ:

Надати тимчасовий доступ до речей потерпілого Онищенко П. І. з можливістю їх вилучення, а саме:

1) майки білого кольору, в якій потерпілий був одягнений під час вчинення щодо нього кримінального проступку;

2) спортивних штанів сірого кольору, в яких потерпілий був одягнений під час вчинення щодо нього кримінального проступку, що перебувають у володінні Онищенко Петра Івановича, 1963 р. н.

Додатки:

1. Копія протоколу допиту підозрюваного Онищенко Валерія Петровича, 1987 р. н., на 5 арк.

2. Копія протоколу допиту свідка Кук Стефанії Василівни на 2 арк.

3. Копія протоколу допиту свідка Рака Івана Івановича на 2 арк.

4. Витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12017140050003746 від «13» серпня 2017 року.

Слідчий СУ ГУНП України
у Львівській області
майор поліції

(підпис)

А. А. Шпак

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор Червоноградської
місцевої прокуратури
старший радник юстиції

(підпис)

Ю. В. Гуцуляк

«14» серпня 2017 року

Слідчому судді
Жовківського районного суду
Львівської області
Мороз Б. Б.

ПРОТОКОЛ
тимчасового доступу до речей і їх тимчасового вилучення

м. Жовква

«15» серпня 2017 року

Слідчий СУ ГУНП України у Львівській області майор поліції Шпак Андрій Андрійович, у період з «10» год «15» хв до «11» год «05» хв у приміщенні Жовківської центральної районної лікарні, розташованому за адресою: Львівська обл., м. Жовква, вул. Героїв України, 2, керуючись ст.ст. 103–107, ст. 165 і 167 КПК України, у присутності потерпілого Онищенка Петра Івановича, 1963 р. н., який проживає за адресою: с. Грядя, вул. Зелена, 11, Львівської обл. Жовківського р-н, а також за участі понятих, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

1. Катетр Микола Федорович, 1980 р. н.,
проживає: Львівська обл., м. Жовква, вул. Т. Шевченка, 12/3

підпис

2. Капітанець Василь Тимофійович, 1970 р. н.,
проживає: Львівська обл., м. Жовква, вул. Соборності, 7

підпис

на підставі ухвали слідчого судді Жовківського районного суду Львівської області Мороз А. А. від «15» серпня 2017 року про тимчасовий доступ до речей і можливості їх тимчасового вилучення ознайомив присутніх із переліком речей потерпілого Онищенка П. І., до яких останнім фактично надано тимчасовий доступ із метою подальшого тимчасового вилучення, а саме:

1) майки білого кольору, в якій потерпілий був одягнутий під час вчинення щодо нього кримінального проступку;

2) спортивних штанів сірого кольору, в яких потерпілий був одягнутий під час вчинення щодо нього кримінального проступку.

Перед початком цієї процесуальної дії Онищенку Петру Івановичу, 1963 р. н., пред'явлено оригінал зазначеної ухвали суду, вручено її копію та роз'яснено, що, відповідно до ст. 166 КПК України, у разі невиконання ухвали про тимчасовий доступ до речей і документів

слідчий суддя, суд за клопотанням сторони кримінального провадження, якій надано право на доступ до речей і документів на підставі ухвали, має право постановити ухвалу про дозвіл на проведення обшуку згідно з положеннями Кримінального процесуального кодексу України з метою відшукування та вилучення зазначених речей і документів.

підпис

Під час ознайомлення із представленими речами встановлено:

1) майка натільна білого кольору з явними ознаками зношеності: на передній частині майки наявна пляма округлої форми речовини бурого кольору діаметром 350 мм. У центрі плями наявні два отвори довжиною 30 мм кожен;

2) штани спортивні сірого кольору: з явними ознаками зношеності, без вставок та написів, на яких є плями речовини бурого кольору, локалізовані у верхній передній частині.

Указані речі вилучені та упаковані в паперову коробку та опечатані печаткою СУ ГУНП України у Л/о № 1 для довідок.

Володільцю залишено опис вилучених речей та документів, його копія додається до цього протоколу.

Протокол прочитаний вголос усім учасникам слідчої дії. Зауважень і доповнень не надходило.

Володілець речей:

підпис

Поняті: 1)

підпис

2)

підпис

Протокол склав:

слідчий СУ ГУНП України

у Львівській області

майор поліції

(підпис)

А. А. Шпак

Слідчому судді
Жовківського районного суду
Львівської області
Мороз Б. Б.

КЛОПОТАННЯ
про арешт майна

місто (село) Жовква

«21» серпня 2017 року

Слідчий СУ ГУНП України у Львівській області майор поліції Шпак А. А.,
(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)

розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 12017140050003746 від «13» серпня 2017 року, за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 15 – ч. 1 ст. 115 КК України

(правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність)

ВСТАНОВИВ:

12 серпня 2017 р., приблизно о 22 год 30 хв, за адресою: с. Гряда, вул. Зелена, 11, Жовківського району Львівської області, Онищенко Валерій Петрович, 08 серпня 1987 р. н., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, під час сварки на ґрунті особистих неприязних стосунків, маючи умисел позбавити життя, умисно завдав два удари кухонним ножем у ділянку черевної порожнини гр. Онищенко Петру Івановичу.

12 серпня 2017 року під час проведення огляду місця події за адресою: с. Гряда, вул. Зелена, 11, Жовківського району Львівської області був вилучений кухонний ніж, яким були завдані удари гр. Онищенко Петру Івановичу.

Окрім того, 12 серпня 2017 року гр. Онищенко Валерій Петрович був затриманий за підозрою у вчиненні злочину. Під час здійснення обшуку в Онищенко В. П. виявлено та тимчасово вилучено сорочку зеленого кольору, джинси синього кольору, у яких був одягнений Онищенко В. П., на яких виявлено плями зі слідами бурого кольору.

Окрім того, 13 серпня 2017 року в помешканні Онищенко Валерія Петровича за адресою: с. Гряда, вул. Зелена, 11, Жовківського району Львівської області тимчасово вилучена джинсова куртка чорного кольору, на якій були виявлені плями бурого кольору, що належить гр. Онищенко Валерію Петровичу.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 131–132, 170–171 КПК України, –

ПРОШУ:

Накласти арешт на зазначене у клопотанні майно підозрюваного *Онищенка Валерія Петровича, яке вилучено під час особистого обшуку та обшуку у житлі Онищенка В. П.:*

1) куртку з джинсової тканини, яка застібається на металевий замок типу «блискавка», з урізаними кишнями;

2) сорочку з бавовни темно-зеленого кольору, на передній лівій половині – врізана кишень. Сорочка ношена, брудна, з дефектами від зносу;

3) штани з джинсової тканини синього кольору, застібаються на гудзик та металевий замок типу «блискавка», по боках із врізаними кишнями. Штани ношені, брудні, з дефектами від зносу;

4) кухонний ніж, довжиною 235 мм, який складається з клинка та рукоятки.

Додатки:

1. Копія протоколу огляду місця події на 4 арк.

2. Копія протоколу затримання на 3 арк.

3. Копія протоколу обшуку на 5 арк.

4. Витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань № 12017140050003746 від «13» серпня 2017 року.

Слідчий СУ ГУНП України
у Львівській області
майор поліції

(підпис)

А. А. Шнак

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор Червоноградської місцевої
прокуратури Львівської області
старший радник юстиції

Ю. В. Гуцуляк

«__» _____ 20__ року

ПРОТОКОЛ
виконання ухвали про арешт майна

місто (село) Жовква

«22» серпня 2017 року

Слідчий СУ ГУНП України у Львівській області майор поліції
Шпак А. А.,

у період з «09» год «30» хв до «09» год «55» хв, у приміщенні (на території) кабінеті слідчого _____,
(місце тимчасового вилучення майна або його передачі із зазначенням адреси)

керуючись ст.ст. 103–107, 175 КПК України, у присутності осіб:
підозрюваного Онищенка Валерія Петровича, 07 серпня 1987 р. н., проживає у с. Гряда Жовківського р-ну Львівської обл. _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)

(підпис)

яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Також їм заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: технічні засоби не застосовувались, _____,

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

_____ при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

(підпис)

склав цей протокол про те, що, відповідно до ухвали слідчого судді від «21» серпня 2017 року про арешт майна підозрюваного Онищенка В. П. _____,
(процесуальний статус особи, на майно якої накладається арешт)

йому заборонено відчуження належного йому автомобіля ВАЗ 2107 р. н. СВ 73 25 ВС, 1999 року випуску _____
(перелік майна)

У зв'язку із зазначеним Онищенко Віталію Петровичу
(особа, майно якої арештовано)

роз'яснюється, що у разі невиконання ухвали слідчого судді, тобто відчуження зазначеного майна, він (вона) може бути притягнутий(а) до кримінальної відповідальності за ст. 382 КК України.

З протоколом ознайомлені: Онищенко В. П. Протокол зачитаний вголос слідчим, зауважень не надходило.

(Спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу, зауваження і доповнення з боку учасників процесуальної дії; прізвище, ініціали, підпис).

З огляду на те, що особа, яка брала участь у проведенні процесуальної дії _____, відмовилася підписати протокол, їй надано право дати письмові пояснення щодо причин відмови від підписання: _____
(пояснення, підпис)

Факт надання (або відмови від надання) письмових пояснень особи щодо причин відмови підписати протокол засвідчується підписом її захисника (за-конного представника), а в разі його відсутності – понятих: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

У зв'язку з тим, що особа через фізичні вади або з інших причин не може особисто підписати протокол, ознайомлення такої особи з протоколом здійснюється у присутності її захисника (законного представника), який своїм підписом засвідчує зміст протоколу та факт неможливості його підписання особою

(прізвище, ініціали, підпис)

Особа, майно якої арештовано: *(підпис)* **В. П. Онищенко**

Протокол склав:
слідчий СУ ГУНП України
у Львівській області
майор поліції *(підпис)* **А. А. Шпак**

Прокурору Червоноградської
місцевої прокуратури
Львівської області
ст. раднику юстиції

Гуцуляку Ю. В.

**ПРОТОКОЛ
затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину**

с. Грядя Жовківського р-ну
Львівської області

«12» серпня 2017 року

Слідчий СВ ГУНП у Львівській області майор поліції Шпак А. А.
«12» серпня 2017 року о «23» годині «15» хвилин, в будинку № 11,
вул. Зелена, в с. Грядя Жовківського р-ну Львівської області, у присутності осіб:

1. Короткова Івана Петровича, 1960 р. н., прож.: вул. Зелена, 9,
с. Грядя Жовківського р-ну Львівської області.

2. Панкова Ігора Петровича, 1967 р. н., прож.: вул. Зелена, 10,
с. Грядя Жовківського р-ну Львівської області,

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: технічні засоби не застосовувалися.

Відповідно до ст.ст. 40, 104, 131,132, 207–211, 213 КПК України, затримав особу, підозрювану у вчиненні кримінального правопорушення:

Онищенко Валерій Петрович, народився в с. Грядя Жовківського р-ну Львівської області 08 серпня 1987 р. н.; прож.: вул. Зелена, 9, с. Грядя Жовківського р-ну Львівської області, громадянин України: паспорт серії КВ 234567, виданий Жовківським РВ УМВС України у Львівській області 03.06.2003 року, неодружений, не працює, раніше несудимий.

Підстави затримання:

1) якщо цю особу застали під час учинення злочину або замаху на його вчинення;

2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, зокрема потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин.

(необхідне підкреслити)

12.08.2017 р., приблизно о 22 год 30 хв, Онищенко В. П., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння і знаходячись у приміщенні власного

житлового будинку (вул. Зелена, 11) у с. Гряда Жовківського району Львівської області, під час сварки на ґрунті особистих неприязних стосунків зі своїм батьком Онищенко П. І., з метою протиправного позбавлення життя, умисно завдав останньому два удари кухонним ножем у ділянку червоної порожнини. Вказаний умисел на позбавлення життя Онищенко П. І. Онищенко В. П. не був доведений до кінця з причин, що не залежали від волі останнього, оскільки Онищенко В. П. невідкладно доставлено в медичний заклад, де він отримав кваліфіковану допомогу, що забезпечило збереження його життя.

Затриманому Онищенко В. П., згідно з ч. 4 ст. 208 КПК України, повідомлено зрозумілою для нього (неї) мовою підстави затримання та у вчиненні якого злочину він (вона) підозрюється, а також роз'яснено, що він (вона) має право отримувати медичну допомогу, негайно повідомити близьких родичів, членів сім'ї чи інших осіб (за вибором) про своє затримання і місце перебування, відповідно до положень ст. 213 КПК України, та інші процесуальні права, передбачені КПК України.

Органу (установі), уповноваженому законом на надання безоплатної правової допомоги: Львівській обласній спілці адвокатів повідомлено про затримання Онищенко Валерія Петровича, 08 серпня 1987 р. н. За бажанням затриманого про його затримання повідомлено батька затриманого Онищенко Петра Івановича.

Згідно з ч. 3 ст. 42 КПК України, затриманому Онищенко В. П. роз'яснено, що він має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, зокрема у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого стосовно підозри проти нього або в будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання щодо підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування, згідно з положеннями ст. 213 КПК України;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України, та вимагати відкриття матеріалів, згідно зі ст. 290 КПК України;

15) одержувати копії процесуальних документів і письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Згідно з ч. 7 ст. 42 КПК України, затриманий Онищенко В. П. зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – задалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам і розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Ознайомившись із підставами затримання та правами й обов'язками затриманого, підозрюваний Онищенко В. П. пояснив, що заяв, скарг і клопотань не має:

Онищенко В. П.
(підпис затриманого)

Слідчий Шнак А. А. на підставі ч. 3 ст. 208 КПК України, із дотриманням правил, передбачених ст.ст. 167, 168, ч. 7 ст. 223 і ст. 236 КПК України, у присутності понятих:

1) Короткова Івана Петровича, 1960 р. н., прож.: вул. Зелена, 9, с. Грядя Жовківського р-ну Львівської області;

2) Панкова Ігора Петровича, 1967 р. н., прож.: вул. Зелена, 10, с. Грядя Жовківського р-ну Львівської області, здійснив обшук затриманої особи Онищенко В. П., під час якого виявлено та вилучено:

1. Сорочку зеленого кольору з кишнями на лівому боці. Сорочка застібається на шість гудзиків, верхній гудзик відсутній. На лівому рукаві гудзик відсутній на відстані 45 мм. Від шва лівого плеча є пошкодження, довжиною 15 мм, яке зашито ниткою білого кольору. На правому рукаві на відстані 400 мм від шву рукава є неправильної округлої форми пляма речовини бурого кольору розміром 40×50 мм. На грудях, 5 мм нижче кишені, є неправильної округлої форми пляма речовини бурого кольору розміром 20×30 мм. Сорочку поміщено в поліетиленовий пакет та опечатано синтетичною білою ниткою, яка була склеєна печаткою для пакетів та на якій було поставлено підписи понятих, затриманого та слідчого, а також вказана дата вилучення і зроблено запис «сорочка зеленого кольору з речовиною бурого кольору, вилучена під час особистого обшуку затриманого Онищенко О. П.».

2. Джинси синього кольору, які заціпаються на один гудзик із металу жовтого кольору та замок-блискавку довжиною 150 мм. З переду, з лівого та правого боків, є дві врізані кишені. В області колін є пошкодження у вигляді потертості розмірами 12 мм на лівій штанині та 14 мм на правій. На правій накладній кишені є сліди речовини бурого кольору у вигляді маків довжиною 30 мм, шириною

7 мм. Джинси було поміщено в поліетиленовий пакет і опечатано синтетичною білою ниткою, яка була склеєна печаткою для пакетів та на якій поставлено підписи понятих, затриманого та слідчого, а також вказана дата вилучення і зроблено запис «джинсові штани синього кольору з речовиною бурого кольору, вилучені під час особистого обшуку затриманого Онищенка О. П.».

Зауваження і доповнення до протоколу:

Зауважень від учасників про проведення затримання і обшуку Онищенка В. П. не надходило.

_____ Онищенко В. П. _____ Коротков І. П. _____ Панков І. П.

Із протоколом ознайомлені поняті, яким, відповідно до вимоги ст. 66 КПК України, роз'яснено обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

1) Коротков І. П.
(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

2) Панков І. П.
(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Протокол склав:

слідчий СУ ГУНП України
у Львівській області
майор поліції

(підпис)

А. А. Шпак

Онищенко Петрові Івановичу
буд. № 11 , вул. Зелена, с. Гряда
Жовківського р-ну Львівської області

ПОВІДОМЛЕННЯ
про затримання Онищенка Валерія Петровича 07.08.1967 р. н.

місто (село) Львів

«13» серпня 2017 року

Шановний Петре Івановичу, відповідно до вимог ст.ст. 111, 112, 213 КПК України, повідомляю, що «12» серпня 2017 року о «23» години «15» хвилин затримано:

Онищенка Валерія Петровича, уродженця с. Гряда Жовківського р-ну Львівської області, 08 серпня 1987 р. н., прож.: вул. Зелена 9, с. Гряда Жовківського р-ну Львівської області, громадянин України, неодружений, не працює, раніше несудимий.

Причини затримання: підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 К України. Підстави затримання: безпосередньо після вчинення злочину очевидець, зокрема потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин.

Щодо Онищенка В. П. розпочато кримінальне провадження «12» серпня 2017 року № 12017140050003746, затриманий утримується в ІТТ Жовківського ВП ГУНП у Львівській області.

Слідчий СУ ГУНП України
у Львівській області
майор поліції

(підпис)

А. А. Шпак

сл. тел. (032) 245 78 90

Саку Іванові Васильовичу
керівнику центру з надання
правової допомоги
м. Львів, пл. Соборна, 3

ПОВІДОМЛЕННЯ
про затримання Онищенка Валерія Петровича 07.08.1967 р. н.

місто (село) Львів

«13» серпня 2017 року

Шановний Іване Васильовичу, відповідно до вимог ст.ст. 111, 112, 213 КПК України, повідомляю, що «12» серпня 2017 року о «23» годині «15» хвилин затримано:

Онищенка Валерія Петровича, уродженця с. Гряда Жовківського р-ну Львівської області, 08 серпня 1987 р. н., прож.: вул. Зелена, 9, с. Гряда Жовківського р-ну Львівської області, громадянин України, нео-дружений, не працює, раніше несудимий.

Причини затримання: підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 К України. Підстави затримання: безпосередньо після вчинення злочину очевидець, зокрема потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин.

Щодо Онищенка В. П. розпочато кримінальне провадження «12» серпня 2017 року № 12017140050003746, затриманий утримується в ІТТ Жовківського ВП ГУНП у Львівській області.

Із метою забезпечення права на захист прошу Вас призначити адвоката для захисту підозрюваного Онищенка В. П., постанова про доручення призначити захисника додається.

З повагою

слідчий СУ ГУНП України
у Львівській області
майор поліції

(підпис)

А. А. Шпак

сл. тел. (032) 245 78 90

Слідчому судді
Жовківського районного суду
Львівської області
(назва місцевого суду)
Морозу Б. Б.

КЛОПОТАННЯ
про застосування запобіжного заходу у виді домашнього арешту

місто (село) Жовква

«14» серпня 2017 року

Слідчий СУ ГУНП України у Львівській області майор поліції
Шпак А. А.

(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)

розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 12017140050003746 від «13» серпня 2017 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 15 – ч. 1 ст. 115 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

12.08.2017 р., близько 22 год 30 хв, Онищенко Валерій Петрович, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, знаходячись у приміщенні житлового будинку № 11, вул. Зелена, с. Грядя Жовківського району Львівської області, вчинив замах на умисне вбивство свого батька, Онищенка Петра Івановича.

Так, 12.08.2017 р., близько 22 год 30 хв, Онищенко В. П., перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, з метою знайти зарядний пристрій до свого телефону зайшов у приміщення кімнати житлового будинку № 11, вул. Зелена, с. Грядя Жовківського району Львівської області, де в цей час на ліжку відпочивав його батько Онищенко П. І. Шукаючи зарядний пристрій, Онищенко В. В. своїми діями розбудив Онищенка П. І., який, прокинувшись, встав і почав докоряти останньому щодо надмірного вживання алкогольних напоїв. Із цього приводу між ними виникла сварка, під час якої Онищенко П. І. штовхнув свого сина Онищенка В. В. рукою в плече, від чого останній впав на диван, що знаходився у кімнаті. Онищенко В. В., керуючись раптово виниклим умислом, спрямованим на позбавлення життя свого батька, який виник на ґрунті особистих неприязних відносин, щодо подій, які відбулися з метою реалізації свого злочинного умислу, вставши з дивану, взяв правою рукою з дерев'яної тумби кухонний ніж, яким завдав два удари в ділянку знаходження життєво важливих органів – живота Онищенка П. І., спричинивши рани в правій підреберній ділянці, які проникають у черевну порожнину з ушкодженням печінки, очеревини та прохідної кишки, які, згідно з висновком судово-медичної експертизи № 12345

від 23.08.2017, належать до тяжкого тілесного uszkodження, є небезпечними для життя в момент заподіяння.

(виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на матеріали, що підтверджують ці обставини)

Ч. 1 ст. 15 – ч. 1 ст. 115 КК України

(правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність)

Зважаючи на те, що *Онищенко Валерій Петрович* не працює, неодружений, не має на утриманні дітей, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, за яке передбачено покарання у виді позбавленні волі на строк від семи до п'ятнадцяти років

(обґрунтування необхідності покладення на підозрюваного, обвинуваченого конкретних обов'язків, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України)

У вчиненні кримінального правопорушення підозрюється *Онищенко Валерій Петрович, 08.08.1987 р. н., уродженець м. Жовкви Львівської області, українець, громадянин України, освіта середня, непрацює, неодружений, раніше неосудний, проживає за адресою: с. Гряди Жовківського р-ну Львівської області, вул. Зелена, 11*

(прізвище, ім'я, по батькові; число, місяць, рік народження; місце народження; громадянство; освіта; професія; місце роботи; сімейний стан; судимість; місце проживання)

З огляду на те, що підозрюваний *Онищенко Валерій Петрович*

(прізвище, ім'я, по батькові підозрюваного)

може незаконно впливати на потерпілого, свідка, експерта, переховуватися від органів досудового розслідування та суду, перешкоджати встановленню істини у кримінальному провадженні, вчинити інше кримінальне правопорушення,

(один або кілька ризиків, зазначених у ст. 177 КПК України, із викладенням обставин, що підтверджують наявність зазначених ризиків, та посиланням на матеріали, що підтверджують ці обставини, а також обґрунтування неможливості запобігання ризику, шляхом застосування більш м'яких запобіжних заходів)

керуючись вимогами ст.ст. 40, 131, 132, 176–178, 181, 184, 194 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Застосувати щодо підозрюваного *Онищенко Валерія Петровича, 08.08.1987 р. н., уродженця м. Жовкви Львівської області, українця, громадянина України, освіта середня, непрацюючого, неодруженого, раніше несудимого, що проживає за адресою: с. Гряди Жовківського р-ну Львівської області, вул. Зелена, 11, запобіжний захід у вигляді домашнього арешту в період часу доби з 20.00 год до 7.00 год без застосування електронного засобу контролю.*

2. Покласти на підозрюваного Онищенка Валерія Петровича такі обов'язки:

1. Прибувати до слідчого СУ ГУНП України у Львівській області майора поліції Шпака А. А. кожного вівторка та четверга місяця об 10.00 год. Не покидати місце проживання з 22.00 до 08.00 год кожної доби.

2. Не відлучатися із місця проживання, а саме: будинку № 11, вул. Зелена, що в с. Гряди Жовківського району Львівської області, без дозволу слідчого, прокурора або суду.

3. Утримуватися від спілкування з батьком Онищенком П. І. і свідком у кримінальному провадженні Раком І. І.

4. Не відвідувати місця, у яких здійснюють реалізацію алкогольних напоїв.

Додатки:

1. Копія повідомлення про підозру на 1 арк.,

2. Копія допиту потерпілого Онищенко П. І. на 2 арк.

3. Копія протоколу допиту свідка Рак І. І. на 2 арк.

4. Копія протоколу місця події від 12.08.2017 року на 3 арк.

5. Перелік свідків, яких необхідно допитати під час судового розгляду, на 2 арк.

6. Витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань № 12017140050003746 від «13» серпня 2017 року на 3 арк.

Слідчий СУ ГУНП України

у Львівській області

майор поліції

(підпис)

А. А. Шпак

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор Жовківської місцевої прокуратури

Львівської області, ст. радник юстиції

(посада, найменування органу,

Василевич І. А.

підпис, прізвище, ініціали)

«14» серпня 20 17 року

**Копію клопотання та доданих до нього
матеріалів на 14 арк. отримав:**

Онищенко П. І.

(підпис)

(прізвище, ініціали підозрюваного)

«14» серпня 20 17 року

«12» год «00» хв

ПРОТОКОЛ
роз'яснення підозрюваному обов'язків,
передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України

місто (село) Жовква «14» серпня 2017 року

Слідчий СУ ГУНП України у Львівській області майор поліції Шпак А. А.
(слідчий, посада, найменування органу, ініціали, прізвище)

розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 12017140050003746 від «13» серпня 2017 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 15 – ч. 1 ст. 115 КК України;

згідно зі ст.ст. 103, 104, ч. 5 ст. 194 КПК України, склав цей протокол про те, що

о «17» год «15» хв підозрюваному Онищенко Валерію Петровичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

о «17» год «20» хв його захиснику Гурському Володимирі Степановичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

оголосив ухвалу слідчого судді про застосування запобіжного заходу у вигляді **домашнього арешту** та роз'яснив обов'язки, зазначені в ухвалі слідчого судді:

1) прибувати до слідчого СУ ГУНП України у Львівській області майора поліції Шпака А. А. кожного вівторка та четверга місяця об 10.00 год;

2) не відлучатися з місця проживання, а саме: будинку № 11, вул. Зелена, що в с. Гряда Жовківського району Львівської області без дозволу, слідчого, прокурора або суду;

3) утримуватися від спілкування з будь-ким;

4) здати на зберігання до слідчого паспорт для виїзду за кордон чи інші документи, що дають дозвіл на виїзд із території України;

5) носити електронний засіб контролю.

(перелік обов'язків)

Сутність обов'язків, передбачених ухвалою слідчого судді, та строки їх застосування, роз'яснення мені зрозумілі.

Підозрюваний _____ Онищенко В. П.
(дата, підпис) (прізвище, ініціали)

Із протоколом ознайомлені: Зауважень і доповнень немає.

(спосіб ознайомлення, зауваження і доповнення учасників процесуальної дії; прізвище, ініціали, підпис)

Протокол склав:
слідчий СУ ГУНП України
у Львівській області
майор поліції

(підпис)

А. А. Шпак

Додатки до теми 5

**ПРОТОКОЛ
допиту підозрюваного**

місто Львів

21 листопада 2018 року

Допит розпочато о 13 год 00 хв

Допит закінчено о 13 год 40 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кириловець Вадим Іванович, у кримінальному провадженні № 1200016562334534, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2018 року в приміщенні кабінету № 203 Франківського ВП ГУНП у Львівській області в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Захисник: адвокат Бабенко Андрій Миколайович, свідоцтво № 1234 від 13.04.1999 р.

підпис

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

технічні засоби фіксації не використовувалися

(характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються

при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

з дотриманням вимог ст.ст. 42, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як підозрюваного:

1. Прізвище, ім'я та по батькові	<u>Михаленко Р. В.</u>
2. Дата та місце народження	<u>12 лютого 1983 року</u>
<u>в м. Дніпропетровську</u>
3. Національність	<u>українець</u>
4. Громадянство	<u>Україна</u>
5. Освіта	<u>середня</u>
6. Місце роботи (навчання)	<u>не працює</u>
7. Рід заняття та посада	
8. Місце проживання (реєстрації)	<u>49067 м. Львів, вул. Лисенка,</u>
<u>154 кв. 27, тел. 27-30-75</u>
9. Судимість	<u>не судимий</u>
10. Чи є депутатом (якої Ради)	<u>ні</u>

11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу, паспорт КМ № 345678 виданий 19.07.2007 р. Франківським ВП ГУНП у Львівській області.

Підозрюваному роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні № 1200016562334534 у зв'язку із вчиненням ним кримінального правопорушення: розбійного нападу на Лісовця С. С., учиненого групою осіб.

Підозрюваному Михаленку Р. В. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

підпис

Підозрюваному Михаленку Р. В. роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї, а також ст. 20 КПК України про право на захист.

підпис

Підозрюваному Михаленку Р. В. роз'яснено порядок проведення допиту, його права та обов'язки, передбачені ст. 42 КПК України, а також вручено Пам'ятку про його процесуальні права та обов'язки.

підпис

Права та обов'язки, а також порядок проведення допиту мені роз'яснені та зрозумілі.

Пам'ятка про процесуальні права й обов'язки підозрюваного мені вручена 20 листопада 2018 року.

Підозрюваний: Михаленко Р. В.

підпис

Ознайомившись зі своїми правами, підозрюваний заявив, що давати показання та відповідати на показання він погоджується.

Під час проведення допиту виявив бажання на участь захисника Бабенка А. М.

Показання бажає давати українською мовою та викладати їх під запис.

Послуг перекладача _____ не потребує.

Підозрюваний: Михаленко Р. В.

підпис

На пропозицію дати показання щодо підозри Михаленко Р. В. дав такі показання: З приводу розбійного нападу на Лісовця С. С., можу сказати, що я не знаю ніякого Лісовця С. С. і ніяких відомостей стосовно розбійного нападу на нього не маю. 19 листопада 2018 року о 18 год 30 хв де я був не пам'ятаю, але розбійного нападу я не вчиняв. Вилучений у мене мобільний телефон Нокія 6300 я придбав у незнайомого мені чоловіка біля ринку «Калина красна», що на перехресті вулиці Косіора та проспекту імені Газети «Правда» у м. Львові. Як цей чоловік виглядає я не пам'ятаю, бо його не розглядав, тому що він мене не цікавив.

Питання слідчого: Що Ви можете пояснити стосовно пошкодження нижньої губи на вашому обличчі?

Відповідь Михаленка Р. В.: Пошкодження нижньої губи я спричинив собі сам, коли з технічних причин заготовка цвяха застрягла у станку і я її намагався витягти за допомогою плоскогубців, але вони сприснули і я своєю ж рукою випадково вдарив себе по нижній губі. Таке не часто, але трапляється на моєму робочому місці.

Показання зафіксовані на носії інформації

додаткові засоби фіксації не застосовувалися.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту не надходили.
(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення зі змістом протоколу, а саме прошу надати мені протокол для особистого ознайомлення.

Ознайомившись із текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надійшли.

Підозрюваний Михаленко Р. В.

підпис

Захисник Бабенко А. М.

підпис

Учасники _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

/ _____ /
(підпис)

Допитав:

**слідчий Франківського ВП ГУНП
у Львівській області
капітан поліції**

підпис

В. І. Кириловець

Начальникові
Франківського ВП ГУНП
у Львівській області
полковнику поліції
Кравчуку І. В.

ДОРУЧЕННЯ
про проведення слідчих (розшукових) дій
(негласних слідчих (розшукових) дій) у порядку ст. 40 КПК України

У провадженні СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області перебувають матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1200016562334534 від 19.11.2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 19.11.2018 року приблизно о 18 год 30 хв, Малишев Р. В., знаходячись на перехресті вулиць Калинової та Косіора в м. Львові, за попередньою змовою з невідомою особою, із застосуванням насильства, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я, відкрито викрав чуже майно, яке належить гр. Буньку С. С.

У ході досудового розслідування встановлено, що дане кримінальне правопорушення вчинив Малишев Р. В. спільно з Бобровим М. С. Враховуючи викладене, керуючись ст.ст. 40, 41 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Доручити працівникам о/у ВКР Франківського ВП ГУНП у Львівській області встановити місце знаходження Малишева Р. Я. – особи кавказької національності, на зріст приблизно 175–180 см, на вигляд 25–30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, два середні верхні зуба з металу жовтого кольору, був одягнений у чорну кепку, «дуту» коротку куртку чорного кольору, джинсові штани синього кольору, темні черевики та доставити його до слідчого відділу Франківського ВП ГУНП у Львівській області для проведення слідчих дій.

2. Мотивовану відповідь разом із матеріалами, які отримані під час виконання доручення направити до слідчого відділу Франківського ВП ГУНП у Львівській області у десятиденний термін.

Слідчий Франківського ВП ГУНП
у Львівській області
капітан поліції
21.11.2018

підпис

Р. І. Бабич

Начальникові
Франківського ВП ГУНП
у Львівській області
полковнику поліції
Кравчуку І. В.

Рапорт

Доповідаю Вам про те, що мною за дорученням слідчого Франківського ВП ГУНП у Львівській області Малишева Р. В. проведено комплекс розшукових дій зі встановлення місця знаходження Арзуманяна С. С. – особи кавказької національності, на зріс приблизно 175–180 см, на вигляд 25–30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, два середні верхні зуба з металу жовтого кольору, був одягнений у чорну кепку, «дуту» чорну коротку куртку, сині джинсові штани та темні черевики.

У ході виконання доручення встановлено, що Арзуманян Спартак Симавонович, 18.08.1988 р. н., проживає за адресою: м. Львів, вул. Горяна, 18, кв. 118, однак за місцем проживання його не виявлено, тому доставити останнього до слідчого відділу Франківського ВП ГУНП у Львівській області було не можливо.

Оперуповноважений ВКР
Франківського ВП ГУНП
у Львівській області
лейтенант поліції

підпис

Р. І. Бабич

23.11.2018 року

ПРОТОКОЛ
допиту потерпілого

місто Львів

19 листопада 2018 року

Допит розпочато о 21 год 00 хв

Допит закінчено о 21 год 30 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кириловець Віктор Ігорович, у кримінальному провадженні № 1200016562334534, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2018 року в приміщенні кабінету № 203 Франківського ВП ГУНП у Львівській області в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

_____ (їх прізвище, ім'я, по-батькові, дата народження та місце проживання, підпис)

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: _____
не застосовувалися

_____ (характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації,

_____ які застосовуються при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

із дотриманням вимог ст.ст. 55, 56, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як потерпілого:

1. Прізвище, ім'я та по батькові: Сидоров В. В.
2. Дата та місце народження: 15 жовтня 1980 року народження, уродженець м. Львова.
3. Національність: українець.
4. Громадянство: України.
5. Освіта: середня спеціальна (закінчив Львівський зварювальний технікум у 1999 році).
6. Місце роботи (навчання): у приватного підприємця «Григоренко».
7. Рід заняття та посада: охоронець.
8. Місце проживання (реєстрації): м. Львів, вул. Городоцька, буд. 17, кв. 3.
9. Судимість: зі слів раніше не судимий.
10. Чи є депутатом (якої Ради): не є депутатом.

11. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу: Паспорт серії ЦЦ 123456, виданий Індустріальним РВ Франківським МУ ГУМВС України в Львівській області.

Потерпілому роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні щодо розбійного нападу на нього, вчиненого невстановленими слідством особами.

Потерпілому Сидорову В. В. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

підпис

Потерпілому Сидорову В. В. роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

підпис

Потерпілому Сидорову В. В. роз'яснено порядок проведення допиту, його права, передбачені ст. 56 КПК України, та обов'язки, передбачені ст. 57 КПК України.

підпис

Потерпілого Сидорова В. В. попереджено про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (Завідомо неправдиве показання).

підпис

Ознайомившись із своїми правами, потерпілий заявив, що бажає давати показання українською мовою та викладати їх під запис.

Послуг перекладача не потребує.

Потерпілий: Сидоров В. В.(підпис)

На пропозицію дати показання щодо обставин вчиненого на нього групового розбійного нападу Сидоров В. В. дав такі показання: 19 листопада 2018 року приблизно о 18 год 30 хв я знаходився на перехресті вулиць Калинової та Косіора в м. Львові. В руці я тримав барсетку темно-коричневого кольору, вартістю 400 грн, в якій знаходилися:

1) гаманець зі штучної шкіри чорного кольору, вартістю 50 грн, в якому були 230 грн купюрами у 100, 50, 50, 10, 10 та 10 грн, а також електронна пластикова зарплатна картка «Приватбанку» на мое ім'я;

2) мобільний телефон Нокія 6300 IMEI 1234567891234, корпус сріблястого кольору з тріщиною на задній його частині. Вартість телефону оцінюю в 700 грн;

У цей час до мене підійшли двоє раніше невідомих мені осіб чоловічої статі, прикмети яких я добре пам'ятаю.

Прикмети першого: європейської національності, зріс приблизно 170–175 см, на вигляд 25–30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, над лівою частиною верхньої губи невеликий вертикальний шрам розміром майже 0,5 см, був одягнений у чорну шапку-горщик, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та темні черевики.

Прикмети другого: кавказької національності, зріс приблизно 175–180 см, на вигляд 25–30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, два середні верхні зуба з металу жовтого кольору, був одягнений у чорну кепку, «дуту» чорну коротку куртку, сині джинси та темні черевики.

Перший з них дістав із правої кишені своєї куртки ніж та сказав мені, щоб я віддав свою барсетку. Розуміючи реальність їх намірів, я спробував втекти від них і побіг у бік Будинку культури «Нижньодніпровського трубного заводу». Але біля службового входу Будинку культури мене наздогнали. Перший чоловік спробував вдарити мене кулаком правої руки в голову, але не втримав рівновагу та впав на мене, зачепившись руками мені за куртку. Скориставшись тим, що він знаходився переді мною в нахиленому стані, я вдарив його коліном ноги, скоріше за все правої, в обличчя. Після цього удару цей чоловік продовжував триматися за мене, притиснувшись обличчям до моєї куртки.

У цей час другий нападник наблизився до мене з правого боку, штовхнув руками на землю та почав бити ногами в область голови та тулуба. Весь цей час я намагався тримати свою барсетку в обох руках. Однак від нанесених ударів я на деякий час (приблизно на півхвилини) втратив свідомість, чим скористався перший нападник та вирвав з моїх рук барсетку. Хоча цей момент я не пам'ятаю, оскільки був непритомний, але, прийшовши до тями, побачив як перший нападник, той що зі шрамом на обличчі, тримає в лівій руці мою барсетку говорить другому нападнику, що треба швидко йти. Після цього вони побігли по вулиці Калиновій в бік проспекту імені Газети «Правда».

Після цього на передній правій частині куртки, в яку я був одягнений, я помітив декілька плям крові. Оскільки нанесені мені тілесні ушкодження не супроводжувалися кровотечею, я зробив висновок, що це кров першого нападника, якого я вдарив коліном під час нападу на мене. Одразу після цього я дійшов до міської клінічної лікарні № 6 м. Львова, де мені надали медичну допомогу.

Показання зафіксовані на носії інформації додаткові технічні засоби фіксації не застосовувалися.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту не надходили.
(надходили, не надходили)

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення зі змістом протоколу, а саме надання складеного слідчим протоколу для особистого прочитання.

Ознайомившись із текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надійшло.

Потерпілий

В. В. Сидоров

підпис

Допитав:

слідчий СВ Франківського ВП ГУНП

у Львівській області

капітан поліції

підпис

В. І. Кириловець

Від підписання протоколу допиту відмовляюсь у зв'язку з _____

(вказати причини такої відмови з боку потерпілого або іншого учасника процесуальної дії)

Потерпілий

Сидоров Володимир Васильович / _____ /

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Представник _____ / _____ /

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Поняті (у разі відсутності представника (захисника) потерпілого):

1. _____ / _____ /

2. _____ / _____ /

(слідчий, посада, найменування органу, підпис, прізвище, ініціали)

**ПРОТОКОЛ
допиту свідка**

м. Мукачєво

«11» лютого 2018 року

Допит розпочато о «01» год «00» хв

Допит закінчено о «02» год «00» хв

Слідчий Мукачівського районного відділення поліції Мукачівського відділу поліції ГУНП у Закарпатській області, капрал поліції Король С. С., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1200016462334534 від 10.02.2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 п. 2 ст. 115 КК України, у приміщенні службового кабінету № 41 в присутності осіб: сторонні особи відсутні, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про її обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії: особа відсутня, без застосування технічних засобів, із дотриманням вимог ст.ст. 65, 66, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як свідка:

1. Прізвище, ім'я, по батькові: Іванова Надія Михайлівна.
2. Рік народження: 02.02.1962 року.
3. Освіта: середня.
4. Громадянство: України.
5. Національність: українка.
5. Місце роботи, посада, заняття: пресувальник УАП СП «Фішер – Мукачєво».
6. Місце фактичного проживання: с. Березинка, вулиця Нова, будинок № 7 Мукачівського району (моб. тел.: 05011223434).
7. Місце реєстрації: с. Березинка, вулиця Нова, будинок № 7 Мукачівського району, Закарпатської області.
7. Місце народження: с. Березинка, Мукачівського району, Закарпатської області.
8. Документ, що засвідчує особу: особа встановлена.

Свідку Івановій Надії Михайлівні роз'яснено, що її викликано для дачі показань у кримінальному провадженні № 0000011111222, яке зареєстровано в ЄРДР 10.02.2018 року за ст. 115 ч. 2 п. 2 КК України.

/ _____ /
(підпис)

Свідкові Івановій Н. М. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати

показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом

(підпис)

Свідкові *Івановій Н. М.* роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

(підпис)

Свідкові *Івановій Н. М.* роз'яснено порядок проведення допиту та його права й обов'язки, передбачені ст. 66 КПК України, згідно з якою:

1. Свідок має право:

1) знати, у зв'язку з чим і в якому кримінальному провадженні він допитується;

2) користуватися під час давання показань та участі у проведенні інших процесуальних дій правовою допомогою адвоката, повноваження якого підтверджуються згідно з положеннями ст. 50 Кримінального процесуального кодексу України (*а саме: 1) свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю; 2) ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги*);

3) відмовитися давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення, а також показання щодо відомостей, які згідно з положеннями ст. 65 цього Кодексу не підлягають розголошенню (*а саме – не можуть бути допитані як свідки: 1) захисник, представник потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, законний представник потерпілого, цивільного позивача про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з кримінальним провадженням про відомості, виконання функцій представника чи захисника; 2) адвокати про відомості, які становлять адвокатську таємницю; 3) нотаріуси – нотаріальну таємницю; 4) медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя про відомості, які становлять лікарську таємницю; 5) священнослужителі про відомості, одержані ними на сповіді віруючих; 6) журналісти – відомості, які містять конфіденційну інформацію професійного*

характеру, надану за умови нерозголошення авторства або джерела інформації; 7) професійні судді, про обставини обговорення в нарадчій кімнаті, народні засідателі та присяжні стосовно питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали; 8) особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення; 9) особи, до яких застосовані заходи безпеки, щодо дійсних даних про їх особи; 10) особи, які мають відомості про дійсні дані про осіб, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо цих даних. Не можуть без їх згоди бути допитані як свідки (та мають право відмовитися давати показання) особи, які мають право дипломатичної без згоди недоторканності, а також працівники дипломатичних представництв представника дипломатичної установи);

4) давати показання рідною або іншою мовою, якою він вільно володіє, і користуватися допомогою перекладача;

5) користуватися нотатками і документами при даванні показань у тих випадках, коли показання стосуються будь-яких розрахунків та інших відомостей, які йому складно тримати в пам'яті;

6) на відшкодування витрат, пов'язаних із викликом для давання показань;

7) ознайомлюватися з протоколом допиту та заявляти клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень, а також власноручно робити такі доповнення і зауваження;

8) заявляти клопотання про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом;

9) заявляти відвід перекладачу.

2. Свідок зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду;

2) давати правдиві показання під час досудового розслідування та судового розгляду;

3) не розголошувати без дозволу слідчого, прокурора, суду відомості, які безпосередньо стосуються суті кримінального провадження та процесуальних дій, що здійснюються (здійснювалися) під час нього, і які стали відомі свідку у зв'язку з виконанням його обов'язків.

3. Особа, яку залучають до проведення процесуальних дій під час досудового розслідування як понятого, або яка стала очевидцем таких дій, зобов'язана на вимогу слідчого, прокурора не

розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії. Крім того, згідно з ч. 7 ст. 224 Кримінального процесуального кодексу України за бажанням допитуваної особи вона має право викласти свої показання власноручно. За письмовими показаннями особи їй можуть бути поставлені додаткові запитання.

(підпис)

Свідка Іванову Надію Михайлівну, 02.02.1962 року народження, відповідно до ст. 67, попереджено про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (Завідомо неправдиве показання) та ст. 385 КК України (Відмова свідка від давання показань).

(підпис)

Ознайомившись зі своїми правами, свідок заявив, що бажає давати показання під запис та українською мовою володіє _____ (підпис)

Послуг перекладача не потребує. Під час давання показань користуватися правовою допомогою адвоката не потребує

(підпис)

По суті завданих питань свідок пояснив таке: я проживаю з народження, оскільки даний будинок належав моїй померлій матері. Крім мене за вказаною адресою, мешкають мій рідний син Іванов Іван Іванович, 02.09.1983 року народження, моя невістка Іванова Іванна Іванівна, 17.04.1990 року народження. Вказаний будинок № 7 на вулиці Нова в с. Березинка, Мукачівського району, належить на праві власності саме мені.

Мій син Іванов Іван та Іванова Іванна в 2018 році одружилися та після того почали проводити поточний ремонт у будинку поряд із моїм, тобто в нас у дворі наявно два будинки в одному з яких я продовжую мешкати, а вони на той час проводили в іншому ремонт. Тому лишень останні 2 роки мій син та невістка мешкають разом зі мною за вказаною адресою у с. Березинка.

Мій син Іванов Іван на даний час працює в супермаркеті «Сіверленд» у місті Мукачево на вулиці Матросова в пекарні пекарем.

Моя невістка Іванова Іванна на даний час перебуває у декретній відпустці по догляду за малолітньою дитиною (моєю внучкою Івановою Василюною), а до народження дитини моя невістка працювала приватним підприємцем на ринку «Ллона», який розташований на автостанції в місті Мукачево. На ринку вона торгувала дитячими речами у торговому павільйоні.

Саме під час проживання у с. Березинка, Мукачівського району за вказаною адресою, у моєї невістки Іванової Іванни та мого сина Іванова Івана, народилася донька (моя внучка), Іванова Василина Іванівна, 01 січня 2018 року.

Від початку одруження моєї невістки Іванової Іванни із сином Івановим Іваном та до цього дня, між нами були та є нормальні, дружні, родинні відносини. Також у мене нині є дружні відносини із батьками моєї невістки. Наголошую, між моєю невісткою та мною особисто, теж нормальні, дружні, родинні відносини. Також хочу додати, що моя невістка із моїм сином Іваном перейшли мешкати до іншого будинку у спільному дворі с. Березинка не одразу бо тривалий час ішов ремонт у будинку, та самий будинок належить покійній рідній бабці Івана. В протоколі допиту хочу уточнити, що моя невістка за час спільного проживання у будинку фактично кожен раз, коли мій син Іван заступав на чергування до пекарні просилася до своїх батьків ночувати у місто Мукачево.

Під час нашого спільного проживання в одному дворі та в різних будинках під номером 7 на вулиці Нова в с. Березинка, Мукачівського району, тобто останні два роки я особисто не можу пригадати випадки пов'язанні зі сваркою, яка б могла супроводжуватися спричиненням тілесних ушкоджень один одному. Відколи народилася внучка, я бачила, що моя невістка постійно її доглядала, уважно ставилася до її виховання, а саме активно готувала її до вступу в дитячий садочок шляхом відвідування психологічного центру під назвою «Школа радості», який розташований в місті Мукачево в приміщенні будівлі, де розташований дитячий магазин «Дядя Вася».

Дану школу (центр) вона відвідувала з онучкою Іванною, з осені 2018 року. І раніше, і нині я не помічала дивної поведінки в діях моєї невістки.

Про подію, яка відбулася сьогодні (10.02.2018 року), можу засвідчити, що приблизно о 18 год до мене у будинок увійшов із внучкою на руках, яка була обгорнута у ковдру, сват Петренко Іван та почав голосно просити мене їхати швидко зі мною на його автомобілі до лікарні, бо потрібно рятувати внучку Василину, оскільки її порізала ножем його донька Іванова Іванна. Я одразу вибігла за ним у двір та сіла до салону автомобіля Івана, а саме до автомобіля марки «Мерседес-Бенц Віто», білого кольору. Уточнюю, коли я бігла двором, то нікого у дворі будинку чи на крильці будинку, де мешкає мій син із невісткою, не бачила.

На вказаному автомобілі я зі сватом почали швидко їхати до обласної дитячої лікарні в місті Мукачево. Уточнюю, під час руху в автомобілі саме я тримала на руках у ковдрі нашу внучку, а сват керував

автомобілем. За весь час я особисто не чула від дитини криків чи інших звуків. По дорозі, в автомобілі, сват особисто почав дзвонити за номером мобільного телефону мого сина Івана, якому повідомив вказані обставини, свідком яких він був, та, щоб він швидко прийшов додому в село Березинка, бо Іванна напевно зійшла з глузду та може із собою усяке наробити. Далі він розмову з ним припинив, бо продовжував керувати автомобілем на великій швидкості.

Після цього, сват дорогою передзвонив своїй дружині Петренко Надії та її теж через деякий час забрав із вулиці до автомобіля і ми всі поїхали до лікарні, та ще по дорозі моя сваха Надія передзвонила за номером телефону «103» й викликала до села Березинка, Мукачівського району автомобіль швидкої медичної допомоги. Коли ми приїхали до Закарпатської обласної лікарні в місті Мукачево, то сват швидко через приймальне відділення побіг із дитиною на руках на другий поверх лікарні, а я залишилася на першому поверсі. Орієнтовно через десять хвилин зійшов на перший поверх і повідомив мені, що моя внучка Василина померла.

Востаннє свою невістку я бачила до вказаної події орієнтовно 05, 06 лютого 2018 року, хоча 09 лютого 2018 року до мене ввечері заходить у будинок син Іван, привітатися та повідомити, що батько привезе Іванну згодом, а він прийшов додому без неї бо потрібно запалити в печі, щоб було тепло.

Показання зафіксовані на носії інформації: **технічні засоби фіксації інформації не застосовувалися.** За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту не надходили. Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення зі змістом протоколу, а саме: з протоколом ознайомлені шляхом його перечитування. Після ознайомлення з текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень: не надходили.

СВІДОК:

_____ Іванова Надія Михайлівна _____ / _____ /
(підпис)

Допитав:

**слідчий СВ Мукачівського РВП
Мукачівського ВП ГУНП
в Закарпатській області
капрал поліції**

С. С. Король

ПРОТОКОЛ
допиту свідка

м. Мукачево

«10» лютого 2018 року

Допит розпочато о «23» год «40» хв

Допит закінчено о «00» год «58» хв

Слідчий Мукачівського районного відділення поліції Мукачівського відділу поліції ГУНП в Закарпатській області, капрал поліції Король С. С., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 00000011111222 від 10.02.2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 п. 2 ст. 115 КК України, у приміщенні службового кабінету № 41 в присутності осіб: **сторонні особи відсутні**, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про її обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії: особа відсутня, без застосування технічних засобів, з дотриманням вимог ст.ст. 65, 66, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як свідка:

1. Прізвище, ім'я, по батькові: Петренко Іван Петрович.
2. Рік народження: 24.08.1966 року.
3. Освіта: середня.
4. Громадянство: України.
5. Національність: українець.
5. Місце роботи, посада, заняття: тимчасово непрацюючий.
6. Місце фактичного проживання: м. Мукачево, вулиця Підпригорі, будинок № 123 кв. № 22 (моб. тел.: 0501234321).
7. Місце реєстрації: м. Мукачево, вулиця Підпригорі, будинок № 123 кв. № 22.
8. Місце народження: м. Мукачево, Закарпатської області.
9. Документ що засвідчує особу: посвідчення водія серії РЕА 576675, видане 01.01.2002 року ДАІ м. Мукачева.

Свідку Петренко І. П. роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні № 00000011111222, яке зареєстровано в ЄРДР 10.02.2018 року за ст. 115 ч. 2 п. 2 КК України

/ _____ /
(підпис)

Свідку Петренко І. П. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання

або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

(підпис)

Свідку Петренко І. П. роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

(підпис)

Свідку Петренко І. П. роз'яснено порядок проведення допиту та його права та обов'язки, передбачені ст. 66 КПК України, згідно з якою:

1. Свідок має право:

1) знати, у зв'язку з чим і в якому кримінальному провадженні він допитується;

2) користуватися під час давання показань та участі у проведенні інших процесуальних дій правовою допомогою адвоката, повноваження якого підтверджуються згідно з положеннями ст. 50 Кримінального процесуального кодексу України (а саме: 1) свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю; 2) ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги);

3) відмовитися давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення, а також показання щодо відомостей, які згідно з положеннями ст. 65 цього Кодексу не підлягають розголошенню (а саме – не можуть бути допитані як свідки: 1) захисник, представник потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, законний представник потерпілого, цивільного позивача у кримінальному провадженні про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника; 2) адвокати про відомості, які становлять адвокатську таємницю; 3) нотаріуси про відомості, які становлять нотаріальну таємницю; 4) медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя особи про відомості, які становлять лікарську таємницю; 5) священнослужителі про відомості, одержані ними на сповіді віруючих; 6) журналісти про відомості, які містять конфіденційну інформацію професійного характеру, надану за умови нерозголошення авторства або

джерела інформації; 7) професійні судді, народні засідателі та присяжні – про обставини обговорення в нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали; 8) особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні, про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення; 9) особи, до яких застосовані заходи безпеки, щодо дійсних даних про їх особи; 10) особи, які мають відомості про дійсні дані про осіб, до яких застосовані заходи безпеки, щодо цих даних. Не можуть без їх згоди бути допитані як свідки (та мають право відмовитися давати показання) особи, які мають право дипломатичної недоторканності, а також працівники дипломатичних представництв без згоди представника дипломатичної установи);

4) давати показання рідною або іншою мовою, якою він вільно володіє, і користуватися допомогою перекладача;

5) користуватися нотатками і документами при даванні показань у тих випадках, коли показання стосуються будь-яких розрахунків та інших відомостей, які йому важко тримати в пам'яті;

6) на відшкодування витрат, пов'язаних із викликом для давання показань;

7) ознайомлюватися з протоколом допиту та заявляти клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень, а також власноручно робити такі доповнення і зауваження;

8) заявляти клопотання про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом;

9) заявляти відвід перекладачу.

2. Свідок зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду;

2) давати правдиві показання під час досудового розслідування та судового розгляду;

3) не розголошувати без дозволу слідчого, прокурора, суду відомості, які безпосередньо стосуються суті кримінального провадження та процесуальних дій, що здійснюються (здійснювалися) під час нього, і які стали відомі свідку у зв'язку з виконанням його обов'язків.

3. Особа, яку залучають до проведення процесуальних дій під час досудового розслідування як понятого або яка стала очевидцем таких дій, зобов'язана на вимогу слідчого, прокурора не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії. Крім того, згідно з

частиною 7 статті 224 Кримінального процесуального кодексу України за бажанням допитуваної особи вона має право викласти свої показання власноручно. За письмовими показаннями особи їй можуть бути поставлені додаткові запитання.

(підпис)

Свідка Петренко І. П. відповідно до ст. 67 попереджено про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (Завідомо неправдиве показання) та ст. 385 КК України (Відмова свідка від давання показань).

(підпис)

Ознайомившись із своїми правами, свідок заявив, що бажає давати показання під запис та українською мовою володіє. _____

(підпис)

Послуг перекладача не потребує. Під час давання показань користуватися правовою допомогою адвоката не потребує.

(підпис)

По суті поставлених запитань свідок Петренко Іван Петрович зазначив:

За вказаною фактичною адресою проживання я мешкаю останні 16 років, тобто вказана квартира належить на праві власності моїй дружині Петренко Надії Андріївній, 06.03.1966 року народження. Крім того, за вказаною адресою є зареєстровані мої дві доньки, а саме: Петренко Євеліна Іванівна, 01.11.2001 року народження, та Петренко Іванна Іванівна, 17.04.1990 року народження. Уточнюю, моя старша донька Петренко Іванна на даний час має прізвище за чоловіком Іванова Іванна.

Фактично, сьогодні моя молодша донька Петренко Е. І., навчається у Польській республіці в університеті на факультеті логістики на першому курсі, а моя старша донька Іванова І. І., нині фактично мешкає в селі Березинка, Мукачівського району на вулиці Нова, будинок № 7 разом із чоловіком Івановим Іваном Івановичем, 1983 року народження. Уточнюю, мій зять Іванов Іван на даний час працює в супермаркеті «Сіверленд» в місті Мукачево на вулиці Матросова в пекарні пекарем.

Моя старша донька Іванова Іванна на даний час перебуває у декретній відпустці по догляду за малолітньою дитиною (моєї внучки Василини), а до народження дитини працювала приватним підприємцем на ринку «Ілона», який розташований на автостанції в місті

Мукачево. На ринку вона торгувала дитячими речами у торговому павільйоні.

Моя старша донька Іванова (Петренко) Іванна одружена з громадянином Івановим Іваном у 2018 році, та перші два роки вони проживали в квартирі в м. Мукачево, а останні два роки за адресою село Березинка, вулиця Нова, будинок № 7.

Саме під час проживання у селі Березинка, Мукачівського району за вказаною адресою, у моєї доньки Іванової Іванни народилася донька (моя внучка), Іванова Василина Іванівна, 01 січня 2018 року. Уточнюю, до цього моя донька тривалий час не могла завагітніти, тому у неї дитина з'явилася згодом.

Від початку одруження моєї доньки Іванової (Петренко) Іванни з громадянином Івановим Іваном до цього дня, між нами тривали та є нормальні, дружні, родинні відносини. Також у мене на даний час дружні відносини із батьками Іванова Івана. Уточнюю, між моєю донькою Івановою (Петренко) Іванною та її матір'ю (моєю дружиною) Петренко Надією Андріївною, теж існують нормальні дружні родинні відносини.

Сьогодні, 10 лютого 2018 року, приблизно о 17 год 30 хв на номер мобільного телефону моєї дружини Петренко Надії подзвонила наша донька Іванова Іванна та, як мені після того повідомила дружина, наша донька хоче, щоб я приїхав додому за нею та забрав її до нас у квартиру. Після слів своєї дружини я одразу одягнувся, сів до свого автомобіля марки «Мерседес-Бенз Віто», білого кольору, д.н.з.: АО 1111 ВМ, який стояв біля під'їзду нашого багатоквартирного будинку, та поїхав маршрутом вздовж пожежної станції, ринку «ГІД» на вулиці Матросова, через кільце до села Березинка Мукачевського району.

10 лютого 2018 року о 17 год 54 хв, коли я перебував на вулиці Нова у селі Березинка біля будинку № 7, я передзвонив на номер мобільного телефону МТС: 0992345678, своєї доньки Іванової Іванни та не було з нею зв'язку. Тоді я вийшов із автомобіля та пішов до будинку. Уточнюю, на місці, де розташований будинок доньки, лишень місцями є телефонний зв'язок, а тому, коли я не зміг до неї додзвонитися то вирішив зайти до їх будинку. Рухаючись на вказаному автомобілі, я по дорозі ще кілька разів дзвонив на номер мобільного телефону своєї доньки, але не було зв'язку.

У двір будинку я увійшов вільно, оскільки хвіртка воріт не зачинаяється на ключ та ще світилося на вулиці. Коли я увійшов у двір будинку, то там нікого не було. Собаки у дворі будинку не має. Двором я пішов у напрямку до вхідних дверей будинку.

Увійшовши через двері до загального коридору, в коридорі було темно, жалюзі у коридорі та в кухні були повністю опущеними. Далі,

коридором до приміщення кухні, пройшовши кухню я увійшов до кімнати, яку використовує донька з чоловіком і як спальню, і як вітальню кімнати. У приміщенні кімнати було темно та тихо. Я увімкнув світло до кімнати та побачив диван, який був розкладений і застелений білизною. На дивані сиділа обличчям до мене моя донька Іванова Іванна, яка була повністю гола (без одягу та без взуття – боса), я бачив як вона, тримаючи у лівій руці кухонний ніж, здійснює лівою рукою рухи звернувши вниз та наносить ножові поранення своїй доньці Івановій Васи́ліні, яка на той час була непритомна, а потім раптово, почала кричати голосом, який схожий на «крик звіря» дуже сильно та кинулася на мене і тоді я побачив у неї в лівій руці ніж схожий на кухонний. Лезом ножа вона завдала мені одного удару в тім'яну ділянку голову та два удари лезом ножа в праве плече. Відстань тоді, як я побачив після увімкнення світла у кімнаті свою доньку Іванну, між нами становила біля чотирьох метрів. Після того, як мені було завдано другий удар лезом ножа в праве плече між нами почалася боротьба, а саме я намагався відібрати ножа з руки дочки Іванни, але вона від мене відштовхнулася, та я бачив як вона завдала сама собі лезом ножа одного удару в грудну клітину. Я одразу її штовхнув долоньями рук у тіло на диван, коли вона впала на спину на диван, я своєю рукою вибив від неї ножа та запитав її, що вона наробила. Моя донька Іванна почала тоді кричати та казати мені, що не хоче жити. Я одразу схопив свою закривавлену внучку Васи́ліну разом із ковдрою (одіялом), та швидко вибіг із кімнати, маючи на меті поїхати до міста Мукачеве до лікарні, щоб надати медичну допомогу внучці. Уточнюю, коли я забрав із ковдрою свою внучку, то чув хрипи та дихання, які ішли від внучки Васи́ліни. На той момент усе її тіло було закривавлене.

Коли я швидко вийшов на двір, то одразу забіг до будинку своєї свахи Іванової Надії і попросив її швидко їхати зі мною рятувати дитину. В той момент, коли я зі свахою Івановою Надією бігли двором будинку на вулицю до мого автомобіля, то побачив як моя донька Іванова Іванна вибігла на крильце будинку та щось почала кричати голосно, а крики її були якісь неадекватні та дуже гучні, потім вона – Іванна, забігла до коридору та гучно зачинила за собою вхідні двері до будинку.

На моєму вказаному автомобілі я зі свахою Івановою Надією почав швидко їхати до обласної дитячої лікарні в місті Мукачеве. Уточнюю, під час руху в автомобілі саме моя сваха Іванова Надія тримала на руках у ковдрі нашу внучку Іванову Васи́ліну, та за весь час я особисто не чув від дитини ніяких криків чи інших шумів. По дорозі, в автомобілі я особисто почав дзвонити на номер мобільного телефону МТС: 0955784563 свого зятя Іванова Івана, якому повідомив вказані обставини, свідком яких я був, та, щоб він швидко прийшов додому

в село Березинка, бо Іванна напевно зійшла з глузду та може із собою щось наробити та розмову з ним припинив. Далі, я по дорозі передзвонив своїй дружині Петренко Надії та її теж забрав із вулиці до автомобіля і ми всі поїхали до лікарні, та ще по дорозі моя дружина Петренко Надія передзвонила за номером телефону: «103» та викликала до села Березинка автомобіль швидкої медичної допомоги. Коли ми приїхали до Закарпатської обласної лікарні в місті Мукачєво, то я швидко через приймальне відділення побіг із дитиною на руках, яка була в ковдрі, на другий поверх, де дитину забрали лікарі, мене попросили вийти з приміщення операційної кімнати. Орієнтовно через десять хвилин до мене з операційної, вийшов лікар та повідомив мені, що моя внучка Іванова Василина Іванівна померла.

До протоколу допиту хочу додати, що починаючи з вівторка, тобто 06 лютого 2018 року, моя донька Іванова Іванна поведилася дивно. Зокрема, її поведінка мене дивувала тим, що вона розмовляла зі мною про дитячий садочок, до якого вона ходила ще в дитинстві, та згадувала події зі свого дитинства, коли відвідувала дитячий садочок.

Востаннє свою доньку Іванову Іванну я бачив до вказаної події 09 лютого 2018 року, тобто коли відвозив приблизно о 21 год її на своєму автомобілі разом із її донькою та моєю внучкою Івановою Василюю, до них додому у село Березинка. Напередодні, 08 лютого 2018 року, вони всі ночували у мене в квартирі, за вказаною мною адресою, бо повернулися з гостини та увесь день, тобто 08.02.2018 року і 09.02.2018 року до моменту як я їх привіз додому, моя донька Іванова Іванна постійно мовчала та майже зі мною не спілкувалася.

Показання зафіксовані на носії інформації: технічні засоби фіксації інформації не застосовувалися. За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту не надходили. Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення зі змістом протоколу, а саме: з протоколом ознайомлені шляхом його перечитування. Після ознайомлення з текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надходило.

СВІДОК: Петренко Іван Петрович / _____ /
(підпис)

Допитав:
слідчий СВ Мукачівського РВП
Мукачівського ВП ГУНП
в Закарпатській області
капрал поліції

С. С. Король

ПРОТОКОЛ
одночасного допиту

місто Львів

21 листопада 2018 року

Допит розпочато о 16 год 00 хв

Допит закінчено о 16 год 50 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кириловець Роман Ігорович, у кримінальному провадженні № 000000111111222, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2018 року в приміщенні № 203 Франківського ВП ГУНП у Львівській області в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Захисник підозрюваного: адвокат Бабенко В'ячеслав Петрович
підпис

учасникам слідчої (розшукової) дії заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: цифрова відеокамера «Панасоник ССД-3», що здійснює запис відеофайлів на картку пам'яті SD

Ларин Р. В. підпис
Павлишин С. С. підпис

із дотриманням вимог ст.ст. 104, 106, 223 та 224 КПК України, провів одночасний допит між:

1. Підозрюваним Ларином Русланом Володимировичем.

2. Потерпілим Павлишином Сергієм Семеновичем.

Учасникам слідчої дії роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

Ларин Р. В. підпис
Павлишин С. С. підпис

Про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України («Завідомо неправдиве показання»), попереджений.

Павлишин С. С. підпис

Особам, викликаним на одночасний допит, роз'яснено їхнє право після її закінчення, з дозволу слідчого, ставити один одному запитання та вимагати доповнення протоколу і внесення до нього поправок.

Ларин Р. В.

підпис

Павлишин С. С.

підпис

При одночасному допиті показали:

Питання до потерпілого Павлишин С. С.: Чи знаєте Ви особу, яка викликана на одночасний допит, та в яких стосунках перебуваєте з нею?

Відповідь Павлишина С. С.: Чоловіка, який сидить зараз напроти мене, я не знаю, але вже у слідчого я дізнався, що його прізвище Бистрицький Руслан Володимирович. Знаходжуся з ним у неприязних стосунках.

Питання до підозрюваного Ларина Р. В.: Чи знаєте Ви особу, яка викликана на одночасний допит, та в яких стосунках перебуваєте з нею?

Відповідь Ларина Р. В.: Чоловіка, який сидить зараз напроти мене, я не знаю, але у слідчого я дізнався, що його прізвище Павлишин Сергій Семенович, знаходжуся з ним у нормальних стосунках.

Питання до Павлишина С. С.: У зв'язку з чим у Вас виникли неприязні стосунки з Ларином Р. В.?

Відповідь Павлишина С. С.: Вперше Ларина я побачив 19 листопада 2018 року приблизно о 18 годині 30 хвилин, коли він разом із своїм спілсьником поблизу перехрестя вулиць Косіора та Калинової побили мене та при цьому забрали у мене барсетку, саме через це у мене й виникли до нього неприязні стосунки.

Питання до підозрюваного Ларина Р. В.: Ви чули показання потерпілого Павлишина С.С., що може пояснити з їх приводу?

Відповідь Ларина Р. В.: Показання Павлишина С.С. я чув і повністю їх підтверджую. Я справді разом зі своїм знайомим Арзуманяном Спартаком Симавоновичем вирішили погуляти в кафе та випити спиртного, але грошей у нас не було і ми вирішили забрати їх у будь-кого з перехожих. На перехресті вулиць Косіора та Калинової ми побачили Павлишина, підійшли до нього. Я дістав ніж, щоб налякати Павлишина та став вимагати у нього гроші, а коли Павлишин побіг від нас, ми його догнали, але він першим вдарив мене в обличчя. Арзуманян тоді звалив його з ніг і забрав барсетку.

Питання до Павлишина С. С.: Ви чули показання Ларина Р. В., що можете сказати по їх сумі?

Відповідь Павлишина С. С.: Я чув показання Ларина Р. В. Усе відбувалось саме так, як він пояснює.

Після того, як допитувані заявили, що питань один до одного не мають, їх одночасних допит було завершено.

Показання зафіксовані на носії інформації: *хід та результати одночасного допиту зафіксовані на цифрову відеокамеру «Панасонік ССД-3», що здійснює запис відеофайлів на картку пам'яті SD. Запис здійснено на один файл розміром 456 Мб, які додаються до даного протоколу.*

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту не надходили.

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення зі змістом протоколу, а саме Протокол одночасного допиту осіб надано їм для ознайомлення, після чого допитувані заявили, що заяв, клопотань та доповнень у них не має. Окрім того, допитувані проглянули відеозапис їхнього допиту стосовно відеозапису їх показань та заявили, що заяв та доповнень не мають.

Ларин Р. В.

підпис

Павлишин С. С.

підпис

Після ознайомлення з текстом протоколу від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надійшло.

Потерпілий

Павлишин С. С.

підпис

Підозрюваний

Ларин Р. В.

підпис

Захисник

Бабенко В. П.

підпис

Допитав:

слідчий СВ Франківського ВП ГУНП

в Львівській області

капітан поліції

підпис

Р. І. Кириловець

**Слідчому судді
Франківського районного
суду м. Львова**

**КЛОПОТАННЯ
про проведення обшуку житла**

місто Львів

23 травня 2018 року

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП в Львівській області Кирило-вєць Роман Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування № 000000111111222, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 травня 2018 року, за ознаками розбійного нападу, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

19 травня 2018 року приблизно о 18 год 30 хв на перехресті вулиць Калинової та Косіора в Франківському районі м. Львова двоє осіб, маючи злочинний намір на вчинення розбійного нападу, підійшли до Павлишина С. С. та, погрожуючи застосуванням ножа, що є погрозою застосування насильства небезпечного для життя та здоров'я потерпілого, стали вимагати віддати їм барсетку. Потерпілий Павлишин С. С., намагаючись уникнути вчиненого на нього посягання, побіг, після чого двоє осіб його наздогнали, збили з ніг, стали наносити удари ногами по голові та тулубу і заволоділи барсеткою темно-коричневого кольору, вартістю 400 гривень, в якій знаходились мобільний телефон вартістю 700 гривень, гаманець вартістю 50 гривень з грішми в сумі 230 гривень, чим спричинили потерпілому шкоду на загальну суму 1 380 гривень.

У ході проведеної негласної слідчої (розшукової) дії зі встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу встановлено, що викрадений у Павлишина С. С. мобільний телефон знаходиться у Бистрицького Руслана Володимировича. Павлишин С. С. впізнав Ларина Р. В. як одного з нападників, котрі 19 травня 2018 року вчинили на нього розбійний напад.

Ларину Р. В. повідомлено про підозру у вчиненні даного кримінального правопорушення. Будучи допитаним як підозрюваний, Бистрицький Р. В. свою вину заперечував, однак в ході одночасного допиту з потерпілим Павлишином С. С. визнав свою вину і показав, що викрадена барсетка знаходиться у квартирі за адресою: пр. Газети «Правда», б. 154 кв. 27, в м. Львові, де він проживає разом зі своєю матір'ю.

Встановлено, що зазначена квартира на підставі права власності належить Ларину Руслану Володимировичу.

На підставі наведеного, з метою відшукування предмета вчинення кримінального правопорушення – барсетку, оскільки наявні достатні підстави вважати, що вона знаходиться у зазначеному в клопотанні житлі, керуючись ст.ст. 110, 234 КПК України, –

ПРОШУ:

Задовольнити клопотання і винести ухвалу про дозвіл на проведення обшуку в житлі, підвальних підсобних чи інших приміщеннях, іншому володінні Ларина Руслана Володимировича, що знаходиться за адресою: м. Львів, просп. ім. Газети «Правда», б. 154, кв. 27 з метою відшукування і вилучення предмети кримінального правопорушення – барсетки темно-коричневого кольору.

Додатки:

1) копія протоколу одночасного допиту Ларина Р. В. та Павлишина С. С. на 4 арк.;

2) витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 000000111111222 від 19 травня 2018 року.

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП

в Львівській області

капітан поліції

підпис

Р. І. Кириловець

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор

Франківського району

міста Львова

старший радник юстиції

підпис

В. А. Головка

23 травня 2018 року

ПРОТОКОЛ ОБШУКУ

місто Львів

23 травня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кириловець Роман Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1201800000000000 від «09» 05 2018 року на підставі ухвали слідчого судді № 12/407 від 23 травня 2018 року, в період з 13 год 00 хв до 14 год 10 хв.

За участю матері підозрюваного Ларинової Е. В., 24.05.1957 р. н., яка проживає за адресою: м. Львів, пр. ім. Газети «Правда», б. 154 кв. 27, якій відповідно до ст. 236 КПК України роз'яснені їхні права й обов'язки.

У присутності понять:

1. Лисенка Миколу Володимировича, 19.01.1982 р. н., проживає м. Львів, пр. Газети «Правда», б. 154 кв. 30.

2. Богданець Ольги Петрівни, 13.03.1957 р. н., проживає м. Львів, пр. Газети «Правда», б. 154 кв. 32,

яким відповідно зі ст.ст. 11, 13, 15, 223 КПК України роз'яснені їхні права й обов'язки.

Особам, які беруть участь у проведенні обшуку роз'яснено про вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії.

Особам, які беруть участь у проведенні обшуку роз'яснено вимоги ч. 10 ст. 236 КПК України про застосування безперервної відеозйомки, умови та порядок її використання, яка здійснюється: цифровою відеокамерою марки «Nikon» S550 на носій інформації (картку пам'яті «Kingston»).

Пред'явив гр. Лариновій Еліні Валентинівні ухвалу слідчого судді про проведення обшуку.

Копію ухвали слідчого судді про проведення обшуку отримала

Підпис Е. В. Ларин

та запропонував видати зазначені в ухвалі барсетку на що Ларинова Е. В. заявила, що місцезнаходження барсетки їй невідоме.

У зв'язку з відмовою того, що вимагається, дотримуючись вимог ст.ст. 223, 233, 234, 236 КПК України, провів обшук за адресою: м. Львів, пр. Газети «Правда», б. 154 кв. 27.

У ході проведення обшуку виявлено:

Квартира 27 будинку № 154 по пр. ім. Газети «Правда» в м. Львів складається з коридору, а також роздільного санітарного вузла, кухні та двох кімнат. У кімнаті, яка розташована ближче до кухні, в якій, за словами присутньої при обшуку Ларинової Е. В., проживає її син – Ларин Руслан Володимирович, у шафі для одягу, на другій полиці знизу під одягом, знайдено барсетку коричневого кольору. На момент обшуку всередині барсетки речей та предметів не виявлено.

Виявлена барсетка пред'явлена понятим й іншим учасникам присутнім при обшуку.

Пропозицій та зауважень не надійшло.

Вказана в протоколі обшуку барсетка коричневого кольору вилучена з метою долучення до матеріалів кримінального провадження. Вилучена барсетка поміщена в поліетиленовий пакет чорного кольору, горловина якого зав'язана капроною ниткою білого кольору. На вузол зав'язаної нитки наклеєна паперова бірка. На ній зазначено: «23 травня 2018 року. Шевченківський ВП ГУНП у Л.о, вилучена в ході обшуку за адресою: м. Львів, барсетка, поняті: 1) Лисенко М. В. /підпис/; 2) Богданець О. П. /підпис/; слідчий /підпис/ Кириловець Р. І.».

Протокол прочитаний вголос, зауважень не надійшло.

Особа, в приміщенні якої проводився обшук

Ларин Е. В.

підпис

Поняті, присутні при обшуку приміщення:

1) Лисенко М. В.

підпис

2) Богданець О. П.

підпис

Обшук провів:

**слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України у Львівській області
капітан поліції**

підпис

Р. І. Кириловець

Один примірник протоколу обшуку отримала

підпис

Е. В. Ларин

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ
Мукачівське районне відділення поліції
Мукачівського відділу поліції
вул. Маргітича, 48 м. Мукачево, Закарпатська область, 89600
тел. (03131) 2-22-29

Слідчому судді
Мукачівського
міськрайонного суду
Закарпатської області

КЛОПОТАННЯ
про направлення підозрюваної Васько Олени Іванівни
на стаціонарну комплексну судову психолого-психіатричну
експертизу

м. Мукачево

«25» березня 2018 року

Старший слідчий слідчого відділення Мукачівського районного відділення поліції Мукачівського відділу поліції ГУНП у Закарпатській області старший лейтенант поліції Кобрин А. В., розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12018070120000145, зареєстрованому в ЄРДР 23.02.2018 р., за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

Досудовим розслідуванням встановлено, що Васько Олена Іванівна, 23.02.2018, приблизно о 12 год 15 хв, перебуваючи в спальній кімнаті будинку № 10 на вул. Шахтарській в с. Косин Мукачівського району, діючи умисно, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій, їх караність та настання суспільно небезпечних наслідків, з метою позбавлення життя, гострим краєм леза кухонного ножа завдала цілеспрямованих множинних ударів в області грудної клітки та черевної порожнини своїй малолітній доньці Васько Олесі Степанівни, 02.04.2018 року народження, внаслідок яких остання померла.

Окрім цього, Васько О. І. завдала два удари ножем своєму батькові – Левко Івану Васильовичу, який приїхав до помешкання доньки відразу після вбивства дитини та став свідком злочину, після чого

намагалася покінчити життя самогубством, спричинивши собі ножове поранення черевної порожнини.

Васько О. І. 24.02.2018 р. оголошена підозра у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України – умисне вбивство малолітньої дитини.

24.03.2018 р. відносно підозрюваної Васько О. І. застосований запобіжний захід у виді тримання під вартою із визначенням застави у розмірі 170 000, на даний час підозрювана перебуває у слідчому ізоляторі м. Ужгорода.

Обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Васько О. І., а саме умисні насильницькі дії стосовно власної малолітньої дитини, що призвели до її загибелі, поведінка підозрюваної після злочину, яка виразилася у продовженні насильства по відношенню до батька, спробі суїциду, обстановка на місці вчинення злочину, зокрема розкидані прикраси та одяг підозрюваної, яка на момент вчинення злочину була оголена, а також стан підозрюваної на час досудового розслідування, який полягає у небажанні давати пояснення щодо злочину, взагалі відсутністю адекватного мовного контакту і зі слідчим, і захисником, дає підстави та зобов'язує слідчого дослідити стан психічного здоров'я підозрюваної шляхом проведення комплексної психолого-психіатричної експертизи при тривалому спостереженні за станом підозрюваної комісією судових експертів у галузі судової психології та психіатрії КЗ «Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня» в умовах стаціонару.

На підставі викладеного, керуючись вимогами ст.ст. 40, 242, 243 КПК України, –

ПРОШУ:

Розглянути клопотання та вирішити питання про направлення та поміщення Васько Олени Іванівни, 23.09.1992 року народження, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України, до четвертого відділення КЗ «Ужгородська обласна клінічна психіатрична лікарня», розташованого за адресою: м. Ужгород, вул. Загородня, 105, для проведення стаціонарної комплексної судової психолого-психіатричної експертизи.

На вирішення експертам поставити питання:

1. Під час вчинення інкримінованого злочину підозрювана Васько Олена Іванівна чи мала психічні розлади – хронічні психічні захворювання, тимчасовий розлад психічної діяльності, інший хворобливий стан психіки, і якщо так, то які, і під їх впливом чи усвідомлювала свої дії, чи могла керувати ними?

2. Під час вчинення інкримінованого злочину підозрювана Васько Олена Іванівна чи була осудна, обмежено осудна?

3. Після вчинення інкримінованого злочину чи захворіла підозрювана Васько Олена Іванівна на психічну хворобу, яка позбавляє її можливості усвідомлювати свої дії чи керувати ними, і якщо так, то яку?

4. Чи потребує підозрювана Васько Олена Іванівна застосування до неї примусових заходів медичного характеру, і якщо так, то яких?

5. Чи перебувала підозрювана Васько Олена Іванівна у момент вчинення інкримінованого їй злочину в стані афекту?

Для проведення комплексної, судової психіатрично-психологічної експертизи підозрювану за п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України примусово помістити до Ужгородської обласної психіатричної лікарні.

У розпорядження експертів надати матеріали досудового розслідування по кримінальному провадженню № 12018070120000145 зареєстрованому в ЄРДР 23.02.2018 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України в 1 томі.

ДОДАТКИ:

- Витяг із Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12018070120000158 від 23.02.2018, за ознаками складу кримінального правопорушення, передбаченого п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України, на _____ арк.

- Інші матеріали кримінального провадження на _____ арк.

**Старший слідчий слідчого відділення
Мукачівського районного відділення поліції
Мукачівського відділу поліції
ГУНП у Закарпатській області
старший лейтенант поліції**

підпис

А. В. Кобрин

**«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор Мукачівської
місцевої прокуратури
радник юстиції**

підпис

Л. М. Кравець

«25» березня 2018 року

Копію клопотання та матеріалів до нього отримав:

Підозрювана: _____ підпис **Васько О. І.**

Захисник підозрюваного: _____ підпис **Заяць К. П.**

«25» березня 2018 року в «___» год «___» хв.

**Слідчому судді
Шевченківського район-
ного суду
Чернівецької області**

**К Л О П О Т А Н Н Я
про доручення проведення експертизи**

м. Чернівці

29 травня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Чернівецькій області старший лейтенант поліції Іванов І. І., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1201826000000000 від 19.05.2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України –

В С Т А Н О В И В:

19.05.2018 року приблизно о 02.20 год житель м. Чернівці Глушко Леонід Тимофійович, 23.09.1978 року народження, діючи умисно, з метою заволодіння грошовими коштами Кушнір Валентини Семенівни, 1928 року народження, шляхом вільного доступу, через незамкнені вхідні двері, проник до будинку за місцем її проживання в будинок № 29 на вул. Уральській, в м. Чернівці, де вчинив напад, а саме деревинною палицею наніс їй удари по голові та руках, спричинивши тілесні ушкодження, зокрема перелом правого передпліччя. Водночас вимагав у потерпілої Кушнір В. С. грошові пенсійні кошти, які вона отримала на передодні вчинення злочину.

19.05.2018 року під час огляду місця події, проведеного за місцем проживання потерпілої, вилучено дві частини дерев'яної палиці, яку використовувала потерпіла для пересування, із нашаруванням речовини бурого кольору, схожої на кров. 19.05.2018 року в підозрюваного Глушка Л. Т. відібрано зразки епітелію ротової порожнини.

30.05.2018 року в потерпілої Кушнір В. С. відібрано зразки епітелію ротової порожнини.

Нині у кримінальному провадженні виникла необхідність провести порівняльне дослідження, для встановлення наявності на поверхні частин дерев'яної палиці слідів ДНК профілю підозрюваного Глушка Л. Т., та відмежування їх від ДНК профілю потерпілої,

що, своєю чергою, безпосередньо впливає на всебічність, повноту і неупередженість дослідження матеріалів кримінального провадження та підтвердить факт причетності Глушка Л. Т. до інкримінованого йому злочину.

Зважаючи на те, що для встановлення зазначених фактів необхідні спеціальні знання, та згідно зі ст. 242 КПК України зазначені експертні дослідження проводяться виключно експертами, керуючись ст.ст. 40, 242–244 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Задовольнити клопотання та доручити експертам Вінницького НДЕКЦ МВС України (юр. адреса: інд. 21000, м. Вінниця, вул. В. Поприка, буд. 8 провести молекулярно-генетичну експертизу.

2. На вирішення експертам поставити такі питання:

– Чи можливо встановити ДНК-профіль із наданого на дослідження зразка епітелію ротової порожнини, відібраного у потерпілої Кушнір Валентини Семенівни, 1928 р. н., паспорт КР 000000, виданий 29.11.1996 р. н. Шевченківським РВ УМВС України в Чернівецькій області.

– Чи можливо встановити ДНК-профіль із наданого на дослідження зразка епітелію ротової порожнини, відібраного у підозрюваного **Глушко Леоніда Тимофійовича**, 23.09.1973 р. н., паспорт КР 000000, виданий 20.01.2004 Шевченківським РВ УМВС України в Чернівецькій області.

– Чи наявні на кінцях (по 15 см від початку) наданих на дослідження двох частин дерев'яної палиці, що була вилучена 19.05.2018 року в будинку за місцем проживання Кушнір В. С. у м. Чернівці, вул. Уральська, 29, сліди крові людини клітини. Якщо так, то чи можливо з даних слідів установити ДНК-профіль?

– Чи наявні на кінцях (по 15 см від початку) наданих на дослідження двох частин дерев'яної палиці, що була вилучена 19.05.2018 р. у будинку за місцем проживання Кушнір В. С. у м. Чернівці, вул. Уральська, 29, клітини з ядрами придатні для ідентифікації особи, яка їх залишила?

– Чи збігаються ДНК-профілі слідів крові людини та клітин з ядрами, виявлених на поверхні двох частин дерев'яної палиці з ДНК профілем зразків букального епітелію потерпілої Кушнір Валентини Семенівни, 1928 р. н., та підозрюваного **Глушка Леоніда Тимофійовича**, 23.09.1973 р. н.?

3. Для проведення експертизи направити:
– упакування (паперовий конверт) в якому зламана дерев'яна палиця, вилучена 19.05.2018 у будинку № 29 на вул. Уральській в м. Чернівці.

Відповідно до вимог ст. 69 КПК України в ході проведення даної експертизи надаю дозвіл на повне або часткове знищення об'єктів експертизи або зміну їх властивостей.

Надаю дозвіл на використання інформації про генетичні ознаки слідів та зразків у даному кримінальному провадженні.

4. Процесуальне рішення, ухвалене за результатами розгляду клопотання, надати слідчому територіального органу поліції, який ініціював проведення зазначеної судово-медичної експертизи, для організації виконання.

Додатки:

- витяг з ЄРДР на 1 арк.;
- копії матеріалів, якими обґрунтовуються доводи зазначені в клопотанні.

Слідчий СВ Шевченківського ВП

ГУНП у Чернівецькій області

старший лейтенант поліції

підпис

І. І. Іванов

**Слідчому судді
Шевченківського район-
ного суду
Чернівецької області**

**К Л О П О Т А Н Н Я
про доручення проведення експертизи**

м. Чернівці

29 травня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Чернівецькій області старший лейтенант поліції Іванов І. І., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12018260140000000 від 19.05.2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України –

В С Т А Н О В И В:

19.05.2018 року приблизно о 02.20 год житель м. Чернівці Глушко Леонід Тимофійович, 23.09.1978 року народження, діючи умисно, з метою заволодіння грошовими коштами Кушнір Валентини Семенівни, 1928 року народження, шляхом вільного доступу, через незамкнені входні двері, проник до будинку за місцем її проживання № 29 на вул. Уральській, в м. Чернівці, де вчинив напад, а саме деревинною палицею наніс їй удари по голові та руках, спричинивши тілесні ушкодження, зокрема перелом правого передпліччя. Водночас вимагав у потерпілої Кушнір В. С. грошові пенсійні кошти, які вона отримала на передодні вчинення злочину.

19.05.2018 року з пальців рук підозрюваного Глушка Л. Т. та свідка Тимко С. Л. відібрано зразки нігтьових пластин разом з піднігтьовим вмістом. На разі виникла необхідність провести судово-цитологічну експертизу зразків нігтьових пластин разом з піднігтьовим вмістом, з метою виявлення травматичних клітин у підозрюваного Глушка Л. Т. та свідка Тимко С. Л.

Беручи до уваги, що для з'ясування питань, що виникли під час досудового розслідування, необхідні спеціальні знання, та згідно зі ст. 242 КПК України зазначені експертні дослідження проводяться виключно експертами, керуючись ст.ст. 40, 110, 242-244 КПК України, –

П Р О Ш У:

1. Задовольнити клопотання та доручити експертам КМУ «Обласне бюро судово-медичної експертизи» Департаменту охорони здоров'я Чернівецької ОДА (юр. адреса: м. Чернівці, вул. Кишинівська, 2)

провести судово-цитологічну експертизу нігтьових пластин разом з піднігтьовим вмістом з пальців рук підозрюваного Глушка Л. Т. та свідка Тимко С. Л.

2. На вирішення експертам поставити такі питання:

– Чи є на представлених для дослідження нігтьових зрізах Глушка Леоніда Тимофійовича, 1973 р. н., мікросліди крові, якщо так, то яка їх видова (людина, тварина, птиця), статева, групова та органно-тканинна належність?

– Чи є в піднігтьовому вмісті Глушка Л. Т. епітеліальні клітини травматичного походження, якщо так, то яка їх видова, групова та статева належність?

– Чи можуть вони походити від конкретної особи, а саме: потерпілої Кушнір В. С., підозрюваного Глушка Л. Т. чи іншої особи?

– Чи є на представлених для дослідження нігтьових зрізах Тимко Степана Леонтіївича, 1957 р. н., мікросліди крові, якщо так, то яка їх видова (людина, тварина, птиця), статева, групова та органно-тканинна належність?

– Чи є в піднігтьовому вмісті Тимко С. Л. епітеліальні клітини травматичного походження, якщо так, то яка їх групова, видова та статева належність?

– Чи можуть вони походити від конкретної особи, а саме: потерпілої кушнір В. С, свідка Тимко С. Л. чи іншої особи?

3. Для дослідження експертам надати паперові конверти зі зрізами нігтьових пластин з пальців рук підозрюваного Глушка Л. Т. та свідка Тимко С. Л.

4. Для ознайомлення експерту надати матеріали кримінального провадження (за вимогою).

5. Процесуальне рішення, ухвалене за результатами розгляду клопотання, надати слідчому територіального органу поліції, який ініціював проведення зазначеної судово-медичної експертизи, для організації виконання.

Прощу виконавця, при проведенні експертизи, зберегти належно надані об'єкти біологічного походження для подальшого призначення судової молекулярно-генетичної експертизи.

Додатки:

- витяг із ЄРДР на 1 арк.;
- копії матеріалів, якими обґрунтовуються доводи зазначені в клопотанні.

**Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП у Чернівецькій області
старший лейтенант поліції**

підпис

I. I. Іванов

**Слідчому судді
Шевченківського
районного суду
Чернівецької області**

**К Л О П О Т А Н Н Я
про доручення проведення експертизи**

м. Сокиряни

26 квітня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Чернівецькій області старший лейтенант поліції Іванов І. І., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1201826000000000 від 25.04.2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 125 КК України –

В С Т А Н О В И В:

24.04.2018 року близько 16.20 год Андронік Андрій Андрійович, 1958 р. н., перебуваючи в своєму магазині на вул. Шкільній, 23, у м. Чернівці, під час виниклої суперечки на ґрунті раніше виниклих неприємних стосовно Іванової В. М., 1945 р. н., побив останню, чим спричинив тілесні ушкодження.

Під час допиту як потерпілої, Іванова В. М. вказала, що під час зазначеної події, Андронік А. А. вдався до фізичного насильства, яке виявилось у завданні двох ударів по обличчю долонею руки та одного удару по спині ззаду, а тому в результаті зазначених насильницьких дій, на тілі потерпілої залишилися синці.

На даний час у кримінальному провадженні виникла необхідність встановлення наявності у Іванової В. М. тілесних ушкоджень, що, своєю чергою, безпосередньо впливає на всебічність, повноту і неупередженість дослідження матеріалів кримінального провадження та визначення правильної кваліфікації кримінального провадження.

Зважаючи на те, що для встановлення факту наявності у потерпілої Іванової В. М. тілесних ушкоджень необхідні спеціальні знання та згідно зі ст. 242 КПК України встановлення тяжкості та характеру тілесних ушкоджень проводиться виключно експертами, керуючись ст.ст. 40, 242-244 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Задовольнити клопотання та доручити експертам КМУ «Обласне бюро судово-медичної експертизи» Департаменту охорони здоров'я Чернівецької ОДА (юр. адреса: м. Чернівці, вул. Кишинівська, 2, провести судово-медичну експертизу потерпілої **Іванової Валентини Максимівни, 25.01.1945 р. н., жит. М. Чернівці, вул. Джерельна, 5 А.**

2. На вирішення експертам поставити такі питання:

- чи є на тілі гр. Іванової В. М., будь-які тілесні ушкодження, якщо так, то які саме, їх кількість, локалізація, механізм утворення, ступінь тяжкості та чи відповідає час їх утворення календарній даті – 24.04.2018 рік?

- чи можливе утворення даних тілесних ушкоджень за обставин вказаних у фабулі постанови?

- чи могли утворитися вказані тілесні ушкодження внаслідок падіння Іванової В. М. із висоти свого зросту з послідуємим співударенням об тверду поверхню.

3. Процесуальне рішення, ухвалене за результатами розгляду клопотання, надати слідчому територіального органу поліції, який ініціював проведення зазначеної судово-медичної експертизи, для організації виконання.

Додатки:

- витяг з ЄРДР на 1 арк.;
- копії матеріалів, якими обґрунтовуються доводи зазначені в клопотанні.

**Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП у Чернівецькій області
ст. лейтенант поліції**

підпис

І. І. Іванов

**ПРОТОКОЛ ОГЛЯДУ
місця події**

місто Львів

19 листопада 2018 року

Огляд почато о 20 год 30 хв

Огляд закінчено о 20 год 50 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кириловець Роман Ігорович на підставі заяви Павлишина С. С. про груповий розбійний напад на нього

відповідно до ст.ст. 104, 105, 106, 223, 237, КПК України:

У присутності понятьх:

1) Пінчука Андрія Федоровича, 28 лютого 1965 року народження, котрий проживає у м. Львові, на вул. Косіора, б. 71, кв. 15;

2) Рудницького Валерія Миколайовича, 21 січня 1983 року народження, котрий проживає у м. Львові, на вул. Косіора, б. 71, кв. 4;

яким відповідно до ст.ст. 11, 13, 15 та 223 КПК України роз'яснені їхні права й обов'язки.

За участю потерпілого: Павлишина Сергія Семеновича, 15 жовтня 1980 року народження, який проживає: м. Львів, вул. Дорошенка, б. 17, кв. 3,

якому відповідно до ч. 1 та ч. 2 ст. 56 та ст. 57 КПК України роз'яснені його права й обов'язки.

За участю підозрюваного:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому відповідно до ч.ч. 3, 5, 6, 7 ст. 42 КПК України роз'яснені його права й обов'язки.

За участю захисника:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому відповідно до ст. 46 та ст. 47 КПК України роз'яснені його права й обов'язки.

За участю представника:

(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання)

якому відповідно до ч. 5 ст. 44, ч. 4 ст. 58 та ч. 2 ст. 59 КПК України роз'яснені його права й обов'язки.

За участю спеціаліста: техника-криміналіста Сектору техніко-криміналістичного забезпечення роботи Франківського РВ ДМУ Юсина Сергія Валентиновича,

якому відповідно до ч. 4 та ч. 5 ст. 71 КПК України роз'яснені їхні права й обов'язки.

За участю власника (користувача) приміщення чи іншого володіння особи _____
(прізвище ім'я, по батькові, адреса)

Перед початком огляду переліченим особам роз'яснено їхню праву бути присутніми при усіх діях, які проводяться в процесі огляду, робити зауваження, що підлягають занесенню до протоколу. Особам, які беруть участь у проведенні огляду, також роз'яснено про вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії, а також про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

1) цифрового фотоапарату «Nikon»;

2) цифрової відеокамери «Sony».

Проведеним оглядом встановлено: об'єктом огляду є ділянка місцевості біля службового входу до Будинку культури «Нижньодніпровського трубного заводу», розташована на перехресті вулиць Калинової та Косіора у м. Львові. Покриття на ділянці суцільне асфальтне, частково засніжене. Водночас «затоптаність» сніжного покриття не дає змогу ідентифікувати конкретні сліди на ньому.

Під час огляду виявлено: на відстані 150 см від лівого краю сходів службового входу Будинку культури на снігу виявлені чотири плями рідини бурого кольору, середнім діаметром 3 см.

Виявлене під час огляду вилучено: зразки речовини бурого кольору з чотирьох плям на снігу вилучені на чотири марлеві тампони, які упаковані в чотири паперові пакети під номерами 1, 2, 3 та 4. Пакети заклеєні та підписані слідчим, спеціалістом та понятими. Усі чотири пакети поміщені в скляну банку об'ємом 1 л; банка з чотирма пакетами поміщена до поліетиленового пакету, горловина якої зав'язана капроною ниткою білого кольору. На вузол зав'язаної нитки наклеєна паперова бірка. На бірці зазначено: «19 листопада 2018 року. Індустріальний РВ ДМУ, куртка потерпілого Павлишина С.С., поняті: 1) Пінчук А. Ф. /підпис/; 2) Рудницький В. М. /підпис/; слідчий /підпис/ Кириовець Р. І.».

Під час огляду застосовані технічні засоби: Відеокамерою «Sony» здійснювалась безперервна фіксація огляду місця події; фотоапаратом «Nikon» зроблені 5 фотознімків, з яких два орієнтуючих (прив'язка місця події до інших орієнтирів на місцевості), одне оглядове (загальний вид місця події), одне вузлове (місцезнаходження чотирьох плям речовини бурого кольору по відношенню до сходів службового входу як орієнтиру) та одне детальне (плями речовини бурого кольору на снігу)

Огляд проводився: у безопадну погоду, в темну пору доби при яскравому освітленні за допомогою ліхтаря «Satelite», за температури повітря -4° .

Протокол прочитаний, записано у точній відповідності до проведених дій та отриманих результатів. Зауважень від учасників не надійшло.

Учасники:

1. Павлишин С. С.

підпис

2. Юсина С. В.

підпис

Поняті:

1. Пінчук А. Ф.

підпис

2. Рудницький В. М.

підпис

Огляд провів:

слідчий СВ Франківського ВП ГУНП

у Львівській області

капітан поліції

підпис

Р. І. Рудницький

ПРОТОКОЛ
огляду предмета

місто Львів

19 листопада 2018 року

Огляд почато о 21 год 40 хв

Огляд закінчено о 21 год 50 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кириловець Роман Ігорович у приміщенні службового кабінету № 303 Франківського ВП ГУНП у Львівській області.

По кримінальному провадженню № 100016 відповідно до вимог статей 104, 105, 106, 107, 223 та 237 КПК України в присутності понятих:

1) Пінчука Андрія Федоровича, 28 лютого 1965 року народження, котрий проживає у м. Львові, вул. Косіора, б. 71, кв. 15;

2) Рудницького Валерія Миколайовича, 21 січня 1983 року народження, котрий проживає у м. Львові, вул. Косіора, б. 71, кв. 4;

яким відповідно до ст.ст. 11, 13, 15 та 223 КПК України роз'яснені їхні права й обов'язки.

За участю спеціаліста _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

а також за участю потерпілого Павлишина Сергія Семеновича _____

провів огляд предмета: чоловічої куртки зі слідами речовини бурого кольору, що належить потерпілому Павлишину С. С. та добровільно надана ним для огляду.

Перед початком огляду переліченим особам роз'яснено їхнє право бути присутніми при усіх діях, які проводяться в процесі огляду, робити зауваження, що підлягають занесенню до протоколу. Особам, які беруть участь у проведенні огляду також роз'яснено про вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії, а також про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: цифровий фотоапарат «Nikon».

Під час огляду предмета виявлено: предметом огляду є коротка чоловіча куртка з тканини темно-коричневого кольору. На передній частині куртки зі зовнішньої сторони в районі правої кишені знаходяться три плями речовини бурого кольору.

Виявлене під час огляду вилучено: оглянута чоловіча куртка зі слідами речовини бурого кольору, що поміщена у поліетиленовий пакет чорного кольору, горловина якого зав'язана капроною ниткою білого кольору. На вузол зав'язаної нитки наклеєна паперова бірка. На бірці зазначено: «19 листопада 2018 року. Індустріальний РВ ДМУ, куртка потерпілого Павлишина С. С., поняті: 1) Пінчук А. Ф. /підпис/; 2) Рудницький В. М. /підпис/; слідчий /підпис/ Кириловець Р. І.»

Під час огляду застосовані технічні засоби: фотоапаратом «Nikon» зроблені два фотознімки: один оглядовий (вигляд усієї куртки з передньої сторони) та одне вузлове (наближений вигляд плям).

Огляд проводився: в приміщенні службового кабінету № 203 Франківського ВП ГУНП у Львівській області за яскравого електричного освітлення.

Протокол прочитаний, записано точно відповідно до проведених дій та отриманих результатів. Зауважень від учасників не надійшло.

Учасники:

1. Павлишин С. С. підпис

Поняті:

1. Пінчук А. Ф. підпис
2. Рудницький В. М. підпис

Огляд провів:
слідчий СВ Франківського ВП ГУНП
у Львівській області
капітан поліції підпис

Р. І. Рудницький

ПРОТОКОЛ
пред'явлення речей для впізнання

місто Львів

20 листопада 2018 року

Упізнання почато о 16 год 00 хв

Упізнання закінчено о 16 год 30 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кирилоvecь Роман Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 20 листопада 2018 року в приміщенні кабінету № 203 Франківського ВП ГУНП у Львівській області при яскравому електричному освітленні з дотриманням вимог ст.ст. 40, 104, 223, 229, 231 КПК України в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

1) Павлишина Сергія Семеновича, 15 жовтня 1980 року народження, проживає м. Львів, вул. Генерала Чупринки, буд. 17, кв. 3.

підпис

2) Семенова Кирила Вікторовича, 17 листопада 1989 року народження, проживає м. Львів, вул. Чкалова, буд. 8, кв. 2.

підпис

3) Мініна Віктора Петровича, 4 січня 1988 року народження, проживає м. Львів, вул. Будівельників, буд. 16, кв. 9.

підпис

яким задалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: цифровий фотоапарат «Nikon», що здійснює фотографування зі збереженням зображення на цифровому носії карту пам'яті.

Павлишин С. С.

підпис

Семенов К. В.

підпис

Мінін В. П.

підпис

у присутності понять:

1) Семенова Кирила Вікторовича, 17 листопада 1989 року народження, проживає м. Львів, вул. Чкалова, буд. 8, кв. 2.

2) Мініна Віктора Петровича, 4 січня 1988 року народження, проживає м. Львів, вул. Будівельників, буд. 16, кв. 9.

Яким відповідно до ст.ст. 11, 13, 15, 66, 223 КПК України роз'яснені їхні права і обов'язки, проведено пред'явлення для впізнання таких речей:

1) мобільний телефон «Нокія» 6 280 IMEI 7649065324547 в корпусі сріблястого кольору;

2) мобільний телефон «Нокія» 6 300 IMEI 1234567891234 в корпусі сріблястого кольору з тріщиною на задній його частині;

3) мобільний телефон «Нокія» 6 280 IMEI 6108638753176 у корпусі сріблястого кольору з тріщиною на екрані;

4) мобільний телефон «Нокія» 6 300 IMEI 9864987064327 у корпусі сріблястого кольору.

Потерпілий попереджений про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань за ст. 384 КК України.

підпис

Перед пред'явленням речей для впізнання у потерпілого Павлишина Сергія Семеновича попередньо з'ясовано чи може він впізнати річ, опитав про ознаки цих речей, а також про обставини, за яких він бачив ці речі.

На запитання слідчого потерпілий Павлишин С. С. відповів, що зможе впізнати викрадений у нього 19 листопада 2018 року мобільний телефон «Нокія» 6300 за такими ознаками: на корпусі мобільного телефону на задній його частині має місце тріщина

підпис

У відсутності особи, що впізнає, речі, що впізнаються, були розміщені в такому порядку зліва направо:

1) мобільний телефон «Нокія» 6 300, що позначений під номером 4 у зазначеному списку;

2) мобільний телефон «Нокія» 6 280, що позначений під номером 1 у зазначеному списку;

3) мобільний телефон «Нокія» 6 300, що позначений під номером 2 у зазначеному списку;

4) мобільний телефон «Нокія» 6 280, що позначений під номером 3 у зазначеному списку;

і понятим роз'яснено, що річ, яку пред'являють для впізнання, була вилучена в ході затримання підозрюваного за місцем його мешкання і підпадає під попередньо вказані в ході допиту потерпілого ознаки мобільного телефону «Нокія», викраденого у нього 19 листопада 2018 року.

На запитання слідчого, чи впізнає він серед пред'явлених йому речей викрадений в нього 19 листопада 2018 року мобільний телефон Нокія, потерпілий Павлишин С. С. заявив, що серед пред'явлених йому для впізнання мобільних телефонів «Нокія» він впізнає третю (зліва направо), а саме – мобільний телефон «Нокія» 6 300 IMEI 1234567891234 в корпусі сріблястого кольору з тріщиною на задній його частині.

Ознаки (чи їх сукупність), за якими особа впізнала річ: мобільний телефон «Нокія» 6300 мав тріщину на корпусі на задній його частині.

Із протоколом ознайомлені: шляхом особистого прочитання, зауважень і доповнень не надійшло.

Учасники:

Особа, яка впізнавала

1. Павлишин С. С.

підпис

Поняті:

1. Семенов К. В.

підпис

2. Мінін В. П.

підпис

Впізнання провів:

слідчий СВ Франківського ВП ГУНП

у Львівській області

капітан поліції

підпис

Р. І. Рудницький

ПРОТОКОЛ
пред'явлення особи для впізнання

місто Львів

20 листопада 2018 року

Упізнання почато о 17 год 00 хв

Упізнання закінчено о 17 год 30 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кирило Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2018 року в приміщенні кабінету № 203 Франківського ВП ГУНП у Львівській області при яскравому електричному освітленні з дотриманням вимог ст.ст. 40, 104, 223, 228, 231 КПК України в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Павлишин Сергій Семенович, 15 жовтня 1980 року народження, проживає: м. Львів, вул. Дорошенка, буд. 17, кв. 3.

підпис

Ларин Руслан Володимирович, 12 лютого 1983 року народження, проживає: м. Львів, пр. Газети «Правда», буд. 154, кв. 27.

підпис

Яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: цифровий фотоапарат «Nikon», що здійснює фотографування зі збереженням зображення на цифровому носії карту пам'яті.

Павлишин С. С.

підпис

Ларин Р. В.

підпис

Семенов К. В.

підпис

Крук В. Л.

підпис

у присутності понятьх:

1) Семенов Кирило Васильович, проживає: м. Львів, вул. Б. Хмельницького, буд. 18, кв. 12.

2) Крук Віктор Леонідович, проживає: м. Львів, вул. Батумська, буд. 6, кв. 92.

Яким відповідно до ст.ст. 11,13,15, 66, 223 КПК України роз'яснені їхні права і обов'язки, провів пред'явлення для впізнання таких осіб:

1. Ларин Руслан Володимирович, 12 лютого 1983 року народження, зріст 174 см, худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, над лівою частиною верхньої губи невеликий вертикальний шрам розміром майже 0,5 см,

одягнений у чорну шапку-горщик, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики;

2. Гордійчук Василь Петрович, 20 вересня 1982 року народження, зріст 172 см, худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, одягнений у чорну шапку-горщик, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики;

3. Степанюк Андрій Максимович, 12 березня 1981 року народження, зріст 175 см, худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, одягнений у чорну шапку-горщик, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики;

4. Рилєєв Максим Федорович, 1 вересня 1983 року народження, зріст 173 см., худорлявої статури, обличчя овальне, волосся темно-русе, пряме, коротке, зачесане направо, одягнений у чорну шапку-горщик, чорну коротку шкіряну куртку, сині джинси та чорні черевики.

Перед пред'явленням особи для впізнання у потерпілого Павлишина Сергія Семеновича попередньо з'ясовано чи може він впізнати особу, яка вчинила стосовно нього розбійний напад 19 листопада 2018 року. Павлишин С. С. розповів, що може впізнати цю особу за такими прикметами: європейської національності, зріс приблизно 170–175 см, на вигляд 25–30 років, худорлявої статури, обличчя овальне, над лівою частиною верхньої губи невеликий вертикальний шрам розміром близько 0,5 см.

підпис

У відсутності особи, яка впізнає, понятим роз'яснено, що гр-н (ка)

Бистрицький Р. В. підозрюється у тому, що разом із невідомим вчинив розбійний напад на гр. Павлишин С. С., якому він й пред'являється для впізнання у зв'язку з встановленням його причетності до вчинення цього кримінального правопорушення.

За зовнішніми ознаками

Після цього слідчим особі, яка пред'являється для впізнання, у відсутності особи, що впізнає, запропоновано зайняти будь-яке місце серед інших осіб, в числі яких він пред'являється для впізнання, і він вибрав місце другим зліва.

Так, особи, які пред'являються для впізнання, були розміщені в такому порядку зліва направо:

1. Гордійчук Василь Петрович
2. Ларин Руслан Володимирович

3. Степанюк Андрій Максимович

4. Рилєєв Максим Федорович

Після цього в кімнату для впізнання була запрошена особа, яка впізнає.

Потерпілий попереджений про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань за ст. 384 КК України.

підпис

На запитання, чи впізнає він серед пред'явлених йому осіб, потерпілий Павлишин Сергій Семенович, заявив, що серед пред'явлених мені для впізнання осіб, я з впевненістю упізнаю чоловіка, який стоїть другим зліва. Саме він разом із ще одним чоловіком кавказької національності побили мене, та водночас відібрали у мене барсетку. Впізнаю його з упевненістю за його зовнішнім виглядом: зростом, статурою, формою та особливостями його обличчя.

підпис

Із протоколом ознайомлені:

Протокол прочитаний слідчим вголос, зауважень, доповнень немає
(спосіб ознайомлення, зауваження і доповнення учасників процесуальної дії; прізвище, ініціали, підпис)

Учасники:

Особа, яка впізнавала Павлишин Сергій Семенович

підпис

Особи, які пред'являлися для впізнання:

1. Гордійчук Василь Петрович

підпис

2. Ларин Руслан Володимирович

підпис

3. Степанюк Андрій Максимович

підпис

4. Рилєєв Максим Федорович

підпис

Впізнана особа Ларин Руслан Володимирович

підпис

Поняті:

1. Семенов К. В.

підпис

2. Крук В. Л.

підпис

Впізнання провів:

слідчий СВ Франківського ВП ГУНП

у Львівській області

капітан поліції

підпис

Р. І. Рудницький

**ПРОТОКОЛ
освідування особи**

місто Львів

22 листопада 2018 року

Розпочато о 14 год 30 хв

Закінчено о 14 год 50 хв

Слідчий СВ Франківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Кириловець Роман Ігорович, у кримінальному провадженні № 100016, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19 листопада 2018 року, на підставі постанови прокурора Франківського району міста Львова від 22 листопада 2018 року відповідно до вимог ст.ст. 223, 241 КПК України в присутності понятих:

1) Семенов Кирило Васильович, проживає: м. Львів, вул. Б. Хмельницького, буд. 18, кв. 12;

2) Крук Віктор Леонідович, проживає: м. Львів, вул. Батумська, буд. 6 кв. 92

за участю спеціаліста _____,
а також учасників:

Адвоката Бабенка В'ячеслава Петровича, свідоцтво № 1234 від 13.04.1999 року,

(прізвище, ім'я, по батькові)

провів освідування: підозрюваного Ларина Руслана Володимировича, 1983 року народження, про що відповідно до ст.ст. 104, 105, 106 КПК України склав цей протокол.

Перед початком освідування Ларина Р. В. усім учасникам роз'яснено їхнє право бути присутніми при усіх діях, які проводяться в процесі огляду, робити зауваження, що підлягають занесенню до протоколу. Особам, які беруть участь у проведенні освідування Ларина Р. В. також роз'яснено про вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії, а також про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

фотоапарат «Nikon»

Семенов К. В.

Крук В. Л.

Ларин Р. В.

підпис

підпис

підпис

Слідчий пред'явив постанову прокурора про проведення освідчування підозрюваного Ларина Руслана Володимировича та запропонував пройти освідчування добровільно.

Ларин Р. В. погодився пройти освідчування добровільно у зв'язку з чим до нього не застосовувалися заходи фізичного впливу з метою забезпечення примусового проведення освідчування.

Проведеним освідчуванням встановлено:

На обличчі підозрюваного Ларина Руслана Володимировича на відстані 3 мм над лівою кромкою верхньої губи виявлено вертикальний шрам довжиною 7 мм та шириною 2 мм.

Виявлені сліди чи особливі прикмети були сфотографовані (застосовано відеозйомку чи інші технічні засоби).

Слідчим зроблено 2 фотознімки обличчя Ларина Р. В. фотоапаратом «Nikon» нічого не вилучалося,

після чого були поміщенні у пакет з написом «експертна служба»
та опечатані печаткою Франківського ВП

Із протоколом ознайомлені: протокол зачитано слідчим у голос, заяв, зауважень стосовно освідчування від учасників освідчування не надійшло.

Освідчуваний:

Ларин Р. В.

підпис

Поняті:

1. Семенов К. В.

підпис

2. Крук В. Л.

підпис

Освідчування провів:

слідчий СВ Франківського ВП ГУНП

у Львівській області

капітан поліції

підпис

Р. І. Рудницький

ПОСТАНОВА
про відібрання біологічних зразків для проведення експертизи

місто Львів

12 березня 2018 року

Прокурор Шевченківського району м. Львова юрист 2-го класу Степанов Володимир Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 14000162541957680 від 10 березня 2018 року, за ознаками розбійного нападу, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

10 березня 2018 року близько о 16 год 30 хв на перехресті вулиць Городоцька та Клепарівська в Шевченківському районі м. Львова двоє осіб, маючи злочинний намір на вчинення розбійного нападу, підійшли до Петренка А. А. та, погрожуючи застосуванням ножа, що є погрозою застосування насильства небезпечно для життя та здоров'я потерпілого, стали вимагати віддати їм барсетку Петренка А. А. Потерпілий Петренко А. А., намагаючись уникнути вчиненого на нього посягання, побіг, після чого двоє невідомих його наздогнали, збили з ніг, стали наносити удари руками та ногами по голові та тулубу та заволоділи барсеткою Петренка А. А. вартістю 400 гривень, в якій знаходились мобільний телефон вартістю 700 гривень, гаманець вартістю 50 гривень з грішми в сумі 230 гривень, чим причинили потерпілому шкоду на загальну суму 1 380 гривень.

Оглядом місця події встановлено, що на показаному Петренком А. А. місці на снігу виявлені сліди речовини бурого кольору (вірогідно крові). Також з куртки Петренка А. А. вилучені зразки речовини бурого кольору (вірогідно крові одного з нападників). У вчиненні даного кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України підозрюється Антонов Сергій Васильович, про що йому повідомлено шляхом вручення письмового повідомлення про підозру.

Враховуючи те, що для ефективності цього кримінального провадження потрібно провести експертизу, в ході якої з'ясувати, чи може вилучена з куртки потерпілого Петренка А. А. та з місця події речовина бурого кольору бути кров'ю підозрюваного Антонова С. В., керуючись ст. 245 КПК України, –

ПОСТАНОВИВ:

1. Відібрати зразки крові Антонова Сергія Васильовича, 1983 року народження, для проведення судово-імунологічної експертизи.

Прокурор
Шевченківського району
м. Львова
юрист 2-го класу

підпис

В. І. Степанов

Копію цієї постанови мені вручено 12 березня 2018 року о 13 год 00 хв. Одночасно роз'яснено порядок її оскарження.

Підозрюваний

підпис

С. В. Антонов

ПРОТОКОЛ
відмови надати зразки для експертизи

місто Львів

12 березня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Ступак Ігор Петрович у кримінальному провадженні № 14000162541957680, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 10 березня 2018 року, за ознаками розбійного нападу, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, в приміщенні Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області при денному природньому освітленні з дотриманням вимог ст.ст. 40, 104, 223, 242, 245 КПК України *за участю лікаря Козаченка М. А.*, 16.05.1973 р. н., який мешкає за адресою: м. Львів, вул. Городоцька 11, кв. 27, без використання технічних засобів фіксації оголосив підозрюваному Антонову С. В. постанову про відібрання у нього зразків крові.

Антонов С. В., ознайомившись із постановою, відмовився надати зразки крові.

З протоколом ознайомлені:

Лікар підпис М. А. Козаченко

Підозрюваний підпис С. В. Антонов

Протокол склав:

слідчий СВ Шевченківського ВП

ГУНП у Львівській області

капітан поліції

підпис

І. П. Ступак

Слідчому судді
Шевченківського
районного суду м. Львова

КЛОПОТАННЯ
про примусове відібрання біологічних зразків

місто Львів

12 березня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Ігор Петрович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 14000162541957680 від 10 березня 2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

10 березня 2018 року близько о 16 год 30 хв на перехресті вулиць Городоцька та Клепарівська в Шевченківському районі м. Львова двоє осіб із застосуванням насильства, небезпечного для здоров'я Петренка Андрія Аркадійовича 1976 року народження, заволоділи майном потерпілого, спричинивши шкоду на загальну суму 1 380 грн.

Під час допиту потерпілий Петренко А. А. показав, що в ході нападу на нього він вдарив одного з нападників коліном в область обличчя. Від цього удару в нападника відкрилася кровотеча. Внаслідок сліди крові нападника потрапили на куртку потерпілого Петренка А. А., з якої були вилучені зразки крові.

Проведеним встановленням місцезнаходження мобільного телефону встановлено, що він знаходиться у Антонова Сергія Васильовича після чого був вилучений в рамках процедури тимчасового доступу до речей. Антонову С. В. повідомлено про підозру.

Враховуючи, що для з'ясування питання про причетність Антонова С. В. до вчинення цього кримінального правопорушення потрібно провести порівняльне дослідження зразків його крові зі зразками крові, вилученими з куртки потерпілого Петренка А. А. та під час огляду місця події, а також зафіксований у протоколі від 12 березня 2018 року факт відмови підозрюваного Антонова С. В. надати зразки крові, керуючись ст.ст. 40, 241, 242, 245 КПК України, –

ПРОШУ:

Прийняти рішення про дозвіл на примусове відібрання зразків крові у Антонова С. В. для проведення судово-імунологічної експертизи.

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП у Львівській області
капітан поліції

підпис

І. П. Ступак

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор
Шевченківського району
міста Львова
старший радник юстиції

підпис

Р. В. Дуглий

ПРОТОКОЛ
отримання зразків для експертизи

місто Львів

16 березня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції по кримінальному провадженню № 14000162541957680 від 10 березня 2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, у приміщенні кабінету чергового лікаря міської клінічної лікарні № 8 м. Львова при штучному освітленні з 11 год 00 хв по 11 год 30 хв, з дотриманням вимог ст.ст. 40, 104, 223, 242, 245 КПК України за участю лікаря Бубенка В. С., якому заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: фотокамера «Nikon» примусово відібрав у підозрюваного Антонов С. В. зразки крові.

Відібрання зразків крові відбувалося із застосуванням разового медичного шприцу, об'ємом 5 мл, до якого з вени лівої руки Антонова С. В. взято 3 мл крові. Шприц зі зразками крові Антонова С. В. поміщено до поліетиленового пакету, горловина якого зав'язана ниткою білого кольору, на кінці якого наклеєна паперова бірка з підписами лікаря Бубенка В. С., підозрюваного Антонова С. В. та слідчого.

З протоколом ознайомлені:

Антонов С. В.

підпис

Бубенко В. С.

підпис

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП у Львівській області
капітан поліції

підпис

І. П. Ступак

ПРОТОКОЛ
допиту неповнолітнього свідка

місто Львів

18 березня 2018 року

Допит розпочато о 12 год 30 хв

Допит закінчено о 13 год 15 хв

Слідчий слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Ступак Ігор Петрович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 14000162541957680, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 10.03.2018 р., за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України; у приміщенні каб. № 13 Шевченківського ВП у присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

Альбанов К. Л., Колтун С. О.

Яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: не використовувалися.

Із дотриманням вимог ст.ст. 104, 106, 223, 224, 226 КПК України допитав неповнолітнього свідка:

1. Прізвище, ім'я, по батькові: Альбанов Кирило Леонтійович.
2. Дата, місяць, рік народження: 06.11.2001 р. н.
3. Місце народження: м. Львів.
4. Національність: українець.
5. Місце проживання: м. Львів, вул. Клепарівська 21, кв. 4є.
6. З ким проживає: з матір'ю та батьком.
7. Вид занять батьків або особи, з яким проживає свідок: приватні підприємці.
8. Де навчається або навчався: учень 11-б класу ЗОШ № 7 м. Львів.
9. Де і ким працює або працював: не працює.
10. Відомості про паспорт або інший документ, що засвідчує особу: свідоцтво про народження 1-ЖС № 146521 від 06.11.2001 р., видалий Шевченківським районним управлінням юстиції м. Львова.

Перед початком допиту присутнім: матері Альбановій Марині Петрівні, та педагогу Колтун Соломії Олегівні роз'яснено їхні права й обов'язки, передбачені ч. 4 ст. 226 та ч. 2 ст. 227 КПК України.

Альбанова М. П.

підпис

Колтун С. О.

підпис

Свідку роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні за фактом розбійного нападу на гр. Петренка Андрія Аркадійовича.

Неповнолітньому свідку Альбанову К. Л. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом.

підпис

Неповнолітньому свідкові Альбанову К. Л. роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

підпис

Свідкові Альбанову К. Л. роз'яснено порядок проведення допиту та його права й обов'язки, передбачені ст. 66 КПК України, згідно з якою:

1. Свідок має право:

1) знати, у зв'язку з чим і в якому кримінальному провадженні він допитується;

2) користуватися під час давання показань та участі у проведенні інших процесуальних дій правовою допомогою адвоката, повноваження якого підтверджуються згідно з положеннями ст. 50 КПК України (а саме: 1) свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю; 2) ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги);

3) відмовитися давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення, а також показання щодо відомостей, які згідно з положеннями ч. 2 ст. 65 КПК України не підлягають розголошенню (а саме – не можуть бути допитані як свідки: 1) захисник, представник потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, законний представник потерпілого, цивільного позивача у кримінальному провадженні – про обставини, які стали їм відомі у

зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника; 2) адвокати – про відомості, які становлять адвокатську таємницю; 3) нотаріуси – про відомості, які становлять нотаріальну таємницю; 4) медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя особи – про відомості, які становлять лікарську таємницю; 5) священнослужителі – про відомості, одержані ними на сповіді віруючих; 6) журналісти – про відомості, які містять конфіденційну інформацію професійного характеру, надану за умови нерозголошення авторства або джерела інформації; 7) професійні судді, народні засідателі та присяжні – про обставини обговорення в нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали; 8) особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні, – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення; 9) особи, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо дійсних даних про їх особи; 10) особи, які мають відомості про дійсні дані про осіб, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо цих даних. Не можуть без їх згоди бути допитані як свідки (та мають право відмовитися давати показання) особи, які мають право дипломатичної недоторканності, а також працівники дипломатичних представництв – без згоди представника дипломатичної установи);

4) давати показання рідною або іншою мовою, якою він вільно володіє, і користуватися допомогою перекладача;

5) користуватися нотатками і документами при даванні показань у тих випадках, коли показання стосуються будь-яких розрахунків та інших відомостей, які йому складно тримати в пам'яті;

6) на відшкодування витрат, пов'язаних з викликом для давання показань;

7) ознайомлюватися з протоколом допиту та заявляти клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень, а також власноручно робити такі доповнення і зауваження;

8) заявляти клопотання про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом;

9) заявляти відвід перекладачу.

2. Свідок зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду;

2) давати правдиві показання під час досудового розслідування та судового розгляду;

3) не розголошувати без дозволу слідчого, прокурора, суду відомості, які безпосередньо стосуються суті кримінального провадження та процесуальних дій, що здійснюються (здійснювалися) під час нього, і які стали відомі свідку у зв'язку з виконанням його обов'язків.

3. Особа, яку залучають до проведення процесуальних дій під час досудового розслідування як понятого або яка стала очевидцем таких дій, зобов'язана на вимогу слідчого, прокурора не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії.

Окрім того, згідно з ч. 7 ст. 224 КПК України за бажанням допитуваної особи вона має право викласти свої показання власноручно. За письмовими показаннями особи їй можуть бути поставлені додаткові запитання.

Права та обов'язки, а також порядок проведення допиту мені роз'яснені.

Альбанов К. Л.

підпис

Згідно з ч. 3 ст. 226 КПК України свідку, який не досяг 16-річного віку, роз'яснено його обов'язок говорити тільки правду.

підпис

Окрім того, свідка Альбанова К. Л., який досяг 16-річного віку, попереджено про кримінальну відповідальність за ст. 385 КК України про відмову від дачі показань та за ст. 384 КК України про завідомо неправдиве показання.

підпис

Ознайомившись зі своїми правами, свідок Альбанов К. Л. заявив, що бажає давати показання українською мовою та викладати їх під запис.

Послуг перекладача не потребує.

На пропозицію дати показання про усі відомі йому обставини у справі свідок Альбанов К. Л. вказав, що: я проживаю за вказаною адресою зі своїми батьками, які є приватними підприємцями. Навчаюся в 11-Б класі ЗОШ № 7 м. Львова. З нами по сусідству живуть жінка Крейко Антоніна Федорівна та її син Крейко Михайло Іванович. З сусідами наша сім'я підтримує доброзичливі відносини. Дружні

стосунки між нами відсутні. Крейко М. І. я іноді бачу ввечері, коли він повертається додому. Останній раз бачив Крейка М. І. приблизно 11 березня 2018 року, коли він виходив з квартири з двома сумками. Більше стосовно цього нічого пояснити не можу.

Показання зафіксовані на носії інформації: не застосовувалися.

За результатами фіксування допиту технічними засобами від учасників процесуальної дії клопотання про внесення тексту показань до протоколу допиту не надходили.

Учасникам процесуальної дії повідомлено про спосіб ознайомлення зі змістом протоколу, а саме – надання письмового протоколу.

Ознайомившись із текстом протоколу допиту від учасників процесуальної дії клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надходили.

Свідок Альбанов К. Л. підпис

Учасники Альбанова М. П. підпис

Колтун С. О. підпис

Допитав:

слідчий СВ Шевченківського ВП

ГУНП у Львівській області

капітан поліції

підпис

І. П. Ступак

ПРОТОКОЛ
пред'явлення особи для впізнання за фотознімками

місто Львів

20 березня 2018 року

Упізнання почато о 16 год 15 хв

Упізнання закінчено о 16 год 45 хв

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Ступак Ігор Петрович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 14000162541957680 від 10 березня 2018 року, у приміщенні Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області при природному освітленні з дотриманням вимог ст.ст. 104, 223, 228, 231 КПК України в присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії:

1) Петренку Андрію Аркадійовичу, мешканцю м. Львова, вул. Академіка Кучера, 4, кв. 6

(підпис)

яким заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання:

цифрова відеокамера «Сапон» з флеш-карткою,

у присутності понятьх:

1) Стасюка Віктора Петровича, мешканця м. Львова вул. Б. Лепкого, буд. 11 кв. 37;

(підпис)

2) Колесничук Аліни Михайлівни, мешканки м. Львова вул. Шевченка, буд. 60 кв. 15

(підпис)

Яким відповідно до ст.ст. 11,13,15, 66, 223 КПК України роз'яснені їхні права і обов'язки, провів пред'явлення для впізнання наступних прошитих та скріплених печаткою Шевченківського ВП ГУНП у Львівській області фотознімків громадян:

Фото № 1	Фото № 2	Фото № 3	Фото № 4
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Перед пред'явленням особи для впізнання потерпілого Петренка Андрія Аркадійовича, 1976 року народження, попередньо з'ясовано чи може він впізнати особу, опитав про зовнішній вигляд і прикмети цієї особи, а також про обставини, за яких вона бачила цю особу.

На запитання слідчого про те, чи може він впізнати особу, яка вчинила на нього розбійний напад 10 березня 2018 року, потерпілий Петренко Андрій Аркадійович заявив, що зможе за такими прикметами: кавказької зовнішності, на вигляд 20–25 років, міцної статури, обличчя кругле.

(підпис)

Потерпілий Петренко Андрій Аркадійович попереджений про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань за ст. 384 КК України.

(підпис)

На запитання, чи впізнає він когось з осіб зображених на фотознімках, Петренко Андрій Аркадійович заявив, що на фото № 2 впізнав чоловіка кавказької зовнішності, який 10 березня 2018 року приблизно о 16 год 30 хв на перехресті вулиць Городоцька та Клепарівська в Шевченківському районі м. Львова разом з Антоновим Сергієм Васильовичем вчинив на нього розбійний напад.

Ознаки (чи їх сукупність), за якими Петренко Андрій Аркадійович впізнав особу. На фото № 2 потерпілий Петренко Андрій Аркадійович впізнав нападника за його кавказькою зовнішністю, а також зовнішніми рисами обличчя, а саме гр. Крейка Михайла Івановича, 1996 р. н.

Із протоколом ознайомлені шляхом особистого прочитання:

Учасники:

Особа, якій пред'являлися фотознімки для впізнання

Петренко Андрій Аркадійович

(підпис)

Поняті:

1) Стасюк В. П.

(підпис)

2) Колесничук А. М.

(підпис)

Впізнання провів:

слідчий СВ Шевченківського ВП

ГУНП у Львівській області

капітан поліції

підпис

І. П. Ступак

Начальнику
слідчого управління
Головного управління
НП у Львівській області
Василю В. В.

РАПОРТ
про проведення опитування особи у режимі телефоної конференції

Доповідаю Вам, що мною, слідчим *слідчого управління Головного управління Національної поліції Грибом О. М.*, у порядку, передбаченому ст. 232 КПК України, з метою забезпечення оперативності кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12080000001208 від 03.05.2018 року, у зв'язку з знаходженням у віддаленому від місця проведення досудового розслідування місця та зайнятості через роботу вчасно прибути до слідчого було проведено опитування *Горленко Ольги Андріївни, 01.01.1980 р. н., місце народження м. Луцьк, місце реєстрації та фактичного проживання м. Львів, вул. Китайська, 7, кв. 5.*

Особу опитуваної *Горленко О. А.* встановлено за допомогою надісланої на електронну пошту *hryharon@gmail.com* копії паспорта *Горленко О. А.* Для опитування *Горленко О. А.* використовував мобільний телефон марки «Nokia», моделі 3310, imei – 789 5478 5445, номер телефону + 380 67 800 87 87.

Опитування фіксувалося за допомогою мобільного телефона марки «Meizu», моделі M2 mini, imei – 111 1111 5445, номер телефону +380 93 0 328 328 за допомоги функції запису телефонної розмови про що перед початком опитування було повідомлено опитуваній *Івась О. І.*

У ході опитування встановлено, що 03.05.2018 року, вона запросила до себе в гості подругу *Кавун М. С.* разом зі своїм сином *Кавуном І. І.* Приблизно о 14.00 год, вона зі сином прийшла до неї, *Горленко О. А.* запропонувала *Кавун М. С.* посидіти та порозмовляти у її подвір'ї, адже хороша погода. Майже о 15.00 год *Горленко О. А.* побачила, як впав *Кавун І. І.*, вона одразу викликала швидку та підбігла до *Кавуна І. І.*, біля якого в той момент була *Кавун М. С.*, одразу до них також підбіг її сусід *Іванюта Петро*, який сказав, що бачив хто стріляв та викликав поліцію.

На даний момент *Горленко О. А.* знаходиться у м. Луцьк, на день народженні своєї матері, через що не змога бути особисто на допиті свідка.

Слідчий слідчого управління
ГУ НП у Львівській області

О. М. Гриб

ПРОТОКОЛ
допиту експерта

місто Львів

«23» жовтня 2018 року

Допит розпочато о 12 год 30 хв

Допит закінчено о 13 год 15 хв

Слідчий СУ ГУ НП у Львівській області Гриб О. М., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12000162657159842 від 07.10.2018 року, у приміщенні службового кабінету № 24 СУ ГУ НП у Львівській області, з дотриманням вимог ст.ст. 40, 69, 95, 104, 106, 223, 224 КПК України, допитав як експерта:

1. Прізвище, ім'я та по батькові – Туркус Ігор Богданович.
2. Дата і місце народження – 09.05.1969 р. н.
3. Громадянство – українець.
4. Національність – України.
5. Освіта, спеціальність – вища.
6. Вчений ступінь, звання, клас, ранг, – фахівець державної спец. установи.
7. Місце роботи, рід занять, посада – начальник сектору балістичних, трасологічних експертиз і обліків Львівського НДЕКЦ МВС України.
8. Стаж наукової роботи або роботи за спеціальністю – з 1995 року.
9. Судимість – не має.
10. Службова адреса – м. Львів, вул. Конюшинна, № 24.
11. Паспорт та інші документи, що засвідчують особу – встановлено.
12. Відомості про взаємини з підозрюваним (потерпілим) – не має.

Експерту Туркус І. Б. роз'яснено, що його (її) викликано для дачі показань у кримінальному провадженні в № 12000162657159842 від 07.10.2018 року _____ (підпис)

Експерту Туркус І. Б. роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання

або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом. _____ (підпис)

Експерта Тиркус І. Б. відповідно до ст. 70 КПК України попереджено про кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (Завідомо неправдиве показання), ст. 385 КК України (Відмова свідка від давання показань) _____ (підпис)

Після чого експерт Тиркус І. Б. на поставлені питання пояснив: що я працюю начальником сектору балістичних, трасологічних експертиз і обліків Львівського НДЕКЦ МВС України. Стаж наукової роботи або роботи за спеціальністю – з 1995 року.

Запитання: Вам представляється для огляду 6 металевих кульок, оптичний приціл «Таско», дві металеві пружини, секторна планка, два гвинти, скажіть, будь ласка, після огляду чим являються вказані об'єкти і для чого використовуються, яке призначення?

Відповідь: Оглянувши вказані предмети, можу сказати, що оптичний приціл «Таско» 4 на 20 із кріпленням на корпусі під основу гвинтівки типу «ласточкіне гніздо», дві металеві завиткові пружини довжиною 200 мм кожної і діаметром відповідно 20 та 17 мм, планка секторного прицілу із маркуванням від 0 до 9, два гвинти, один з яких із маркуванням від 0 до 9 є складовими частинами пневматичної компресійної гвинтівки, а 6 металевих кульок фігурної форми зі загостреною верхинкою діаметром при основі 4,5 мм є спеціальними кульками для відстрілу із пневматичних компресійних гвинтівок калібру 4,5 мм.

Експерту Тиркус І. Б. повідомлено про спосіб ознайомлення зі змістом протоколу.

Ознайомившись із текстом протоколу допиту від експерта клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень не надходило.

Експерт Тиркус Ігор Богданович
(прізвище ім'я, по батькові)

(підпис)

Допитав і протокол склав:
слідчий слідчого управління
ГУ НП у Львівській області

О. М. Гриб

Таємно
Прим. 1

Голові Апеляційного суду
Львівської області
Мазуренку О. А.

КЛОПОТАННЯ

про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукових) дії – зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж

місто Львів

«10» лютого 2018 року

Старший слідчий слідчого відділу Галицького відділу поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області старший лейтенант поліції Петров В. В., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 2201854000000115 від 01.01.2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

01.01.2018 року слідчим відділом Галицького відділу поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області внесено відомості до ЄРДР за № 2201854000000115 за заявою гр. Петренка О. П. про те, що 29.12.2012 року та 31.12.2012 року Іванов Іван Іванович, «_» __ 19__ року народження, у приміщенні квартири за адресою: м. Львів, пр. ..., б. ..., кв. ..., здійснював незаконний збут наркотичного засобу кокаїну його брату Петренку Г. П.

Так, у діях Іванова І. І., вбачаються ознаки злочину, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, за вчинення якого, передбачене покарання у виді позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років, що згідно з ч. 4 ст. 12 КК України є тяжким злочином.

У матеріалах кримінального провадження є показання Петренка О. П. та Петренка Г. П. щодо обставин придбання останнім у Іванова Івана Івановича «_» __ 19__ року народження, який зареєстрований за адресою м. Львів, вул. ..., б. ..., кв. ..., 29.12.2012 року та 31.12.2012 року наркотичного засобу кокаїну.

Встановлено, що Іванов І. І., який причетний до вчинення вказаного кримінального правопорушення, для спілкування щодо незаконного збуту наркотичних засобів використовує мобільний термінал із сім-карткою абонентського номера: 097-...-...-....

Оскільки є достатні підстави вважати, що зміст інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, яку передає Іванов І. І., використовуючи мобільний термінал із сім-карткою абонентського номера: 097-...-...-..., може містити відомості про обставини незаконного збуту наркотичних засобів, а також про місця незаконного збуту наркотичних засобів – кокаїну, які мають значення для досудового розслідування, у кримінальному провадженні виникла необхідність у проведенні негласної слідчої (розшукової) дії, а саме: зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, протягом 30 діб з дати винесення відповідної ухвали слідчим суддею.

Отримати відомості про злочин та осіб, які його вчинили, не розголошуючи існування кримінального провадження, в інший спосіб, як проведення негласної слідчої (розшукової) дії, а саме зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж неможливо.

Враховуючи викладене, а також те, що під час проведення зазначеної негласної слідчої (розшукової) дії можуть бути отримані докази протиправної діяльності, здійснюваної Івановим І. І., що спрямована на незаконний збут наркотичних засобів, які самостійно чи в сукупності з іншими доказами можуть мати суттєве значення для з'ясування обставин злочину й осіб, які його вчинили та встановлення обставин, які мають значення для кримінального провадження, керуючись вимогами ст.ст. 36, 246-248, 258, 263 КПК України, –

ПРОШУ:

Надати дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, а саме: зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, яка передається Івановим Іваном Івановичем, «_» __19__ року народження, зареєстрованим за адресою: м. Львів, вул. ..., буд. ..., кв. ..., за абонентським телефонним номером: 097-...-...-..., протягом 30 діб з дати винесення ухвали слідчим суддею.

Додаток: витяг з ЄРДР за № 2201254000000115 від 01.01.2013 року.

Старший слідчий слідчого відділу Галицького відділу поліції ГУНП у Львівській області старший лейтенант поліції

В. В. Петров

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор прокуратури Галицького району м. Львова
юрист 1 класу

С. А. Сидоров

Таємно
Прим. 1

Голові Апеляційного суду
Львівської області
Мазуренку О. А.

КЛОПОТАННЯ
про надання дозволу на проведення негласної
слідчої (розшукової) дії – аудіо-, відеоконтроль особи
в публічно доступних місцях

м. Львів

«13» лютого 2018 року

Старший слідчий з ОВС слідчого управління Головного управління Національної поліції у Львівській області майор поліції Палюх В. В., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 2201854000000118 від 01.02.2018 року, за ознаками злочинів, передбачених ч. 3 ст. 307, ч. 2, ч. 3 ст. 309 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

У період листопада–грудня 2017 року громадянин України Сенчук М. П., перебуваючи в м. Києві та діючи з корисливих мотивів, вступив у попередню змову з невстановленими досудовим розслідуванням особами, котрі перебували на території України, для вчинення незаконного збуту наркотичного засобу – кокаїну в особливо великих розмірах з приховуванням у посылках, що перевозяться на мікроавтобусах міжобласного сполучення (нерегулярні приватні перевезення).

01.02.18 року Сенчук М. П., діючи за попередньою змовою з невстановленими досудовим розслідуванням особами, вчинив переміщення з м. Києва до м. Львів на мікроавтобусі марки «Volkswagen» д.р.н. АІ-1788ЕВ, наркотичного засобу – кокаїн в особливо великих розмірах загальною масою 155,14 г шляхом приховання наркотичного засобу серед продуктів харчування у сумці світло-синього кольору.

Вказана сумка була поміщена Сенчуком М. П. до комірки № 18 камери схову Залізничного вокзалу Львів-Головний. З метою доведення своєї злочинної діяльності до кінця, 05.02.18 року приблизно о 11 год, Сенчук М. П. отримав у комірці № 18 камери схову Залізничного вокзалу

Львів-Головний дві сумки світло-синього кольору зі зображенням логотипу білого кольору та фабричними написами «Модена», будучи достовірно обізнаним про наявність у них прихованого наркотичного засобу – кокаїну в особливо великих розмірах, з метою його подальшого особистого вживання та збуту невстановленим особам на території м. Львова. У цей же час злочинні дії Сенчука М. П. виявлено та припинено співробітниками поліції, про що складено протокол огляду місця події від 05.02.2018 року.

Допитаний як свідок, а надалі як підозрюваний Сенчук М. П. показав, що відповідно до попередньої домовленості з Іванченко М. Г., він мав отримати в м. Києві, наркотичний засіб кокаїн, розфасувати його по пакетах з пазовим замком, частину наркотичного засобу він повинен був передати Іванченку М. Г. та іншим своїм знайомим, а решту залишити у приміщенні орендованої квартири з метою подальшого збуту.

Згідно з матеріалами кримінального провадження Іванченко Микола Геннадійович, 14.10.73 р. н., громадянин України, уродженець м. Києва, зареєстрований за адресою: м. Київ, вул. Правди, б. 7, кв. 54, фактично проживає за адресою: м. Київ, вул. Прирічна, б. 17, кв. 50, без постійного місця роботи.

Відповідно до протоколу за результатами здійснення оперативно-розшукових заходів зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж від 12.01.2018 року, який надійшов з УКУ ГУНП України у Львівській області стало відомо, що Іванченко М. Г. обізнаний з фактичними обставинами контрабандного ввезення на територію України наркотичного засобу кокаїну та під час телефонних розмов координував дії Сенчука М. П. щодо отримання наркотичного засобу кокаїну, його розфасування та збуту фактичним адресатам.

Так, викладені обставини дають підстави вважати, що Іванченко М. Г. причетний до вчинення злочинів, передбачених ч. 3 ст. 307, ч. 2, 3 ст. 309 КК України, однак повідомити останнього про підозру щодо скоєння вказаних злочинів на даний час не видається за можливе, оскільки необхідно зібрати достатні докази вчинення Іванченком М. Г. зазначених кримінальних правопорушень.

У ході здійснення досудового розслідування встановлено, що в період з лютого 2001 року по вересень 2005 року Іванченко М. Г. обіймав посаду оперуповноваженого Дарницького районного управління ГУ МВС України. У вересні 2005 року Іванченко М. Г. звільнився з органів Міністерства внутрішніх справ України за своїм бажанням.

Зважаючи на викладене, є достатні підстави вважати, що Іванченко М. Г. обізнаний із тактикою та методикою проведення

оперативно-розшукової діяльності та здійснення досудового розслідування, що унеможлиблює отримання фактичних обставин вчинення злочинів, передбачених ч. 3 ст. 307, ч. 2 та ч. 3 ст. 309 КК України, шляхом проведення слідчих (розшукових) дій, передбачених Главою 20 КПК України, зокрема допитами свідків, обшуками, оглядами предметів та документів, тимчасовими доступами до предметів та документів, оскільки свою діяльність Іванченко М. Г. та пов'язані особи конспірують та приховують від оточуючих. У зв'язку з викладеним, виникла необхідність проведення стосовно Іванченка М. Г. негласної слідчої (розшукової) дії – аудіо-, відеоконтроль особи в публічно доступних місцях.

Під час проведення вказаної негласної слідчої (розшукової) дії необхідно здійснити негласну (без відома особи) фіксацію та обробку з використанням технічних засобів розмов Іванченка М. Г., а також інших звуків, рухів, дій, пов'язаних з його діяльністю або місцем перебування в певному, публічно доступному місці, що надасть можливість отримати докази причетності Іванченка М. Г. до розслідуваних злочинів, з'ясувати обставини вчинення кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів та встановити інших осіб, причетних до їх скоєння.

Вказану негласну слідчу (розшукову) дію планується проводити протягом одного місяця, оскільки особи, які причетні до організації та вчинення вищевказаних злочинів, поведуть себе обережно. У зв'язку з цим отримати фактичні дані щодо обставин вчинення злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, що можуть бути використані, як докази у даному кримінальному провадженні, у більш короткий термін не представлятиметься можливим.

Зважаючи на викладене, а також беручи до уваги, що є достатні підстави вважати, що Іванченко М. Г. приховує від органу досудового розслідування обставини, які мають значення для кримінального провадження, а саме: інформацію щодо фактичних обставин контрабандного ввезення на територію України наркотичного засобу кокаїну, його придбання, зберігання, пересилання та збуту, а також власну роль у вказаній злочинній схемі, у зв'язку з чим, іншим способом одержати ці дані неможливо, вбачається за необхідне звернутися до Апеляційного суду м. Львова з клопотанням про дозвіл на проведення аудіо-, відеоконтролю Іванченка М. Г. у публічно доступних місцях терміном в один місяць, що дозволить отримати докази, які самостійно та/або в сукупності з іншими доказами можуть мати суттєве значення для з'ясування обставин злочинів та/або встановлення осіб, які їх вчинили.

Враховуючи викладене, керуючись вимогами ст.ст. 40, 246, 247, 248, 249, 258, 260 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Розглянути клопотання про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії – аудіо-, відеоконтроль особи в публічно доступних місцях.

2. Надати дозвіл старшому слідчому з ОВС слідчого управління Головного управління Національної поліції у Львівській області майору поліції Палюху В. В. провести аудіо-, відеоконтроль Іванченка Миколи Геннадійовича, 14.10.73 р. н., громадянина України, уродженця м. Києва, зареєстрованого за адресою: м. Київ, вул. Правди, б. 7, кв. 54, який фактично проживає за адресою: м. Київ, вул. Прирічна, б. 17, кв. 50, без постійного місця роботи, в публічно доступних місцях, терміном на тридцять днів із застосуванням спеціальних технічних засобів контролю.

Додаток: витяг з ЄРДР за № 2201254000000118 від 01.02.2018 року.

Старший слідчий з ОВС слідчого управління
Головного управління Національної поліції
у Львівській області майор поліції

В. В. Палюх

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор прокуратури Львівської області
юрист 1 класу

С. А. Магда

Таємно
Прим. 1

Голові Апеляційного суду
Львівської області
Мазуренку О. А.

КЛОПОТАННЯ
про надання дозволу на проведення негласної
слідчої (розшукової) дії – зняття інформації
з транспортних телекомунікаційних мереж

м. Львів

«01» березня 2018 року

Старший слідчий з ОВС слідчого управління Головного управління Національної поліції у Львівській області майор поліції Палюх В. В., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 2201854000000118 від 01.02.2018 року, за ознаками злочинів, передбачених ч. 3 ст. 307, ч. 2, ч. 3 ст. 309 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

У період листопада–грудня 2017 року громадянин України Сенчук М. П., перебуваючи в м. Києві та діючи з корисливих мотивів, вступив у попередню змову з невстановленими досудовим розслідуванням особами, котрі перебували на території України, для вчинення незаконного збуту наркотичного засобу – кокаїну в особливо великих розмірах з приховуванням у посылках, що перевозяться на мікроавтобусах міжобласного сполучення (нерегулярні приватні перевезення).

01.02.18 року Сенчук М. П., діючи за попередньою змовою з невстановленими досудовим розслідуванням особами, вчинив переміщення з м. Києва до м. Львова на мікроавтобусі марки «Volkswagen» д.р.н. А11788ЕВ, наркотичного засобу – кокаїн в особливо великих розмірах загальною масою 155,14 г. шляхом приховання наркотичного засобу серед продуктів харчування у сумці світло-синього кольору.

Вказана сумка була поміщена Сенчуком М. П. до комірки № 18 камери схову Залізничного вокзалу Львів-Головний. З метою доведення своєї злочинної діяльності до кінця, 05.02.18 року близько 11 год, Сенчук М. П. отримав у комірці № 18 камери схову Залізничного вокзалу Львів-Головний дві сумки світло-синього кольору зі зображенням

логотипу білого кольору та фабричними написами «Модена», будучи достовірно обізнаним про наявність у них прихованого наркотичного засобу – кокаїну в особливо великих розмірах, з метою його подальшого особистого вживання та збуту невстановленим особам на території м. Львова. У цей же час злочинні дії Сенчука М. П. виявлено та припинено співробітниками поліції, про що складено протокол огляду місця події від 05.02.2018 року.

Допитаний як свідок, а надалі як підозрюваний Сенчук М. П. показав, що відповідно до попередньої домовленості з Іванченко М. Г., він мав отримати в м. Києві, наркотичний засіб кокаїн, розфасувати його по пакетах із пазовим замком, частину наркотичного засобу він повинен був передати Іванченку М. Г. та іншим своїм знайомим, а решту залишити у приміщенні орендованої квартири з метою подальшого збуту.

Згідно з відповіддю №235/18 від «05» лютого 2018 року, отриманою з УКУП Головного управління Національної поліції у Львівській області за результатами виконання доручення слідчого, встановлено, що Іванченко Микола Геннадійович, 14.10.73 р.н., громадянин України, уродженець м. Києва, зареєстрований за адресою: м. Київ, вул. Правди, б. 7, кв. 54, фактично проживає за адресою: м. Київ, вул. Прирічна, б. 17, кв. 50 користується номером абоненту стільникового зв'язку – 068-____-____-____.

«12» лютого 2018 року Апеляційним судом у Львівській області постановлено ухвалу № 58 про дозвіл на проведення негласних слідчих дій передбачених ст. 263 КПК України – «зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж», у відношенні Іванченка Миколи Геннадійовича, 14.10.73 р. н., який користується номером абоненту стільникового зв'язку – 068-____-____-____, підключеного до мережі стільникового зв'язку, терміном на 20 діб.

Під час проведення даної негласної слідчої розшукової дії були одержані відомості про готування Іванченком М. Г. незаконної поставки наркотичного засобу кокаїн невідомій особі, яка користується номером абонента стільникового зв'язку – 098-____-____-____. Узгодження Іванченком М. Г. деталей незаконної поставки наркотичного засобу кокаїн має відбутися, згідно з протоколом зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж від 26 лютого 2018 року, під час телефонних перемовин з цією невідомою особою після 05 березня 2018 року.

У зв'язку з тим, що термін проведення негласних слідчих дій, які проводяться на підставі зазначеної ухвали Апеляційного суду, закінчується 03 березня 2018 року, з метою отримання доказів та перевірки

отриманих доказів у кримінальному провадженні зареєстрованому в Єдиному реєстрі досудових розслідувань за № 2201854000000118 від 01.02.2018 року, за ознаками злочину передбаченого ч. 3 ст. 307, ч. 2, ч. 3 ст. 309 України, а відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб, необхідно продовжити термін проведення у відношенні Іванченка Миколи Геннадійовича, 14.10.73 р. н., громадянина України, уродженця м. Київ, зареєстрований за адресою: м. Київ, вул. Правди, б. 7, кв. 54, фактично проживає за адресою: м. Київ, вул. Прирічна, б. 17, кв. 50 негласної слідчої (розшукової) дії, передбаченої ст. 263 КПК України – «зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж», за номером абонента – 068- - - підключеного до мережі стільникового зв'язку.

Враховуючи викладене, керуючись вимогами ст.ст. 40, 246, 248 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Розглянути клопотання про надання дозволу на продовження проведення негласної слідчої (розшукової) дії – аудіо-, відеоконтроль особи в публічно доступних місцях.

2. Надати дозвіл на продовження проведення негласних слідчих (розшукових) дій пов'язаних з тимчасовим обмеженням прав людини стосовно Іванченка Миколи Геннадійовича, 14.10.73 р. н., громадянина України, уродженця м. Києва, зареєстрований за адресою: м. Київ, вул. Правди, б. 7, кв. 54, фактично проживає за адресою: м. Київ, вул. Прирічна, б. 17, кв. 50, негласної слідчої (розшукової) дії передбаченої ст. 263 КПК України – «зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж», за номером абонента – 068- - - підключеного до мережі стільникового зв'язку, терміном на двадцять днів.

Додаток: витяг із ЄРДР за № 2201254000000118 від 01.02.2018 року.

Старший слідчий з ОВС слідчого управління
Головного управління Національної поліції
у Львівській області майор поліції

В. В. Палюх

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор прокуратури Львівської області
юрист 1 класу

С. А. Магда

ПРОТОКОЛ
вручення грошових коштів особі, залученої до проведення
негласної слідчої (розшукової) дії з використанням
заздалегідь ідентифікованих (помічених) засобів

м. Львів

«25» березня 2018 року

Розпочато: 10 год 15 хв
Закінчено: 11 год 00 хв

Старший слідчий з ОВС слідчого управління Головного управління Національної поліції у Львівській області майор поліції Палюх В. В. в службовому кабінеті № 53 ГУНП у Львівській області (м. Львів, вул. Генерала Григоренка, 3) у кримінальному провадженні за № 2201854000000145 від 01.02.2018 року, відповідно до постанови процесуального керівника – прокурора прокуратури у Львівській області юриста 1 класу Магди С. А. про проведення негласної слідчої (розшукової) дії – контроль за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту від 24 березня 2018 року стосовно Матецького Григорія Адамовича, 24.09.1983 р. н., громадянина України, уродженця м. Львів, який фактично проживає за адресою: вул. І. Виговського, буд. 52, кв. 18, з використанням спеціальних імітаційних засобів – заздалегідь ідентифікованих (помічених) грошей, на підставі ст.ст. 103, 104, 105, 106, 107, 246, 252, 273 КПК України, в присутності старшого оперуповноваженого УКУ ГУНП у Львівській області капітана поліції Медведька М. Г. та громадянина України Йохимовича М. Г., яким роз'яснено їх право бути присутніми при усіх діях, які проводяться в процесі негласної слідчої (розшукової) дії, робити зауваження, що підлягають занесенню до протоколу, склав даний протокол. Особам, які беруть участь у проведенні огляду також заздалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання, а саме здійснення безперервної відеофіксації на відеокамеру Panasonic моделі «NV-GS 27» з касетою Panasonic dvm 60.

Даний протокол складено про вручення Йохимовичу Михайлу Григоровичу, 18.03.1990 року народження, якого залучено до проведення негласної слідчої (розшукової) дії – контролю за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту стосовно Маміна Кирила Григоровича, 13.05.1968 р. н., заздалегідь ідентифікованих засобів – грошових коштів у загальній сумі 600 (шістсот) доларів США, номіналом по 100 (сто) доларів США.

Перед початком проведення негласної слідчої (розшукової) дії – встановлено, що Йохимович М. Г. одягнений в сірий жакет, білий светр, темні брюки та темну шкіряну куртку.

Окрім того, Йохимович М. Г. повідомив, що у нього сторонні речі та особисті грошові кошти у кишенях одягу відсутні. Серед особистих речей у нього при собі наявні два мобільні телефони.

Після цього, Йохимовичу М. Г. вручено грошові кошти, які знаходяться у паперовому конверті білого кольору у сумі 600 (шістсот) доларів США купюрами по 100 (сто) доларів США. Вказані грошові кошти у присутності учасників огляду перераховані та передані громадянину Йохимовичу М. Г., котрий в подальшому помістив їх до внутрішньої кишені жакету:

1) Купюра номіналом 100 (сто) доларів США, серія АВ номер 09876532;

2) Купюра номіналом 100 (сто) доларів США, серія АВ номер 12908545;

3) Купюра номіналом 100 (сто) доларів США, серія ВА номер 34897543;

4) Купюра номіналом 100 (сто) доларів США, серія АВ номер 34556785;

5) Купюра номіналом 100 (сто) доларів США, серія ВА номер 45673211;

6) Купюра номіналом 100 (сто) доларів США, серія ВА номер 23674321.

Під час проведення огляду грошових коштів та складання даного протоколу заяв та зауважень від учасників не надійшло.

До даного протоколу долучено носій інформації цифрова відеокасета Panasonic dvt 60N^o 4597654332, на який записано відео проведеної негласної слідчої (розшукової) дії. Відеозапис за допомогою відеокамери Panasonic моделі «NV-GS 27» переглянутий учасниками даної процесуальної дії. Зауважень не поступило.

Протокол прочитаний присутнім, записаний правильно.

Учасники:

- 1) старший оперуповноважений УКП ГУНП
у Львівській області капітана поліції _____ **М. Г. Медведько;**
- 2) _____ **М. Г. Йохимович**

Протокол склав:

старший слідчий з ОВС слідчого управління
Головного управління Національної поліції
у Львівській області майор поліції

В. В. Палюх

ПРОТОКОЛ
про результати контролю за вчиненням злочину

м. Львів

«28» січня 2018 року

Розпочатий: «09» год «50» хв

Закінчений: «12» год «55» хв

Старший слідчий з ОВС слідчого управління Головного управління Національної поліції у Львівській області майор поліції Палюх В. В. у службовому кабінеті № 53 ГУНП у Львівській області (м. Львів, вул. Генерала Григоренка, 3) у кримінальному провадженні за № 2201854000000345 від 22.01.2018 року, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 15, ч. 3, 5 ст. 27, ч. 3 ст. 305 та ч. 3 ст. 311 КК України на підставі постанови прокурора прокуратури Львівської області про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, як контроль за вчиненням злочину у формі оперативної закупки прекурсоромісткого медичного препарату, що містить прекурсор – псевдоефедрину гідрохлорид № 9 від 26.01.2018 року з дотриманням вимог ст.ст. 104, 246, 271 КПК України, у присутності понять:

1. Петровський Михайл Сергійович, 07.07.1989 р. н., зареєстрований за адресою: м. Львів, вул. Залізна, б. 13, кв. 4.

2. Садовий Михайло Іванович, 05.05.1981 р. н., зареєстрований за адресою: м. Львів, вул. Залізна, б.36, кв.48,

яким відповідно до ст.ст. 11, 13, 15, 223 КПК України роз'яснені їхні права й обов'язки.

1. _____ (М. Петровський) 2. _____ (М. Садовий)

За участю особи під вигаданими даними Матецький Леонтій Савович, яка добровільно дала згоду на придбання прекурсоромісткого медичного препарату, якому відповідно до ст.ст. 11 та 223 КПК України роз'яснені права та обов'язки.

3. _____ (Л. С. Матецький)

Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 99, п. 1 ч. 3 ст. 104, 252 КПК України в ході процесуальної дії застосовується аудіо- відеоконтроль особи із застосуванням звукозапису, відеозапису та спеціальних технічних засобів на підставі ухвали слідчого судді Апеляційного суду Львівської області №19 т від 27.01.2018 року терміном на 20 діб, склав даний протокол про те, що 28.01.2018 року в службовому приміщенні слідчого управління ГУНП у Львівській області у присутності понять та

громадянина під вигаданими даними Матецького Леонтія Савовича проведений огляд останнього. За результатами огляду встановлено, що гр. Матецький Л. С. одягнений у черевики чорного кольору, джинси синього кольору, сорочку джинсову темно-синього кольору, куртку чорного кольору з карманами, носки чорного кольору, труси сірого кольору та майку синього кольору. Під час огляду будь-яких предметів та речей не виявлено.

Після цього гр. Матецькому Л. С. видані грошові кошти в сумі 800 (вісімсот) гривень. Купюри номіналом: 200 грн – АЕ 6471207 та ВГ 8891622; номіналом 100 грн – ВБ 8100230; ЕХ 7479019; ЕХ 1717088; ВЛ 1945286.

Отримані грошові кошти гр. Матецький Л.С. поклав у зовнішню верхню, ліву кишеню розташовану на куртці. Вказані грошові кошти були видані гр. Матецькому Л. С. для проведення закупівлі прекурсоромісткого (псевдоефедрину гідрохлорид) медичного препарату у співробітника аптеки «Медос» за адресою м. Львів, вул. С. Бандери, буд. 25. За результатами огляду та вручення грошових коштів був складений протокол з відповідними додатками. У куртці Матецького Л. С. на підставі ухвали слідчого Апеляційного суду Львівської області № 19т від 27.01.2018 року про дозвіл на проведення аудіо-, відеоконтролю особи вмонтовано спеціальні технічні засоби для здійснення аудіо-, відеозапису (відеокамера з картою пам'яті micro-SD WD 8 Gb та мікрофон). Понятим та Матецькому Л. С. запропоновано сісти у службовий автомобіль «Деу ланос» р. н. 004 та прослідувати до місця де заплановано проведення негласної слідчої (розшукової) дії, на що вони погодились.

Прибувши до парковки, яка розташована біля магазину «АТБ» на перехресті вул. С. Бандери та Юзівська в м. Львів Матецькому Л. С. було запропоновано пройти у аптеку «Медос», яка розташована у буд. 25 на вул. С. Бандери, де спробувати придбати прекурсоромістський препарат за грошові кошти, які йому були виділені слідчим, а понятим супроводити його на відстані до вказаної аптеки та чекати доки він вийде, після чого супроводжувати на відстані до службового автомобіля, що вони і виконали.

Повернувшись на парковку, вказані учасники сіли до службового автомобіля на задні сидіння. Після чого Матецький Л.С. повідомив, що за видані йому грошові кошти, він придбав чотири блістери з пігулками по десять штук у кожному, тобто сорок пігулок. Фармацевт на ім'я Сергій, який продав йому чотири блістери медичного препарату, з восьмиста гривень видав йому решту вісімдесят гривень, тобто він витратив сімсот двадцять гривень.

Надалі всі учасники вказаного заходу переїхали до Львівської міської лікарні № 5, розташованої на вул. Дніпровській для проведення огляду Матецького Л. С.

Під час огляду Матецький Л. С. був одягнутий у черевики чорного кольору, джинси синього кольору, сорочку джинсову темно-синього кольору, куртку чорного кольору з карманами, носки чорного кольору, труси сірого кольору та майку синього кольору. Після цього вказана особа у присутності понятих із зовнішньої, лівої, верхньої кишені достав чотири блістери упаковані заводським способом з надписом нанесеним барвником червоного кольору: «ЕФІНА» склад: 1 таблетка містить псевдоефедрину гідрохлориду Ф. США 60,0 мг, виробник «БЕЛКО ФАРМА», Індія. Як пояснив Київський Л. С., це саме той препарат який він придбав у провізора в аптеці за ціною сімсот двадцять гривень, виданих йому співробітником УСБУ у Дніпропетровській області.

У ході огляду чотири блістери з пігулками в присутності понять були поміщені у поліетиленовий пакет та опечатаний печаткою «для пакетів» слідчого управління ГУНП у Львівській області та підписані понятими, Матецьким Л. С. та слідчим. Окрім того, Матецький Л. С. дістав з правої зовнішньої кишені джинсів грошові кошти у сумі вісімдесят гривень купюрами номіналом 50 гривень (АВ 12456788), 20 гривень (АР 12246789) та 10 гривень (АК 15578900), які також були поміщені у поліетиленовий пакет та опечатаний печаткою «для пакетів» слідчого управління ГУНП у Львівській області та підписані понятими, Матецьким Л.С. та слідчим. Він пояснив, що це решта грошових коштів, які він отримав від фармацевта аптеки на ім'я Сергій, яке було написано на біджі, який був причеплений до його халату, після купівлі прекурсоромісткого лікарського препарату «Ефіна».

Матецький Л. С. продемонстрував слідчому вмонтовані у його куртку спеціальні технічні засоби для здійснення аудіо-, відеозапису (відеокамера з картою пам'яті micro-SD WD 8 Gb та мікрофон), які він використовував для аудіо-, відеоконтролю особи під час оперативної закупки. Інших речей та предметів під час проведення огляду Матецького Л. С. не виявлено.

За результатами огляду був складений відповідний протокол.

Після чого особи учасники негласної слідчої (розшукової) дії, прослідували у службовому автомобілі слідчого управління ГУНП у Львівській області для складання протоколу про результати контролю за вчиненням злочину.

До протоколу додаються: 1) поліетиленовий пакет та опечатаний печаткою «для пакетів» слідчого управління ГУНП у Львівській області з пояснювальним написом, підписами понятих, Матецького Л. С. та слідчого з чотирма блістерами упакованими заводським способом з надписом нанесеним барвником червоного кольору: «ЕФІ-НА» склад: 1 таблетка містить псевдоефедрину гідрохлориду Ф. США 60,0 мг, виробник «БЕЛКО ФАРМА», Індія; 2) поліетиленовий пакет та опечатаний печаткою «для пакетів» слідчого управління ГУНП у Львівській області з пояснювальним написом, підписами понятих, Матецького Л.С. та слідчого грошові кошти у сумі вісімдесят гривень купюрами номіналом 50 гривень (АВ 12456788), 20 гривень (АР 12246789) та 10 гривень (АК 15578900).

З протоколом ознайомлені шляхом особистого читання та попереджені про недопустимість розголошення результатів. Зауважень та доповнень не надійшло.

Поняті: 1. _____ (М. Садовий)
2. _____ (М. Петровський)
Учасник: 3. _____ (Л. Матецький)

Старший слідчий з ОВС слідчого управління
Головного управління Національної поліції
у Львівській області майор поліції

В. В. Палюх

Підозрюваному: Лісякову Олександр
Олександровичу, 18.03.1974 року народження,
мешкає за адресою: м. Львів, вул. Володимира
Великого, будинок № 103, квартира № 40,
zareєстрований за адресою: м. Львів, вул.
Софії Перовської, будинок № 22.

Захиснику: Івановій Юлії Анатоліївні
м. Львів, вул. Городоцька, будинок № 159,
квартира № 4

ПОВІДОМЛЕННЯ
про проведення негласних слідчих (розшукових) дій

Відповідно до вимог *ст.ст. 111, 112, 253* КПК України, повідомляю, що в ході розслідування кримінального провадження внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 2201805000000016 від 03.01.2018 року, за підозрою Лісякова О. О. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, у період з 13 січня 2018 року по 23 січня 2018 року проводились негласні слідчі дії – «зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж» у відношенні Лісякова О. О. та отримані відомості щодо телефонних розмов, проведених Лісяковим О. О. у зазначений період, внаслідок чого тимчасово були обмежені ваші конституційні права.

Старший слідчий з ОВС слідчого управління
Головного управління Національної поліції
у Львівській області майор поліції

В. В. Палюх

01.03.2018 року

ПОСТАНОВА
про зупинення досудового розслідування

м. Львів

13 січня 2018 року

Слідчий СВ Личаківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Онишко О. М., розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1111111111111112 від 09 січня 2017 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2017 року о 19 год 20 хв на оперативну лінію «102» надійшло повідомлення про те, що близько 18 год 30 хв на перетині вулиць Кривоноса та Гуцульської у м. Львові двоє невідомих осіб із погрозами застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я, а в подальшому із застосуванням такого насильства до гр. Олександра Дмитра Володимировича 1985 р. н., прож.: м. Львів вул. Гуцульська, 12 кв. 13, що виявилось у нанесенні 7 ударів у район грудної клітки та голови, в результаті чого потерпілий втратив свідомість, а невідомі особи, які здійснили напад, заволоділи: чоловічою чорною шкіряною сумкою типу барсетка вартістю 400 грн, гаманцем чорного кольору зі шкірозамінника вартістю 50 грн, грошовими коштами в сумі 230 грн, мобільним телефоном Apple iPhone 5S вартістю 8714 грн, і зникли у невідомому напрямку. Відомості про дане кримінальне правопорушення внесено до ЄРДР 19 листопада 2017 року за № 1111111111111111, про що повідомлено прокурора Личаківського відділу Львівської місцевої прокуратури № 1 радника юстиції Сапуцького Романа Ярославовича.

У ході досудового слідства встановлено, що мобільний телефон Apple iPhone 5S, який став об'єктом злочинних посягань під час нападу знаходиться у гр. Коваленка Андрія Олеговича, 1990 р. н., прож.: м. Львів, вул. Городоцька, 13 кв. 23, безробітного. Проведеним обшуком за місцем проживання Коваленка А. О. виявлено і вилучено телефон Apple iPhone 5S IMEI 35-209900-176148-1, який впізнав при

пред'явленні для впізнання потерпілий Олександров Д. В. Під час допиту гр. Коваленко А. О. у вчинені 19 листопада 2017 року розбійного нападу зізнався і повідомив, що разом із ним злочин вчиняв його однокласник гр. Туровець Ігор Валентинович, 1990 р. н. прож.: м. Львів, вул. С. Наливайка, 11, кв. 33, а також те, що решта речей, якими вони заволоділи у потерпілого знаходяться в нього. Проведеним обшуком за місцем проживання гр. Туровця І. В., виявлені та вилучені речі потерпілого.

У ході проведення досудового слідства потерпілий впізнав гр. Коваленка А. О. та гр. Туровця І. В., як осіб, котрі 19.11.2017 року вчинили на нього розбійний напад. Останні свою вину визнають у вчиненні даного злочину.

У ході розслідування 25.12.2017 на підставі п. 3 ч. 1 ст. 276, ч. 1 ст. 278 КПК України гр. Коваленку А.О. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, а також гр. Туровцю І. В. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України – 25.12.2017 року.

Слідчим суддею Личаківського місцевого суду м. Львова 26.12.2017 р. до гр.гр. Коваленка А. О та Туровця І. В. застосовано запобіжний захід – домашній арешт.

При подальшому виклику на 30.12.2017, 05.01.2018 до слідчого для проведення слідчих (розшукових) дій, підозрюваний Коваленко А. О. не з'являвся, відвідуванням за місце його проживання 06.01.2018 встановлено, що підозрюваний покинув житло 26.12.2017 у невідомому напрямку і місцеперебування його невідоме. Проведеними процесуальними діями встановити місце перебування його не вдалось. 09.01.2018 року прокурором Личаківського відділ Львівської місцевої прокуратури № 1 радником юстиції Сапуцьким Романом Ярославовичем, провадження щодо Коваленка А. О. виділено в окреме провадження, яке внесено до ЄРДР за № 1111111111111112.

Враховуючи, що всі слідчі (розшукові) та інші процесуальні дії, проведення яких необхідне та можливе у даному кримінальному провадженні, зокрема щодо встановлення місцезнаходження підозрюваного, беручи до уваги, що він ухиляється від слідства та його місцезнаходження не відоме, а також враховуючи те, що підозрюваного Коваленка Андрія Олеговича. 1990 р. н. оголошено в розшук, керуючись п. 2 ч. 1 ст. 280, ч. 2, 3 ст. 281, ч. 5 ст. 110 КПК України, –

ПОСТАНОВИВ:

1. Досудове розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1111111111111112 від 09.12.2018 2017 року – зупинити.

2. Відомості про прийняте рішення внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

3. Копію постанови направити стороні захисту та потерпілому.

4. Вказана постанова може бути оскаржена відповідно до ст.ст. 303, 304 КПК України слідчому судді протягом десяти днів з дня отримання її копії.

Слідчий СВ Личаківського
ВП ГУНП у Львівській області
капітан поліції

О. М. Онишко

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор Личаківського відділу
Львівської місцевої прокуратури № 1
радник юстиції
04.01.2018

Р. Я. Сапуцький

ПОСТАНОВА
про оголошення розшуку підозрюваного

м. Львів

12 січня 2018 року

Слідчий СВ Личаківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Онишко О. М., розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1111111111111112 від 09 січня 2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2017 року о 19 год 20 хв на оперативну лінію «102» надійшло повідомлення про те, що близько 18 год 30 хв на перетині вулиць Кривоноса та Гуцульської у м. Львові двоє невідомих осіб із погрозами застосувати насильство, небезпечне для життя чи здоров'я, а в подальшому застосувати таке насильство до гр. Олександрова Дмитра Володимировича 1985 р. н., прож.: м. Львів вул. Гуцульська, 12 кв. 13, що виявилось у нанесенні 7 ударів у грудну клітку та голову, внаслідок чого потерпілий втратив свідомість, а невідомі особи, які здійснили напад, заволоділи: чоловічою чорною шкіряною сумкою типу барсетка вартістю 400 грн, гаманцем чорного кольору зі шкірозамінника вартістю 50 грн, грошовими коштами в сумі 230 грн, мобільним телефоном Apple iPhone 5S вартістю 8714 грн, і зникли у невідомому напрямку. Відомості про дане кримінальне правопорушення внесено до ЄРДР 19 листопада 2017 року за № 1111111111111111, про що повідомлено прокурора Личаківського відділу Львівської місцевої прокуратури № 1 радника юстиції Сапуцького Романа Ярославовича.

У ході досудового розслідування встановлено, що мобільний телефон Apple iPhone 5S, який став об'єктом злочинних посягань під час нападу знаходиться у гр. Коваленка Андрія Олександровича, 1990 р. н., прож.: м. Львів, вул. Городоцька, 13 кв. 23, безробітного. Проведеним обшуком за місцем проживання Коваленка А. О. виявлено і вилучено телефон Apple iPhone 5S IMEI 35-209900-176148-1, який впізнав при пред'явленні для впізнання потерпілий Олександров Д. В. Під час допиту гр. Коваленка А. О. у вчиненні 19 листопада 2017 року розбійного нападу зізнався і повідомив, що разом з ним злочин вчиняв його однокласник гр. Туровець Ігор Валентинович, 1990 р. н. прож.: м. Львів, вул. С. Наливайка, 11 кв. 33, а також те, що решта речей, якими вони заволоділи у потерпілого знаходяться в нього. Проведеним обшуком за місцем проживання гр. Туровець І. В., виявлені та вилучені речі потерпілого.

У ході проведення досудового слідства потерпілий впізнав гр. Коваленка А. О. та гр. Туровця І. В., як осіб, котрі 19.11.2017 року вчинили на нього розбійний напад. Останні свою вину визнають у вчиненні даного злочину.

У ході розслідування 25.12.2017 р. на підставі п. 3 ч. 1 ст. 276, ч. 1 ст. 278 КПК України гр. Коваленку А. О. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, а також гр. Туровцю І. В. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України – 25.12.2017 року.

Слідчим суддею Личаківського місцевого суду м. Львова 26.12.2017 р. до гр.гр. Коваленка А. О та Туровця І. В. застосовано запобіжний захід – домашній арешт.

При подальшому виклику повісткою, яка направлена 27.12.2017 засобами поштового зв'язку, на 30.12.2017, та 31.12.2017 з викликом на 05.01.2018 до слідчого для проведення слідчих (розшукових) дій, підозрюваний Коваленко А. О. не з'являвся, відвідуванням за місце його проживання 06.01.2018 р. встановлено, що підозрюваний покинув житло 26.12.2017 у невідомому напрямку і місцеперебування його невідоме, чим порушив обраний відносно нього запобіжний захід.

Проведеними процесуальними діями встановити місце перебування його не вдалося. 09.01.2018 року прокурором Личаківського відділу Львівської місцевої прокуратури № 1 радником юстиції Сапуцьким Романом Ярославовичем, провадження щодо Коваленка А. О. виділено в окреме провадження, яке внесено до ЄРДР за № 1111111111111112.

Ураховуючи те, що місцезнаходження підозрюваного Коваленка Андрія Олеговича, 1990 р. н. невідоме, керуючись ст.ст. 41, 110, 281 КПК України, –

ПОСТАНОВИВ:

1. Оголосити розшук підозрюваного Коваленка Андрія Олеговича, 1990 р. н., зареєстрованого за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 13, кв. 23.
2. Відомості про прийняте рішення внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань.
3. Здійснення розшуку підозрюваного доручити ВКП Личаківського ВП ГУНП у Львівській області.
4. Копію постанови направити для виконання.

Слідчий СВ Личаківського
ВП ГУНП у Львівській області
капітан поліції

О. М. Онишко

ПОСТАНОВА
про відновлення досудового розслідування

м. Львів

20 січня 2018 року

Слідчий СВ Личаківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції *Онишко О. М.*, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 111111111111111112 від 09 січня 2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2017 року о 19 год 20 хв на оперативну лінію «102» надійшло повідомлення про те, що близько 18 год 30 хв на перетині вулиць Кривоноса та Гуцульської у м. Львові двоє невідомих осіб із погрозами застосувати насильство, небезпечне для життя чи здоров'я, а в подальшому застосувати таке насильство до гр. *Олександрова Дмитра Володимировича 1985 р. н., прож.: м. Львів, вул. Гуцульська, 12, кв. 13*, що виявилось у нанесенні 7 ударів у район грудної клітки та голови, внаслідок чого потерпілий втратив свідомість, а невідомі особи, які здійснили напад, заволоділи: чоловічою чорною шкіряною сумкою типу барсетка вартістю 400 грн, гаманцем чорного кольору зі шкірозамінника вартістю 50 грн, грошовими коштами в сумі 230 грн, мобільним телефоном Apple iPhone 5S вартістю 8 714 грн, і зникли у невідомому напрямку. Відомості про дане кримінальне правопорушення внесено до ЄРДР 19 листопада 2017 року за № 111111111111111111, про що повідомлено прокурора Личаківського відділу Львівської місцевої прокуратури № 1 радника юстиції *Сапуцького Романа Ярославовича*.

У ході досудового розслідування встановлено, що мобільний телефон Apple iPhone 5S, який став об'єктом злочинних посягань під час нападу знаходиться у гр. *Коваленка Андрія Олеговича, 1990 р. н., прож.: м. Львів, вул. Городоцька, 13, кв. 23, безробітного*. Проведеним обшуком за місцем проживання *Коваленка А. О.* виявлено і вилучено телефон Apple iPhone 5S IMEI 35-209900-176148-1, який впізнав при пред'явленні для впізнання потерпілий *Олександров Д. В.* Під час допиту гр. *Коваленко А. О.* у вчиненні 19 листопада 2017 року розбійного нападу зізнався і повідомив, що разом із ним злочин вчиняв його однокласник гр. *Туровець Ігор Валентинович, 1990 р. н. прож.: м. Львів, вул. С. Наливайка, 11, кв. 33*, а також те, що решта речей, якими вони заволоділи у потерпілого знаходяться в нього. Проведеним обшуком за місцем проживання гр. *Туровця І. В.*, виявлені та вилучені речі потерпілого.

У ході проведення досудового розслідування потерпілий впізнав гр. *Коваленка А. О.* та гр. *Туровця І. В.*, як осіб, котрі 19.11.2017 року

вчинили на нього розбійний напад. Останні свою вину визнають у вчиненні даного злочину.

У ході розслідування 25.12.2017 р. на підставі п. 3 ч. 1 ст. 276, ч. 1 ст. 278 КПК України гр. Коваленку А. О. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, а також гр. Туровцю І. В. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України – 25.12.2017 року.

Слідчим суддею Личаківського місцевого суду м. Львова 26.12.2017 р. до гр.гр. Коваленка А. О та Туровця І. В. застосовано запобіжний захід – домашній арешт.

При подальшому виклику повісткою, яка направлена 27.12.2017 р. засобами поштового зв'язку, на 30.12.2017, та 31.12.2017 з викликом на 05.01.2018 до слідчого для проведення слідчих (розшукових) дій, підозрюваний Коваленко А. О. не з'являвся, відвідуванням за місце його проживання 06.01.2018 встановлено, що підозрюваний покинув житло 26.12.2017 р. у невідомому напрямку і місцеперебування його невідоме, чим порушив обраний відносно нього запобіжний захід.

Проведеними процесуальними діями встановити місце перебування його не вдалося. 09.01.2018 року прокурором Личаківського відділу Львівської місцевої прокуратури № 1 радником юстиції Сапуцьким Романом Ярославовичем, провадження щодо Коваленка А. О. виділено в окреме провадження, яке внесено до ЄРДР за № 1111111111111112.

20 січня 2018 року оголошений в розшук підозрюваний Коваленко Андрій Олегович, 1990 р. н. з'явився до слідчого СВ Личаківського ВП ГУНП у Львівській області капітана поліції Онишко О. М. і заявив про добровільне бажання співпрацювати з органами досудового розслідування, прокуратури та суду.

Ураховуючи те, що у кримінальному провадженні перестали існувати підстави для його зупинення, а саме: розшук підозрюваного Коваленка А. О. перестав бути необхідним у зв'язку з його явкою до органів досудового розслідування, тобто його місце знаходження відомо керуючись ст.ст. 110, 282 КПК України, –

ПОСТАНОВИВ:

1. Досудове розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1111111111111112 від 09 січня 2018 року – відновити.

2. Про прийняте рішення внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

3. Про прийняте рішення повідомити сторону захисту та потерпілого.

**Слідчий СВ Личаківського
ВП ГУНП у Львівській області
капітан поліції**

О. М. Онишко

**КЛОПОТАННЯ
про продовження строку досудового розслідування**

м. Львів

21 січня 2018 року

Слідчий СВ Личаківського ВП ГУНП у Львівській області капітан поліції Онишко О. М., розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1111111111111112 від 09 січня 2018 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2017 року о 19 год 20 хв на оперативну лінію «102» надійшло повідомлення про те, що близько 18 год 30 хв на перетині вулиць Кривonosа та Гуцульської у м. Львові двоє невідомих осіб із погрозами застосувати насильство, небезпечне для життя чи здоров'я, а в подальшому із застосуванням такого насильства до гр. Олександра Дмитра Володимировича 1985 р. н., прож.: м. Львів, вул. Гуцульська, 12 кв., 13, що виявилось у нанесенні 7 ударів у район грудної клітки та голови, внаслідок чого потерпілий втратив свідомість, а невідомі особи, як здійснили напад, заволоділи: чоловічою чорною шкіряною сумкою типу барсетка вартістю 400 грн, гаманцем чорного кольору із шкірозамінника вартістю 50 грн, грошовими коштами в сумі 230 грн, мобільним телефоном Apple iPhone 5S вартістю 8 714 грн, і зникли у невідомому напрямку. Відомості про дане кримінальне правопорушення внесено до ЄРДР 19 листопада 2017 року за № 1111111111111111, про що повідомлено прокурора Личаківського відділу Львівської місцевої прокуратури №1 радника юстиції Сапуцького Романа Ярославича.

У ході досудового розслідування встановлено, що мобільний телефон Apple iPhone 5S, який став об'єктом злочинних посягань під час нападу знаходиться у гр. Коваленка Андрія Олеговича, 1990 р. н., прож.: м. Львів, вул. Городоцька, 13 кв., 23, безробітного. Проведеним обшуком за місцем проживання Коваленка А. О. виявлено і вилучено телефон Apple iPhone 5S IMEI 35-209900-176148-1, який впізнав при пред'явленні для впізнання потерпілий Олександр Д. В. Під час допиту гр. Коваленко А. О. у вчиненні 19 листопада 2017 року розбійного

нападу зізнався і повідомив, що разом із ним злочин вчиняв його однокласник гр. Туровець Ігор Валентинович, 1990 р. н. прож.: м. Львів, вул. С. Наливайка, 11 кв. 33, а також те, що решта речей, якими вони заволоділи у потерпілого знаходяться в нього. Проведеним обшуком за місцем проживання гр. Туровця І. В., виявлені та вилучені речі потерпілого.

У ході проведення досудового розслідування потерпілий впізнав гр. Коваленка А. О. та гр. Туровця І. В., як осіб, котрі 19.11.2017 року вчинили на нього розбійний напад. Останні свою вину визнають у вчиненні даного злочину.

У ході розслідування 25.12.2017 на підставі п. 3 ч. 1 ст. 276, ч. 1 ст. 278 КПК України гр. Коваленку А. О. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, а також гр. Туровцю І. В. вручено повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України – 25.12.2017 року.

Слідчим суддею Личаківського місцевого суду м. Львова 26.12.2017 р. до гр.гр. Коваленка А. О та Туровця І. В. застосовано запобіжний захід – домашній арешт.

При подальшому виклику повісткою, яка направлена 27.12.2017 р. засобами поштового зв'язку, на 30.12.2017 р., та 31.12.2017 з викликом на 05.01.2018 р. до слідчого для проведення слідчих (розшукових) дій, підозрюваний Коваленко А. О. не з'являвся, відвідуванням за місцем його проживання 06.01.2018 р. встановлено, що підозрюваний покинув житло 26.12.2017 р. у невідомому напрямку і місцеперебування його невідоме, чим порушив обраний відносно нього запобіжний захід.

Проведеними процесуальними діями встановити місце перебування його не вдалося. 09.01.2018 року прокурором Личаківського відділу Львівської місцевої прокуратури № 1 радником юстиції Сапуцьким Романом Ярославовичем, провадження щодо Коваленка А. О. виділено в окреме провадження, яке внесено до ЄРДР за № 111111111111111112.

12 січня 2018 року підозрюваного Коваленка А. О., 1990 р. н. оголошено в розшук. 13 січня 2018 року досудове розслідування зупинене.

20 січня 2018 року оголошений в розшук підозрюваний Коваленко Андрій Олегович, 1990 р. н. з'явився до слідчого СВ Личаківського ВП ГУНП у Львівській області капітана поліції Онишко О. М. і заявив про добровільне бажання співпрацювати з органами досудового розслідування, прокуратури та суду.

Враховуючи, що для повного, всебічного та об'єктивного розслідування кримінального провадження є необхідність проведення низки процесуальних дій, а саме: зміни запобіжного заходу підозрюваному

Коваленку А. О., допиту підозрюваного Коваленка А. О., одночасного допиту підозрюваного Коваленка А. О. та підозрюваного Туровця І. В., здійснити заходи щодо забезпечення відшкодування шкоди потерпілому в межах заявленого цивільного позову та забезпечити можливу конфіскацію майна підозрюваного у випадку винесення обвинувального вироку суду шляхом накладення арешту на майно підозрюваного Коваленка А. О. Результати вказаних процесуальних дій мають безпосереднє відношення до об'єктивності та повноти встановлення обставин, передбачених ст. 91 КПК України та досягненню завдань ст. 2 КПК України.

Зважаючи на вказані обставини, приблизний строком для проведення даних дій може становити 20 днів.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 219, 294, 295, 295-1 КПК України, –

ПРОШУ:

Продовжити строк досудового розслідування до 1 місяця.

Слідчий СВ Личаківського
ВП ГУНП у Львівській області
капітан поліції

О. М. Онишко

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор Личаківського відділу
Львівської місцевої прокуратури № 1
радник юстиції

Р. Я. Сапуцький

Додатки до теми 7

Потерпілому
Олександрову Дмитрові
Вікторовичу
79000, м. Львів,
вул. Золота, буд. 6, кв. 3

ПОВІДОМЛЕННЯ
про відкриття сторонами матеріалів
кримінального провадження

місто Львів

12 травня 2018 року

Повідомляю Вам, що досудове розслідування, внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19 листопада 2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, в якому Ви є потерпілим, завершено, а зібрані під час розслідування докази є достатніми для складання обвинувального акта, у зв'язку з чим сторонами кримінального провадження відкрито матеріали.

Відповідно до вимог статей 290 КПК України Ви маєте право ознайомитись з матеріалами досудового розслідування й особисто, і за допомогою свого представника, для чого необхідно прибути до 16 травня 2018 року за адресою: м. Львів, вул. Кучера, 5 до слідчого СВ Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітана поліції Барнича В. С. кабінет № 1, телефон № 27-37-67.

Прокурор
Львівської місцевої прокуратури № 2
юрист 2-го класу **підпис**

В. В. Сас

ПРОТОКОЛ
про надання доступу до матеріалів
(додаткових матеріалів) досудового розслідування

місто Львів

«13» травня 2018 року

Слідчий слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітан поліції Барнич Володимир Степанович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19.11.2017 року, у присутності осіб, яким роз'яснені вимоги ч. 3 ст. 66 КПК України про їх обов'язок не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії: _____

_____ (їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)

яким задалегідь повідомлено про застосування технічних засобів фіксації, умови та порядок їх використання: _____

відеокамера «Sony» EC 1015 карта пам'яті HR 16

_____ (характеристики технічних засобів фіксації та носіїв інформації, які застосовуються)

_____ при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

_____ з дотриманням вимог ст.ст. 103, 104, 290 КПК України надав потерпілому _____

Олександрову Дмитрові Вікторовичу

_____ (прізвище, ім'я, по батькові потерпілого)

його представнику _____ Вовку Івану Івановичу _____

що засвідчив свої повноваження _____ Свідоцтво № 95 від 28.04.2004 р. на право зайняття адвокатською діяльністю

_____ (найменування документа)

у приміщенні службового кабінету № 1 Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області

_____ надав

доступ до матеріалів (додаткових матеріалів) досудового розслідування № 120131000011111 у підшитому і пронумерованому стані в 1 томах,

Том 1 на 223 аркушах;

Том 2 на _____ аркушах;

Том 3 на _____ аркушах;

Том 4 на _____ аркушах;

Том 5 на _____ аркушах;

Том 6 на _____ аркушах;

Том 7 на _____ аркушах;

Том 8 на _____ аркушах.

Том 9 на _____ аркушах;

Том 10 на _____ аркушах.

Факт надання доступу до матеріалів досудового розслідування підтверджую:

Потерпілий _____ Олександр Д. В.
(прізвище, ініціали, підпис)

«13» травня 2018 року

Представник потерпілого _____ Вовк І. І.
(прізвище, ініціали, підпис)

«13» 05 2018 року

Ознайомлення потерпілого _____ Олександр Д. В.
(прізвище, ініціали)

та його представника з матеріалами досудового розслідування проводилось у приміщенні службового кабінету № 1 Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області

в період:

том 1 з «11» год «00» хв « 13 » _____ 05 _____ 20 18 року,

том 2 з «__» год «__» хв «__» _____ 20__ року,

до

том 1 «12» год «15» хв « 13» _____ 05 _____ 20 18 року,

том 2 «__» год «__» хв «__» _____ 20__ року,

Ознайомлення з матеріалами розслідування підтверджую:

Потерпілий _____ Олександр Д. В.
(прізвище, ініціали, підпис)

«13» травня 2018 року

Представник потерпілого _____ Вовк І. І.
(прізвище, ініціали, підпис)

«13» 05 2018 року

З протоколом ознайомлені: _____ особисто в повному обсязі,
заяв, доповнень, клопотань не маю Олександр Д. В. (підпис)

_____ (спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу, зауваження і доповнення з боку учасників процесуальної дії; прізвище, ініціали, підпис)

Протокол склав:

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
капітан поліції _____ підпис

В. С. Барнич

Підозрюваному
Коваленко Андрію Олеговичу
м. Львів, вул. Свободи, 1, кв. 1

ПОВІДОМЛЕННЯ
про завершення досудового розслідування

місто Львів

13 травня 2018 року

Повідомляємо Вам, що досудове розслідування, внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19 листопада 2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, в якому Ви є підозрюваним, завершено, а зібрані під час розслідування докази є достатніми для складання обвинувального акта.

Відповідно до вимог ст.ст. 283, 290 КПК України Ви маєте право на доступ до матеріалів досудового розслідування й особисто, й за допомогою захисника, для чого необхідно прибути до 16 травня 2018 року (включно) за адресою: м. Львів, вул. Кучера, 5 до слідчого СВ Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області капітана поліції Барнича В. С., кабінет № 1, телефон № 27-37-67.

Прокурор
Львівської місцевої прокуратури № 2
юрист 2-го класу

підпис

В. В. Сас

Адвокату
Ільківу Івану Павловичу
м. Львів,
вул. Шевченка, 111
Львівське обласне
адвокатське об'єднання

ПОВІДОМЛЕННЯ
про завершення досудового розслідування

м. Львів

13 травня 2018 року

Повідомляємо Вам, що досудове розслідування, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19 листопада 2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, в якому Ви є захисником підозрюваного, завершено, а зібрані під час розслідування докази є достатніми для складання обвинувального акта.

Відповідно до вимог ст.ст. 283, 290 КПК України Ви маєте право на доступ до матеріалів досудового розслідування й особисто, й за допомогою захисника, для чого необхідно прийти до 16 травня 2018 року (включно) за адресою: м. Львів, вул. Кучера, 5 до слідчого СВ Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітана поліції Барнича В. С., кабінет № 1, телефон № 27-37-67.

Прокурор

Львівської місцевої прокуратури № 2
юрист 2-го класу

підпис

В. В. Сас

КЛОПОТАННЯ
про встановлення строку для ознайомлення з матеріалами
досудового розслідування

місто Львів

17 травня 2018 року

Слідчий СВ Шевченківського ВП ГУНП України у Львівській області капітан поліції Барнич В. С., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19 листопада 2017 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

Коваленко Андрій Олегович разом із Туровцем Ігорем Валентиновичем 19 листопада 2017 року близько о 18 год 30 хв на перехресті вулиць Кривоноса та Гуцульської в м. Львові підійшли до Олександрова Дмитра Володимировича та, погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножем, стали вимагати віддати барсетку. Після того, як Олександров Дмитро Володимирович, усвідомлюючи таку погрозу як небезпечну для життя та здоров'я почав тікати, зазначені особи наздогнали його та почали наносити удари по голові й тулубу від чого останній втратив свідомість відповідно до судово-медичної експертизи. Користуючись безпорадним станом вказані особи заволоділи майном Олександрова Д. В., а саме: шкіряною барсеткою вартістю 400 гривень; гаманцем вартістю 50 гривень, грошами в сумі 230 гривень; мобільним телефоном «Apple iPhone 5S» вартістю 8 714 гривень.

Допитаний як підозрюваний Коваленко А. О. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, визнав себе винним повністю.

Досудове розслідування СВ Шевченківського ГУНП у Львівській області закінчено, про що 12.05.2018 року у порядку ч. 1 ст. 290 КПК України повідомлено підозрюваного Коваленка А. О. та його захисника Ільківа І. П. під розпис.

Однак станом на 17.05.2017 року, тобто 4 робочих дні, підозрюваний Коваленко А. О. не ознайомився з матеріалами кримінального провадження, а в телефонному режимі зазначає, що цього він і не збирається робити та нікуди зі своїм захисником не піде.

Так, підозрюваним Коваленко А. О. та його захисником Ільківим І. П. допущено зволікання при ознайомленні з матеріалами, чим порушені вимоги ст. 28 КПК України щодо виконання процесуальних дій у порядку розумних строків.

З урахуванням викладеного, керуючись ч. 10 ст. 290 КПК України, –

ПРОШУ:

Установити строк для ознайомлення підозрюваного Коваленка Олега Андрійовича та його захисника Ільківа Івана Павловича з матеріалами досудового розслідування.

Слідчий СВ
Шевченківського ВП ГУНП України
у Львівській області
капітан поліції

В. С. Банич

ПРОТОКОЛ
про надання доступу до матеріалів
(додаткових матеріалів) досудового розслідування

місто Львів

«24» травня 2018 року

Слідчий слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітан поліції Іванов Іван Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19.11.2017 року,

(їх прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання, підпис)
при проведенні цієї процесуальної дії, підписи осіб)

з дотриманням вимог ст.ст. 103, 104, 290 КПК України надав підозрюваному Коваленку Андрію Олеговичу
(прізвище, ім'я, по батькові підозрюваного)

який (яка) підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст 187 КК України Бойку Петру Петровичу його (її) захиснику (законному представнику та захиснику особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру) Ільківу Івану Павловичу, що засвідчив свої повноваження свідоцтвом про право заняття адвокатською діяльністю № 1234 від 13.04.2013 р., витягом із Єдиного реєстру адвокатів

(найменування документа)

у приміщенні службового кабінету № 1 Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області доступ до матеріалів (додаткових матеріалів) досудового розслідування № 120131000011111 в підшитому і пронумерованому стані в 1 томах,

Том 1 на 223 аркушах;

Том 6 на _____ аркушах;

Том 2 на _____ аркушах;

Том 7 на _____ аркушах;

Том 3 на _____ аркушах;

Том 8 на _____ аркушах.

Том 4 на _____ аркушах;

Том 9 на _____ аркушах;

Факт надання доступу до матеріалів досудового розслідування підтверджую:

Підозрюваний _____

Коваленко А. О.

(прізвище, ініціали, підпис)

«24» травня 2018 року

Захисник (законний представник та захисник особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру) _____
Льків І. П.

(прізвище, ініціали, підпис)

«24» травня 2018 року

Ознайомлення підозрюваного _____
Коваленка А. О.

(прізвище, ініціали)

та його (її) захисника (законного представника та захисника особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру) з матеріалами досудового розслідування проводилося у приміщенні службового кабінету № 1 Шевченківського ВПГУНП України в Львівській області _____

в період:

том 1 з « 18 » годин « 15 » хвилин « 24 » _____ 05 _____ 20 18 року,
том 2 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 3 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 4 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 5 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 6 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 7 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 8 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 9 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 10 з « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
до

том 1 « 19 » годин « 30 » хвилин « 24 » _____ 05 _____ 20 18 року,
том 2 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 3 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 4 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 5 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 6 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 7 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 8 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 9 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року,
том 10 « ___ » годин « ___ » хвилин « ___ » _____ 20 _____ року.

Ознайомлення з матеріалами розслідування підтверджую:

Підозрюваний _____
Коваленко А. О.

(прізвище, ініціали, підпис)

«24» травня 2018 року

Захисник (законний представник та захисник особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру) _____
Ільків І. П.

(прізвище, ініціали, підпис)

«24» травня 2018 року

З протоколом ознайомлені: прочитаний мною, зауважень і доповнень не маю Коваленко А. О.

(спосіб ознайомлення учасників зі змістом протоколу, зауваження і доповнення з боку учасників процесуальної дії; прізвище, ініціали, підпис)

Протокол склав:

слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
капітан поліції _____ **підпис**

В. С. Барнич

Прокуророві
у кримінальному провадженні
№ 120131000011111
Львівської місцевої прокуратури № 2
юристу 2-го класу
Сасу В. В.

Повідомляємо, що сторона захисту не володіє речовими доказами, чи матеріалами, які згідно з ч. 6 ст. 290 КПК України, необхідно надавати для ознайомлення стороні обвинувачення.

Підозрюваний	підпис	<u>А. О. Коваленко</u>
--------------	--------	------------------------

Захисник	підпис	<u>І. П. Ільків</u>
----------	--------	---------------------

24 травня 2018 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Прокурор
Львівської місцевої прокуратури № 2
юрист 2-го класу
В. В. Сас

«24» травня 2018 року

О Б В И Н У В А Л Ь Н И Й А К Т

**у кримінальному провадженні відносно Коваленка А. О.,
внесеному в Єдиний реєстр досудових розслідувань
за №120131000011111 від 19.11.2017 року**

«24» травня 2018 року

Коваленку Андрію Олеговичу, 01.09.1989 року народження, уродженцю м. Львова, українцю, громадянину України, освіта вища, непрацюючому, зареєстрованому та проживаючому в м. Львові на вул. Свободи, 1 кв. 1, раніше не засудженому, –

повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України.

Під час досудового розслідування встановлено, що 19 листопада 2017 року близько 18 год 30 хв Коваленко Андрій Олегович, маючи умисел на здійснення нападу з метою заволодіння чужим майном, поєднаним із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнає нападу, знаходячись на перехресті вулиць Кривоноса та Гуцульської в м. Львові, вступив у попередню злочинну змову з Туровцем І. В., направлену на здійснення розбійного нападу. Переслідуючи свою злочинну мету, вони розділили між собою ролі вчинення кримінального правопорушення, згідно з якими Коваленко А. О. повинен, погрожуючи ножем особі, яка зазнає нападу, змусити останню віддати гроші та цінності, а Турцов І. В. повинен відібрати ці цінності. Реалізуючи злочинний умисел на вчинення розбійного нападу, вчиненого за попередньою змовою групою осіб, приблизно о 18 год 30 хв, знаходячись за зазначеною адресою, Коваленко А. О. та Туровцев І. В. підійшли до громадянина Олександрова Дмитра Володимировича. Коваленко А. О., погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножем, який він зазда-

легідь взяв із собою для цього, став вимагати від Олександрова Д. В. віддати барсетку. Туровцев І. В. у цей час знаходився поряд із Коваленком А. О. Усвідомлюючи таку погрозу, як небезпечну для життя та здоров'я і намагаючись захиститись від нападників, Олександров Д. В. почав тікати, але Коваленко А. О. та Туровцев І. В. наздогнали його. Захищаючись, Олександров Д. В. вдарив в обличчя Коваленка А. О., від чого останній впав. У цей час, продовжуючи реалізовувати спільний злочинний умисел, Туровцев І. В. штовхнув Олександрова Д. В. у груди від чого останній впав спиною на землю, а Туровцев І. В. наніс 5 ударів по голові і тулубу Олександрова Д. В. від чого останній втратив свідомість та згідно з висновком судово медичної експертизи № 158 від 21.11.2012 отримав тілесні ушкодження: струс головного мозку, забійні рани тім'яних областей праворуч та ліворуч, параорбітальну гематому ліворуч відносяться до ЛЕГКИХ тілесних ушкоджень, як такі, що спричинили короткочасний розлад здоров'я, тривалістю понад 6 діб, але не більше, як три тижні (21 день). П.2.3.3. «Правил судово-медичного визначення ступеню тяжкості тілесних ушкоджень», затверджених наказом МОЗ України від 17.01.1995 р. № 6. Користуючись безпорадним станом Олександрова Д. В., Коваленко А. О. та Туровцев А. О. заволоділи належним Олександрову Д. В. майном, а саме:

- шкіряною барсеткою вартістю 400 гривень;
- гаманцем вартістю 50 гривень;
- грошами в сумі 230 гривень;
- мобільним телефоном «Apple iPhone 5S» вартістю 8 714 гривень.

Заволодівши чужим майном на загальну суму 9 394 грн, Коваленко А. О. та Туровцев І. В. із місця вчинення кримінального правопорушення зникли, викраденим розпорядилися на свій розсуд.

Умисні дії Коваленка Андрія Олеговича кваліфіковані за ч. 2 ст. 187 КК України, напад із метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу та з погрозою застосування такого насильства (розбій), вчинений за попередньою змовою групою осіб.

Потерпілим від кримінального правопорушення є:

Олександров Дмитро Володимирович, 21 листопада 1994 року народження, уродженець м. Львів, українець, громадянин України, освіта середня спеціальна, електрик ТзОВ «Січ», зареєстрований та проживає в м. Львові на вул. Шевченка, буд. 92, кв. 6.

Обставини, які пом'якшують покарання, передбачені ст. 66 КК України, під час досудового розслідування не встановлено.

Обставини, які обтяжують покарання, передбачені ст. 67 КК України, під час досудового розслідування не встановлено.

У ході досудового розслідування встановлено, що кримінальним правопорушенням спричинено майнову шкоду потерпілому Сомову С. С. на загальну суму 9 394 гривень.

Під час досудового розслідування проведено судово-медичну експертизу вартістю 500 гривень, судово-імунологічну експертизу вартістю 400 гривень. Загальна сума витрат на залучення експертів під час здійснення досудового розслідування становить 700 гривень.

Матеріали провадження стосовно Туровця І. В. виділені в окреме провадження за № 120131000011111 від 15 грудня 2017 року.

Обвинувальний акт складено 24 травня 2018 р. у м. Львові.

Додатки до обвинувального акта:

1. Реєстр матеріалів досудового розслідування на 2 арк.
2. Цивільний позов на 2 арк.
3. Розписка підозрюваного про отримання копії обвинувального акта, копії цивільного позову і реєстру матеріалів досудового розслідування на 1 арк.

Слідчий СВ Шевченківського ВП
ГУНП України в Львівській області
капітан поліції

підпис

В. С. Барнич

РЕЕСТР
матеріалів досудового розслідування

I. Проведені в ході досудового розслідування процесуальні дії:

№ з/п	Найменування	Дата проведення	Час проведення	Вилучені предмети, документи і місця їх знаходження
1.	Допит потерпілого Олександрова Д. В.	19.11.2017	20 ⁰⁰ -21 ¹⁵	
2.	Допит свідка Сиви Р. Ф.	20.11.2017	10 ⁰⁰ -11 ⁴⁵	
3.	Допит свідка Ільківа М. М.	22.11.2017	12 ⁰⁰ -11 ²⁵	
4.	Допит підозрюваного Коваленка А. О.	03.02.2018	17 ⁰⁰ -18 ⁵⁵	
5.	Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування потерпілого	13.05.2018	11 ⁰⁰ -11 ⁴⁵	
6.	Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування підозрюваного	24.05.2018	10 ¹⁰ -10 ⁵⁵	
7.	Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування захисника підозрюваного	24.05.2018	10 ¹⁰ -10 ⁵⁵	

II. Прийняті в ході досудового розслідування процесуальні рішення:

№ з/п	Найменування	Дата ухвалення	Хто ухвалив	Санкція прокурора	Рішення слідчого судді	Відомості щодо скасування
1.	Повідомлення про підозру	03.02.2018	Слідчий Іванов І. І.	Прокурор Сас В. В.		
2.	Призначено захисника Коваленко А. О.	03.02.2018	Слідчий Іванов І. І.			
3.	Призначено амбулаторну судово-психіатричну експертизу підозрюваному Коваленко А. О.	06.02.18	Слідчий суддя Кава Р. С.			

4.	Призначено судово-медичну експертизу потерпілому Олександрову Д. В.	20.11.2017	Слідчий суддя Кава Р. С.			
5.	Виділено матеріали досудового розслідування відносно Туровця І. В.	15.12.2017	Слідчий Іванов І. І.			

III. Заходи забезпечення кримінального провадження, застосовані в ході досудового розслідування:

№ з/п	Вид заходу	Хто обрав	Дата обрання	Строк застосування	Відомості про скасування
1.	Затримання за підозрою Коваленко А. О.	Слідчий Іванов І. І.	03.02.2018	72 год	
2.	Тимчасовий доступ до речей і документів Коваленка А. О.	Слідчий суддя Кава Р. С.	05.02.2018		
3.	Обрання запобіжного заходу – особистого зобов'язання Коваленко А. О.	Слідчий суддя Кава Р. С.	04.02.2018	2 місяці	
4.	Дата затвердження обвинувального акта	Прокурор Сас В. В.	24.05.2018		

Прокуророві у кримінальному
провадженні № 120131000011111
Львівської місцевої прокуратури № 2
юристу 2-го класу
Сасу В. В.

РОЗПИСКА

про отримання копій обвинувального акта, цивільного позову та реєстру матеріалів досудового розслідування

Я, підозрюваний Коваленко А. О., відповідно до ст. 293 КПК України, даю цю розписку слідчому Барничу В. С. у тому, що я отримав копії обвинувального акта у кримінальному провадженні, зареєстрованому в Єдиному реєстрі досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19 листопада 2017 року на 1 арк. в одному примірнику, цивільного позову на 2 арк. в одному примірнику, а також копію реєстру матеріалів досудового розслідування на 2 арк. в одному примірнику.

Підпис

24 травня 2018 року

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВП ГУНП УКРАЇНИ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

82400, Україна, Львівська обл., м. Львів, вул. Кучера, 2

**ПОСТАНОВА
про закриття кримінального провадження**

м. Львів

«24» травня 2018 року

Слідчий слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітан поліції Іванов Іван Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19.11.2017 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

19 листопада 2017 року близько 18 год 30 хв на перехресті вулиць Кривоноса та Гуцульської в м. Львові, Коваленко Андрій Олегович разом з Туровцем Ігорем Валентиновичем, підійшли до Олександрова Дмитра Володимировича та, погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножем, стали вимагати віддати барсетку. Після того, як Олександров Дмитро Володимирович, усвідомлюючи таку погрозу, як небезпечну для життя та здоров'я почав тікати, зазначені особи наздогнали його та почали наносити удари по голові і тулубу від чого останній втратив свідомість відповідно до судово-медичної експертизи. Користуючись безпорадним станом вказані особи заволоділи майном Олександрова Д. В., а саме: шкіряною барсеткою вартістю 400 гривень; гаманцем вартістю 50 гривень, грошами в сумі 230 гривень; мобільним телефоном «Apple iPhone 5S» вартістю 8 714 гривень.

Допитаний як підозрюваний Коваленко А. О. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, визнав

себе винним повністю та зазначив, що викрадений мобільний телефон «Apple iPhone 5S» він продав невідомому чоловікові у м. Львові на вул. Вокзальній, 1. При продажі вказав, що це його особистий мобільний телефон, а продає тому, що потрібні гроші на лікування батька.

Під час досудового розслідування встановлено, що викрадений мобільний телефон «Apple iPhone 5S» придбав Вовк Степан Сергійович, житель м. Львова, вул. Тичини, 2/8. Про те, що вказаний телефон є краденим він не знав, оскільки особа, яка продавала вказаний телефон зазначили, що це її телефон. Про те, що телефон є краденим Вовк С. С. дізнався від працівників поліції.

Так, проведеною перевіркою встановлено, що в даному випадку відсутні ознаки кримінального правопорушення, як придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом, тобто передбаченого ст. 198 КК України, через що склад цього правопорушення відсутній.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 110; 40; 284 ч. 1 п 2 КПК України, –

ПОСТАНОВИВ:

1. Закрити кримінальне провадження по факту придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного злочинним шляхом, тобто за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 198 КК України, на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України через відсутність у діянні Вовка Степана Сергійовича, 10.10.1998 р. н., жителя м. Львів, вул. Тичини, 2/8 складу кримінального правопорушення.

2. Копію постанови направити в Львівську місцеву прокуратуру № 2.

3. Про прийняте рішення повідомити зацікавлених осіб.

Слідчий слідчого відділу
Шевченківського ВП ГУНП України
у Львівській області
капітан поліції

підпис

І. І. Іванов

Слідчому судді
Шевченківського районного
суду м. Львова

КЛОПОТАННЯ
про застосування примусових заходів медичного характеру

м. Львів

12 травня 2018 року

Слідчий слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітан поліції Іванов Іван Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19.11.2017 року, за ознаками ч. 2 ст. 187 КК України, –

В С Т А Н О В И В:

19 листопада 2017 року близько 18 год 30 хв на перехресті вулиць Кривоноса та Гуцульської в м. Львові, Коваленко Андрій Олегович разом з Туровцем Ігорем Валентиновичем, підійшли до Олександра Дмитра Володимировича та, погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножем, стали вимагати віддати барсетку. Після того, як Олександр Дмитро Володимирович, усвідомлюючи таку погрозу, як небезпечну для життя та здоров'я, почав тікати, зазначені особи наздогнали його та почали наносити удари по голові і тулубу від чого останній втратив свідомість та відповідно до судово-медичної експертизи. Користуючись безпорадним станом вказані особи заволоділи майном Олександра Д. В., а саме: шкіряною барсеткою вартістю 400 гривень; гаманцем вартістю 50 гривень, грошами в сумі 230 гривень; мобільним телефоном «Apple iPhone 5S» вартістю 8 714 гривень.

Допитаний як підозрюваний Туровець І. В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, визнав себе винним повністю і підтвердив показання потерпілого Олександра Д. М., свідків Савчука С. П. та Гвоздика Р. Д.

Винність Туровцева І. В. повністю підтверджується матеріалами кримінального провадження у їх сукупності, а саме: висновками судово-медичної, дактилоскопічної експертизи, показання потерпілого Олександра Д. М., свідків Савчука С. П. та Гвоздика Р. Д.

Так, у кримінальному провадженні виконані усі необхідні слідчі (розшукові) дії та зібрані достатні докази щодо вини Туровцева І. В.

Проте у ході досудового розслідування Туровцев І. В. захворів на психічну хворобу, що підтверджується висновком стаціонарної психіатричної експертизи № 11 від 29.04.2018 року.

Ураховуючи, те що Туровцев І. В. захворів на психічну хворобу до поставлення вироку, керуючись ч. 2 ст. 292, ст. 503, ст. 511 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Прийняти рішення про застосування до Туровцева Ігора Валентиновича, 02.07.2997 року народження, уродженця та жителя м. Львова, вул. Шевченка, 17/19 примусових заходів медичного характеру у вигляді госпіталізації до психіатричного закладу зі суворим характером – Львівської обласної психіатричної лікарні, про що йому оголосити.

2. Про прийняте рішення повідомити зацікавлених осіб.

Слідчий слідчого відділу
Шевченківського ВП ГУНП України
у Львівській області
капітан поліції

І. І. Іванов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Прокурор Львівської місцевої прокуратури № 2
юрист 2-го класу

С. С. Сас

12 травня 2018 року

Слідчому судді
Шевченківського районного
суду м. Львова

КЛОПОТАННЯ
про застосування до неповнолітнього
примусових заходів виховного характеру

м. Львів

12 травня 2018 року

Слідчий слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітан поліції Іванов Іван Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19.11.2017 року, за ознаками ч. 2 ст. 187 КК України, –

В С Т А Н О В И В:

19 листопада 2017 року близько 18 год 30 хв на перехресті вулиць Кривоноса та Гуцульської в м. Львові, Коваленко Андрій Олегович разом з Туровцем Ігорем Валентиновичем, підійшли до Олександрова Дмитра Володимировича та, погрожуючи спричинити тілесні ушкодження ножем, стали вимагати віддати барсетку. Після того, як Олександров Дмитро Володимирович, усвідомлюючи таку погрозу, як небезпечну для життя та здоров'я, почав тікати, зазначені особи наздогнали його та почали наносити удари по голові й тулубу від чого останній втратив свідомість відповідно до судово-медичної експертизи. Користуючись безпорадним станом вказані особи заволоділи майном Олександрова Д. В., а саме: шкіряною барсеткою вартістю 400 гривень; гаманцем вартістю 50 гривень, грошами в сумі 230 гривень; мобільним телефоном «Apple iPhone 5S» вартістю 8 714 гривень.

У вчиненні кримінального правопорушення підозрюється Туровець Ігор Валентинович, 12.10.2005 року народження, громадянин України, українець, навчається у ЗОШ № 10 у м. Львові, не судимий, зареєстрований і проживає у м. Львові на вул. Шевченка, 17/19.

Допитаний як підозрюваний Туровець І. В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України, визнав себе винним повністю і підтвердив показання потерпілого Олександрова Д. М., свідків Савчука С. П. та Гвоздика Р. Д.

Винність Туровцева І. В. повністю підтверджується матеріалами кримінального провадження у їх сукупності, а саме: висновками судово-медичної, дактилоскопічної експертизи, показання потерпілого Олександрова Д. М., свідків Савчука С. П. та Гвоздика Р. Д.

Так, у кримінальному провадженні виконані усі необхідні слідчі (розшукові) дії та зібрані достатні докази щодо вини Туровцева І. В.

Відповідно до заяви Туровцева І. В. та його законного представника вони не заперечують проти застосування до Туровцева І. В. примусових заходів виховного характеру.

Враховуючи, те що Туровцев І. В. може виправитись, вперше вчинив кримінальне правопорушення, керуючись ст.ст. 36, 497 КПК України, –

ПРОШУ:

Застосувати щодо обвинуваченого неповнолітнього Туровцева Ігора Валентиновича, 12.10.2005 року народження, зареєстрований і проживає у м. Львові на вул. Шевченка, 17/19 примусові заходи виховного характеру, передбачені законом України про кримінальну відповідальність.

Додатки:

1. Копія характеристики на Туровцева І. В. з місця проживання та місця навчання на 4 арк.

2. Копія допиту потерпілого Олександрова Д. М. та свідків Савчука С. П. та Гвоздика Р. Д. на 8 арк.

3. Заяви Туровцева І. В. та його законного представника вони не заперечують проти застосування до Туровцева І. В. примусових заходів виховного характеру.

4. Витяг з ЄРДР за № 120131000011111 від 19.11.2017 року на 1 арк.

Слідчий слідчого відділу
Шевченківського ВП ГУНП України
у Львівській області
капітан поліції

підпис

І. І. Іванов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Прокурор Львівської місцевої прокуратури № 2
юрист 2-го класу
12 травня 2018 року

підпис

С. С. Сас

Копію клопотання та доданих до нього матеріалів на 13 арк. отримав:

«12» 05 2018 року

0 «14» год «15» хв

підпис

Голові Шевченківського
районного суду
м. Львова
Буряку С. П.

**КЛОПОТАННЯ
про звільнення від кримінальної відповідальності**

м. Львів

12 травня 2018 року

Прокурор Львівської місцевої прокуратури № 2 юрист 2-го класу Сас С. С., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 120131000011111 від 19.04.2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України, –

ВСТАНОВИВ:

До Шевченківського ВП ГУНП МВС України в Львівській області 19 квітня 2018 року надійшов рапорт оперуповноваженого Шевченківського ВП ГУНП МВС України у Львівській області капітана поліції Жовтого В. Д. щодо виявлення 19.04.2018 р. близько 11 год 20 хв за адресою: м. Львів, вул. Шевченка, 38, неповнолітнього Ляца А. Ю., 10.11.2001 р. н., при огляді якого вилучено 4 пакети з речовиною рослинного походження зеленого кольору.

Відомості щодо виявленого кримінального правопорушення 19.04.2018 р. внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1120131000011111 та розпочато досудове розслідування, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України.

Встановлені під час проведення розслідування фактичні обставини кримінального правопорушення: Ляц А. Ю. 19.04.2018 року, перебуваючи за місцем свого проживання: м. Львів, вул. Джерельна, буд. 12, кв. 11 через мережу Інтернет у нестановленої слідством особи, незаконно, без мети збуту, за грошові кошти в сумі 700 гривень придбав наркотичний засіб – марихуану, яка знаходилась у чотирьох поліетиленових пакетах, за що перерахував кошти на нестановлений банківський рахунок та домовився про місце, де він зможе забрати наркотичний засіб.

Приблизно о 10.50 год 19.04.2018 року, Ляц А. Ю. прийшов у двір за адресою: м. Львів, вул. Шевченка, 32, де з шини, яка частково вкопана у землю, дістав чотири пакети марихуани та поклав їх до правої

кишені своєї куртки, в яку був вдягнений, та став зберігати при собі з метою особистого вживання.

Того ж самого дня, а саме 19.04.2018 року, приблизно о 11.20 год Лящ А. Ю., перебуваючи біля будинку № 38 на бул. Шевченка в м. Львові, був зупинений працівниками поліції. Під час проведення поверхневого огляду в нього було виявлено та вилучено чотири поліетиленові пакети з речовиною зеленого кольору рослинного походження, які знаходилися в правій кишені куртки, в яку був одягнений Лящ А. Ю.

Потерпілі у кримінальному провадженні відсутні.

Слідчий у кримінальному провадженні: слідчий слідчого відділу Шевченківського ВП ГУНП України в Львівській області капітан поліції Іванов Іван Ігорович.

Прокурор у кримінальному провадженні: Прокурор Львівської місцевої прокуратури № 2 юрист 2-го класу Сас С. С.

11.05.2018 року Лящу Андрію Юрійовичу, 10.11.2001 р. н., уродженця м. Львова, українця, громадянина України, учня 11 класу ВСІШ № 34, не одруженого, зареєстрованого та проживаючого за адресою: м. Львів, вул. Джерельна, 12/11, раніше не судимого, –

повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України.

Так, 18. 04. 2018 року, перебуваючи за місцем свого проживання: м. Львів, вул. Джерельна, буд. 12, кв. 11 через мережу Інтернет у невідновленій слідством особи, незаконно, без мети збуту, за грошові кошти в сумі 700 гривень придбав наркотичний засіб – марихунану, яка знаходилась у чотирьох поліетиленових пакетах, за що перерахував кошти на невідновлений банківський рахунок та домовився про місце, де він зможе забрати наркотичний засіб.

Приблизно о 10.50 год 19.04.2018 року, Лящ А. Ю. прийшов у двір за адресою: м. Львів, вул. Шевченка, 32, де з шини, яка частково вкопана у землю, дістав чотири пакети марихуани та поклав їх до правої кишені своєї куртки, в яку був вдягнений, та став зберігати при собі з метою особистого вживання.

Того ж самого дня, а саме 19.04.2018 року, близько о 11.20 год Лящ А. Ю., перебуваючи біля будинку № 38 на бул. Шевченка в м. Львові, був зупинений працівниками поліції. Під час проведення поверхневого огляду в нього було виявлено та вилучено чотири поліетиленові пакети з речовиною зеленого кольору рослинного походження, які знаходились в правій кишені куртки, в яку був одягнений Лящ А. Ю.

Згідно з висновком хімічної експертизи № 69 від 25.04.2018 року, подрібнена речовина (об.1) рослинного походження є канабісом – особливо небезпечним наркотичним засобом, обіг якого заборонено. Маса канабісу (в перерахунку на суху речовину) становить 1,52 г.

Подрібнена речовина (об.2) рослинного походження є канабісом – особливо небезпечним наркотичним засобом, обіг якого заборонено. Маса канабісу (в перерахунку на суху речовину) становить 2,29 г.
Подрібнена речовина (об.3) рослинного походження є канабісом – особливо небезпечним наркотичним засобом, обіг якого заборонено. Маса канабісу (в перерахунку на суху речовину) становить 1,61 г.
Подрібнена речовина (об.4) рослинного походження є канабісом – особливо небезпечним наркотичним засобом, обіг якого заборонено. Маса канабісу (в перерахунку на суху речовину) становить 1,37 г.
Загальна маса канабісу становить 6,79 г.

Згідно з наказом МОЗ від 01.08.2000 року № 188 «Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу» невеликим розміром канабісу є обсяг до 5 г.

Так, Ляц А. Ю. своїми умисними діями, які виразилися у незаконному придбанні та зберіганні наркотичного засобу без мети збуту, вчинив злочин, передбачений ч. 1 ст. 309 КК України.

Допитаний як підозрюваний Ляц А. Ю. вину у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України, визнає повністю та щиро покаявся.

Вина Ляца А. Ю. у вчиненні кримінального правопорушення повністю підтверджується зібраними по кримінальному провадженню доказами: протоколом огляду місця події від 19.04.2018, показами свідків Жовтого А. Д., Дяківа Н. Л., Бобра Р. Б. висновком експерта, долученим до провадження як речового доказу наркотичним засобом, протоколом допиту підозрюваного Ляца А. Ю.

Злочинними діями Ляца А. Ю. майнової та моральної шкоди завдано не було.

Відповідно до ст. 285 КПК України, особа звільняється від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом України про кримінальну відповідальність.

Згідно з ч. 4 ст. 309 КК України, особа, яка добровільно звернулася до лікувального закладу і розпочала лікування від наркоманії, звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені ч. 1 вказаної статті.

Так, відповідно до акта Львівської міської наркологічної клінічної лікарні «132» від 22.04.2015 року, внаслідок медичного освідування медичною комісією, виявлено психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання конабіоїдів.

Згідно з довідкою № 79 Ляц А. Ю. добровільно звернувся до даного медичного закладу та 13.05.2018 р. почав курс лікування.

Лящу А. Ю. роз'яснено права, передбачені ст. 285 КПК України, та останній надав згоду на звільнення його від кримінальної відповідальності.

Клопотання складене «14» травня 2018 року в прокуратурі Львівської місцевої прокуратури № 2 за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 12, відповідно до вимог ст. 287 КПК України.

Враховуючи, що Лящ А. Ю. неповнолітній, раніше до кримінальної відповідальності не притягувався, скоїв кримінальне правопорушення середньої тяжкості, щиро покався та те, що він добровільно звернувся до лікувального закладу та розпочав курс лікування від наркоманії, керуючись ст.ст. 36, 285–287 КПК України, ст. 309 КК України, –

ПРОШУ:

1. Звільнити від кримінальної відповідальності Ляща Андрія Юрійовича, 10.11.2001 року народження, підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України, у зв'язку з добровільним зверненням до лікувального закладу та розпочатим лікуванням, кримінальне провадження закрити.

2. Стягнути з Ляща А. Ю. на користь держави судові витрати за проведення судово-хімічної експертизи в сумі 1270 грн 20 коп.

Додатки:

1. Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань на 1 арк.
2. Заява Ляща А. Ю. на 1 арк.
3. Довідка № 79 від 13.05.2018 року на 1 арк.
4. Розписка про отримання копій клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності на 1 арк.

Слідчий слідчого відділу
Шевченківського ВП ГУНП України
у Львівській області

капітан поліції

підпис

І. І. Іванов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Прокурор Львівської місцевої прокуратури № 2
юрист 2-го класу

підпис

С. С. Сас

12 травня 2018 року

Копію клопотання та доданих до нього матеріалів на 13 арк. отримав:

«12» 05 2018 року

0 «14» год «15» хв

підпис

Список літератури

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. С. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 1984. Додаток до № 51. С. 1122.
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 1.09.2001 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. *Голос України*. 2012. 19 травня (№ 90–91).
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 62. С. 2509.
6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. *Голос України*. 2011. 08 липня (№ 122).
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
8. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 3 лютого 2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. С. 260.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України: Закон України від 12 травня 2016 р. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 22. С. 453.
10. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. С. 93.
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. С. 314.
12. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. *Голос України*. 1994. 2 березня.
13. Про захист персональних даних: Закон України від 1 жовтня 2010 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. С. 481.
14. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовт. 1996 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/mai>
15. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. С. 205.

16. Про Національну поліцію: Закон України від 3 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40–41. С. 379.
17. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 2–3. С. 12.
18. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. №27. С. 382.
19. Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: наказ МВС України від 6 листоп. 2015 р. № 1377. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/l378204>
20. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 14 квітня 2016 р. № 296. *Офіційний вісник України*. 2016. № 52. С. 45.
21. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 р. № 114/1042/516/936/1687/5. URL: <http://rada.gov.ua>
22. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07 липня 2017 р. № 575. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE30805.html
23. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ ГПУ від 6 квітня 2016 р. № 139. *Офіційний вісник України*. 2016. № 46. С. 48.
24. Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини: Наказ МВС, МОЗ, ГПУ від 29 вересня 2017 р. № 807/1193/279. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17>
25. Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ МВС України від 14 серпня 2012 р. № 700. URL: <http://document.ua/pro-organizaciyu-vzaemodiyi-organiv-dosudovogo-rozsliduvanni-doc119907.html>

26. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 06 липня 2017 року № 570. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17>
27. Про організацію реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення, інші правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події, та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 22 жовтня 2012 р. № 940. *Офіційний вісник України*. 2013. № 9. С. 105.
28. Про порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції: Наказ МВС, МОЗ від 6 липня 2016 р. № 612/679. *Офіційний вісник України*. 2016. № 64. С. 120.
29. П'ятковський В. І. Узагальнення судової практики розгляду слідчими суддями клопотань про надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи 2012–2013 роках. Судова влада України. URL: <http://kmm.if.court.gov.ua/sud0909/orgrob/sdfsdsd/yiojhukhuk/>

Методична література

30. Аленін Ю. Особливості відкриття матеріалів іншій стороні за новим КПК України: здобутки та прорахунки. *Юридичний вісник*. 2013. № 4. С. 89–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2013_4_17
31. Басиста І. В. Прийняття і виконання процесуальних рішень слідчого на стадії досудового розслідування: теоретичні і практичні проблеми: монографія. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: ЛьвДУВС, 2013. 599 с.
32. Беспалько І. Л. Система принципів кримінального процесу та проблема їх класифікації: монографія. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х.: ФІНН, 2011. 216 с.
33. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів під час досудового розслідування: навч. посібник / Р. І. Благута, М. П. Климчук, В. М. Сакал та ін. К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. 215 с.
34. Верхогляд-Герасименко О. В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: монографія. Х.: Юрайт, 2012. 216 с.

35. Глинська Н. В. Концептуальні засади визначення та забезпечення стандартів доброякісності кримінальних процесуальних рішень: монографія. НДІ вивчення пробл. злочинності ім. В. В. Сташиса, Нац. акад. прав. наук України. К.: Істина, 2014. 586 с.
36. Глобенко Г. І. Окремі питання процесуального порядку закінчення досудового розслідування. *Право і Безпека*. 2016. № 4. С. 60–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_4_13
37. Григоренко А. В., Молдован В. В. Порівняльний аналіз норм колишнього та нового Кримінального процесуального кодексу України. К.: Центр учб. л-ри, 2012. 418 с.
38. Європіна Л. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. № 3 (15). С. 61–72. URL: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/3-2017/evropina.pdf>
39. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України: Закон України. К.: ПАЛИВОДА А.В., 2012. 382 с.
40. Запотоцький А. П., Савицький Д. О. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: монографія. К.: БМК, 2011. 220 с.
41. Зразки кримінально-процесуальних документів: науково-практичний посібник / за ред. М. П. Стрельбицького. К.: Істина, 2006. 176 с.
42. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посібник. Х.: Право, 2011. 136 с.
43. Ковальчук С. О. Процесуальний порядок відкриття матеріалів кримінального провадження. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 190–195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2013_2_35
44. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар / відп. ред. С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. Х.: Одісей, 2013. 1104 с.
45. Кримінальний процес: підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін.; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. Х.: Право, 2013. С. 391.
46. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.
47. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар: у 2 т. / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Будроль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Х.: Право, 2012. Т. 1. 768 с.

48. Кримінальний процесуальний кодекс України. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань. К.: Юрінком Інтер, 2013. 376 с.
49. Кримінальний процесуальний кодекс України: структурно-логічні схеми і таблиці, типові бланки та зразки процесуальних документів: наук.-практ. посібник / Р. Г. Андреев, Є. М. Блажівський, М. І. Гошовський та ін. К.: Алерта, 2012. 736 с.
50. Криміналістика: підручник / кол. авт.: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; заг. ред. В. Ю. Шепітька. 4-ге вид., перероб. і доп. Х.: Право, 2008. 464 с.
51. Крушинський С. Процедура відкриття матеріалів іншої сторони у кримінальному судочинстві України. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XIX звіт. наук.-практ. конф. 7–8 лют. 2013 р. / Юрид. фак. Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка. Львів, 2013. С. 330–331.
52. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (загальна частина) / Рожнова В. В., Конюшенко Я. Ю., Чурікова І. В. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 280 с.
53. Ляш А. О. Процесуальний порядок закриття кримінального провадження під час досудового розслідування / А. О. Ляш, С. М. Богодир. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2013. № 7. С. 223–228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nivif_2013_7_35
54. Мартовицька О. В., Юхно О. О. Актуальні питання надання правової допомоги у кримінальному провадженні: монографія. Харків. нац. ун-т внутрішніх справ. Х.: Панов, 2015. 223 с.
55. Палеха Ю. І. Управлінське документування: підручник. К.: Ліра-К, 2014. 322 с.
56. Паршак С. А. Процесуальний порядок забезпечення прав учасників кримінального провадження під час закінчення досудового розслідування: монографія / за заг. ред. О. О. Юхна. Х.: Вид. Панов, 2016. 220 с.
57. Печерський В. В., Калмыкова Н. В. Основы анализа материалов уголовного дела: практ. пособие / под общ. ред. А. В. Дулова. Мн.: Тесей, 2005. 304 с.
58. Процесуальні документи прокурора у кримінальному провадженні: наук.-практ. посібник: у 2 т. Т. 1. Процесуальні документи прокурора під час досудового розслідування / І. І. Присяжнюк, Ю. Г. Севрук, О. В. Геселев та ін.; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. К., 2016. 371 с.

59. Процесуальні документи прокурора у кримінальному провадженні: наук.-практ. посібник: у 2 т. Т. 2. Процесуальні документи прокурора у судовому кримінальному провадженні / І. І. Присяжнюк, О. М. Толочко, Г. В. Попов та ін.; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. К., 2016. 286 с.
60. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки. Роз'яснення: наук.-практ. посібник / за заг. ред. М. А. Погорецького та О. П. Кучинської. К.: Юрінком Інтер, 2015. 560 с.
61. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки. Роз'яснення: наук.-практ. посібник / кол. авт.; за заг. ред. М. А. Погорецького, О. П. Кучинської. К.: Юрінком Інтер, 2015. 560 с.
62. Процесуальне керівництво прокурором досудовим розслідуванням: організаційно-правові та криміналістичні основи: наук.-практ. посібник / ред.: І. М. Козьяков, В. Т. Маляренко, Г. П. Середа; Ген. прокуратура України; Нац. акад. прокуратури України. К.: Нац. акад. прокуратури України, 2014. 749 с.
63. Про якість складання й оформлення судових рішень у кримінальних справах та справах про адміністративні правопорушення: Судова палата у кримінальних справах Верховного Суду України. *Вісник Верховного Суду України*. № 8 (48). 2004. С. 21–29.
64. Рожнова В. В. Кримінально-процесуальна форма та її значення. *Проблеми реформування кримінально-процесуального законодавства України на сучасному етапі*. К., 2011. С. 81–83.
65. Рожнова В. Складання протоколів слідчих дій: питання структури та змісту. *Підприємство, господарство і право*. 2006. № 5. С. 142–147.
66. Сірко Б. П. Нагляд прокурора за виконанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва: навч. посібник / Б. П. Сірко; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Чернівці: Технодрук, 2016. 263 с.
67. Слінько Д. С. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні (теорія та практика): монографія / Д. С. Слінько, В. І. Максимов. Х.: НікаНова, 2015. 178 с.
68. Смоков С. М. Запобіжні заходи та кримінально-процесуальні гарантії їх застосування: навч. посібник / Одес. держ. ун-т внутр. справ. Одеса: Букаєв В. В., 2015. 132 с.
69. Складання кримінально-процесуальних документів у досудовому провадженні. К.: КНТ, 2013. 376 с.
70. Столітній А. С. Правова природа єдиного реєстру досудових розслідувань. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. С. 95–101.

71. Тагієв С. Р. Інститут негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному процесі України: теорія і практика: монографія. Чернівці: Десна Поліграф, 2015. 511 с.
71. Тагієв С. Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України: монографія. К.: Дакор, 2015. 439 с.
73. Тертишник В. М. Зразки юридичних документів: Настільна книга слідчого: навч. посібник. К.:Правова єдність, 2009. 344 с.
74. Тертишник В. М. Мова і стиль юридичних документів. *Підприємство, господарство і право*. 2003. № 9. С. 3–5.
75. Торбас О. О. Форми закінчення досудового розслідування за Кримінальним процесуальним кодексом України: монографія / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса: Юрид. літ., 2015. 167, [1] с.
76. Уголовный процессуальный кодекс Украины: по сост. на 7 февр. 2013 г. / сост. и пер.: О. В. Каплина и др. Харьков: Право, 2013. 368 с.
77. Удовенко Ж. В. Криміналістика: конспект лекцій за заг. ред. Галана В. І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 320 с.
78. Хазін М. А., Бойко М. Д., Співак В. М. Зразки кримінально-процесуальних документів (дизнання та досудове слідство). К.: Атика, 2006. 236 с.
79. Хараберюш І. Ф., Хараберюш О. І., Меживой О. В., Безруков Д. В. Отримання інформації з телекомунікаційних мереж мобільного зв'язку та її використання у кримінальному провадженні: наук.-практ. посібник / ред. І. Ф. Хараберюш; Донец. юрид. ін-т. Донецьк: Ноулідж, Донец. від-ня, 2013. 299 с.
80. Ярлова О. Деякі аспекти застосування державної мови у судочинстві України. *Право України*. № 3. 2010. С. 226–272.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

- Благута Р. І.**, канд. юрид. наук, доцент (тема 4);
Ангеленюк А.-М. Ю., канд. юрид. наук (тема 2);
Гуцуляк Ю. В. (тема 6);
Комісарчук Ю. А., канд. юрид. наук, доцент (тема 5);
Кунтій А. І., канд. юрид. наук (тема 1);
Татарин І. І., канд. юрид. наук, (тема 7);
Хитра А. Я., канд. юрид. наук, доцент (теми 3, 6);
Шехавцов Р. М., канд. юрид. наук, доцент (тема 5).

Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування

Навчальний посібник

Редагування *Ю. Р. Глиняна*

Макетування *Г. Я. Шушняк*

Друк *І. М. Хоминець*

Підписано до друку 27.12.2018 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 22,32.
Тираж 100 прим. Зам № 90-18.

Львівський державний університет внутрішніх справ
Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.